

Dirum est quod saltē in his nouissimis vībis quibꝫ p̄plū allocutus est nō eos obiurgavit: q̄ his ḡētibꝫ peperunt q̄s dñs omnino p̄dēdas esse p̄cepit. Sic enī scriptū est: Et factū est postq̄ inualuerūt filii isrl' fecerūt chananeos obediētes: exterminio aut eos nō exterminauerūt. Mā p̄mo id eos nō potuisse sc̄ptura testata est. Sed nāc postq̄ p̄ualuerūt ita vt facerēt eos obediētes q̄ nō etiam exterminauerūt p̄tra p̄ceptū dñi: factum est qđ nō ē cuiq̄ factū: cū iesus exercitiū ducerat. An forte qz p̄us dixit eos sc̄ptura nō potuisse an. s. q̄ p̄ualerēt: etiā cū p̄ualuissent timuisse credēdi sunt: ne forte paratos obedire si nō parcerēt: acris ex desperatione pugnare p̄tra se cōpellerēt et eos supare nō possent: hūc & eis humānū timorē dñs voluit imputari: et sic apparet in eo qđā subdefectio fidei: q̄ si in eis fortis fuisset ea se q̄rent q̄ iusu bellātē secuta sunt: qz dñ in eis nō fuit tanta fides etiā cum p̄ualuissent pugnare vsq; ad internitionē inimicoz ausi nō sūt: nō de malicia vel supbia vel p̄ceptu dñici p̄cepti: sed dñ infirmitate animi. An ap̄ls: Alexāder erarius multa mala mihi ostēdit: reddet illi dñs s̄m ōpa eius: de illis aut q̄ nō malicia sed timore eū deseruerāt: ait: in p̄ma mea defensione nemo mihi affuit: sed oēs me dereliquerūt qđ nō illis imputet.

Dicit mortē. Isid. Historia libri iudicū nō parua mysterior̄ indicat sacramēta. Post iosue enī succedūt iudices sic post xp̄m ap̄lī: et eccliarū rectores ad regēdōs fideles: q̄s ip̄e ad spem p̄missionis eterne p̄ducit. Per oīa autē in hoc volumine iudaci p̄pli delicta: et seruitus clamor̄ eoz et miseratio dei cōtinēt. Multis enī annis pro p̄ctis suis servierūt et p̄uersi liberati sūt: qz p̄ctā no

Nico. de lyra

Et cognitionem aliquā vīdeſ implicare contradictionem. Item q̄ habeat actum secundū q̄ est audire et nō habeat actum primū qui est principium huīus actū sc̄di: videſ impossibile: qz eiusdē est actus pri‐mus et secūdus: et accipit̄ actus secūdus pro operatione siue consistat in pati siue in agere: qz de hoc sunt varie opinōes: sed audire sentire et intelligere: siue sint actiones eius q̄ sentit vel intelligit: siue sint passiones eius ab obiecto: tñ necessario in sentiente vel intelligente requirunt̄ potētie sensitivae et intellective q̄ in lapide esse nō possunt. Ideo aliter p̄t dici q̄ hic accipit̄ lapis pro hoīibus existentib⁹ circa lapidē illum: sicut dī Deus. r̄xxij. a. Audiat terra verba oris met. i. hoīes habitātes in terra: sicut ibi expositū fuit. et s̄m istum sensum p̄cedit translatio nostra. s̄m enī q̄ dicit Hiero. in libro de optimo genere inter̄tandi. Optima inter̄tatio non semp̄ sit trāſferēdo verbum ex verbo: sed aliquid melius est trāſferre sensum ex sensu: et sic est in p̄posito. a. Et post hec. Hic vltimo agit̄ de morte et sepultura iosne. et patet littera. Et occasione huius p̄sequēter agit̄ de sepultura ioseph: cum dī: b. Q̄ssa q̄z ioseph q̄ tulerāt filii israel de egypto. hoc enī imposuerat eis ioseph: ut habet Gen. xlvi. c. Sepelierūt in sychem. hūc enim locum dederat iacob ipsi ioseph: ut habet Gen. xlviij.

d. Quem emerat iacob a filiis emor patris syche centū nouellis ouibus. In hebreo habetur: Centum obo lis: et eodem modo habetur Gen. xxvij. vbi fit mentio de ista emptione. Consequēter fit mentio de morte eleazar sacerdotis: cum dicitur: Eleazar quoq; et de sepultura eius: cum dicitur: e. Et sepelierunt eum in gabaad phinees filii eius: successerat enim phinees in hereditate patris sui: et ideo ille locus iam dicebatur ip̄ius phinees. In aliquibus autē libris interponitur: et dicendo sic: Et sepelierunt eum in gabaad phinees et filii eius: et tunc mutatur sentētia. sed li et nō est in hebreo: nec in libris correctis.

Postilla venera. mḡri Nico. de lyra sup libz Josue finit.

TPostilla vene. mḡri Nico. de lyra sup libz Josue incipit. Escitauit dñs iudices q̄ liberarēt eos de va La. instantium manibus Judi. ii. ca. Sicut in libro Josue (a quo incipiunt libri historiales) agit̄ de terre p̄missionis ingressuvel potius de deo filios israel in terram p̄missionis introducente. ita i alijs libris historialibꝫ agitur de populi israel dictam terrā inhabitantis gubernatione vel p̄gressu: vel potius de deo dictum p̄plū gubernante: qz sicut in tota sacra scriptura de⁹ absolute ē subiectūsita et in partialibꝫ libris de⁹ est subiectū sub rōnibus p̄tractis: sicut dictū fuit ibidē. Trib⁹ modis de⁹ potius pulū rex̄t

t. Gen. 50. 0
Exo. 13. 0
13. q. 2. he/
bron. 6. ite/
ioseph mori/
ens. 7. he/
cōtra

tis: et mētiri dño deo vestro. Bi mulitq; p̄plū singulos i possēsiōne suā. Et post hēc mortuus ē a iosue filius nun seruus dñi / cētū et decē ānoꝫ: sepelierūtq; eū in finibus possessionis suę i thānath fare q̄ sita est in mōte ephraim a septētrionali parte mōtis gaas. Veriuuitq; isrl' dño cūctis diebus iosue et senior̄ q̄ longo vixerunt tpe post iosue: et q̄ nouerant oīa oīa dñi q̄ fecerat in isrl'. Os. b. fa q̄z ioseph q̄ tulerant filii isrl' de egypto/ sepelierūt in sicheim i c̄ parte agri quē emerat iacob a filiis emor patris sichen centū nouellis ouibus: et fuit in possessionē filior̄ ioseph. Eleazar quoq; filius aaron mortuus est: et sepe elierūt eū i gabaad phinees filii ei⁹/ q̄ data est ei in mōte ephrai.

Finit liber Josue.

Liber sothum quem nos Judicū appellamus Incipit:

Ita. I. Ost mortē iosue et consuluerūt filii israel dñm / dicētes: Quis ascendet an nos contra chananēum: et erit dux belli:

decursum. Considerandum etiam q̄ licet deus posset oīa īme diate regere p̄ seīpm: tamē ad seruandū vñinerstatis pulchritudinē et ordinem: regit inferiora p̄ media: et sic p̄plū israel gubernauit per iudices tanq; p̄ ministros idoneos et decentes: q̄ ppter excellentiā virtutis q̄tum ad plures erant q̄si mediatores ipsius deū ad populū: et ppter affluentia pietatis q̄ populo in afflictione posito cōpatiebāt erāt q̄si mediatores p̄plū ad deū impetrādo ei⁹ auxiliū: et ppter ista dī. i. ii. c. Circa dñs iudices suscitaret: in dieb⁹ eoz electebāt misericordia et audiebat afflictionē gemitus: et liberabat eos de cede vastantiū. De his dō tribus videlicet de diuinis condescensionibus et liberationibus populi ab afflictionibus et iudicium sustētationibus est totus decursus huius libri: ut patet ex sequentibus. Primo igit̄ p̄ modū p̄logi p̄mittit̄ materie huius libri brevis p̄libatio. et sc̄do subdit̄ histozie narratio. ca. iii. Circa primū sciendū q̄ occasio suscitādi iudices fuit eo q̄ p̄pls recedens a dñō affligebatur: et penitēs liberabat̄. et ideo primo in breui tangit̄ populi trāgressio. sc̄do trāgressionis rep̄hēsio: in p̄nci. ii. ca. tertio materia huius libri p̄libatio. ibi. Dūmisit ergo iosue et. Circa primū sciendū q̄ opposita iuxta se posita magis elucescūt: id p̄mo ponit̄ profectus p̄plū laudabilis. sc̄do defectus ei⁹ culpabilis: ibi. Danasses quoq;. Adhuc circa primū p̄mo ponit̄ p̄fect⁹ iude. sc̄do alioꝫ: ibi. Filii autē cinei. Adhuc circa primū p̄mo ponit̄ p̄fectus tribus iude in generali. sc̄do ip̄ius caleph in speci ali: ibi. Bergensoz iudas. Circa primū dī: f. Post mortē iosue et. qz expti fuerunt male accidisse eis qñ iosue incōfuso dñō misit bellatores cōtra regē hāi: ut habetur Josue. vii.

Dūmissio
Occasio su/
scitationis
iudicium.

* Judas asce

Glo.ordi.

Judicum

La. I

Nico.de lyra

Estra vires hostib^z p̄bent: z qñ malū facim^z in p̄spectu dñi con-
fortant aduersarij nři. i. demones. Cū aut̄ cōuertimur suscitat
de^z iudices z saluatores. i. p̄ncipes z doctores quos mittit in
auxiliū eoz q̄ toto corde clamāt ad deū. **Aug.** In fine libri
iesu nauie breuiter narrator porrexit historiā quousq; filij isrl
ad colēdos deos alīcos declinauerūt.

In h̄ aut̄ libro: ad ordinē redit quō cō-
sequētia gesta fuerint post mortē iesu a
naue. Non ḡ ab illo tpe icipit liber q̄
ppls ad colēda simulacra defluxit: sed
a horib^z iterposit^z t̄pib^z q̄bus ea gesta
sunt: post q̄ ad illa puenit. a **Judas**

Quod Iralis ascēdet **tc.** **Aug.** Queris vtrū alijs
hō iudas vocabat: an ipam tribum de
more sic appellauit. Sed illi q̄ eterro/
gauerāt dñm ducē req̄rebāt. Cū puta-
tur vni^z exp̄ssum hois nomē. Sed qz
nō solet duces noiare sc̄ptura cū cōstī-
tuūt: nisi momorata etiā origine pa-
rētū: p̄stat post iesu duces habuisse po-
pulū isrl: qz p̄mis othoniel fili^z cene^z
recte itelligit noīe iude tribū iuda fui-
se significat: ab ipsa em voluit dñs in
cipe p̄teri chananeos. Et cū p̄plus de-
dice interrogaret: ad h̄ valuit r̄nū dñi
vt sc̄rēt deū noluisse ab vniuerso pplō
bellari aduersū chananeos. dixit ḡ: iu-
das ascēdet. z seq̄f: z dixit iudas ad sy-
meō fratrē suū trib^z. s. ad tribum: non
em adhuc viuebant filij iacob: q̄ sic ap-
pellati sūt. Manifestū ē tribū iuda al-
teri^z sibi trib^z auxiliū postulasse: quod
redderet cū op̄eēt. b **Dixitq; ca-
leph q̄ pcus.** **Aug.** Quicūq; pcusser-
it ciuitatē l̄faruz z ceperit eam: dabo
ei filiā meā in vxore. h̄ in libro iesu me-
moratū ē. Sz vtrū iesu viuēte sit factū:
z nūc recapitulatū. An post ei^z mortē
postq; dictū ē: **Judas** ascēdet: z cepit
iudas bellare z chananeos. In q̄ bel-
lo oīa hec gesta narrant: merito q̄rit.
Sz credibili^z ē post mortē iesu factū.
Tūc aut̄ p̄ plepsim. i. p̄occupationem
memoratū: sic z alia. Nūc ei cū res ge-
ste aduersus chananeos trib^z iude ex-
ponerent: ita se narratiōis ordo conti-
net iter cetera iude facta bellica: de q̄
post mortē iesu dixit dñs: **Judas** ascē-
det: z post hec ascēderūt filij iuda pu-
gnare aduersus chananeū q̄ habitabat
i mōtāis ad aust^z z cāpestre: z abijt iu-
das ad chananeū habitātē i hebrō: et
exīt hebrō ex adūso. Nomē at hebrō
erat cariatharboth z sepher: z pcusser-
fesi z achimā z tholmai: filios enach:
z ascēderūt inde ad inhabitantes da-
bit. Qui an fuit nomē ciuitas l̄farū: et
dixit caleph: Quicūq; pcusserit ciuita-
tē l̄farū **tc.** Cōstat ḡ ex h̄ ordine gesta
rū rerū p̄ mortē iesu h̄ eē fctm. Cū ḡ ci-
uitates date ipsi caleph memorarēt
accepta occasione. narrator qd postea
gestum est p̄occupauit. Nec tñ hic fru-
stra arbitror. h̄ de filia caleph data i vi-
ctoris p̄miū bis sc̄pturam memorasse.

t Jos.15.c **Iosue.15.d** Nec potuit
Caleph. Cūq; cepisset eā othoni-
el fili^z cene^z frat caleph mōr: dedit
ei axā filiā suā piugē. Quā pgētē in
itinerē monuit vir suis vt peteret a
p̄fe suo agrū. Quē cū suspirasset se
dēs in asino dixit ei caleph: Quid
habes? At illa r̄ndit: da mihi bñdi-
Aug. Lxx. redēptionē aq: terrā. s. de cui^z fru-
ctib^z aquā redimeret: cui^z inopia erat i illis re-
ctionē: qz terrā arentē dedisti mihi:
giōib^z ad q̄s nupta ducebat. a **Aug.** Lxx. re-
dēptionē excelsor z redēptionē hūiliū fluētor^z:
subaudis: q̄ vel in motanis vel in cāpes. fñt.
da z irriguā aqz. dēdit ḡ ei caleph ir-
riguū supi^z z irriguū iseri^z. Filij aut̄

aliq̄ ciuitates de pte iude fuerūt adiūcte sorti trib^z symēd: vt di-
ctū sūt **Iosue. xv.** z xp̄e h̄ erat magis cōueniēs q̄ iuuaderēt se
mutuo. cetera patēt vscq; ibi: c **C**lesis sū. ma. ei^z ac pe. In
hebreo h̄r: **C**lesis pollicib^z **tc.** tales em̄ inepiti reddūt ad plū.
d **Dixitq; adoni.** Septuaginta re. amputa. ma. ac
pedū sūmī. **tc.** h̄ fecerat iste adōibe
zech ex magna crudelitate z superbia
ad ostētationē victoriārū quas habue-
rat. e **Adduxerūtq; eū i hie.** in
exercitu suo. f **Oppugnātes tc.**
nō totā s̄z p̄tē ei^z: qz fortaliciū vbi ma-
nebat iebuse^z nō fuit expugnatū vscq;
ad tps dauid: vt dictū fuit **Iosue. xv.**
g **Tradētes cū. icē. ci. locutio est**
hypholica: qz ps ei^z remāst̄ icobusta:
vt dictū ē: sic aliqd̄ dr: Tota ciuitas va-
dit ad tale spectaculum. l̄z aliqñ maior
ps remaneat. h **Pergēsq; iu. ī**
cha. Dic p̄n agit de p̄fectu trib^z iu-
de in spāl. s. ipsi^z caleph: cui assignata
fuit hebrō spāliter: vt h̄r **Iosue. viii.**
i **C**uius no. fuit an. ca. i. cinitas
q̄ttuor: xp̄e q̄ttuor priarchas ibi sepul-
tos v̄l. xp̄e q̄ttuor gigantes ibidē como-
rātes: vt dictū fuit **Iosue. viii.** z **Gen.**
xi. k **Percussit sesai et hai-**
sti fuerūt tres gigantes magna forti-
tudine p̄diti: z pater eo^z fuit quartus
noīe enach. cetera patent ex dictis **Iosue. xv.**
vbi eadē sua z q̄si eadem vba
ponūt. l **Filij aut̄ cinei cog.** **D**ivisio
moysi. h̄c ponit p̄fect^z alioz. z p̄io
pueror^z ad iudaismū/ cū d̄: **Filij aut̄**
cinei cognā. moy. Dicūt cōlter ex-
positores q̄ iste fuit fili^z ietro q̄ ad pre-

* ces moysi
Moralit. a **Dixitq; dñs:** iu-
das ascē. Allego. p̄ iuda significatur
dñs nr̄ iesus xp̄s: q̄ h̄m carnē ē d̄ tribu
iuda put̄ declarat **Mat. i.** z **Ro. i.** D̄
d̄ ip̄o q̄ fac^z ē ei ex semī d̄ h̄m carnē
ip̄se nāq; p̄ nob ascēdit crucē z ibi de-
bellauit chananeū. i. hūani gener^z inl
micū cuz satellitib^z suis. t **H**igit
aut̄ ado. q̄ eterptat dñs fulgur^z: xp̄e
qd̄ significat diabolū q̄ fideles nītitur
icu fulguris p̄cutere inducendo eos
ad p̄tm mortale: qd̄ fetet coram deo z
angelis sic ignis fulguris: hunc aut̄
fugavit xp̄s. t **S**eptuaginta re-
ges **tc.** Per septuaginta reges q̄s
adonibezech tenebat captiuos. signif-
cantur homines de septuaginta idio-
matibus quos diabolus tenebat i clu-
sos quos christus per virtutez sue cru-
cis liberauit. Moraliter autem per iu-
dam q̄ interpretatur confessio significat
quilibet confessō. Est autē duplex con-
fessio. scz xp̄ioz peccatorum z diuine
laudis. z vtraz confessio precedere de-
bet in expugnatione demonis z vitio-
rum: de qua dicit **Seneca** Pacem ha-
beto cum hominibus z cum viciis bel-
lum. Et p̄pter duplē confessionem
predictam bene queritur. **Q**uis ascen-
det ante nos **tc.** Respondet domin^z:
Judas ascēdet. Sequitur. b **C**est
ait iudas symēdi fratri suo alce-
de mecum. Per symonen qui audi-
ens interpretatur. obedientia diuinis
preceptis z ecclesi significatur que cū
confessione peccatorum z laudis diui-
ne debet adiungi in demonis z vitio-
rum expugnatione. z sic adonibezech
per quem vt dictum est demon signifi-
catur cum suis satellitibus superatur. h **D**ergensq; iu-
das ztra chananeū qui habitabat i hebron **tc.** **D**o-
ralitas aut̄ huius historie posita est. s. **Iosue. xv.**

Nico.de lyra

A a **Judas** ascē. i. trib^z iude. h̄
cōlter exponit sic: q̄ iudas instituebat
dux i bellis filioz isrl gnāliter. h̄ nō
bñ p̄sonat se q̄ntibus: qz aioth barach
gedeo z iepite fuerūt duces exercit^z in
magnis plijs q̄ tñ nō fuerūt de tribu
iuda: z iō alit exponit hebrei q̄ p̄ h̄
d̄: hic: **Judas** ascēdet: itelligit q̄ trib^z iuda p̄ma expugna-
ret aduersarios i sorte sua. vñ s̄uditur: b **E** ait iu. sy. fra.
suo **tc.** Trib^z em̄ symēd habuit sorte iuxta tribū iuda. xp̄e qd̄
aliq̄ ciuita-

A **G** **N**ec po. dele. **T**unc ipso fuit dñs cū iuda: restigit enī de^o apītius: etiā ī cordib^o suorū sc̄torū nimie p̄spēritatis excellū: ut ī v̄slus eorū p̄uerat inimicos nō solū qn vincunt s̄z etiā qn metuū. Illud ad cōmēdā suā largitatē: ad redmēndā eorum elatio nē. Inimic^o enī sc̄torū est angel^o sathane quē sibi datū colaphiçantē dicit apls: Ne magnitudine revelationū extolleret. **b** **C**ebuseū āt r̄c. Aug. **S**upi^o legit eadē ciuitas a iuda capta et in cesa et interfecit ī ea iebus leis. **S**z sc̄iedū ē hāc ciuitatē cōem habuisse duas trib^o iuda et bēiamin: sc̄iōndit diuīsio terrarū quā feci iesus. **I**pā ē enī iebus qz h̄ierlm: iō he due trib^o remāserūt ad tēplū dñi qn ceterē (ex cepta tribu leui qz sacerdotali fuit: et terras ī diuīsionē nō accept^o) separauerūt se a regno iuda cū h̄iero. **S**c̄iedū ē g a iuda ciuitatē captā ee et incēlaz interfecit qz illic repti fuerāt s̄z nō oēs iebuleos extictos: vel qz ex ciuitatē erāt: vel qz fūgere poterāt. **Q**uos iebugeos admīssos ee a filiū bēiamin: qb^o cū iuda ciuitas illa erat cōis ī ea sc̄iūtare. **D**ic dīctū ē: Hō bereditaueēt iebuseū filiū bēiamin: intelligēdū ē: qz tributarios facere nō potuerūt v̄l noluerūt: aut nō bereditaueēt iebuseū: qz nō sine illo tenuerūt terrā quā posside bant. **C**ahanasses qz r̄c. Aug. Et nō bereditaueēt manasses bethsan: qz ē sc̄itharū ciuitas ipa hodie phibēt citropolis dici. Pōt autē mōvere quō in illis partib^o multum a sc̄ithia diuīsis pōt ee sc̄itharū ciuitas. **S**z s̄līr pōt mouere quō tam lōge a macedonia: alephāder macedo p̄dide rit alexādriā ciuitatē qz fecit lōge lateqz bellando. Sic etiā sc̄ithe hanc p̄dere potuerūt. **M**ā legit in historia gētiū vniuersaz pene asīa sc̄ithas aliqñ tenuisse. **D** Artauitqz am. fi. dā in mōte: nec de. Aug. Artibulauit amore filios dan in monte qm̄ non p̄misit eos descendere in vallē r̄c. hoc autē in libro iesi naue pōc cupando memoratū est: hic autē recapitulādo.

Nec potuit delere habitatores vallis: qz falcati

a **T**Aug. **B** in libro iesi dīctū ē qz illo viuo dīctū ē: sed hic recapitulando memoratū est cū de tribu iuda vñ fuit caleph loqref scripture.

b **C**urrib^o abūdabāt. **B**ēderūtqz caleph ebrō sic dixerat moyses qz deleuit ex ea tres filiōs enach. **J**ebuseū āt hitatorē h̄ierlm nō de leuerūt filiū beniamī: hitauitqz iebuseū cū filiū beniamī ī h̄ierlm vsc̄z ī p̄ntē diē. **D**om^o k qz ioseph ascēdit in bethel: fuitqz dñs cū eis. **M**ā eū obsiderēt vrbē qz prius luçavocabat: viderūt hoīem egredientē de ciuitate/dixerūtqz ad eū: Onde nobis ītroitū ciuitatis: et faciem^o tecū misericordiā. Qui cū ondissset eis/ pcusserūt vrbē ī ore glādij: hoīem autē illū et omnē cognationē ei^o dimiserunt. Qui dimissus abiit in terram ethi: et edificauit ibi ciuitatē: vocauitqz eā luçā/ qz ita appellat vsc̄z ī p̄ntē diē. **M**a

Rxx. et nō hereditauit manasses bethsan qz est sc̄itharū ciuitas: neqz filias eius: id est ciuitates quas ipsa tanqz metropolis instituerat.

nasses quoqz non deleuit bethsan et canach cum viculis suis: et habitatores dor et iebblaā et mageddo cum viculis suis: cepitqz chanaenū habitare cū eis. **P**ost

Tidem pene in iesi naue et eisdē verbis dīctī: ideo aut hic per anacephaleosim dr aut h̄ic p̄lepsim est: id ē aut hic recapitulando aut illuc illic preoccupando.

qz autē cōfortatus est israel /fecit eos tributarios/ et delere noluit. Ephraim etiam nō interfecit chanaenū qz habitabat in gācer: sed habitauit cum eo. Zabulon non deleuit habitatores tethron et naalon: sed habitauit chanaenū in medio eius: factusqz est ei tributarius. Aser quoqz non deleuit habitatores accho et sidonis/alab

als albia.

et achaqib et amma et aphech et roob: habitauitqz in medio chanaenī habitatores illius terre/ nec interfecit eum. Neptalim quoqz nō deleuit habitatores bethsames et bethanath: et habitauit inter chanaenū habitatorem terre: fueruntqz ei bethsa mitē et bethanitē tributarij. Artauitqz amorreas filios dan in mōte/ nec dedit eis locum vt ad planiora descenderēt: habitauitqz in mōte hares quod interpretatur te statio in hailon/ et salabini. Et aggrauata est manus domus ioseph: factusqz est

Aces moysi venit cū filiis isrl ad terrā p̄mi

sionis: vt habeat Num. x. et vocatus fuit cin vel cine^o et obab. **H**ebrei dīctū qz iste fuit ip̄met ietro sacer moysi sicut declaratū fuit pleniū Num. x. vñ vbi dīc̄ hic cognati moysi.

Hebreo habet: sacer moysi. **a** **A**scende

rūt de ciuitate palmarū. qz ē hiericho: nō

qz hitarēt in ciuitate qz erat destruta: nec fuit redificata vsc̄z ad tēps regū isrl: prout dictū fuit Josue. vi. sed habitabāt in territorio qz fuit

rat illius ciuitatis. **b** **H**ū filiis iū. in de

Dicunt hebrei qz illuc ierunt ad manendū vt addiscerent legē ab othoniel: qui erat edocitus

in ea. **c** **A**biit autē iū. **D**ic p̄nr agit de pfectu tribus symeon. et p̄t̄ littera vsc̄z ibi:

d **V**ocatūqz est no. vrbis hor. i. ana. hoc non est in hebreo/ sed additum fuit a translatore nō: ad ostendendū significationē hui^o

noīs horā: de cuius significatione dictū fuit plenius Josue. vi. et Leui. vlti. tamē h̄ic accipit

p̄ destructione pfecta: qz ciuitas ista fuit funditus evēsa. **e** **C**epitqz iudas. **D**ic reuertī scripture ad describendū pfectum iu

de/ cum dīctī: Cepitqz iudas r̄c. non est in telligendum qz ceperit tūc istas ciuitates que

erant philistinorum. sed accepit aliqua pertinētia ad istas ciuitates et pro tanto dicitur eas accepisse: quia infra. iij. ca. dicitur qz quin

qz satrapē philistinorum remanserunt ad exercendum israel: quorum aliqui perant ciuitati bus istis: prout patet. i. Regū. vi. vel si dicat

qz iudas tunc cepit ciuitates istas prout sonat littera. oportet dicere: qz philistei recuperaverunt eas: quia ibi dominabantur tempore he li: vt dicitur. i. Regum. v. **f** **N**ec potuit delere habitatores vallis: quia falca

tis curribus abundabant. erant enim armati isti currus vncis ferreis ad modum falcis scindentibus: vt dictū fuit Josue. xvii.

g **D**ederūtqz caleph ebrō. hoc habetur plenius Josue. xiii. **h** **Q**ui deleuit ex ea tres filios enach. isti sunt tres gigantes supra noiati. **i** **J**ebuseum autē. **D**ic agitur de filiis beniamin/ cum dīctī: Jēbusēum autē r̄c. quia nō potuerūt p̄ter fortitudinem populi et loci: vel quia noluerūt p̄ter iuramentum federis initii inter ab̄ram et ab̄imelech a quo descendederunt illi iebusei: sicut dictū fuit Josue. xv. in fine. **k** **D**omus quoqz ioseph. **D**ic agitur de profectu filiorum ephraim/ cū dīctū: Fuitqz dominus cum eis. et sequit: **l** **O**stēde nobis introitū ciuitatis. **D**icunt enim hebrei qz habebat introitum et exitum subterraneum extraneis occultum. **m** **H**ominē autē illum et omnē cognationē r̄c. parcentes ei sicut filiū israel pepererunt raab et cognationē eius: vt habetur Josue. vi. et dauid puer qui duxit eum ad cuneū amalechitarum: vt habetur. i. Regū. xxx. **n** **M**anas

ses quoqz. **D**ic h̄ic inter describitur defec^o si

liorum israel culpabilis cuz dr: o **P**ostqz autē fortat^o est isrl. p̄ter cupiditatē tributi et in hoc fecit h̄ī p̄ceptū dñi qz p̄cepat eos occidi et deos eoz exterminari: vt h̄ī Num. xxvii. et Deut. vij. et eodē mō intelligendū ē in seqnibus de his qz facti sūt tributarū ipi ephraim: za

bulon: aser et neptalim: qz noluerūt eos occidere p̄ter cupiditatē tributi. in h̄ī trāsgreditēs p̄ceptū dñi: vt dīctū est. et pat̄ l̄fā vsc̄z ibi:

p **A**rtauitqz am. fili. dan. p̄t̄ p̄tā sua nō potuerūt ueniēter dilatari. **q** **E**t aggra

gra. est r̄c. b exponit dupl. **T**no mō actiū. vt man^o. i. pt̄as dom^o ioseph grauauerit inimicos et redegerit eos sub tributo. **A**lio mō pas

qz siue. vt pt̄as ei^o sit dep̄ssa et aduerlarij redegerint domū ioseph sub tributo. nec appetat plāne ex textu qz istoz intelligat.

Glo.ordi.

Judicium La. II

Glo.ordi.

Ascenditq; ange. do. Aug^o. Et ascen. La. II
dit angelus dñi sup clautinos monte. Scriptor hoc
noie appellavit locū. qz postea scriptis. Quādo enim
angelus dñi super eū ascendit: nōdum sic vocabat: a ploratio
ne em̄ nomen accepit que grece clautinos dī. Ibi em̄ pp̄ls fle
uit cū audisset ab angelo verba domi
ni vindicantis in eos qz inobedientes
fuisserent: qz nō exterminauerunt pp̄los
b̄m p̄ceptū eius qbus p̄ualuerūt: eligē
tes eos tributarios facere qz pdere: si
cut dñs iussuerat. Quod siue cōtempo
dei mādato siue timore fecerint (ne ho
stes cōtra se acrius pugnarēt p̄ salute
obtinēda: qz p̄ tributo nō dando) sine
dubio peccauerūt: v̄l spernēdo dei pre
ceptū: vel nō p̄sumendo qz eos posset qz
ficeperat adiunare. Quod ideo p̄ iesū
noluit eis dicere: si tñ adhuc eo viuēte
iam fieri ficeperat et nō potius p̄occu
pādo memoratū fuerat: qz illo mortuo
fieri cepit: qz hic oībus voluit exproba
re p̄ angelū. Mondū autē oēs id fecerāt
viuēte iesu: et si aliq̄ forte iā ceperant:
credibilis est tñ nihil tale incepisse vi
uēte iesu tantūq; terrarum sub illo te
nuisse filios isrl: q̄tum eis ad cōseden
dū sufficeret q̄uis in sortib; suis habe
rent vnde crescendo et quālescendo ad
uersarios exterminaret. Proinde post
mortē iesu: postq; p̄ualuerūt maluerūt
b̄e tributarios b̄m voluntatē suam qz
pdere b̄m voluntatem dei. Ad illos
corripēdos angelus missus ē. Quod
vero memoratū est in libro iesu magis
puto p̄occupatū qz post mortē suam fa
ctū: vel futurū ipse nouerat p̄pheticō
spiritu: si ab illo liber script⁹ est: qui ap
pellat iesus nauē: vel si ab illo iā factū
esse sciebat post mortē iesu qz ibi preoc
cupādo memorauit. b. Nobrem
nolui delere eos a fa
cie v̄ra: vt habeatis hostes/ et dij e
eorū sint vobis in ruinā. Cunq; t
loqueret angelus dñi hec verba
ad oēs filios israel: eleuauerunt
vocē suā et fleuerunt. Et vocatū
est nomē loci illius/ locus flētiū
siue lachrymarum: imolauerūtq; t
ibi hostias domio. Dimisit ergo s
iosue populū: et abierunt filij isrl
vnusq; in possessionē suā vt ob
a Beat⁹ qz seruit dño i dieb⁹ iesu qz x̄bo et
sapia ei⁹ illuminat⁹: qz p̄cept⁹ ei⁹ et doctrina il
luminat⁹. Bene placentes.
d. tinerent eā: seruieruntq; domino

Ioh. 1. a. Fidū ex ira dei venire peccata: vt
em̄ dī gentiū inter q̄s nō extermiātas
israelite habitare voluerūt eēnt eis in
scandalū. i. facerēt eos scandalari in
deo suo: eo qz offenso viuēre indignā
cōminat⁹ est deus qz manifestū est ma
gnū eē p̄ctū. c. Dimisit ḡ iosue.
Hoc p̄ recapitulatiō iteratur. Nā et mors iesu nauē in hoc
libro memorat⁹: vt tanq; ad exordio breuiter cūcta insinuent⁹ ex
quo dedit eis dñs terrā: et quō sub iudicib⁹ vixerint: vel qz per
pessi sunt: et iterū redit ad iudicū ordinē ab eo qz p̄missus est con
stitutus. d. Seruierūtq; dño. Adamā. Et seruivit pp̄lus
dño oībus dieb⁹ iesu: et oībus diebus senior̄ eoz qz longiorū
dierū fuerūt post iesum. Sciedū est qz quisq; sibi p̄stat vt i bo
nis dieb⁹ sit aut in malis et habeat dies iesu vel iustoz aut im
p̄oz. Si em̄ intelligam lumē veruz qz illuminat oēm hoīem
venientē in hūc mūdū: et p̄beam⁹ ei aias nr̄as ad illuminādū:
aut si oriat⁹ nobis sol iusticie: et illuminat mūdū aīe nr̄e: habem⁹
dies iesu xp̄i dies salutis. Si qz vero receperit lucē qz extingui
tur p̄traria veritati et ab ea illuminat⁹ fuerit: habebit dies sed
malos: et nō erit in dieb⁹ iesu s̄z in dieb⁹ manasse v̄l pharaonis
v̄l cuiuslibet pessimi. Deniq; i dieb⁹ achac regz pessimi nō po
tuit. Esaias v̄dere dñm sabaoth sedente sup thronū excellū: s̄z
mortuo rege nequā cui⁹ erāt dies malit⁹ vidit visionē dei. Cum
aut dī in scripturis dies illi⁹ vel illi⁹: nō significat tps vite ip
suis. vñ: Drieg in dieb⁹ ei⁹ iusticia: et multitudo pacis: v̄l v̄lc⁹
quo extollat̄ luna. Qd si accipim⁹: qz in diebus qbus salvator
morabat̄ in terris dies erant iusticie et pac. quō p̄babim⁹ di
es iusticie et pacis ortos eē: his qz eū crucifixerūt: et aduentū ei⁹
nō receperūt. Aut quō multitudo gentiū in dieb⁹ ei⁹ fuit ap̄d
eos qz eū in mortē falsis criminib⁹ tradiderūt. Quō hi dies pa
cis et iusticie habuerūt: in quoꝝ mentib⁹ tenebre iniqtatis et fu
roris v̄sabant̄. Deniq; qz nō sunt nūc dies illi⁹: nō orit⁹ iusticia
nec multitudo paci xp̄i apud fideles. Magis ḡ quisq; ex p̄uer
rit. vñ: timētib⁹ nomē meū: oriet̄ sol iusticie vt faciat eis. s. dies
iusticie/dies iesu. De ip̄ys at dī: qz occidet eis sol iusticie: i qz
scz iusticia do

scz iusticia dormit et tenebre iniqtat̄ oriunt̄: et alibi ecōtrario. b
Pax multa diligentib⁹ nomē tuū: et nō est illis scandalum. ba
bent et imp̄i lucē suā: ex qz oriūt̄ eis dies mali. vñ: lux iustis
sem̄: lux aut̄ ip̄oz extinguet. Mescio si tā inepie qz itelligat:
vt putet eē aliqua substātiale lucē: alia qz ip̄oz dicat: et alia qz
iustoz: qz fieri nō p̄t. Una ē em̄ lux
mūdi a deo facta qz oībus cōiter et eq̄li
ter luctet. Sed sciendum est qz aīa nr̄a:
aut vero lumē illuminat qz nō extin
guit. i. x̄ps. aut si nō habet in se hoc lu
men eternū: temporali et extingibili il
luminat ab illo. i. qui trāfigurat se in
angelū lucis: et falla luce illuminat cor
p̄toris vt videant̄ ei vera bona esse qz
caduca sunt: h̄ lumē illuminat qz sum
mū bonū voluptatem dicit: qz diuitias
h̄ honores se

Nico. de lyra

Ascenditq; an. La. II
gelus dñi. Dic p̄nr descl
bit trāgressionis rep̄hēsio:
et dicunt hebrei qz iste angel⁹ fuit phi
nees. Tu quia angelus iterptat nun
cius. ipse aut̄ fuit missus a deo ad argu
endū pp̄lm de trāgressione mandato
rū eius eo mō qui sequit̄. Tu quia he
brei dicūt ip̄m fuisse angelū in corpore
hūano assumpto apparentē sicut dictū
fuit Josue. ii. Expositores aut̄ catholi
ci dicūt qz nō fuit phinees: s̄z angelus
a deo specialit missus: et h̄ videt veri⁹:
qz phinees fuerit angelus: falsū et
fictū videt: qz scriptura v̄bīg de eo lo
quit̄ sicut de hoīe puro et mortalī. Qd
sūt ille qz apparuit hic fuerit hō purus
falsū videt vt magis apparebit ex se
quētib⁹. Dicendū igit̄ qz iste fuit ange
lus sp̄aliter a deo missus: ad reprehen
dendū filios israel de transgressionib⁹
suis et apparuit sic qz ei⁹ apparitio fui
it nota pp̄lo. Et p̄mo apparuit i galga
lie: v̄bī filij isrl fuerūt circūcisi post trā
situm iordanis: vt h̄ Josue. v. et inde
trāstulit se ad aliū locum qz dī hic locus
flētiū p̄ anticipationē: qz sic vocatus
est locus ille: ex h̄ qz pp̄ls post rephen
sionē angeli ibi fleuit vt postea dicit:

b. Et ait: Eduxi vos de egyp̄to z̄c. Et h̄ p̄t̄ qz fuit ve
re angelus: qz loquit̄ in p̄sona dei sicut angelus loquebat moy
si. qñ aut̄ hoīes sancti et p̄phete denūciabant mandatū dei cō
muniter p̄mittebant. Nec dicit dñs: vel aliqd p̄simile: qz non
fec iste: s̄z absolute dixit: Eduxi vos de egyp̄to. et apter h̄ an
gelus sic loquēs aliqñ de: aliqñ angel⁹ noiat̄: vt dictū fuit
Exo. iii. ca. ita dūtarat: qz p̄missiōes dei de bono futuro intel
ligēde sūt sub p̄dictiōe si hoīes fidelit̄ seruīt deo. c. Ut nō
seriret fed⁹. z̄c. vi h̄ Ill. xxxii. et Deu. vii. d. Et nolui
stis audire vocē meā: vt p̄t̄ ex dictis ca. p̄ce. e. Ut ha
beat̄ hostes z̄c. li. vt nō tenet̄ hic causat̄ sed p̄secutiū tm̄:
qz ex h̄ qz filij isrl trāgressi sūt p̄ceptū dñi: p̄secutiū est illud ma
lū sup eos. f. Immolauerūtq; ibi hosti. dño. ex h̄ etiā
apparet qz fuit vere angelus dñi ille qz apparuit ibi: qz ex quo
fuit s̄z tabernaculū dñi in sylo: nō erat licitū filij isrl offerre
hostias alibi: vt dictū fuit Josue. xxi. nisi ex speciali reuelatiōe
diuīa vel apparitiōe angelica: sic manue obtulit sacrificiū qñ
angel⁹ sibi apparuit: vt h̄. j. ca. xii. g. Dimisit ḡ iosue.
Hic p̄nr ponit materie hui⁹ libri breuis p̄libatio. v̄bī p̄mo po
nit̄ feder̄ pp̄li ad deū ḡ iosue renouati. scđo renouati trans
gressio ibi: Et surreterūt tertio trāgressiōis punitio ibi: Ha
tusq; dñs.

Ahorat̄. a. Ascēdit angel⁹ dñi z̄c. Per istū angeluz
qz de p̄ctis cōmissis arguit pp̄lm: significat bon⁹ p̄lat⁹ vel p̄di
cator: argues efficacis p̄ctis pp̄li: et eū deduces v̄lc⁹ ad lachry
mas vere p̄tritōis / oī subdit: f. Lūq; lo. an. dñi x̄ba h̄
z̄c. et qz nō sufficiūt lachryme p̄tritōis de coī cursu nisi sequat̄
opa satisfactiōis / oī subdit: f. Immolauerūtq; ibi ho
stias dño. vñ dicit apls Ro. xi. a. Obscero vos p̄ miscōdiam
dei: vt exhibeat̄ corpora v̄ra hostiā viuēte sc̄am: do placēte z̄c.
* H̄ uscitauitq; dñs

Honores seculi et terrena gloria quasi eterna queruntur. Sunt gaudi in diebus lucis quae extinguitur. Quaecumque enim agunt vel cupiunt extinguendam: solumne Marcius illuminat deum legem iustitiae non bonum dicit. Sunt gaudi dies Iesu de quibus dicitur: Seruavit populus domino oib[us] diebus Iesu. Qui enim haec in se dies Iesu seruit dominum. Non enim potest servire cabulo aut avaricie. Nec potest fieri ut quae illuminant lumine veritatis suavitatem faciat in nobis dies bonos ne vnde capitulo illuminante habeamus dies malos. de quibus dicitur: Redimenteres tempore quam dies mali sunt. Eta sit secunda malorum est apostolus. Seruieruntque domino tecum. Seruauitque dies Iesu populus domino oib[us] diebus Iesu. Non enim dicit vnde die fuisse Iesu: quia multi sunt dies eius. Vnde dies est iustitia: alii sanctificatio: alii prudencia: alii misericordia: et singula virtutis bona in quibus dominus seruit: his autem virtutibus animi dominus placet. In his oib[us] diebus Iesu dominus seruiles. Non vult scriptura scilicet ut aliq[ue] virtutes habeas: et alias negligas. Sed ut oib[us] his adornaris: virtutibus: et in ea actibus positus deo seruans. Sit senior dies quod haec in se et in diebus eorum seruit deo: sed illud: Imitatores mei estote: sic et ego Christi. In diebus inquit seniorum eorum quae coegerunt omnia opera domini tecum. Ille cogiscit opera domini qui facit. si filii heli dicunt nescientes dominum non quod dominum ignoraret cum alios docerent: sed quod agebat sicut illi quod dominum nesciunt. Si milititer habet dicitur: Qui cognoverunt opus domini non soli inquit cognoverunt opus domini sed addidit opus. id est cognoverunt et iusticie opus et sanctificatiōis et patientie et misericordie et silentis. Quicquid ex mandatis dei venit operum domini dicitur: Contrarium est opus diaboli iniusticia; ira et similia. Cognoscunt ergo opus domini qui faciunt opus eius. vñ: Et dicitur: Qui custodit mandatum nesciet probabilem. Peccatum. i. cauebit de Christo qui dicitur: non fecit opus peccatum. Non cognoscit ergo opus domini qui facit: ignorat: quod non facit. Cognoverunt inquit opera domini magna quae fecit in Israele. Quasi sint aliqui opera domini parua. Ego arbitror: quod opus domini magnum est: per capacitatem eorum quibus operatur si subiungitur coparente: magna opera domini dicuntur: vel parua. Probi causa. Eduxit filios Israeles egypto in manu fortis: egypto peragimus celestibus liberata. Tunc fecit in mari: magna in deserto dedit: de celo locutus est Moysi: et dedit legem in tabernaculo. Nonne hec magna sunt opera dei? Sed si illud his comparatur: quod ita dixerit deus mundum: ut filius unigenitus daret: per eos inuenies illa parua esse. a Et seniorum. Adam. Seniores qui cum Iesu vel post Iesum fuerunt apostoli sunt: qui scripturis vel preceptis suis illuminant corda nostra: et faciunt in nobis quodammodo dies ex vera luce quam participati sunt venientes in hunc mundum. Qui ergo preceptis eorum illuminant: seruire deo dicitur in diebus seniorum qui fuerunt post Iesum. Sicut autem Christus erat lux vera que illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum: ita ipse erat lux mundi: sed illud: Eos estis lux mundi. Illuminat ergo nobis dies in quibus dominus seruamus. Solus dei nos est: post Iesum inter seniores quis longior die secerit. id est maiorem ex se lucem emiserit: utrum Paulus an Petrus: Bartholomeus an Iohannes: sed tamen longior die dicuntur sancti. Ecce ergo scandalis mundus replebit: quando crescentem iniuriam refrigescet charitas multorum: tunc non dicuntur dies futuri longi sed abbreviati. sed illud: Nisi abbreviati fuerint dies illi non fiet salua omnis caro. Dali ergo dies breuiari dicuntur: longior autem et multi spaci dies boni: in quibus dominus seruimus: propter electos autem breuiantur dies mali: dies iniquitatis et scandalorum: et ut arbitror cum semel electis dies mali ceperint breuiari: semper breuiantur et minuuntur usque in nihilum: et ad ultimum pereant. Equibus unus puto erat qui dicebat: Pereat dies in quo natus sum: dies vero seniorum sanctorum longiori sunt et pli. b Mortuus est autem. In paulo vivit is

sus: et in omnibus qui dicere possunt: viuo autem iam: non ego: viuimus vero in Christo: et mihi vivere Christus est et mori lucrum. In illis moritur qui se perfundendo: et iterum delinquendo: quasi insultant morti Iesu. Philippians 1. c. unde: Rursus crucifigentes submetit ipsi filium dei tecum. Non solus debet: ergo in peccatis moritur: sed etiam crucifigitur et illudetur. Si etiam de avaricia cogitas: vel de stupro si furor agitaris: vel quibuslibet virtutis non viuimus in te Christus. Moritur ergo Christus peccatis: quod nihil in eis iusticiam nihil patientia: nihil veritas: et omnia illa que Christus est operari sunt: Christus est qui ea operatur: unde omnia possum in eo qui me confortat Christus. vñ: Qui professus fuerit coram hominibus et ego profitebor eis. p. m. qui in celis est: qui autem negauerit me coram hominibus et ego negabo eum coram patre meo. Consistentes in semetipso dixit: confiteri: quod in eis vivit et operatur Christus: sed non sicut ait: de his qui negant. Qui enim negat extra ipsum est. Qui profitebitur in ipso est: dicitur ergo: quod mortuus est Iesus: et resurrexit generatio altera quod nesciebat Iesum tecum. c Et servierunt baalim. Adam. Servierunt et baalim: et dereliquerunt dominum deum patrum suorum: hec quidem fecerunt antiqui: sed quod propter nos hec scripta sunt: videamus ne maiori ex parte nobis hec quod de illis dicta videantur: audi apostolus. In helia quod Rossius. ii. a dicit scriptura: quod interpellat deum adversus Israhel. Proficerat prophetas tuos occiderunt: altaria tua demolita sunt: et ego relictus sum solus: et querunt animam meam. D Sed quod dicit illi dominum respondens: Re ti. 3. a. 4. a. liqui mihi septem milia virorum: qui non curuerunt gennam ante baalem. Sic ergo et in hoc tempore reliquie sum electione gratiae salutis facte sunt. Eides ergo quia illi qui curuerunt gennam ante baalem et qui non curuerunt: in reliquiis credentibus et in multitudine non credentibus intermixtus. Qui enim in tempore saluatoris increduli fuerunt gennam curuerunt bagalim: sed non hic qui crediderunt: et opera facta impleuerunt. Nusquam enim legitur quod in tempore saluatoris aliquis flexerit genua simulacris. Sed de illis hoc dicitur: quod peccatis compediti tenentur. unde constat quod cum peccamus genua nostra baalem curuamus. Qui ad hoc vocati sumus: vel flectamus genua in nomine Iesu et ad patrem domini nostri Iesu Christi: ex quo omnes parentitas in celis et in terra nominantur.

Mibil autem predictum si genua corporis in oratione flectamus deo: et genua cordis cabulo. Si enim non stetero firmus contra astutias eius: flexi genua mea cabulo: et si non postulerem stetero in ira: flexi genua mea ira. Similiter de omnibus virtutis sentiendum est. Sic fecerunt illi qui co-

Nico. de lyra runt illi qui co-
a tuisque dominis. quarto punitionis sublevatio ibi: Fuscitamitque dominis. Circa primum dicitur sic: Dimisit ergo Iosue populum tecum. Hec factum fuit ante mortem eius: sed hic recolitur propter factum quod renouavit Iosue inter deum et populum: ut dictum fuit Iosue ultimo: quod facto dimisit unumque eis ire ad locum suum: ut ibidem dicitur: et hic recolitur ut appareat quod tempore Iosue et seniorum qui viderant miracula dei: sedus illud fuit observatum: ut consequenter dicitur in littera. Et patet versus ibi:
a Et sepelierunt eum in finibus possessionis sue in thannathare in monte ephraim a septentrionali plaga tecum. In hebreo habetur sic: In thannathherem: id est in thannath solis: quia sicut dicitur hebrei super sepulchrum Iosue sive posita similitudo solis in memoriam illius facti mirabilis quod fecit solem stare: ut haberetur Iosue. et ut omnes transiunt lugeant mortem tanti hominis per quo dominus talia fecisset. et ideo ciuitas illa sic vocata est que prius thannathare vocabatur.
b Et surrexerunt aliqui qui non nouerant dominum: et opera que fecerat cum Israhel. Feceruntque tecum. Hic ponitur federis renouati transgressio per idolatriam. Et patet Ierusalem

Glo.ordi.

Judicū La. III

Nico.de lyra

Deu.6.a Erūt illi q̄ coluerūt baalim: & dereliquerūt deū patrū suorū. Unusq̄s qd̄ p̄ ceteris colit miraꝝ & diligat hoc ei deū ē: hoc est qd̄ ante oia & sup oia poscit deus ab hoīe; diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo tē. Preoccupare quodā modo erga se cupiſs totos hūane mētis affectū: & sciēs qd̄ q̄s toto corde dilexerit & tota aia: & totis virib̄ hoc eē deum illi. Qd̄ ergo quisq̄ sup oia diligit hoc illi deus est: apud plurimos p̄ponderat amor aurii: & auaricie & dicit ill:

Dat.6.d Nō potest deo seruire & māmone: id ē auaricie. In aliae amo: voluptatis vel glie secularis v̄l hūane dignitatis pau-

nota vñ eror gentili circa deos
puenerit

Col.3.a Sicut in ceteris vitiis: ipm quo v̄genſ affectū: deū sibi fecerūt. vñ apls: Au-

aricia q̄ est idoloꝝ servit. Quz ḡ aliqua vitia toto corde: tota aia & totis virib̄ diligim̄: idola adoram̄. Aug. Et puierūt baal & astarothib̄: dicit baal eē nomē iouis apd̄ illas gentes: astharte vero iunonis. Punici em̄ baal dñm dicere vident̄: & baalsaman dñm celi. Ju nonē aut̄ sine dubio astarthe vocat̄: et q̄ he lingue parū differūt: dicit hic scriptura q̄ seruierūt baal & astarothib̄: io

P̄s.43.c vñ sc̄ & iunonib̄: nec singulariter dixit astarothib̄: s̄ ad simulacrum multitudinez intellectum retulit: varietatis cā tñ esti mo iouē singulariter: iunonē pluralitē memorari voluisse. a

Esa.52.a **Iratuſq̄ do min̄ tē.** Orige. Bm. Lxx. & v̄dedit eos in man̄ inimicoꝝ suoꝝ in circuitu. sed

& i psalmo dr: Cēdidiſt pp̄lm tuū sine p̄cio: & in p̄pheta: Gratis v̄dediti estis tē. Quare ḡ v̄diti si gratis: & nō poti us donati. An forte scripturaz locutio est: vt dicat vendit̄ etiā donat̄. hic sensus optim̄ est ibi: Gratis v̄dediti istis: & v̄didiſt pp̄lm tuū sine p̄cio: q̄ impū nō deū cōlēdo tradi sibi populu meru erūt: vt ipē cult̄ p̄ciū videref. Qd̄ ve ro dictū est: neq̄ cū argēto redimemini nō ait: neq̄ cū p̄cio: s̄ neq̄ cū argento v̄l p̄ciū redēptionis intelligat sanguis agni īmaculati. In argēto em̄ p̄pheta oēm pecuniā significavit: q̄ p̄cio lāgu nis xp̄i: nō p̄cio pecuniario fuerat redi mendi. **Iratuſq̄ dñs.** Orige. Cum quis deo seruit nō tradid̄ i man̄ diripi entiū: s̄ cū deū derelinquit: & seruit paſſionib̄ suis tradid̄ passionib̄ ignomīnie & i reprobū sensū: vt faciat q̄ nō cōueniūt: q̄ repletus ē omni iniūtate: nequitia fornicatione & hmōi. Si enī peccam̄ dño & voluptates nr̄as & desideriar̄ velut deū colimus: tradimur in manu diaboli apostolica auctoritate vt ipse ait: Tradidi hmōi sathane i interi tū carnis vt spūs saluus fiat. Nō solū ergo p̄ angelos tradit dē delinquen

tes in ma

Nico.de lyra

a **Iratuſq̄ dñs.** Hic cōsequē ter ponit transgressionis punitio cū di cīt: b **Iratidit eos tē.** q̄ bona filioꝝ israel rapuerūt sibi & corpora eo

rum vendiderāt hostibus extraneis: s̄ cui⁹ causa subdit̄. cū dicit̄: c **Ma nus dñs sup eos erat.** s. ad flagellā dum licet ante trāgessionē fuerat su p̄ eos ad adiuuandū. d **Suscita uitq̄ dñs iudi.** Hic cōlequēter po nit punitioſ subleuatio: q̄ filij isrl̄ in afflictioſ positi recurrebat ad dñm: q̄ veratio dat intellectū: & tūc deus p̄ iudices quos suscitabat p̄bebat eis re mediū: sed postea reuertebat ad vo mitū: & ideo reiterabat diuina puni tio: & iterū subleuatio modo p̄dicto ſicut patebit in sequētib̄ hui⁹ libri: cui⁹ materia hic breuiter plib̄: & p̄t̄ littéra v̄lq̄ ibi: e **Et ego nō delebo gen.** tē. Experiencia aut̄ fit vt cognō icat aliquid ignotū: & ideo nō experit deus aliquid ad hoc q̄ aliquid fuit ſibi notū: cū nihil lateat ipm: s̄ dicit experiri aliqd vt p̄ hoc aliqua ſiant nota alijs q̄ erant eis ignota: et hoc modo deus experiebat filios isrl̄ in gentib̄ p̄dictis: q̄ q̄ diu seruiebat dño p̄uale bant eis: q̄n aut̄ derelinquebant dñm eis ſubjiciebāt: & p̄ hoc obedientia et inobedientia filioꝝ israel ad deuz ho minibus erant note.

* d **Suscitauitq̄ dñs iudi.** Moraliter ces qui libe. eos de vastantium manibus. Per iſtos iudices figura ti fuerunt ecclie sancti p̄tifices & doctores quoꝝ p̄cibus & meritis & labo ribue de manibus demonū frequenter liberatus fuit populus christianus & aliquādo a corporalibus inimicis: ſicut p̄ merita beati basilij liberatus fu it a p̄secutione iuliani apostate: & p̄ me rita beati silvestri a p̄secutione p̄ſātini: & aliorū qui tunc ecclie p̄ſequē bant: & p̄ſimilia facta ſunt frequenter p̄cibus & meritis alioꝝ sanctoꝝ.

e **Sunt gētes.** **La. III**

D Posit̄ p̄missa est huī libri p̄fatio. hic cōsequēter describit̄ historie narratio: & p̄mo historia te dñſit̄. ſecundo triplex casus inducit̄. xvij. ca. Prima aut̄ diuidit̄ in ſep̄tē partes ſm lep̄tē tribulationes quas paſſi ſūt filij isrl̄ p̄ pctis suis: & a qbus penitētia ducti liberati ſūt p̄ ſeptē iudices ſibi ſuccedunt. Due prime tangunt̄ i hoc ca. tertia.ca. liij. quarta.ca. vi. quīta ca. ix. ſexta ca. x. Septima ca. xiij. Preſens aut̄ ca. diuidit̄ in duas p̄es ſm duas tribulationes q̄ in eo tangunt̄. ſc̄da ibi: Addiderūt aut̄. Circa primuz ponit̄ ad p̄dicta p̄tinuatio. ſc̄do descript̄ p̄ma tribulatio. ibi: Itaq̄ filij isrl̄. In fine p̄cedētis ca. habet q̄ deus dū milis gentes inter filios israel: vt expēriret eorum obedientiā & inobedientiam: & ideo in principio hui⁹ ca. p̄ modum cōtinuationis ad p̄dicta ostendit̄ que fuerunt ille gentes cū dicit̄: He sunt gentes. s. que poſtea nominantur. g **Quas dñm dereligit** vt erūdaret in eis israel. ſc̄z ſtūtum ad artem preliandi ne fieri ignauit ex diſſuetudine armorū. iſta em̄ ſuit vna cauſa iter alias quare dimiſſe ſūt

Moraliter. f **He sunt gentes** quas dñs dereliquit vt erūdaret in eis israel. s. in exercitio p̄liandis p̄ quas spiritualiter intelligat ea que nos impugnat de peccatis & resistēdo viriliter in ſpūalib̄ plib̄ erūdimur.

* Quinco

Btes i man^o inimicoz; sⁱ eti^a p platos ecclie q^o ptatē hūt soluēdi
z ligaci. Tradun^f aut in interitū carnis cū p delict^o a xpī cor-
poz separant. tradun^f at dupl^r cū delictū. s. manifestū sit ecclie
z p sacerdotes q^s de ecclia pellit; vt notatus ab hoib^z eru-
bescat z puerso eueniat qd lequit; vt spūs salu^r fiat in die dñi
vel cū pctm nō sit manifestū hoib^z. Deus at q^o videt in occulto
vides ei^r mente vitūs z passionib^z seruientēz; z in corde ei^r nō
se colit; sed auariciā aut libidinē aut hymōi: talē ipē tradit satba-
rijs idignis; z reliqt domū cordis ei^r vacuā. Tūc imūd^r spūs
qui exierat ab hoie: iueniēs domū suā vacante z emūdata; as-
sumit alios septē spūs nequores se; z in
gressi habitat ibi; z fuit nouissima ho-
minis illi^r peiora p̄orib^z. Sic itelligē;
dū est dēū tradere q^s tradit: nō qr ipē
tradat aliquē; sⁱ idignos dereliquit; nec
habitat in eis. Hīa at tradita d^r ex eo
q^o deo vacua iuenit z a spū nequā iua-
dit. Vigilem^r g^r z nos a vitūs purge-
mus; vt dēū intra nos teneam^r ne dia-
bolo tradamur. a **T**In medio cha-
nanei. Aug^r. In Deuc. dīc deus de
his gētib^z: Nō ejici illos in āno vno
ne fiat tra decta; z mltiplicent in te be-
stie fere. Paulat^r ejici illos donec ml-
tiplicem^r z crescat^r z hereditet^r terrā.
Poterat hāc pmissionē suā dñs pua-
re erga obediētes; vt exterminatio gē-
tiū illay crescētib^z israelitic^r pribus fie-
ret; cū eoz mltitudo terras vñ aduer-
sarū exterminarent dectas esse nō si-
neret. Qd at ait: Ne mltiplicent in te
bestie fere, miy si nō bestiales cupiditi-
ates z libidines itelli^r voluit; q^o solēt
de repēto successu terrene felicitatis
eristere. Nō em^r de hoies exterminare
poterat; z bestias nō poterat. b **T**ra-
dictit eos in man^r. Adamā. Et tra-
dictit eos dñs in man^r chusan rasathāi
reg^r mesopotamie. Interpretat chusan-
rasathāi hūiliatio eoz. Traditi sunt
ergo ei: vt hūiliaret eos: z qr in excel-
sis montiū ipie agebat^r hūilitū: ab
ipo in hūilitate traditi sunt. Nec soluz
oli dñia puidētia: eos q^o impie exalta-
ban^r; tradidit humiliandos; vt salubri
medicis ḥria ḥriis curarent; sⁱ z nunc
idē agit in ecclia sua. Est z nūc chusan-
rasathāi rex mesopotamie cui humiliā-
de z affligende tradunt ait: q^o xpiana
hūilitate p̄cepta se in supbiā extulerat
q^o in p̄spectu dei valde ē odiosa. Initū
em^r discedēd^r a deo supbia: de^r at sup-
bis resistit; z hūilib^r dat grāz. Si q^s g^r
xpī hūilitate despecta (q^o ppē nos cum
de^r esset hō fact^r ē hūiliat^r vsc ad mor-
te) extollit^r z vsc ad ptates z dignita-
tes sceli^r p̄silit^r z artes qb^r assequat^r; eti-
am si hū fidē z religionē sint nō refugit:
euenit vt malū faciat in p̄spectu dñi; z
cū sumas adept^r fuerit iſulas ptātū; z
ad t̄pā supbie fastigia summa p̄cederit:
Inde delect^r tradit chusan rasathāi: vni-
scz aereoz p̄ncipū; sic alibi pharaoni: z
alibi chyrā: vt humiliet eū q^o nimis fue-
rat exaltat^r; z affligat donec resipiscat
z qrat dñm: qr cū esset in supbia igra-
bat eū. Pōt qscz etiā p̄uis vel minūm^r
etiā si nlla dignitate vſlus supbie vicio
laborare; z nihil tā fedū tā execrabilē;
q^o paup supb^r z diues mendac. Pen-
etrat aliquā morib^r supbie ipm sacerdota-
le z leuiticū ordinē; z in nob q^o ad exem-
plū hūilitat^r positi sum^r; z in circulo al-
tar^r velut specula qdā intuentib^r arro-
gantie vitū fetet; z de altari dñi qd dz
(incēsi suauitate) flagrare; odor teter-
rim^r supbie renitet. **T**ide benignū
dñm mis-

A **T**Aug^r. Satrap^r
bus satrapē p̄erant
bus cuiusdā hono-
dinē p̄liādi/ qm
stinoꝝ: omnēq^r
donium/ atq^r e-
bāt in mōte lib-
hermon vscz a-
A **T**Aug^r. Nō vt s-
etā futuroꝝ: sⁱ vt
gloriaren^r vel quin-
B Bimisitq^r eoe
israelē vtrū au-
mini q̄ p̄ceper-
p̄ manū moysi
a Israēl habitaue-
nanē/ z ethēi/
çei/ z euēi/ z ieb-
res filias eoz:
lijs eoz tradic-
eoꝝ Fecerūt
domini^r z oblit-
a **T** qr ihes-
tes baalim et

b cōtra israel d-
man^r chusanra-
a **T** q̄tū. s. seruierū
nitentie esse fm q̄tū
potamie. seru-
a **T** clamauerūt a-
necessitatib^r eoz lit-
de tenebris z. **T**
ref eis saluator. **T**
nis^r Et clama-
a **T** Aug. Nota^r
de saluat. **T** hy-
scitauit eis sal-
Taliqē. s. archā^r
eoꝝ q^o hereditatē ca-
niel qd est t̄ps mī-
tius nobilitatis sit
eos/ othoniel
viri. s. mirabilis
c neꝝ frēm calep-
eo spiritus d-
isrl. Egressus
didit dñs in
sathaim regē
T magna largitas
seruierūt p̄ mltor^r
iusticia. **T** Aug^r
rū romani sub nur-
ta habuerunt.
Quienitq^r te-

Dñm misericordia cū severitate miscentem: & pene modum iusta & clementi deliberatio pensantem: nō impetuū tradidit delinquentes: sⁱ q̄to inq̄t tpe seruierūt baali: tāto seruūt chusarasa-thai. i. octo annis. disce h̄ q̄ errasse te cogit: & q̄to tpe peccasti tāto h̄ilia teip̄m deo. in p̄fessiōe pnie: nō expectet ut humiliet te chusarasa-thai & iuitio necessitas extorqat pniāz. Preueni tororis man: qz si teip̄e correxer: pī ē dñs q̄ vīdictā tēget ei q̄ ilā penitēdo p̄uenit. Notādū āt qz dñs h̄uirēt chusarasa-thai: et nō clamaret ad dñm: nemo suscitatē q̄ saluare eos posset. Cū ḡ clamauerūt suscitauit eis salvatorē othoniel q̄ iterptaf tps mihi dei: p̄ quē ille pp̄ls de seruitute erexit ē: & par pplo reddita quā supbia: & diuersa pleb facinora fūgauerat. Videāt āt mihi othoniel ynus esse de militia celesti & archāgelicis turmis q̄ ad auxiliū eoz mitrunt: q̄ hereditate capiūt salutē. Sūt em̄ ageli salutares: q̄ p̄ othoniel vel aioth designant. c **T**uitq̄ in eo spūs t̄. **M**agna

Mi.dely.

* iste gentes: vt dictū fuit Josue. viiiij.
a ¶ Quicq satrapas r̄c. i. reglos v̄l
p̄ncipes p̄m nūez qnqz ciuitatū p̄ncipa
lii. l. aqotii ged. gaça/ascalō/accharon.
Et dicunt satrapi: qsl satr pati vel satis **D**ivisso
sapiētes. Cefā patet ex dicti. b ¶ Ita
qz filiū isrl. Hic p̄n̄ describit tribula/
tio p̄ma q̄ fuit p̄ regē syrie. Circa quā p̄
mo describit culpa filioz israel/cuz d̄r:
c ¶ Et duxerūt vxo. r̄c. qd erat eis i + 23.q.5. §.
hibitu: Deu. vii. d ¶ Et seruie. dijs si. v. pscien
cox. qz viri etiā sapiētes aliquā trahūt tes
ad idolatriā q̄ mulieres: vt d̄ de Galo/
mone. iij. Reg. xi. sedo s̄bdit p̄ea iſlicta/
cum d̄r: e ¶ Gratiusq r̄c. Mesopota
mia ē ciuitas iyrie: t̄ tuc erat metropol
hui regni. t̄ d̄ mesopotamia a meso qd
ē mediū: r̄potamos q̄ ē fluiū: qz erat in **D**
medio duoz fluminū. ista tñ iterptatio ē
p̄m idioma grecū. In heb. em̄ h̄ arā flu
uioz. At clamauerit ad dñm vexati & ni
mis afflicti. tertio s̄bdit Bleuat̄ misi/
cordia/cū d̄r: f ¶ Qui suscitauit eis
sal. r̄c. Et ptz lra vlḡ ibi: g ¶ Qui
uitoz terra q̄dragita anis. In istis
tñ q̄dragita anis icludunt̄ octo ani affli
ctiōis pdicte: alit̄ nō haberet cert̄ nūe
rus anoz fundatiōis tēpli p̄ salomonē:
put describit. iij. Reg. vi. qz tps ibi de

* a Quinq^s satrapas philisti
noꝝ. Per q̄s itelligunt q̄ngs sensus ex
terioros nos advitia spelletes: Thren.
iij. f. Oculis meo dep̄datū ē aīaz me/
am. & sic est d̄ visu ita ē de alijs sensib:
propter qd̄ d: Hiere. ix. f. Ingressa est
mora p̄ fenestras meas. + Dēm^q
chananeū. q̄ iterptat̄ cōmitat̄: pp̄t
qd̄ signat mūdū in p̄tinua mutatione po/
litū: cuius cōcupiscētia nos impugnat.
+ Et sidoniu. q̄ iterptat̄ venator:
iō signat carnis iſultū q̄ p̄tinue sibi des/
lectabilia venat̄: Job. xxix. b. Circūsp̄
cit mōtes pascue sue & virētia q̄q̄ p̄qui/
rit. + Atq̄ eueū. q̄ iterptat̄ ferus
vel pestimus. idē signat diabolū de q̄
d: i. Pet. v. b. Aduersarius vester di/
abolus tāq̄ leo rugiēs circūit q̄rēs quē
deuoret: cui resistite fortes in fide. p̄ ta/
lē em̄ resistētia acqrūt fideles glīe coro/
nā. ii. Tim. ij. a. Nō coronabit nisi q̄ le/
gitime certauerit. + Tradidit eos
in manib^s chusanrasathai. q̄ iterptat̄
nigredo tenebrosa: pp̄ter qd̄ signifi/
cat isernū q̄ tenebat inclusos p̄res anti/
q̄s. f Et cla. ad dñm. Cuz magno
desiderio qrentes liberari. f Qui
fuscauit eis saluatorē: & libera/
rū. f Vite eos

Glo. ordi.

Judicū

Laus est primi iudicis q̄ sp̄us dñi fact⁹ est sup eū ⁊ p sp̄m dei iudicavit pp̄lm; qd de alio dictū nō valde memini. **H**unt ho- die eccliarū iudices q̄bus datū ē etiā iudicū aīarū: s̄z nescio si q̄s dign⁹ sit sp̄u dei repleri. **F**uitq; in eo spi. Adam. Post q̄s clamauerūt ad dñm. **Q**uis i nobis tā validū tā iustū cla morē emittit ad dñm: vt mereat p̄plus accipe iudicem quē repleat sp̄us dei vt possit rectū tenere iudicū. **A**n liber ip iudicū se iudicū d̄r: q̄. s. iudicauerūt pp̄lm isrl: viros. s. mirabiles sic Jōsue fuit. **S**i liber regū ⁊ liber regū in q̄ d̄r: quō q̄s regū re gnauerit ⁊ qd egerit etiā malū vt ecclie sc̄z p̄ncipes v̄l iudices bōa eoz imittit: mala caueat. **A** Geruierūt r̄. de cē ⁊ octo qn. Adam. Post. x. ⁊ octo annos iterū clamauerūt filij isrl ad do minū ⁊ suscitauit eis saluatorē aīoth si liū gera: filij gemini: virū ambidestrū. **Q**ui suscitat ad saluādū isrl n̄h il habz i le sinistrū s̄z vtraq; manuz dexterā di gn⁹ pp̄li p̄nceps: dīgn⁹ ecclie iudex: qui n̄h agit sinistrū: cui⁹ nescit sinistra qd facit dextra. **I**n vtraq; pte dexter est in fide: i actib⁹ n̄h habet de illis q̄ locat **Luc. 13. f** a sinistris. q̄bus dicest: Discedite a me opariū iniqtat: nescio vos: ite in ignez eternū r̄. **A**dām. Etia mēsuras pe ne indicat diuina scriptura supra octo annis: h̄ decē ⁊ octo dicit: Certe ē aut q̄s modū p̄cti ⁊ p̄uersiōis morā etiā castigatiōis tpa terminat. trāsierūt em̄ ⁊ isti. x. ⁊ viii. āni seruitur: ⁊ nō d̄r: q̄ clamauerūt ad dñm: v̄l p̄uersiōt a ma licia sua sed post. **b** Saluatorē. **A**dām. Saluatorē vel iudices q̄ ad liberaōdos filios isrl suscitat p̄ncipes ce less militie significat: q̄s emittit de⁹ ad subsidiū eoz: q̄ ad se toto corde clama uerūt et diuinā clemētiā erga se p̄uersi one penitētie flexerūt. **S**criptū ē ei: q̄ cū multo tpe seruissent pharaoni p̄res n̄ri clamauerūt ad dñm: ita vt ip̄e dice ret. **C**lamor filiorū isrl ascēdit ad me: et missio moysē visibiliter eduxit eos. **A**ngelus q̄ exterminator missus ē q̄ oīa p̄ mogenita egypti vastaret: israelitarū vero nemine rāgeret: ⁊ sic p̄t̄z d̄tutē ce leste fuisse: q̄ vastarē egyptiū filios isrl de seruitute edurit. **S**ub rege etiā assy riorū sennacherib: angel⁹ dñi mittit: q̄ p̄strat̄ vna nocte. clxxv. milib⁹ hostiū ⁊ vrbē ab obsidiōe ⁊ pp̄lm ab interitu liberauit. **S**ilr ḡ q̄n peccam⁹ vel p̄ pec cati in captiuitate tradimur: clamem⁹ ad dñm nō ore s̄z mēte: vt dolor cordis fontē lachrymaz p̄ducat ex oculis. **P**o. 6. c. **c**uit ille qui ait: Lauabo p̄ singulas no cres lectū metū lachrymis meis stratu⁹ meū rigabo. **S**i ita p̄uertimur a malis vt vltra nō p̄tingam⁹ ea: mittet nobis dñs virtutē suā celestē. p̄ quā liberemur a virtute q̄abolica q̄ oīa p̄ nobis agat dextera ⁊ p̄spēra q̄ faciat nos relinqre viā sinistrā q̄ ducit in p̄ditionē ⁊ reuocet nos ad viā dextera q̄ dicit: Ego sum via veritas ⁊ vita. **c** Scdm sp̄uālē intelligētiā oēs sancti ambidestrī dicunt: dia bolus ⁊ principes ei⁹ ambisiniſtri: totū em̄ qd agūt sinistrū ⁊ ⁊ p̄uersum: ⁊ eterno igni cū his q̄ a sinistris sunt deputatū.

Nico. de lyra

Ingressus

Est terminatiō cōputat p̄ tēpora iudicū ⁊ regū q̄ fuerunt v̄sq; ad tempus illud: p̄t̄ declarabit dño cōcedētē q̄n veniemus ad locū illū. **a** Addiderūt aut̄. **H**ic ponit sedā tribula tio q̄ fuit p̄ regē moab: q̄ p̄t̄o describit: ⁊ sc̄do de tertio iudice addit̄ ibi: Post hūc r̄. **C**irca p̄mū p̄t̄o describit filiorū isrl culpa cū dicit: Addiderūt aut̄ filij isrl facere r̄. sc̄do subdit̄ pena. cū dicit: **b** Qui confortauit aduer. eos eglō re. moab. ad eos debellandū. **c** Et copulauit ei. id est se

Ca. III Nico. de lyra

id est federe iūxit. **d** Filios ammō. r̄. vt essent potēti or cōtra filios isrl. **e** Atq; possedit vrbē pal. i. hieri cho: nō qr̄ esset reedificata sed qr̄ accepit totū territoriū illud. **A**n filij isrl territi reddiderūt ei tributū. iō subdit̄: **f** Geruierūtq; filij isrl eglon re. r̄. Tertio subdit̄ penitentia cū dicit: **g** Et postea clama. ad dñm. nimis afficti de tyrānide eglō. Quarto sublūgītē deimiscōia. cū d̄r: **h** Qui suscitauit eis salua. r̄. **S**irca qd sc̄edū q̄ iste aīoth liberauit p̄līm p̄ hoc q̄ intersecit regē p̄dictu⁹: quando missus fuit ad reddendum ei tributū. Primo igif describit ipsius aīoth p̄dictio. sc̄do ei⁹ legatio ibi: Ferūtq; filij. tertio eglō interfectio ibi: **l**ūq; obtulisset. quarto exercit⁹ eglon debellatio ibi: Aīoth aut̄. Circa p̄mū cōdictio aīoth describit ex genere. cū dicit: **i** Siliū gera fi. Gemi. Ex hoc d̄r q̄ erat de tribu beniamin. sc̄do describit q̄tū ad p̄sonā. cū dicit: **k** Qui vtraq; manū r̄. i. ita faciliter ⁊ fortiter vtebat sinistra sicut et dextera. hebrei aut̄ dicunt sic Debilis manu dextera: nō q̄ esset impotens i illa pte: sed q̄ meli⁹ ⁊ p̄mpti iuuabat se de sinistra: gallice gauchier. ⁊ tales aliqui sūt optimi bellatores: q̄ tāto mūnus p̄t̄ p̄uideri ictus eoz quāto magis est incōsuetus. **l** Adiserūtq; **M**ic p̄n describit ei⁹ legatio cū dicit: Adiserūtq; filij isrl p̄ illū: tanq; p̄ solēnē nunciū. **m** Adunera. i. tri butū. **n** Qui fecit sibi gla. ancipitē. i. sc̄dente ex vtraq; latere. **o** Habentē in me. capulū. hoc nō est in hebreo: sed illud qd sequit̄ i mediate cōsūgit̄ t̄re p̄cedenti sic. Fecit sibi gladiū ancipitē longitudis palme manus. **z** hebreo habem⁹: Lōgitū dinis parue: ad h̄ q̄ min⁹ appareret. **b** vnde subdit̄. p̄ **Et accinct⁹** ē eo subter sa. i. palliū militare. vt dicunt expositores cōiter: in hebreo habet̄ **z** in dextro femore: q̄ meli⁹ iuuabat se de sinistra h̄m q̄ dicit hebrei: Alii aut̄ qui melius se iuuat de dextra cingunt gladiū ad p̄te sinistrā. h̄m aut̄ trāslationem n̄fam q̄ dicit q̄ equaliter se iuuabat de vtraq; manu: dicunt expositores q̄ h̄ fecit ad h̄ vt min⁹ appareret gladiū: vel v̄t̄ videlicet in armis inexptus. **q** Lūq; obtu. **M**ic p̄n describit ip̄i eglō interfectio ⁊ mod⁹ interfectio nis: q̄ aīoth nō iterfecit eū statim: sed recessit īde facta sua legatiōe: ⁊ h̄ qd dicitur: Lūq; obtulisset ei mune ra prosecutus est socios r̄. ad defēdū mūera p̄dicta. **r** Et r̄cuer de galgal. r̄. v̄sq; ad locū illū redierat cū locis suis: s̄z q̄n v̄dit idola que *** eglon po**

X uit eos otho. q̄ interptaf signū **M**oraliter dei: ideo signat xp̄m de q̄ d̄r **E**sa. xi. c. Radix esse q̄ stat in si gnū pp̄loꝝ ip̄m ḡtēs dep̄cabunt: ipse nāq; p̄fes sanctos de i ferno liberauit. **a** Addiderūt aut̄ filij isrl facere ma r̄. q̄ cōfortauit aduersus eos eglon: q̄ interptaf rota. ideo s̄gnat vitiū instabilitatis: cui subiacet filij isrl. Nam habita modica p̄spēritate eleuabant̄ in superbiā cōtra dñm ad idola triā declinātes ⁊ aduersitate occurēte deiſebant̄ nimis p̄ tristia: ideo deus suscitauit eis saluatorē vocabulo aīoth: de quo subdit̄ q̄ vtraq; manu vtebat p̄ dextera. **M**oraliter aut̄ talis est qui beneſe habet in p̄spēris et aduersis: quia de p̄spēris non eleuatur per superbiam: sed magis humiliat̄ deo gratias agendo: et indignum se tantis bonis reputādo. similiter in aduersis non frangit̄: per impatientiam: sed magis in bono per virtutem patientie firmatur: et sic eglon: id est instabilitatis vitium superatur.

*** Post hunc fuit**

Glaus: arte em̄ callida & laudabili usus deceptio iteremit eglo qui iterptat rotat vel orbita. Oportet tales esse n̄i p̄pli iudices q̄lis fuit aioth: q̄ iterptat laus ut oēs volubiles motus: & orbita mali itineri excidat & perimāt madianitas regē q̄ iterptat fluxus vel effusio. fluxe & dissolute ḡtis q̄s est p̄nceps vel dux: nisi sermo illi p̄phie q̄ sūmū bonū iudicat voluptatē quē iterficit euāgelic⁹ sermo & p̄phetic⁹ q̄ gladio cōparat q̄ in vētre eoz & in imis p̄cordijs ambide/ p̄tri doctoris disputatiōibus p̄cludit: vt veritatis eos assertio p̄cludens extinguit omnē prauī dogmatis & crasse intelligētē sensum qui se extollit cōtra spūalē sciam xp̄i: vt hoc faciēs & dicās in verbo dei oīs ecclie iudex si at laudabilis aioth. Cui dicās a dñō: Euge ūne bone & fidelis: q̄ supra pauca fuisti fidelis sup multa te p̄stituam.

Dat. 15. c

Per anti-
phrasim

Questio

P̄s. 38. c

Questio

Binguissimo adipe stringeret. Aug⁹. Verito querit quō fuerit exilis valde rex eglo & clauerunt adipes vulnus q̄n p̄cessus est: sed intellēgēndū est ea locutiō dictū q̄ solet ecōtrario intelligi) sicut d̄r lucus q̄ mini- me luceat: & abūdere q̄d nō est & bñdixit regi. i. maledixit: sicut i libro regno rū de nabaioth dictū est. Nā in ea iterptatiō dictū q̄ nō s̄m. Lxx. sed ex hebreo ē: ita inuenimus: erat autē eglon crassus nimis. c Tulerūt claez

T. Aug⁹. Quō pueri regis eglo clau-

ui aperuerūt: q̄d aioth clavi nō clause-

rat. Aut si ille clavi clauerat: quō euz

secū nō tulerat: vt nec isti clavi aperire

possent. Proinde aut alia clavis alla-

ta ē: aut tale gen⁹ clausure fuit q̄d sine

clavi posset claudi: nec sine clavi apiri.

Nā sunt q̄d talia: sicut ea q̄ verruda-

ta dicunt. d Post hūc fuit. Adama-

mā. Lxx. Semegar. i. ibi aduena. oēs

em̄ hoies dei aduene sunt in hoc mun-

do. sicut ille q̄ dicebat. Incola ego suz

in terra apud te & p̄grinus sicut oēs

patres mei. hūc & semegar spūsanct⁹

ibi incolā dicit. i. h: q̄ em̄ spūsanct⁹ q̄

in celis ē ibi ē: nobis h̄ est. Post hūc

T. Aug⁹. Queris quō post aioth pu-

gnauerit sangar p̄ isrl' & eū saluasse di-

ctus sit. Nō em̄ fuerat captiuatus vel

iugo seruitur innexus. Sed ita salua-

vit: nō q̄ hostis nocuerit: s̄ ne p̄mitte-

ref nocere: quē credēdū est bello cepis-

se cōptare: & hui⁹ victoria fuisse repul-

sum. e Qui pcussit T. Adamā.

Semegar pcussit allophilos in sexen-

tiis viri in stiua vel pede aratri. Aliud

genus laudis in semegar video. Iste

in aratro pugnat. aioth inq̄t i gladio.

vincit tamē & h̄ & p̄sternit allophilos.

¶ P̄t & sie.

Nico.de lyra

eglo posuerat in galgalis quē lo-
cum hebrei reputabāt sanctū: eo q̄ ibi
p̄mo māserāt post transitū iordanis et
circūcisi fuerāt & pascha celebraverāt:
vt habeat Josue. iiiij. t. v. & q̄ arca te-
stamēti & tabernaculū fuerūt ibi q̄usq̄
trāllata fuerūt in silo: vt dictū fuit Jo-
sue. xvij. q̄d fecerat eglo in p̄temptuz
loci sacri. sicut Antiochus epiphanes
posuit idolum in templo dñi: vt habeat. i.
Dach. j. ca. ex hoc fuit accensus aioth
ad reuertendū vt iterficeret regē eglo.

a Verbu secretuz habeo ad te

o rex. Et accipit h̄ v̄bū p̄ re significa-

ta v̄bo: q̄ intendebat eū occidere in se-

cretō. in apto em̄ nō poterat p̄pter as-

sistētes.

sistentes. b Et ille impauit silentiū. Innuedo q̄ oēs ex
irē: vt ptz p̄ l̄az se q̄ntē. c Verbu dei habeo ad te. q. d.
oportet p̄ surgas ppter reuerentiam verbū dñi. nec oportet hic
aioth de mēdacio excusari: maxime: q̄ illud mendaciū nō fuit p̄n-
tiosum sed magis officiosum: q̄ fuit ordinatū ad intersectionē
idolatre pessimi & tyrāns sup p̄plū dei. ppter quod cōmenda-

aioth: nō autē ppter mendaciū: sicut Exo. i. cōmendantē obſer-
tes: eo q̄ saluauerūt pueros hebreoꝝ: nō autē ppter mendaciū

qd̄ dixerūt regi mendaciter se excusan-

tes. d Et tulit sicā. i. gladiū: q̄ sic

nominaſt a sonitu quē facit q̄n de vagi-

na extrahit. e Ut capulus seq-

ret ferrū. Capulus ē manubriū sic fa-

ctum qd̄ supueniet vagiꝝ & vocat gal-

lice heuth. f Hec eduxit gladiū.

Tum q̄ retētus erat in adipe. Tuz q̄

festinavit fugere. g Alui stercoꝝ

pruperūt. In his em̄ q̄ moriunt vio-

lenter egestiones solent exire: si cōsuspē-

si emittunt v̄rinam vel aliquod tale.

h Aioth autē clausis diligētissi-

me ostijs cenaculi. ne aliq̄s intraret

ad regē & inueniret ip̄m mortuū donec

esset elōgatus. i Et obfirmatis se

ta. Intra d̄r q̄ serui regi tulerunt clau-

ad aplēndū ostiū. & iō dīcēdū q̄ plures

erāt ibi claves: q̄y vñā tm̄ aioth secum

portauit. vel q̄ ostiū sic erat factū q̄ p̄v

pulsionē claudebat: s̄ nō poterat ap̄ir

sine clave: si cōmō fit in pluribus ostijs.

k Per posticuz egressus est. In

hebreo habet: Porticū. q̄ solet fieri in

domib⁹ magnatoꝝ. & videſ l̄a nr̄a cor-

rupta p̄ scriptores ppter cōſtituēt l̄a-

rum. l Seruic⁹ regi in ingressi. nō

cenaculū in quo erat rex: vt ptz in textu.

sed porticū que erat ante a qua se aliq̄s

tulū elongauerat & post exitū aioth ibi

dem redserūt: statēs ibi q̄ aliq̄d spaciū

tpis p̄pē causam que exprimit in textu.

& ptz l̄a. m Venitq̄ in seirath:

z statī. t. Hic p̄nr̄ cōſribit debellatio

exercit⁹ eglo: q̄ vidētes ex insperato re

gē mortuū fugit mēs & p̄siliū ab eis: vt

d exercitu holofernī d̄r Judith. xv. q̄n

scieſt eū mortuū. & iō aioth potuit eos

cū paucis debellare. iō dixit ad socios:

n Sequimini me t̄. i. locuz illū q̄

quē homies poterāt trāſire de terra p̄

missionis in terrā moab. eglo em̄ cū suo

exercitu accepat p̄tem terre p̄missionis:

vt ptz ex supradictis: & ibi erat. Cetera

patent. o Post hūc fuit sangar filius anath.

Sub isto nō legit aliq̄

notabilis tribulatio: sed pacem factā s̄b

aioth p̄seruauit: nec premisit philisteos

eis dñari. Ideo s̄b dīs: p̄ Qui per-

cussit de philistīm t̄. In hebreo ha-

bet: Stimulo bouis. Iste vidēt suis

homo rusticanus & fortis: forsita de li-

gno in quo erat aculeus ad pungendū

boues: fecit

x o Post hūc fuit sangar fili-

us anath qui pcussit de philistīm

sexcentos viros vomere. Est autē

vomer instrumentum ad aperiendū ter-

ram p̄ seminatione & fructificatiōe. & iō

signat veram cōfessionem p̄ quam ap̄i-

terra cordis nr̄i p̄ boni op̄is fructifica-

tiōe. & vomere philistei pcutiunt: q̄n p̄

veram cōfessionē vitia abhiciunt. Q̄ s̄c

p̄ philisteos vitia significant p̄aret: q̄z

philistei interptant cadentes. vitia v̄o

vel peccata cadere faciunt hominem de-

vno in aliud. vñ Gregorius: Peccatus

quod p̄ penitentiam nō diluit: mox suo

pondere ad aliud trahit. & finaliter pec-

cata trahit ad penā inferni

e iō

Moraliter

Glo.ordi.

Judicum

Est fieri ut ecclesie iudex non semper gladii pferat. i. ut non semper austeritate verbi et acumine correctiōis utatur: sed imitemur agricultorū: velut aratro sulcās aē nostre terrā: et sepius clementi monitione rescindēs ut aptet eā suscipiēdis seminibus. Interficiunt etiā sic allophili: cū nō argumētis et acumine contra aduersarios utimur: sicut agresti et simplici cōmonitiōe de animis auditorum virtutia p̄pellim⁹. **T**u q̄ esto agricola anime tue. Uttere aratro q̄ ut sit seme-gar. **S**ed cū miseris manū in aratrū nō li respicere retro: id est postq̄ tulerit cruce tuā: et securi fueris p̄m: postq̄ seculo renūciasti: et his q̄ in seculo sunt: nō li reqrere ea q̄ ppter p̄m reputasti ut stercora: q̄ si i h aratro manū habueris semper: ut cōsiderēt dicas: mihi autē absit gloriari nisi in cruce dñi. **T**adēt a destris tuis mille: r. x. mil. r̄c.

Gal. 6.8.

P̄s. 90.8.

Qualis po-
puis: talis
rector

Osee. 8.8.

t 23. q. 5.8. fi-

Amos. 8.8.

t 25. q. 5.8.
fina.

I. Co. 2.8.

2. Ti. 3.8.

Questio

Hididerit filij r̄c. **L**a. III Quasi p̄tis p̄pli dur bonus obiū: p̄tōribus autē et in dignis auferit homo dei. Sed dicit alius: Quādo ecclia dei sine iudice est: si prior discesserit aī adhibet: nō semper princeps populi ecclie iudex p̄ dei arbitriū dat: sed ut merita nra depositunt. si mali sūt actus nostri et operamur malia in conspectu dñi: danū nobis princeps p̄m cor nostrū. vñ. Fecerūt sibi regē sed nō p̄ me: et principē: et nō p̄ cōsiliū meū: hoc dictū videt de saule quem ipse dñs elegerat et regē fieri iusslerat. Sed q̄ non p̄m dei voluntatē: sed p̄m p̄tōris p̄pli meritū fuerat electus: negat eū sua voluntate vel p̄silio p̄stitutū. Sic in ecclia p̄ meritis populū: aut p̄ bo aut ope potēs a deo tribuit recto: aut si malū faciat populū in cōspectu dñi: talis ecclie iudex dat sub quo samē verbū dei et sūtū p̄pli patiat: et nō famē panis aut sūtū aque: sed audiendi verbū dei. Ita ḡ agam⁹ et orem⁹ ne hac fame et sūtū indignatione dei cōdēnemur: ne auferat a nobis q̄ nos p̄bo dei et opere instruat. Si em̄ malū fecerimus in conspectu dñi moriet nobis aiōth: et auferet semegar: et obscurabit laus nostra: et trademur in manus iabin regis chanaan: qui interptat sensus vel prudentia. Si ergo nō p̄baue rimus deū habere i noticia tradet nos deus iu reprobuz sensum: repletos iniuitate/ nequitia/ fornicatione/ auaricia et c. Aides qui sunt et quales sunt qui traduntur in reprobum sensum: et iabin principi chanaeomu.

b In man⁹ iebin regis. **A**dām. Princeps militie iabin erat sisara: qui interptat visio equi. Iste em̄ est animalis non spiritualis: et nō videt nisi ea q̄ animalis sunt. Ipsa est ei visio: ipse est ei semper intuit⁹: et ideo semper aīalis homo: qui p̄m carnē natuī est p̄sequit eū qui p̄m spiritū: donec aīalis intelligat et examinet oīa: et intel ligat unde sibi sit auxiliū depositū: et clamet ad dñm: donec illi anime q̄ clamauerit ad dñm suscite⁹. p̄phetia: quā delbora significat: et p̄m p̄phetia gratiā et intelligētiā: vel ecclie populū gubernet: vel cuiusq̄ anime sensus. **c** Erat autē. **A**dām. Secundū apostolū. Omnis scriptura diuinitus inspirata utilis est ad docendū: ad increpandū: ad doctrinā que ē ad iusticiā. Querit ergo qd̄ habet ista scriptura q̄ diuinitus est inspirata doctrine vel increpatiōis vel discipline. Quid enī cōfert si legam⁹ p̄ delbora mulier p̄phetissa vxor lapidoth iudicabat isrl̄ r̄c. Primo ergo hoc ipm q̄ cū plurimi iudices in israel fuerāt de nullo dicit⁹: q̄ p̄pheta fuerit sicut de delbora muliere. Prestat in hoc p̄solutionē mulierē sc̄rui ne p̄ infirmitate dei peret se p̄pheta posse suscipere: sed credit q̄ confert hanc gratiā mentis puritas nō sexus diuersitas.

Delbora

La. III Glo.ordi.

Delbora. Apis vel loquela q̄ p̄phetiā significat: q̄ suaves celesti doctrine fauos: et dulcia diuini eloquii mella cōponit. vnde: **D**e dulcia fauibus meis eloquia tua: sup mel et **P̄s. 18.6.** fauū ori meo. et alibit: **J**udicia dñi dicit p̄pheta p̄ciosa esse super aurū et lapidē p̄ciosum nimis: et dulciora sup mel et fauū.

Et sedebat sup pal. **A**da. **V**ide in quibus locis sedet p̄pheta inter excelsa. s. et domū dei. Nihil humilevile erga p̄phete sedem reperiri potest. Sicut salomon dicit qd̄ in altis. s. portis ciuitati assistat: vel i muro mēnibus habitet vel in altis turribus libere agat. Inter domum dei ḡ et excelsa dicit habitare. Nō em̄ docet q̄ sup ter **Col. 3.8.** rā sunt q̄rere: s̄ q̄ in celis vbi ips̄ ē in **ts. 2.6.** **G** dextera et. 3.4. et

Nico. de lyra

A boues: fecit lanceā vel hastā ad pugnandum et aliquos alios induxit ad simile faciēdū: q̄ nō est verisimile q̄ ipse solus sexētos viros interficerit: et sic hic accipit singulare p̄ plurali: sc̄ stimulo p̄ stimulis: sicut frequenter sit i sacra scriptura. vñ **E**xo. viii. f. **V**enit musica grauissima. i. multitudi muscas.

Hidideruntq̄ **L**a. III **D**idideruntq̄ **V**erba. **D**ic ponit tertia tribulatio p̄ iabin regē chanaan. et pri mo describit hic tribulatio. sc̄do diuina liberatio ibi: Erat autē delbora. ter tia gratiarūactio. ca. v. Circa primū p̄mittit filioz isrl̄ culpa. cū dñ: a **E**ddideruntq̄ filij isrl̄. r̄c. quia plura mala fecerūt q̄ ante. b **P**ost mortē aiōth. Nō facit mētionē de tēpō sangar q̄ sunt breue: et iō cōputat sub tpe aiōth. sc̄do subdit debita pena. cū dicit̄: c **E**t tradi. illos r̄c. **J**osue xi. dicit̄: **D**ixit isrl̄ cōsiderat q̄ ad dicendum q̄ chananei p̄ualētes postea redisciverūt cā. d **I**pse autē habi. in aro. gen. sic nominat: q̄ hoīes d̄ diuersis natiōib⁹ collecti erāt ibi: e **E**rat autē del. **D**ic cōsequē. **D**iu nō ter describit liberatio p̄pli a dicta tribulatione: vbi primo ponit diuina reuelatio. secūdo populi p̄gregatio ibi: Qui accersitis. tertio hostiū debellatio ibi: **D**ixitq̄ delbora. Circa primū dicit̄: Erat autē delbora p̄phete. i. habens spiritū p̄phete: quod exprimit eo q̄ iudicabat populū: vt fragilitate sexus releuaret p̄phete spiritus. f **V**xor lapidoth. Dicunt expositores nostri cōiter q̄ iste lapidoth fuit idē qui barach: et allegat hoc dictū hebreorū. Sed occurrit hic dubium: q̄ postea subditur q̄ ipsa manebat i monte ephraim: et q̄ inde misit et vocauit barach de cedes: que erat in sorte neptalim. et sic non videb̄t q̄ fuerit vir eius: quia separatim habitabant et in diuer

sis tribubus. et ideo dicit **R**a. **S**a. q̄ lapidoth non est nomē p̄prium sed cōmune: et significat lichenariā: q̄ faciebat lichenā pro lucernis que ardebat in tabernaculo dñi. et sic vbi habemus vxor lapidoth: dicunt: mulierē lichenatricem: si autē antiqui inde dixerunt: put dicūt expositores p̄dicti. nescio: s̄ moderni sequunt dictū **R**a. **S**a. g **Q**ue misit et vocauit ba filiū abinoem. p̄ revelationē dñi. iō sequit̄:

Amoraliter. **A**ddidicerūt filij **S**equist̄: e **E**rat autē **D**oraliter delbora r̄c. Per delborā que interptat apis et isrl̄ iudicabat: significat bonus princeps vel prelatus. Apis em̄ habet aculeū pungentem et facit mel cōsolās: et in bono plato vñ p̄cipie debet esse rigor iusticie et dulcor misericordie. Grego. in pastorali. Inesse bonis rectoribus debet iuste cōsulens misericordia: et pie leuiens disciplina: ne iusticia sit nimis aspera *

* et pietas

Ad dexterā dei sedens. Illuc nos hortat ascēderer: illuc discipulos suos mollis mouere prophetia. a **S**i venis. **A**ug^o. Quid est qđ respōdens barach delbore ait: Si ibis mecum ibo: et si nō ieris mecum nō ibo: quoniam nescio diez in quo p̄sperat angelū dñs mecum. Quasi a prophetissa diē audire nō potuerit: nec illa diē respōdit: sed prexit cū illo. et qđ est qđ p̄sperat angelū dñs mecum: an h̄ demonstratū est: quod et angeloz actus prospereant. i. adiuuant a dño ut feliciter cedat: an locutiois est: p̄sperat angelū mecum: id est facit mecum p̄spera p̄ angelum.

Adamā. Nō ascendam nisi tu ascēderis mecum: vides quō illis priorib^z prophetia detulit eloqua dei: et illis dicit data esse p̄cepta vt ascendat in monte sed excusat et dicit. Nō ascendam nisi tu ascēderis mecum: et de excusatione qđ dem verum est: de p̄missione falso. Nō em̄ ascendat in monte dñi. Quod aut̄ pollicent se ascendere cū prophetia falso est. Non em̄ secuti sunt prophetiā: vt credarent christo: de quo omnis prophetia ē. Dicit ergo ei delbora: Ibo tecū: sed nō erit primatus in hac vice tuus. In manu mulieris tradet dñs sisara tē. apte ostendit: quod nō erat apud populum illum primatus: nec victorie palma: sed in manu mulieris cui nomen iahel tradidit sisara. b **E**gressa igitur iahel in occur. Adamā. Iahel mulier alienigena ecclesiā significat: que ex alienis gentibus congregata est. Interptat em̄ iahel ascensio: quod nō est alia ascensio ad celum nisi per ecclesiā multiformis sapientie dei. H̄psa ergo dum a corporalibus ad spiritualia: et a terrenis ascendit ad celestia interficit sisaram: qui carnum vitiorum et animalis hominis formā tenet. Quia sisara visio equi interptat. de quo dicit: Nolite fieri sicut equū et mulus quibus nō est intellectus. Palo ergo eum interficit: id est ligni crucis acuminē et virtute et bene maxillas eius palo transuerberasse dicit: Os enī quod de carnalib^z loquebāt: et doctrina que carnis gloriae preferebat: que in delitib^z et voluptate viuendū: sapientib^z seculi persuadebat: et luxurie adulatioē deceperat ligno crucis cofodit: quia viā quā philosophia latam et spaciosem p̄dicauerat vōluptratis: hanc christus artam et angustam nobis salutis viaz ostēdit. Sicut ergo iahel: id est ecclesia vitiorum principem sisaram tectū pellibus: id est membrorum mortificatione sopitum eterno tradidit somno.

Nico.de lyra

a **P**recepit tibi dñs. i. nō dico tibi auctoritate mea h̄ diuina. b **I**n monte thabor. in quo trāfiguratus fuit dñs iesus xp̄s coram petro: iacobo et iohāne. de qua trāfiguratione habet Matth. xvii. c **E**go aut̄ adducaz ad te tē. imitando ei voluntatem p̄liandi contra te. d **D**ixitq; ad eam barach. Si venis mecum vadā. quasi dicat: tu habes sp̄m prophetie nō ego. et ideo

ideo poteris scire tēpus et horā bellādi. e **I**n manu mulieris tradet sisara. vt p̄t in sequentib^z postea. f **Q**ui accitis. Hic ponit congregatio populi ad bellandum. et p̄timo ex pte barach cum dicit: Qui accitis zebu. et neptalim ascē. tē. Aber aut̄ cine. h̄ interponit hic: eo qđ iahel viror aber interficit sisara. Iste aut̄ aber dicit cine: eo qđ descendit de letro qđ vocatus fuit. Lin vel cinetus et obab: sicut dictū fuit. s. i. ca. et Nu. x. vñ qđ subdit: Vognati moysi. In heb. h̄: saceri moysi. g **R**ecesserat tē. qđ habitabant in sorte iude: vt dictū ē. s. i. ca. scđo describit p̄gregatio p̄pli ad plū ex pte sisare: cū d̄r: h **M**unciatiūq; ē sisare tē. et p̄z lra. i **D**ixitq; del. Hic p̄t̄ describit hostiū de plū bellatio: et scđo duc̄terfectio/ibi sisara aut̄. Circa primū d̄r: **D**ixitq; del. ad ba. qđ reuelatione diuinā. k **S**urge. ad pugna. l **H**ec ē ei di. tē. videt qđ p̄zum dicat. s. In manu mulieris tradet sisara. Dicendū qđ vtrūq; verū est: quod fuit traditū ī manu barach ad debellandū et fugadū: et ī manu mulieris ad interficiendū. m **P**erterritūq; do. si. tē. qđ fulgura et coagulationes et lapides grādiniū ī mēle magnitudinis ceciderūt sup exercitū ei: ita qđ nō poterat sustinere h̄z multi mortui sunt: et alij fugerūt et ī fugiendo occisi sunt. ideo subdit: n **C**et ois hostiū tē. Hic cōsequēter describit duc̄terfectio p̄ modum qđ sequit. cū d̄r: Sisara aut̄ fugiens puenit ad tentorū iahel viroris aber cinei. cui cā subdit: o **C**erat em̄ pax tē. et iō illuc divertit securi et marime: quod iahel invitabat eū dicens: p **I**ntra ad me do. mi. Iste aut̄ modus loquēdi. s. ingressus viri ad mulierē frequēter accipit ī scriptura p̄ cōcubitu carnalit: nō tñ semp: sed hic accipit p̄ securitate refugij.

* **Q**ue ape et pietas sit remissa. sit igitur amor h̄z nō emolliēs. sit rigor h̄z nō erasperās. sit cel̄ h̄z nō īmoderate seniēs: sit pietas h̄z nō plusq; expedit p̄ccēs. **T**alāt p̄nceps v̄l p̄lat̄ vocat viros aptos ad pugnādū h̄z sisara. i. h̄ diabolū: quod sisara īterficiā exclusio gaudij. diabolū āt nō tñ excludē fideles a gaudij pa- diisi. **H**oies āt ad pugnādū aptē h̄z diabolū: sūt hoies vite laudabilē et doctrinē et celatores iusticie: quod tales p̄nt efficacit p̄dicare et sana filia dare et virtus pūire: p̄pē qđ significat p̄ barach qđ fulgor īēp̄ta v̄l coruscatio quā seq̄t tonitruum: et iō signat fulgorē bōe vitez et sonū sane doctrine. **S**ilr p̄ barach significat hoies qđ sūt discreti et iusti: eo qđ fulgēt īdustria nāli et tonat sūnia iudiciali: p̄pē qđ sē ad pugnādū h̄z īiusticiā valde apti. **L**icē āt ī māib^z barach tradit̄ fuerit sisara debellād: nō tñ p̄ eū totaē p̄terēd: h̄z h̄ sūt resuatu se mīe. s. ip̄i iahel: vt d̄r ī textu: quod cū clauo et martello p̄trivit caput ei: iō p̄ ip̄az figurata fuit p̄go maria d̄ qđ scribit. **B**en. iij. c. **I**psa p̄teret caput tuu: qđ ibidē d̄r diabolos eo qđ p̄tritio demōis qđ p̄ serpētē et sisara significat fuit beate v̄gi ni reseruata. e iij

Glo.ordi.

Judicum

a Da mihi obsecro. Adamā. Sisara aquam petij: iahel
do lac tribuit. Hactis cibus vī in scripturā scīs doctrīa: q̄ inci-
piētib⁹ velut pūulis tradit⁹. Nō em̄ statī discipul⁹ p̄funda & se-
cretiora trādēda sunt sc̄ra: s̄z mōz correctio & discipul⁹ emen-
datio: religiose p̄uersatiōis: & simplici fidei p̄ma elemēta h̄ est

eclie lac. hec icipiētū p̄uulop̄ p̄ma ele-
mēta. **b** iste cib⁹ his q̄ ad bonū rēdūt
vitā tribuit & salutē his vō q̄bus p̄ria
placēt: q̄bus luxuria: libido: auaricia &
ois ipietas cordi est necē. Ex eisdē ḡ ci-
bis alunē boni: suffocant̄ malizet vbi
p̄iūs vita: ip̄iūs mōr̄. s̄i vīnū sanos iu-
uat: & cor hois sani dūtarat letificat: fe-
briūtib⁹ vō pnclē parit. Sic itelligē
dū ē sisarā aīalē hoiez: & vītōz p̄ncipē
p̄ doctrinā ecclie quā non ex fide sulce-
pit extincū. **b** Que aperuit v̄c. **c** Adamā. Una q̄z aīa h̄ lacte euangeli-
co & aplīco sisarā ī se sopiat & extiguat.
S̄i em̄ p̄ h̄ q̄s edocrit̄ mortificauerit
mēbra sua q̄ sunt sup terraz. auariciā:
fornicationē & hmōi: sisarā ī seipo v̄-
debiū gemisse: vt hec non mō in psona
ecclie p̄sumari: s̄z etiā ī aīa sua oñdat
q̄sop̄ ip̄lieri. Quia ḡ sisarā incepit īsecta-
ri pp̄ls prior: s̄z iteremptus ē a mulie-
re. i. ḡtī ecclia: & in manu ei⁹ data est
victorie palmarī: in p̄sumatiōe oīm. i. in
fine seculi cāticū etiā dōo cātabit p̄ del-
borā: in q̄ p̄mat̄ dabit iahel. i. ecclie
gentiū: nec tū delbore laus silebit̄: sed
vnū h̄mis & nouissimis victorie p̄miūz
dabit̄. **c** Egressaq̄z iahel in oc-
cursum ei⁹ dixit ei: Veni & osten-
dā ti. Adamā. Occurrerit iahel. i. ecclia
priori pp̄lo insectati sisarā. Insectabat
em̄ isrl̄ legē iusticie: s̄z in legē iusticie nō
puenit. Occurrerit ḡ ecclia etiā ip̄i osten-
dēs op̄suū & victoriā p̄sumatā: & in so-
ciatē p̄strati host̄ invitat: q̄ cū pleni-
tudo ḡtī introierit tūc oīs isrl̄ saluus
fiet. Sit ḡ p̄mat̄ in manu mulieris alie-
nigenē: nō tū exclusit etiā barach a cō-
sortio glie q̄ por̄ q̄dē ceptat: s̄z nouissim⁹
puenit ad fidē. Immo dū ille puenit: ia-
hel alienigena p̄tereuntē q̄dāmō victo-
riā rapit. Eadē forma p̄cessit in esau et
iacob: dū em̄ esau se q̄ret agrestia & mo-
rare in saltib⁹: p̄uenies iacob & mulie-
ris m̄ris p̄silio cōpositos p̄ri offerēs ci-
bos bñdictionē p̄mat̄ accepit. In euā/
geliō q̄z pḡte dōo ad filiā p̄ncipis sy-
nagogē sulcitādā: p̄uenies mulier san-
guinaria fideli tactu prior consequitur
R. II. c

t23. q. 5. h. fina. in fi.
Gen. 27. c.
Dat. 9. c.

Ecc. 15. c.

Rom. 11. c.

Q uoniam memierim⁹ q̄ in supio-
rib⁹ dicta sunt q̄d significer delbora: q̄d
barach: q̄d iālē iahel: q̄d adūsariū sola de-
fecit: q̄dve sisara q̄ a muliere alienigēa
ligni vōtute p̄strat̄ ē: itelligim⁹ hec oīa
sc̄ra esse: q̄ in nouissimis tpib⁹ ecclia z p̄sumenf: & in h̄ cati-
co velut ep̄nichiā. i. laudē esse deschēta victorie illi⁹. l. tēpis: q̄
nouissim⁹ inimic⁹ destruet̄ mōr̄. Tūc em̄ exultabit delbora. i.
illustrabit̄ p̄phetie glia: q̄d p̄dixit ip̄lebunē: tunc iahel. i. ec-
clesia hostem cōmunem omnium superabit: & cum plenitudo
gentium introierit. barach: id est reliquias israel saluus fiet

Nico.de lyra

a Que aperuit v̄tē lāctis. petēti aquā dedit lac ad
bibēdū: q̄ pot̄ lacū aggrauat corp̄ hois & iudicit somnū. Ce-
tera patēt v̄sib⁹ ibi⁹. **b** Et īgressa abscōdite. nō a tabna-
culo s̄z ab ostio tabernaculi vbi sisara rogauebat ea stare & silē-
ter venit iūx tū ad ip̄m īterficiendū. **c** S̄i dīc̄: **d** Posuit
sup̄ tēpus v̄c. **e** Moderni grāmatici: & maxime huguitio
dicūt q̄ puerile ē dicere tīmp⁹: s̄z dīc̄ tēps: s̄z h̄ nō multū va-
let: q̄ sacra sc̄ptura nō sequit̄ regulas modernas grāmatice:
q̄ atīq̄ erat ali⁹ mod⁹ loq̄ndi: s̄i c. Dico huic
veni: & venit:

Ia. V Nico.de lyra

venit: & venit: & alio vade: & vadit. & tū fm̄ modernos grāmati-
cos deberet dici alij ī dativo. **d** Qui sopo. **e** q̄ int̄ sopo
rē & mortē nō fuit īteruallū tpis. **f** et patēt in līa. Circa h̄ q̄/
rit v̄tē iahel maleficerit īterficiendū sisarā. **g** videſ q̄ sic: q̄ ī te-
xu dr̄ q̄ pax erat tūc tpis ī iabī regē & domū aber cinei. **h**

q̄ videſ q̄ fed̄ erat int̄ eos: pp̄t q̄d sisā lefēc̄ inter-
ra securi⁹ ītrauit tabnaculū iahel. & iō ia fīcēdō sisā

dictamē iurē naturalē q̄d sp̄ & ap̄d oēs ē
illīcū. **i** pm̄iserat ei securitatē vt ptz
in textu: & postea latenter īterfēc̄t eū: &
sic p̄dōtōrē videſ egīs. **j** Cōtra: q̄ in cā
tico delbore q̄ habuit sp̄m dñi: vt ptz ex-
p̄dict̄: cōmēdāt̄ iahel de facto isto. vbi
dr̄: **k** ñidicta īnē mulieres iahel. & seq̄:
p̄cessit sisarā q̄rēs in capite vulneri lo-
cū. **l** Ad h̄ dīcēdū q̄ in factō hui⁹ mulierē
aliq̄ fuerūt virtugabiliā & mala: videlz
fallitas in v̄bis & signis q̄b⁹ ostēdebat
se velle eū p̄tegere/dicēs: **m** Intra ad me
dñe mi ne timeas: cū tū intēderet eū oc-
cidere. & de h̄ nō cōmēdāt̄ in sacra scri-
ptura: q̄ talia nō p̄nt bñ fieri fm̄ phos:
nec fm̄ doctores lītōs de hac materia
loq̄ntes. & de h̄ nō cōmēdāt̄ in sc̄ptu-
ra: s̄z de bono affectu. q̄ē habuit ad li-
berandū pp̄lm de manu tyrāni: q̄d suīt
laudabile. **n** Iē & iudith cōmēdāt̄ d̄ ma-
gno affectu q̄ē habuit ad liberationē
pp̄l̄ isrl̄ de manu holosernis: nō aut̄ de
mēdaciū q̄ dīc̄ in p̄spectu ei⁹. **o** Et ob-
stetrics de pietate q̄ saluauerūt filios
hebreoz: nō aut̄ de mēdaciō p̄ q̄d excusa
uerūt se pharaoni: vt h̄r̄ Exo. i. Sed q̄
q̄stio ē de īterfectiōe sisare. dīcēdū q̄
iahel in h̄ fecit rē licita & meritoria: s̄z i-
mūcuerit aliq̄ illīcū: vt dīc̄t̄ est. sc̄ie-
bat em̄ q̄ iste sisara erat maxim⁹ opp̄sor̄
fidel pp̄l̄: cui⁹ fidei ip̄a erat: q̄ ietro q̄
dictus ē cine⁹ & alij descēdētē ab eo cō-
uersi suēt ad iudaismū recipiētē legē
dei: vt dīc̄t̄ suīt Exo. xlviij. & Nu. x. & iō
sic mēbz illē cōitatis habuit titulū īstū
īterficiēdī eū. **p** Iē p̄ signa māifesta vide
battūp̄ debere mori ex iusticia diuina.
q Tū q̄ dīc̄t̄ exercituz ei⁹ magnū & forē
debellatū a pauc̄ respectiue & fermib⁹.
vñ dī. j. v. ca. **r** Llype⁹ & hasta si apparue-
rūt in xl. milib⁹ in isrl̄. i. nō apparuerūt.
s Tū q̄ exercituz ei⁹ fuit magl̄ p̄strat̄ icib⁹
bus fulgur⁹ & lapidib⁹ grādīs deo. p̄ si-
lūs isrl̄ dimicāt̄ q̄ bellatoz gladiis: &
iō ip̄m īterficiēdō p̄formē egit volūtati
diuīe: & forstā īstītu spāli diuīo sic et
delbore hoc p̄dixerat sp̄m p̄phetie. **t**
Ad p̄mū in h̄r̄ posset dici q̄ forstā pax il-
la erat ex h̄ & aber soluebat iabin tribu-
tū excessiūū: vt sic nō p̄deret totū q̄d ha-
bebat: & sic a tali iūsta exactiōē līcīte po-
terat se p̄ se & suos liberare occurrētē sa-
cultate. **u** Mec etiā ī līa h̄r̄ q̄ fuerit ibi
sed amicitie int̄ eos **v** vt p̄tū aliq̄ aliq̄ iuramēto firmatū:
s̄z tū q̄ pax erat int̄ iabin & domū aber: q̄d potuit fieri mō in iū-
sto p̄dicto. **w** Iē dato q̄ suīt ibi fed̄ vel p̄tū sub iuramēto: tū
nō tenebat obfquare: vt videſ: q̄ in talib⁹ federib⁹ & p̄tū mulie-
res nō vocant̄: s̄z tū viri. v̄or̄ at nō sp̄ tenet̄ fūare pacta & iura
x mēta viri sui. **y** Ad sedm p̄tū r̄fīlio ex p̄dict̄ in q̄stīōe.

Q uoniam īterficiēdō delbora & barach can. **z** **Ca. V**

hostī debellatō

A horaliter. **Q** uoniam īterficiēdō delbora & barach can. **z** **Ca. V**

Licet aut̄ plures expositiones mystice sup̄ illū cāticū a docto-
rib⁹ posite: tū quia cantīcum istud est gratiarūactio de triū
pho de sisara habito. videſ q̄ hec sit p̄ncipalis expositiō mysti-
ca. s. q̄ in hoc habemus documentū regratiādī dōo q̄tienīcū
p̄ eius auxiliū triūphamus de diabolo ip̄i⁹ tēp̄tationē supāndor̄
vel de aliq̄ vītio supato: vel etiā de q̄cūz dei bñficio nob̄ mis-
ricorditer collato. Residū vō nō videſ esse nisi līalis exposi-
tō beneficij diuini ex vītoria p̄secuta.

G et in societatem victorie recipies. **N**ūc si digni fuerimus cātabimus cāticū istud resertū mysticis & p̄pheticis sacramētis. **T** h̄c. In incipiendo principes ī isrl̄ in voluntatib⁹ ppli bñdicite dñm &c. Benedictio inquit qua benedicim⁹ dñm sit in exordio principiū in isrl̄. deinde in voluntatib⁹ populi; verbi gratia. **C**ū primū venim⁹ ad cultū dei; & initī doctrine celestis accipim⁹; a principib⁹ isrl̄ hec initia capiēda sūt: p̄ncipes autē isrl̄. i. ppli christiani: angelos accipieb̄dos puto: de q̄bus dicit: Angelī eorū semp̄ vidēt faciē p̄ris q̄ i celis ē. verbi grā. Si eat q̄s puer ad scholā a magistro q̄s discipul⁹ suscipit: s̄z non statim ab ipo discēdi sumit exordiū: sed cū ab eo p̄ma tm̄ elemēta suscepit: tradit alij erudiēdus: q̄s schole ip̄i p̄ncipib⁹: vt cū ab illis q̄tū in ip̄is est fuerit edoc̄: tādem ip̄ius doctoris p̄fectiora p̄cepta suscipiat. Institutionū & nostraz initia repetēt p̄pheta dicit: q̄ cū a principio ceperint p̄ncipes opari in nobis: deinde nos voluntate & p̄posito p̄sequamur & aucti p̄fectib⁹ sā ad bñdicēdū ipsum dñm veniam⁹. In incipiendo inquit: p̄ncipes in isrl̄. Initia sūt que iuuari a p̄ncipibus dicunt. Post hec sā voluntate p̄pria: & p̄posito nitendū est vt benedice dñm mereamur. ppli em̄ israel cū iſperet exire de egypto & trāsire p̄ mare rubrū: nihil ip̄ius p̄prio labore: sed totū p̄ principes. i. p̄ angelos agebat. **E**nī: vos tacebitis & dñs pugnabit p̄ vobis. **T**astator angel⁹ p̄ eis pugnauit: q̄ egyptioz primogenita intremuit. Israeltaz nec pecus mutire fecit. **N**ō aut̄ expectandū est semp̄: vt angeli pugnēt p̄ nobis: s̄z in principio tm̄ ab his principib⁹ iuuamur: s̄z p̄cessu t̄pis oportet nosl̄os etiā armatos exire ad pl̄ū. **A**nte em̄ q̄ bella discamus: ante q̄ pugnas dñi pugnare meditemur: a p̄cipib⁹ angelis subleuamur: ante q̄ pugnis celestis annonā p̄sequamur: & agni imaculati carnib⁹ satiemur: ante q̄ vere vltis q̄ ascēdit de radice dāuid sā guīne inebriemur: dū paruuli sum⁹ & late alimur: vt initioz christi sermonē te neam⁹: tāq̄ puuli sub p̄curatoribus & actorib⁹ angelis agim⁹. Postea vero dicit nobis: Induite vos armaturam dei: vt possitis stare aduersus insidias diaboli. Non patit nos vltra apostol⁹ sub aliis lactatiū latitare. Inuitat nos ad certaminū cāpos. Oides quō oīa p̄ ordinē sūt in pplo dei: in incipiendo p̄ncipes iuuāt. Cū adiut⁹ fueris ab eis et erudit⁹ iā tibi ipse sp̄ote q̄ didicisti a p̄ncipib⁹ gere. Recte em̄ decoctis p̄ncipib⁹ depositib⁹ rudimentis cōmittit noſtre voluntati: vt vel laus merito sit nīa q̄s nr̄a virtute quesita: vel culpa q̄ per voſtrā venit ignauia. **A**udite reges. Adam. Aurib⁹ p̄cipite oēs satrape. Sicut inferiores sūt regib⁹ satrape: ita & aurib⁹ p̄cipere inferi⁹ vident esse q̄ audire: audire ei ad interiōrē oē p̄tinet hoēm. vñ: Qui habet aures audiēdi audiat. **A**uribus vero p̄cipere ad exteriorē & corporalē auditū. Ideo q̄ audiēre debēt reges dicūt. Qui vero auribus p̄cipere satrape. **A**damā. Exulta popule dei: audi tue nobilitatis insigniat vocaris ad audiēdū verbū dei: nō vt plebs: sed vt rex: tu es ei gen⁹ regale & sacerdotale. vñ: Christ⁹ rex vester dr̄ rex regū & dñs dñantiū: sed si exultas de nobilitatis titulo: disce qđ agēdo quisq̄ fiat rex. Regē te oīm esse facis: si regnet xp̄s in te. Rex em̄ a regēdo dict⁹ est. Si ḡ in te animus regnat & corp⁹ obtēperat: si vītia sobrietat⁹ p̄mas freno: merito rex vocarist: q̄ recte reg⁹ & effect⁹ talis digne vt rex ad audiēda v̄ba dñia vocaber. b **I**n die sā. Quieuisse dicūt semite: q̄ i dieb⁹ sāgar duez isrl̄ p̄occupate erāt ab hostib⁹ & n̄ audebat i domū dñi ad orōnē ascēdere a qb⁹ nō scribit sāgar plene liberasse. **L**ormeum

* hostiū debellatio. **H**ic p̄n̄ describēt gratiarūactio: sicut rōnabiliter & iuste cōsuetū est fieri: in qua quidē gratiarūactio: q̄vocat cāticū delboē: delbora p̄mo se & alios ad diuinā laudes incitat. scđo audaciā filioz isrl̄ & ignauiam recitat/ ibi: De machir. tertio cui attribuēda sit victoria explicitat/ ibi: **D**ivisio

celo &c. quarto ip̄am iahel cōmendat/ ibi: Benedicta inter mulieres iahel.

Prima in duas: quia primo excitat se & alios ad diuinā landē. scđo ad h̄ in/ ducit triplicē rōnē/ ibi: Dñe cū exires.

Primo igit̄ excitat alios dicēs:

a **Q**ui sp̄ote obtu. de isrl̄ aias v̄ras. i. vitas v̄ras: vt sic liceat loqui.

b **A**d periculū. h̄m h̄anū iudicū q̄ pauci & inermes: vt postea videbit̄

voluntarie & p̄mpte inerūt ad pugnan- dū & multos & bñ armatos. & tñ bñ ve-

ritatē ibi nō erat periculū: q̄ assūtebat eis diuinū p̄sidiū: vt pt̄z ex p̄dictis ca- illi. c **B**ūndicite dño. de tanto el̄ bñficio: & alloquit̄ delbora illos q̄ fue- rat in p̄lio. d **A**udite reges aurib⁹ p̄cipite p̄mpe. i. intelligite diuina beneficia sup illos q̄ cōfidūt in eo. Lō- sequēter excitat seip̄am dicens.

e **E**go sum ego sū. & fit dupli- catio ad denotādū duplē laudē. f. oris q̄ notat̄ ibi: f **Q**ue dño ea. & cor- dis/ ibi: Psalla dño deo isrl̄. sequit̄:

g **D**ñe cū exires. **H**ic ad p̄positū inducit delbora triplicē rōnē. scđo ibi: **D**ivisio

In dieb⁹ sangar. tertia/ ibi: Noua bel- la. Prima ratio iducēs ad diuinā lau- dē accipit̄ ex bñficio legis date a deo

q̄ notat̄. cū dr̄: Dñe cū exires d̄ seir &c. **D**icūt hebrei q̄ dñs p̄mo obtulit le

gem filijs esau habitantibus in mōte seir: sed ipsi noluerūt eā recipere: & tunc dedit eā filijs isrl̄ in mōte sinai: & sic ex

ponūt l̄ram istā. **C**ū exires de seir &c. eo q̄ recusassent legē sibi oblatā: sed bñ dictū videt̄ ficticiū: put declaratū fuit

pleniū **D**eu. xxiiij. Ideo expositores nr̄i sic exponūt cōliter: Dñe cū exires d̄ seir &c. p̄pli illū relinquentē in errori-

bus suis iūdicio tuo iusto licet nobis occulto: & applicares tibi p̄pli israel legē dādo. b̄z ill̄s **M**alach. i. a. **J**acob

dilexi: Esau aut̄ odio habuit: qđ dr̄ nō tm̄ de p̄sonis iacob & esau: s̄z etiam de

successorib⁹ eoꝝ. s. iudeis & d̄ idumeis.

b **T**erra mota ē &c. In hebreo n̄

habet &c. Ex quo pt̄z q̄ li & ponis h̄ p̄ i. ita q̄ tota istā l̄ra: Terra mota ē &c. refert ad sinai: q̄ cū lex dareſ sup mōte sinai a dño: ceperūt audire tonitrua & mīcare fulgura & nubes densissima

opuit mōte: vt habet **E**xo. ix. & de istis mons videbat tremere & forsitan rea-

liter tremuit: vt dicit h̄: Et ex nube dē- sa fluerūt aque. quorū cā subdit̄ cum

dicit̄: i **A**fa. dñi dei isrl̄. q̄ dñs descēdit sup mōte illū: vt dr̄ ibidē & ista siebat i creaturis irrōnabilib⁹: vt p̄ h̄ ostēde-

ref & creatura rōnalis debet dñū timere & reuereri & corā eo tremere timore filiali. k **I**n die sangar. **H**ic ponit se-

cūda rō ex p̄pli defensioē: q̄ i dieb⁹ sangar q̄uis nō legat ma-

gn⁹ exercit̄ venisse i filios isrl̄: tñ terrā eoꝝ subintrabat aliq̄ latrunculi maxime i philisteis: a q̄bus defendit eos sangar:

nō tamē p̄buit populo plenā securitatē ppter latrunculos sub- intrātes. & hoc est qđ subdit̄: l **Q**uiueuerūt semite. q̄ nō audebant hebrei ire p̄ vias philisteis p̄pinquas nīi in suf-

ficiēti societate ad se defendendum: quod non sit de facili et frequenter. m **A**lt qui ingredieban̄ p̄ eas. in parua

comitiua vel solitariū. n **A**mbulauerūt per calles de- uiōs. diuertendo a recta via ne incidenter in p̄dictos latrunculos. Or autez hic sit mentio de diebus iahel non est referē-

Tertia rō

dum ad tempus postq̄ p̄cisserat sisaram sed ad tempus pre- cedens. o **N**oua bella. **H**ic ponit tertia ratio que accl-

& p̄f ex hostiū

Glo. ordi.

Ea cor meū. Adamā. Cor meū ad ea q̄ disposita sūt huic isrl. Qua si cor meū: animū meus: t̄ tota mēs mea ad illud t̄edit; illud p̄spicit qd̄ dispositū ē: t̄ p̄paratū isrl. vñ oia q̄ in mūdo sunt reputo ut stercore: vt p̄m lucifacīa: q̄ p̄parauit illa oia q̄ oculus nō vidit nec auris audiuit. b Qui ppria yo. De qb̄ d̄r: q̄ sp̄ote obtulisti aias v̄as ad picu- lū t̄c. q̄ legi del t̄ seruituti se subdi- derūt die t̄ nocte t̄ in lege eī medi- tates. c Qui ascēdit sup ni- tētes asinos t̄c. Adamā. Poten- tes ppli bñ dicte dñm q̄ ascēdit su- per iumētū t̄c. Corp̄ nr̄m iumentū est. ad iumētū em̄ t̄ ad misteriū aie datū ē. Interioi hoī d̄r: Qui ascen- dit sup iumētū. corp̄ suū: t̄ superior fact̄ e corporalib̄ desiderijs t̄ motus corp̄is moderat freno rōnis vt bñ/ dicat dñm. d Collisi sūt. Qua si q̄uis sp̄ yḡis laudandus sit de- nōne h̄ potī laudādua t̄ bñdicēd̄ est q̄ subuertit inimicos nr̄os: sicut egyptios in mari rubro. e Ubi narren̄ iusti. dñi. Adamā. Lxx. iusti fortati sunt i isrl. In alijs gē- tib̄ q̄ corporis robore fortiores sunt: potētes dicunt in plio. In isrl v̄o q̄ iustiores: q̄ iusticia etiā virib̄ infir- ma vicit. In iusticia v̄o t̄ si multos habeat bellatores validos: supatq̄ in nr̄a gēte aut p̄ iusticiā supamus: aut p̄ iniusticiā vicimus. f Surge sur- ge del. sur. t̄c. In hebreo no h̄: bz expgiscere sp̄. i. pp̄hetie. effecti em̄ doctores delboram, puo- cat: vt expgiscat sp̄. pp̄hetie t̄ lau- dis. g Diuiso h̄ se. vox delbore increpat̄ rubē q̄ impio dñi nō obte- pa- uit cū fr̄ib̄ suis vt debellaret inimicos sed p̄territ̄ et verbis dñi incredu- lis: dimisit se ab eis: et iō magnat- nūs. i. supb̄ rept̄ est: vñ in sp̄ prophetie increpat̄ sic: Quare

ai. dely.

Diuiiso ex p̄f ex hostiū mirabili debellatio- ne: vbi p̄mo describit̄ debellatio- hostium p̄ns. scđo p̄terita t̄ futura/ ibi: Dñs in for. Circa p̄mū d̄r: Mo- ua bel. i. nouū modū debellādi ho- stes t̄ eoꝝ ciuitates: q̄ nouitas ex- ponis/ cum d̄r: a Clype t̄ ha- zIn hebreo habet In isrl: ita q̄ li q̄ dragita milib̄ nō iūgit̄ cū isrl. t̄ h̄ videſ ex eo qd̄ dictū ē ca. p̄ce. q̄ ba- rach iuit ad pugnā cū decē milibus tm̄. pp̄ qd̄ hebrei erponūt sic l̄az istā. Clype t̄ hasta apparue. i. nō apparueſt. t̄ accipit̄ h̄ si. p̄ non. In isrl. i. in decē milib̄ pugnatori- bus de isrl q̄ iermes iuerūt ad pliū t̄ supplēdū ē: cū t̄ exercit̄ aduersa- rior̄ eset ex. xl. milib̄. i. i nūero. xl. milib̄ armator̄. t̄ tal̄ mod̄ loqndi vbi oportet alioꝝ supplere q̄ apd̄ he- breos vocat̄ decurtat̄: freqn̄t inue- nit in sacra scriptura maxie metrica: cuiusmōi ē istud cāticū delboze i he- breo. Posset at̄ dici fm̄ trālationēz nr̄az iūgēdo li. xl. milib̄ cū li isrl. q̄ bz a p̄ncipio belli fuerūt tm̄. x. milia cū barach: tñ qñ icepit supare adu- sarios: mlti de isrl p̄ius timore ip̄e- diti venerūt ad pliū iūgēdo se exer- citui barach: ita q̄ ascēdit ad. xl. mi- lia.

Judicum La. V

a T̄q̄ nec clype nec hasta iueniri posat in isrl: q̄ iau- uertit. Clype t̄ hasta si apparueſt in q̄- bin rex chanaā abstulerat eis arma. a Adamā. Nō huānū. s. bz diuinū. neq̄ em̄ fm̄ bohem cogito. T̄deū a dragita milib̄ isrl. C d̄r meū diligat p̄nci b inducit loqndē. a T̄ hebreo doctores. b T̄egl do- ctores q̄ sp̄ote offerūt aias suas discrimini. b p̄es isrl. Qui ppria volūtate obtulistiſ e vos discrimini bñdicite dño: q̄ ascēditl d̄ a Adamā. Corp̄. s. aie subiugata: castitati t̄ pudicitie splēdore nitēta. T̄scia legl. b T̄ hebreo asinas bi sunt doctores isrl sup q̄ doctrinā p̄pls ascēdere t̄ reqescere d̄r. c T̄ in hebreo sedētes sup iudiciū. sup nitētes asinos: t̄ sedēt̄ supra i iudi e a T̄legl. n̄ aberrātes. i. b T̄. i. laudate c T̄p̄z sedēt̄ d̄cio t̄ abūlat̄ in via l̄dq̄m̄. Ubi collisi bz sup asinas: puocat ad bñdicēdū dñm. e sūt curr̄: t̄ hostiū suffocat̄ ē exercit̄: ibi b a Adamā. Sacrificiū deo acceptabile qd̄ offerent in iusticia t̄ eq̄itate. f Nāren̄ iusti. dñi. T̄l. q̄ in hebreo nō habet. mini ad p̄ortas: et obtinuit p̄ncipatū. a Adamā. Propheſta exurgit in aduētu xp̄i t̄ p̄plos ad fidē exurgere facit. g Surge surge delbora: surge surge et lo- quere canticum. Surge barach: t̄ app̄. a Captiuitatē de hostib̄ capit q̄ celestis p̄tis respon- fa custodit. b Adamā. Responſionis patris. c Reliquie isrl salutē fient. hēde captiuos tuos fili abinoen. H̄al a T̄ in hebreo. dñs xp̄ me in forib̄ dimicat: t̄ est vor- uate sunt reliquie ppli. D̄omin⁹ in forti k- lotus ppli. a T̄ egyptios: t̄ ceteros eoꝝ inimicos b T̄ in Erodo legit: Sugauit isrl amalech t̄ popu- bus dimicauit. Ex ephrāim deleuit eos in lum eī in ore gladij t̄c. a T̄ isrl. b Saul. s. p̄cipiētē dñs amalech deleuit qd̄ delbora multo aī p̄phetauit. illi amalech: t̄ post eum in beniamin i po- a T̄ b in hebreo nō habet bz ap̄sēt̄ sensus grā addi- pulos tuos o amalech. De machir p̄n- o- tū est. T̄ad p̄sternēdū. s. sisarā. T̄descēderūt. s. cipes descenderūt: et de cabulon qui ex p̄ a doctores legis. s. ercitū dicerēt ad bellandū. Blices isa- a T̄ ad belladū. T̄ q̄ dñs ps illoꝝ cū delbora ad lau- dādū dñs remāſit: ps at̄ secuti sūt barach: ad p̄plm ex- bortandū t̄ sisarā debellandū. char fuēre cū delbora: et barach vesti- a T̄ p̄cipitās se. s. i. torrentē cison t̄ p̄seqns inimicos. glia sunt secuti: qui quasi in p̄ceps ac s baratrū se discrimini dedit. Diuiso con- T̄supbor. tra se ruben magnanimoꝝ rep̄ta est cō- v tentio. Quare habitas inter duos ter- a T̄ q̄si greges qb̄ abūdas fuisse cupis: t̄ eoꝝ sibilos potī audire delectaris q̄ cū fr̄ib̄ suis occurere ini- micis: t̄ impio dñi supbus h̄dicis. minos: vt audiās sibilos gregū: Diu- so h̄ se ruben magnanimoꝝ rep̄ta est T̄ ipiū dñi. T̄crepādo b d̄s: q̄ rubē t̄ gad p̄ma- contentio. Gad trans iordanem quie- sit. a T̄ vidēs rubē t̄ gad fr̄ib̄ suis deesse: nauib̄ fugā arripiunt. b T̄crepat q̄ aser nauigio periſ fugā arri- puit: q̄ fratribus openferat. s. scebat t̄ dān vacabat nauib̄. As̄er ha-

Nico. de lyra

lia. b T̄or me. q̄. i. duces hu- ius exercit̄. Jo sb̄d̄it: c Qui ppria. t̄c. Exponat sic. s. in pn. hui cāticī. d̄ e Qui ascē. sup ni. asinos. i. p̄gues t̄ pulchros de p̄da hostiū. e T̄ Et sedēt̄ t̄c q̄ aīea iudices nō audebat ire de loco ad locū ad iudicādū: bz tūc po- terat ire secure t̄ honorifice ita q̄ i iudicio h̄ accipit̄ p̄ tre ad iudicū q̄ hoies sedētes i aīalib̄ nō iudi- cat. f T̄ Loq̄m̄. i. narratē bñ- ficia dei. g T̄ibi col. t̄c. grā- dine et tēpestate cadēte sup eos. h T̄ibi nar. iusti. dñi. q̄b̄ int̄ fecit impios. i T̄ Et cle. in for. isrl. q̄ clemētia dei dedit eis for- titudine ad supandū adūsarios. Cetera patēt. k T̄ Dñs in for- tibus. i. T̄ fortes. l T̄ Dñmica uit p̄ isrl. t̄ ponit exēplū de p̄te- rito/dicēs: m T̄ Ex ephrai de leuit t̄c. quia isrl fuit de tribu ephrai: q̄ debellauit amalech: vt h̄. Ero. xvii. Q̄seq̄n̄ ponit exē- plū d̄ futuro/cū d̄r: n T̄ At post eū t̄c. q̄ saul q̄ fuit d̄ tribu benia- min debellauit t̄ deleuit amalech vt h̄. i. Regū. xv. o De ma- chir. H̄ic T̄m̄ delbora recitat cō- stātia filioꝝ isrl q̄ iueſt̄ cū barach ad pliū t̄ ignauia illoꝝ q̄ ire nolu- erūt cōmixt̄ loqndō de isrl t̄ d̄ illi- dicēs: De machir p̄n. descen- machir em̄ fuit fili manasse: de cu- ius tribu aliq̄ fuit in b̄ exercitu. p T̄ Et de zabulō. s. p̄t̄ ex dī- ctis ca. iii. q̄ Duces ischar b̄ t̄c. q̄ aliq̄ de illa tribu fiteret cū delbora ad defēcadū dominū. r T̄ barach ye. sunt se. q̄z aliq̄ iueſt̄ cū barach ad pugnādū. Qui q̄si in p̄. ac ba. se dis. de- dit: p̄se q̄ndo aduersarios p̄ loca declināt ac aspa. s T̄ Diuiso h̄ se rubē. In illa em̄ tribu erāt q̄ dā p̄t̄ies intestine. pp̄ q̄s no- luerūt venire ad pliū cū barach. Jo sb̄d̄it: t T̄agnanimo- rū. i. supbor. v T̄repta ē cō- tētio. q̄ manifesta fuit aliq̄ tribu- bub̄ ex h̄ facto. r T̄ Quare ha- bitas t̄c. q̄ sors rubē fuit super iordanē fluuiū: q̄ diuidebat terra ali- az tribu. y T̄ audias si- gre. i. balatus. illa eī tribus dele- citabāt in talib̄: q̄ habebat peco- ra multa t̄ intēdebat nutritiōi et multiplicatiōi eoꝝ: vt habebat Mu. xxviii. 3 T̄ Diuiso h̄ se ruben t̄c. repetit̄ ad maiore affirmatio- nē. t̄ q̄ si in cātilenis idē repeti- tur: sic in isto cātico. t̄ exponat sic p̄ns. a T̄ Had trās iorda. q̄ escebat. noles venire ad pliū sic p̄iger t̄ ignauia. b T̄ Et dā va- cabat nauib̄. p̄ mercib̄ exer- cēdis: q̄ sors sua fuit sup lit̄ ma- ris mediterranei. t̄ iō noluit ve- nire ad pliū intēt̄ ad lucrū. t̄ eodē mō exponit qd̄ sb̄d̄it: c Aser habitabat t̄c. Zabulō vero t̄ neptali t̄c. H̄sti cōmēdan̄ de p̄pirate t̄ audacia: q̄ ex ip̄i p̄nci- palis exercit̄ erat: vt pt̄. s. iii. ca. Et En regione

Ahabitas iter duos terminos et ceterum. In hebreo autem non habetur duos; a **C**traxit cada. In mare rubrum quod est cadum quod est terptat antiquorum: eo quod antiqua miracula ibi sunt facta transiuntur b' filii israel: et peunitib' egyptiis: ut quod cadaverib' egyptiis habeant pisces et bestie maris rubri cadavera chananeorum.

Ecce autem Adam. Non dicitur iuuuisse **C**a. VI madianite super populum dei: dum precepta custodiuit. Sed et negligececepit: mox iuuuit hostis. Aduersus nos quod qui illi sumus spuri dicimus: spurius hostis insurgit cum negligi/ m' madata dei: et inimicis tradimur cum a gratia dei deserimur.

Lug

Nico. de lyra

a **C**In regio morome. i. exaltata: quia in monte Thabor fuit congregatus exercitus barach: ut fuit dictum supra quartum capitulo.

a **C**Venerunt reges:

quod erat p' federati ipsi iabin.

b **C**Et pugnauerunt.

quod venerunt ad expugnandum ba-

rach et ei' exercitus: ut h' s.

iij.ca. **c** **C**Nihil tule. p'

dates. minus dicit et pl' si-

gnificat: venerant enim ad dep-

cadum terram israel: et t' ipi et sua

ibidem remaserat. **d** **C**De

celo. Hic p' delbora ex-

plicat cui ista victoria sit at-

tribuenda. s. ipi deo: et i' d'.

De celo d' e' h' eos. s. ful-

gure et gradine. **e** **C**Stel-

la ma. in or. et c' h' d' ad dif-

ferentiam illi' victorie quod facta

est a deo per Iosue: ut h' Jo-

sue. p' q' t' sol et luna stete-

runt per spaciun vni' diei: et hac

autem Victoria non steterunt sed p'

cesserunt in cursu suo.

B **C**Torrens. i. et c'. Cison et cadum sunt noia torren-

tum propter quod fuit bellum: et multi

cederunt ibi et fuerunt submer-

si. **g** **C**Oculca aia mea.

i. despice. **h** **C**Robustos.

i. sisara et bellatores suos:

quod p'sidetates in sua fortitudine

volebat populus domini delere.

i **C**Ungule egrum ce. ex-

magnitudine gradinum et ful-

gur et asperitate locorum fuerunt

lese et dissipate. **k** **C**Ahale

dicite ter. me. et ceterum. Dicunt

expositores nisi coiter quod an-

gel' domini h' accipit p' michae-

le: quod perat filius israel ad custo-

diam: ut h' Psal. x. Meroz

autem est nomine demois quod excita-

uit sisara et suos ad venien-

dum per filios israel: cui dixit mi-

chael ecce malidicendum et malis

angel' sibi adiutor: i' subdit:

l **C**Maledicite ha. ei'. i.

exercit' domini quod erat exercitus

israel: sed magis venerunt ad no-

cedum: sic et exponunt cois do-

ctores catholici. hebrei autem

alii exponunt dicentes: quod age

p' domini h' intelligit ipse barach

missus a deo ad pugnam p' di-

catur: ut p' ex dicitur. s. iij.ca.

Angel' enim est id quod nuncius.

Maledicite enim quod est nomine he-

breorum: equum est ad angelum

et ad nuncium. Meroz autem est no-

mene bovis poterit quod hitabat p'

per locum ubi fuit bellum: et i' do-

magis

magis fuit reprehensibilis: eo quod noluit ventre quam alij quod erat longe

propter quod barach dixit ei maledicendum et hoibus sub eius pretore.

stitutus: et hec expositio magis videatur recordare Iesse. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

dicta iterum misericordia iacobae et sisaram inter se fecit: ut p' ex predicto. iij.ca. in **C**B*h*

<p

Glo.ordi.

Judicum

Ca. VI Nico. de lyra

Ecce **L**ucus seuisset. Adamā. Nec patiebat isrl̄ fm carnem. Seminabat terrā: s̄ q̄ p̄ petis suis traditus erat inimicis: p̄ frugib⁹ corruptionē metebat. Nos vō q̄ fm spm isrl̄ nomina- mur: aliqui seminamus: t̄ nō p̄nt inimici semiata corrūpe: vel insidiari agriculturā n̄t. Est autē q̄n̄ s̄ta n̄ra corrūpunt. vñ:

Gal. 6.b Qui semiat in carne: de carne metet corruptionē. Qui autē se- minat in spū de spū metet vitā eternā. Madianite ḡ semia eo rū corrūpūt: q̄ in carne seminat t̄ eoꝝ fruct⁹ exterminant: t̄ pe- reut. Que vō in spū seminant: nō p̄nt madianite corrūpere. Nō em̄ p̄nt demones ascēdere ad spūales cāpos: t̄ noualia spūs temerare: eoꝝ. s. q̄ nō seminat sup spūas: s̄ inouat sibi noualia. Frequenter etiā accidit vt q̄ in spūali ope multū de- sudās plimos fruct⁹ fecerit: t̄ repleue- rit horrea sua fruge iusticie: t̄ mīta bōa oga p̄diderit in conclavi sc̄ie suer: sed si negligat t̄ post labore p̄clūs ad volu- pratē p̄gat: oia illa bonoꝝ semia dñan te libidie corrūpēt. Iō dictū ē: V̄i cu- stodia serua cor tuū. Custodiedū ē igit̄ cor ab oī p̄ctō: p̄cipue in tpe p̄secutiōis. Si q̄s em̄ tūc deneget fidē oēs iusticie fruct⁹ amissit: nud⁹ repēte fact⁹ in anis: t̄ diu q̄lit̄: t̄ mīto vix labore collectus: subito oīs labor effundit. fm illō: Nō es iusticie eiꝝ fecerat nō recordabunt̄.

Ezech. 18. e Orem⁹ ḡ vt p̄secutiōe sustinere possi- mus: q̄ tribulatio patientia opat̄: pati- Baptism⁹ entia p̄bationē: p̄batio spem. Preten- sanguinis dit em̄ p̄batio n̄ra nō solū vsc̄ ad vba s̄ vsc̄ ad sanguis p̄fusionē: q̄ xp̄s quē seqm̄ur p̄ redēptōe n̄ra effudit sanguine n̄t. Baptismū em̄ sanguis solū est q̄d nos puriores reddat q̄ aq̄ baptisi, de

Luc. 12. f quo dr: Baptismū habeo baptiçari q̄d vos nescitis. p̄fusionē ḡ sui sanguis ba- ptisma noiauit. t̄ si nō ista docēs offen- do: vereor ne baptisma istd eminentius sit illo baptismate q̄d p̄ aquā traditur. Illud em̄ acceptū valde pauci īmacula- te vsc̄ ad exitū vite custodiūt: hoc vero qui baptisatus est ultra peccare nō po- test: t̄ si temerariū nō est in rebus talib⁹ audire aliqd: possumus dicere q̄ p̄ illud baptisma p̄cta p̄terita purgant̄: p̄ stud etiā futura perimunt̄: t̄ venies p̄n- ceps huius mīdi ad tales aīaz nō inue- uit quicq̄ īmo sanguinis p̄fusionē so- pit: nec audet in aliq̄ criminari animaz morte sua clarificatā: sanguine lotam.

Mystice **L**uc. Qui misit ad eos vi. t̄. Aug⁹. Cur nō dicat nomen huius p̄phete: la- tens causa est: nō tñ nullā esse arbitror. Sed q̄ post vba q̄bus exprobrait in- obedientiā pplo. sequit̄ scriptura dicēs: Et venit angelus dñi: t̄ sedet sub quer- cu que erat in ephra. nō absurde intelli- gitur iste angelus nomine viri significa- tis: vt postea q̄ hec verba dicerit vene- rit ad querū: t̄ ibi sederit. Nomē em̄ viroꝝ lepe dicunt̄ angelii: s̄ angelos p̄ pheras dici nō occurrit: quis eū qui p̄ phera est sepe occurrat angelū dici. S̄ si angeloz dicta p̄pheta nota sunt. i. q̄ bus futura p̄nūciauerūt: cur nō possit an- gelus p̄pha dici. **C**ontra gedeon.

Ni. de ly. **D**a mihi **a** Fecerūt̄ sibi antra. s. pa- peres t̄ debiles t̄ timidi: vt se absconde- ret. **b** Et munitissima ad repu- loca. S̄i ad potētes vt ibi refugiū ha- berent.

berēt̄. **C**ontra seuisset isrl̄ t̄. i. tpe vernali q̄ semina inci- piūt fructificare: vt null⁹ vici remaneret hebreis. **d** Ipsi ci- tē. ita q̄ p̄ intēperie aer nō cogēret exire de terra donec oīa essent dñs. Cetera patēt in līa. **e** Qui misit ad eos t̄. Hic p̄nr describit̄ liberatio de dicta tribulatiōe. Circa qđ sc̄ie p̄lūs dū q̄ sic supra dictū ē t̄ p̄z ex decursu libri: q̄n filiū isrl̄ peccabat affligebant̄: t̄ q̄n penitebat liberabans. t̄ id dñs primo mittit eis rep̄hēsorē vt vere peniteat. sed adiutorē vt vincat̄ ibi. De- nit at̄ agel⁹. Circa p̄mū dr: Qui misit ad eos virū. Dicunt cōt̄ expositores n̄ri q̄ fuit angel⁹ in specie viri t̄ ille idē q̄ insr̄ noīat angelus. Hebrei āt̄ dicit̄ q̄ fuit phinees fili⁹ eleaçari sacerdotis. t̄ satis videſ ex textu q̄ iste missus a deo fue- rit hō ver⁹: sive fuerit phinees sine ali- us: q̄z dr: in textu: Hisit ad eos vi- rū. p̄pheta. angeli vō in sacra sc̄itu- ra nō vocant̄. p̄pheta q̄tū mihi occurrit t̄ p̄rōnabilis: q̄z s̄ p̄pheta cogniti- sit clarioꝝ noticia fidei: tñ est enigmati- ca: cognitio vō angeloz q̄ cogscit̄ res in vbo de q̄ est h̄ sermo: clara ē t̄ absq̄ enigmate. **f** Ego vos feci cō. t̄. In signis mirabilibus: s̄c in Ero. p̄ti- net. **g** Ne timeatis t̄. Impen- dō eis latrā. **h** Et noluit̄ t̄. s̄ ad idolatriā declinalis. t̄ id merito cecidist̄ in tribulatiōe istā. **i** Venit autē angelus. Hic p̄nr describit̄ missio adiutoris angelii p̄ cuius assis- tiā gedeon habuit victoriā: t̄ non fuit phinees s̄ verus angelus. Circa qđ p̄ mo ponit̄ vocatio ducis. sed modus certaminis: ca. vij. Circa primū p̄mo dat̄ duci p̄ceptū ad aggredendum pu- gnā. sed modus signū ad cognoscendū p̄no- naz esse angelicā: ibi: Et ille tertio mā datū destruēdi patris idolatriam: ibi: **L**uc. adhuc esset. q̄rto duplex signum assequendi victoriā: ibi: Dixit̄ gedeon. Circa primū dr: Venit autē angelus dñi in specie viri. Namē p̄missio erat verus angelus dei: vt patebit ex sequentiōis. **k** Et pertinebat ad ioas patrem familie ezri. Dicitur autem hic pater nō ratione generatio- nis: s̄z q̄ erat porētior: t̄ p̄cipialior in familia sua. diuidebant̄ em̄ tribū familiās: t̄ familiā ī domos t̄ dom⁹ in capi- ta viroꝝ: s̄c dictū fuit Josue. xviij. ca. **l** **L**uc. gedeon filius eius t̄. Ad p̄uidendū sibi de viciu. m **l** Et fugeret madian. Ad aliquid for- licum. **n** Apparuit̄ ei angelus domini. In specie viri. o **l** Et ait. Salutādo eum. p̄ Dominus te- cum viroꝝ fortissime. Dixit̄ gedeon t̄. Mon. p̄pter p̄terita nec p̄pter eius conditionem: quia p̄para- bat se ad fugam: sed propter futura in quibus habiturus erat ex dei assisen- tia victoriā. Unde sequitur postea:

* **t** In herbis cuncta vasta- bant. Per herbas intelligunt̄ initia bonoꝝ opeꝝ: q̄ demōes nitunt̄ destruere ne fructus bonus inde sequat̄. sed cōtra madiā t̄ eius exercitū a deo mit- tit̄ gedeon p̄ quē allegorice xp̄s signifi- cat: q̄z gedeon interptaf̄ circūiens in vtero: qđ bñ cōuenit homini xp̄o: nam ab instanti sue p̄ceptionis fuit vir p̄fe- ctius scientiis t̄ virtutib⁹ vtero virg- nali circūdatus: **P**iere. xxxi. d. Crea- uit dñs nouū sup terrā: semīa circūda- bit vix. Et sic xp̄s fm qđ hō fuit vir cir- cūis in vtero. **H**ic at̄ dr: p̄ **o** Dis- tecū viroꝝ for. **M**ā cū eo fuit de in- vnitate p̄sonae p̄pt̄ qđ vocatus ē em- nuel. **P**e-

Glo.ordi. Judicium

A **S**a **D**a mihi signū. **A**dām. **V**ir erudit⁹ ⁊ h̄ns ieu p̄deces
soris exēplū cauti⁹ agit. **S**ciebat em̄ posse angelos tenebrarū
trāfigurare se ī angelos luc⁹: iō examiat sp̄m si a deo sit. **S**p̄i-
Cor. 2. d ritualis em̄ oīa exāmiat. **H**ic p̄dcessor el⁹ iesus nauē cū pnc⁹
gedeo discutit āgelicā visionē diuisita-
te ⁊ mutatōe signoz. **b** **P**ortās.
Aug. **A**dātēdū ē q̄ gedeo nō ait āge-
lo: offera tibi sacrificiū: h̄ offera tibi sa-
crificiū meū: ⁊ ponā ī p̄spe. tuo. vñ itel-
ligēdū ē: nō cū āgelo h̄ p̄ āgelo sacrificiū
cū obtulisse. **A**d angel⁹ oīdit: q̄ non
ab eo tāq̄ sibi lūpsit: sed ait illi: **A**ccipe
carnes ⁊ acymos panes ⁊ pone ad pe-
trā illā: ⁊ ius effūde. **E**t cū h̄ fecisset: ex-
tendit angel⁹ dñi summū virge q̄ ī ma-
nu ei⁹ erat ⁊ tetigit carnes ⁊ acymos
re. ita ipse angel⁹ in sacrificio officiuz
ministratis īpleuit. **I**gnē em̄ hō mini-
ster: vt hō sine miraculo s̄biecisset: quē
mirabilie vt angelus ipse subiecit. **D**e
nig⁹ tūc cognouit gedeo q̄ angel⁹ dñi ē.
et. h̄ em̄ scriptura ītinuo s̄bdidit: ⁊ vi-
dit gedeon qm̄ angel⁹ dñi ē. **P**rius ḡ
tanq̄ cū hoīe loq̄baꝝ quē tñ hoīez dei
credidit: vt corā ipso sacrificiū vellet of-
ferre velut adiuuādus p̄ntia sc̄titatis
ei⁹. **c** **I**ngressus ē itaq̄ ge. **G**re-
go. **G**edeon cū a paleis frumēta discu-
teret: angelū vidit: ad cui⁹ impīu coxit
hedū: supra petrā posuit: ⁊ ius carnī
supfudit. **Q**ue āgel⁹ virga tetigit ⁊ ea
ignis exiēs de petra p̄lumpsit. frumen-
tu virga cedere est rectitudinē iudicij a
vitioꝝ paleia virtutuz ġna separare. hec
āgētib⁹ angelus appet: qz tātō magis
dñs īteriora denūciat: q̄to se studiosi
hoīes ab exteriorib⁹ purgat. **Q**ui occi-
di h̄edū cīnīt ī cōm̄. amētū nēc car-

Bnis imolari: carnesq; supra petram ponit: et ius carniū supfudi. **P**etra signifi-
cat xp̄z de q̄ d̄: **P**etra aut̄ erat christ⁹.
Cop.10.2 Carnes supra petrā ponim⁹: cū corp⁹
nostrū xp̄i imitatiōe cruciam⁹. **I**us eti-
am carniuz supfudit: q̄ in cōuerstatione
xp̄i ipsas etiā cogitationes carnales exi-
naniuit: q̄si em̄ ius ex carne liquatū in
petra fundit qñ mens a cogitationuz
carnaliū fluxu vacuat. **O**r angel⁹ v̄ga-
tangit: q̄ intentionē nostrā p̄tā diuinit̄
adiutorij nō deserit: d̄ petra ignis exit
et ius carnesq; cōsumit: q̄ afflat⁹ a re-
dēptore sp̄us tāta cor: nostrū flāma cō-
punctiōis cremat: vt oē qđ in eo est illi-
cītū opis et cogitationis exurat. pfecta
em̄ m̄cs solerter iuigilat: vt nō solū p-
uersa agere renuat: s̄ oē etiā qđ in se
p cogitationes turpiter ligatur tergat.

Nota d **I**ngressus est. **T**unc obtulit ei **T**unc **A**ug. **Q**uerit q̄re ge-
deon aulus sit sacrificiū offerre p̄ter locū vbi iussat de^o: phib-
uit ei extra tabernaculū suū sacrificari sibi cui tēplū successit.
Tpe aut̄ gedeonis tabernaculū erat in silo. **S**z sciendū q̄ an-
gelū p̄mo p̄phetā putauit & de offerēdo sacrificio dñi in illo cō-
sulit: **Q**d si ille phibusset nō fieret. **S**z q̄r ānuit auctoritatem
dei gedeō securit̄ē. Ita em̄ de^o legitima illa p̄stituit: vt leges nō
sibi: s̄z hoīb^o daret. vñ qd p̄ter illa ipse p̄cepit nō a trāgessori
bus s̄z ab obediētib^o īpletū est: s̄z abrae de īmolādo filio. **S**ic
helias extra tabernaculū dñi ad cōincēdos sacerdotes idolo-
rū sacrificauit ex p̄cepto dñi q̄ hoc ei renelatiōe & inspiratione
iussit. **Q**uāq̄ tāta p̄suetudo p̄ter tabernaculum sacrificādi cre-
bruerat: vt etiā salomō ī excelsis sacrificasse īueniā: nec ei^o sa-
crificiū fuisse reprobāt: & tñ notant̄ reges q̄ inter opa lauda-
bilia nō destruxerūt excelsa: vbi s̄ legē dei pppls sacrificare con-
sueuerat: & q̄ destruxit maḡ laudā. Ita de^o p̄suetudinem po-
puli sui: qua p̄ter ei^o tabernaculū: tñ nō dijs alienis offerebat
s̄z deo suo sustinebat poti^o q̄ vetabat: etiā sic exaudiēs offeren-
tes. **Q**d aut̄ gedeō fecit q̄ angelū p̄curatū est vt p̄phetice fie-
ret: vt in prophetia petra illa commendaretur. **L**ui nō sacrifi-
Catum est: sed

catum est; sed

La. VI Nico.delyra

a ¶ Glade in hac for. tua. quā habebis p assistentiā me am. **b** ¶ Et liberabis isrl. nō p teipm s̄ p me/ ideo subdīc: **c** ¶ Scito q mi.te. Qui r̄ndes ait: Obsecro mi dñe i q libe.cetera patēt ex dicti. **d** ¶ Et ille. Dic p̄nr dae signūz gedeoni q vere angel⁹ dñi loqbat ei: z h̄ est qđ petit dicens:

Da mihi signū q̄ tu s̄. f. mis-
sus ex pte dei. f. **H**e recedat hinc
do. re. **N**ō est itelligēdū q̄ p̄ h̄ vellet
offerre sacrificiū ei q̄ sibi appebat qd̄
soli deo ē offerēdū: cū adhuc igraret si
ēt p̄pheta v̄l angel⁹ a dō missus: s̄z q̄
volet experiri p̄ signū a deo datū in
acceptatiōe sacrificiū p̄ illū q̄ sibi appa-
rebat deo offerēdū si ēt v̄e a deo mis-
sus: nec in h̄ peccauit: qz l̄ ēt p̄hibitū
offerre sacrificiū extra locū vbi erat ta-
bernaculū: p̄ut dictū fuit **Iohue. xxij.** h̄
tñ itelligendū ē sicut ibidē dictum fuit
de modo cōl. poterat tñ alibi offerri de
speciali mādato dei p̄ angelū vel p̄phe-
tā loquētē in noīe dei: qd̄ iste gedeon
volet expiri. b̄m illud. i. **Joh. iiiij. a.**
Probate sp̄us si ex dō sint. g. **A**zy-
mos panes. ex h̄ dicūt hebrei q̄ erat
solēnitās paschalis in q̄ iudei septem
dieb⁹ vtūnē acymis: s̄z h̄ argumentuz
nō valet: qz panes dōno oblati obbebāt
ēt acymī etiā alijs t̄pib⁹. h̄ **L**ulit
oia lub quercu t̄ ob. ei. nō tanq̄ ei
sacrificiās s̄z vt p̄ eū offerret deo sacri-
ciū iō sequis postea. i. **E**xtēdit an-
gelus dñi sū. virge qua te. in ma-
nu t̄ te. car. t̄ ya. azymos: taq̄ of-
ferens sacrificiū. k. **A**scenditqz
ig. in signū diuīe acceptatiōis. Seq̄:

* nuel. Ipse gedeon destruxit aram
baal & nouū sacrificiū obtulit ut ī textu
dī: p qđ fuit significatū qđ xp̄s p se & p
discipulos idolatriam destrueret: & eu
charistie sacrificium institueret: q̄ vide
mus eē cōpleta. Gedeon etiā sua p̄ce
fecit rōz ī vell⁹ descēdere. Per rōz
aut̄ ḥbū pdicatiōis itelligi Deutero.
xxxv.a. Fluatv̄ ros eloquiū meū. Vel
lus ē vestimētū ouis: ppter qđ signat
pplm iudaicū q̄ dicebat grec ouiu dñi
an adiūcū dñi. Per h̄ aut̄ q̄ gedeb
rōz descēdere feci ī vellus: significatiō
fuit qđ xp̄s in psona xp̄ria erat tñ iude
deis pdicatur: ppter qđ dicit Mat.
xv.c. Nō suz missus nisi ad oues q̄ pe
rierūt dom⁹ isrl. Tūc etiā dixit discipu
lis ad pdicanduz missis. Mat.x.a. In
viaz gentiū ne abieritis: s̄z poti⁹ ite ad
oues que perierūt dom⁹ isrl. Et sic ros
pdicatiōis fuit tñ in iudea q̄ p vellus
significatur: & gentilitas fuit lūcca que
ptura.

per aream significat. Verutamen qz postea iudea verbuz de repulit et gentilitas illud deuote recepit. ppter qd paul^r et bar nabas iudeis constanter dixerunt Act. xiiij. g. Nobis oportebat primū loq verbū dei: s̄ qm̄ repellit illud et indignos vos iudicatis eterne vite: Ecce cōuertimur ad gētes; sic em̄ pcepit nob̄ deus. Et tūc fuit ros in area. i. in gentilitate: et siccitas in velle re. i. in iudea p yellus significata vt dictū est. ¶ Moralit̄ sū p gedeonē studiosus in sacra scriptura significat: qz sicut dictū est: gedeon circūiens in vtero interptāt. Aterus autē in quo concipiūtur et nutriūtur ecclesie filij specialiter litterati est sa- cra scriptura. vnde super illud Ps. Errauerūt ab vtero dicit Aug. id est a lege. Nunc autē vterū circūit studiosus per dili- gentem inquisitionem. Iste etiam sicut alter gedeon destruit aram baal falsam doctrinam cōfutando: et aliam aram cōstruit sanam doctrinam cōfirmādo. Ipse etiam deo pncipaliter ope- rante ros diuini verbi insluit in yellus simplicib^r xpianis pdi- cando q per yellus significant: et yellus rorare cessat quando ex feruore deuotionis se transserit ad pdicandū infidelibus p aream significatis: et tunc ros eius est in area et nō in yellere: quia in duobus locis non potest simul esse.

Glo.ordi.

Judicum La. VI

Nico.de lyra

Ecatus est: sed de illa ignis memorat exis-
se: quo sacrificium consumeret. **S**iue
enī per aquā quā peccata petra effudit
in heremo: siue per ignē donum spiri-
tus sancti significat: qd ditissime super-
Joh. 7. f nos effudit christus. vnde: **S**i quis si-
tit veniat & bibat. Qui credit ī me flu-
mina de vētre eius fluent aque viue.
hoc aut̄ dixit de spiritu quem accepturi
Act. 2. a erāt credentes in eum. Et alibi: **T**u se
sunt illis lingue diuise velut ignis &c.
Luc. 12. f Et ipē dñs ait: **I**gnem veni mittere in
terram. a **T**olleſqz taurū. **I**ſid.
Quē pater idolis deputauit. hunc ge-
deon occidit & aliū septennē immola-
uit deo. In quo ostendit post aduentū
christi: omnia gētilitatis sacrificia abo-
lenda: solūqz iam sacrificiū passionis
christi pro redēptione pp̄li deo osse-
rendū. **I**pse enī est vitulus septennis
plenus. s. spiritu septiformi. b **I**gi-
tur oēs. **A**dām. Cōuenient aduer-
sum israel madianite: qui interpretan-
tur extra iudiciū qui sc̄ extra iudicium
dei sunt: & extra legē peccauerunt: & ex-
tra legē peribunt. & amalech. i. pp̄lus
ablings natio. s. terrena: ventri & gu-
le dedita. carnalis. s. israel cōuenit con-
tra spūalem. **D**iscenſ eis etiā filii ori-
entis. **O**is enī qui sup se nomen chri-
sti suscipit: filius efficitur orientis. de
christo enī dicit: Ecce vir oriēs nōmē
est illi. Sed non semp̄ q̄ christi nōmen
habet in ecclesia christi pmanēt: cū he-
retici qui censem̄ noīe christi ecclesiaz
& fidem expn̄gnant: filii orientis cum
madianitis & amalech expugnant po-
pulum dei cum pagani. s. & iudeis.
Zach. 6. c

Secundū **I**n valle iezrael. **A**dām. Que
interpretat semē dei. Non enī audēt
aduersariū illuc ire: vbi sunt iā nati fru-
ctus spiritus. Sed vbi adhuc semen
dei iacet: & nondum fructus ascēdit.
Luc. 8. a Aliud enim cecidit secus viam & volu-
cres celi diripiunt illud: hi sunt. s. q̄ au-
diunt verbum dei: & cum leticia suscipi-
unt. Elenit autēz diabolus & tollit ver-
bum vel semen de corde eorum. Sic er-
go isti veniunt & volunt tollere semen
dei de corde eorum in quibus semina-
tum est: q̄ inneniūt eos in vallib⁹ po-
sitos & ima sectantes. humiliiter enī et
indigne & iudaico intellectu suscipiunt
verbum dei. Qui autēz ab humilitate
littere ad excelsa spiritus cōscendit: ni-
hil ei rapiunt madianite: vel amalechi-
te: sed neq̄ filii orientis: quia constitu-
tus est in vertice intelligentie spūalis.
Si saluum

Nico. de lyra

* a **H**eū mi dñe deus q̄rvidi
angelū dñi facie ad fa. **F**ix hoc enī
quod scriptum est **E**xodi. xxxij. d. Non
videbit me homo & viuet: surrexit op-
nio inter vulgares & simplices iudeo-
rum: q̄ homo videns deum vel ange-
lum sibi apparetē in specie aliqua sen-
sibili: deberet cito mori: quod non erat
verum. ideo subditur: b **N**e time-
as: non morieris. Edificauit er-
go ibi gedeon altare. hoc dicit hic
per anticipationē: quia non edificauit
illud nisi post diuinaz relationem que
habetur parte sequenti.
c. **C**ūqz adhuc esset in ephra.
Hic consequenter datur gedeoni mā-
datum de patris sui idolatria destruc-
da. cum dñ:

virga. s. peccata. i. crucifix: nec solū facta: sed etiā cu-
piditates purgavit. caro enī hedi culpā facti: ius su-
gnificat illecebras cupiditatis: exiit ignis de petra:
qr caro christi diuino spiritu repleta oīa petā exussi.
vnde: **I**gnem veni mittere in terram &c.

ignis de petra: et carnes acymosqz pa-
nes plumpit: angel⁹ aut̄ dñi euauit ex
oculis ei⁹. **V**idēsqz gedeon q̄ eēt ange-
lus dñi ait: **H**eū mi dñe de⁹: q̄rvidi an a
gelū dñi facie ad faciē. **B**ixitqz ei dñs:
Pax tecū. Ne timeas: nō morieris. **E**di b
ficiuit q̄ gedeon altare dñio: vocauitqz
illud/dñi pax: vsc̄ i pñtē diē. **C**ūqz ad c
huc eēt i ephra q̄ ē familiē ecri/ nocte il
la dixit dñs ad eū: **T**olle taurū p̄t̄ tui/ d
et alterū taurū annoꝝ septē: destruesqz **E**
superior vel deuorator.

a **A**rā baal q̄ ē p̄t̄ tui: & nem⁹ qd circa arā s
ē succide: & edificab̄ altare dñio do tuo b
in sumitate petre hui⁹: sup quā aī sacri
ficiū posuisti: tollesqz taurū secūdū et

offeres holocaustū sup struē lignoz q̄
de nemore succideris. Assumptis q̄ ge-
deō dece viris de seruis suis: fecit sic p̄
cepit ei dñs. **L**imes aut̄ domū p̄t̄ sui
& hoīes illi⁹ citat⁹ p̄ diē noluit facere: s̄
oīa nocte cōpleuit. **C**ūqz surrexisse nvi-
ri oppidi ei⁹ mane: videāt destructā arā
baal lucūqz succisuz: & taurū alterū ipo-
sitū sup altare qd tūc edificatū erat. dī-
xerūqz adiuicē: **Q**uis hoc fecit: **C**ūqz
p̄quereret auctore facti/ dictū ē: **G**edeō si
li⁹ ioas fecit hēc oīa. **E**t direāt ad ioas:
Produc filiū tuū huc/ vt morias: qr de-
struxit arā baal & succidit nem⁹. **Q**uib⁹
ille r̄ndit: **N**ūqd vltōres esti baal/ vt pu-
gnent p̄ eo. **Q**ui aduersari⁹ ē ei⁹ moria
n̄ tur aīqz lux crastina veniat. **S**i de⁹ est/
vindictet se de eo q̄ suffodit arā ei⁹. **E**x.
a **T**ādām. Circūiens in vtero: hic est christus q̄ i vte-
rovirginis incarnatus: intra vterū fuit p̄ substantiā
infirmitatis: & extra mundū p̄ potētiā maiestatis.
Tid est fortis & tra baal.

Allo die vocal⁹ ē gedeō hierobaal: eo q̄
dixisset ioas: vlciscat se de eo baal q̄ suf-
fa **T**erra iudiciū. **T** de iudicio. b **P**plūs ablin-
gens: id est ventre & gule deditus.

b fudit arā ei⁹. **I**git̄ oīs mādiā & amalech p
a **T**ādām. **R**xx. orītis fili⁹. i. falsi christiani.
& orītaleſ pp̄li ḡgregati sūt simul: & trā
a **T**ādām. In delectis. i. & humilib⁹ locis castra po-
nūt qui pp̄lin dei expugnare volunt.
c ſeūtes iordanē castramētati sūt i vālle
a **T**ādām. **R**xx. & vocauit p̄ se abiecer: q̄ sc̄ nūc
on: q̄ clangēs buccina ḡlocauit domū
erat: interpretat̄ aut̄ p̄t̄ nr̄ auxiliū nō & aliquē ho-
minem sed patris summi uidetur vocasse auxiliū.
abiecer ut ſeq̄ref se. **M**isitqz nūcios in
vniuersum manassen: q̄ & ipē ſecutus ē
eum: Et alios nūcios in aſer & cabulon
& neptalin q̄ occurrit ei. **B**ixitqz gedeon

da/ cum dicitur: d **D**ixit dñs
dominus ad eum. **T**olle
taurum patris tui. qui ido-
lo baal sacrificari debebat.

e **E**t alterū taurum
annorum septem. Id ē im-
pinguatū septem annis vt
idolo baal sacrificetur.

f **D**estruesqz aram bā-
al. tanqz abominās idolatriā.

g **E**t nemus quod cir-
ca aram est succide. vbi ho-
mines exercebant luxuriam.

h **E**t edificabis altare
domino deo tuo. istud est
altare: de quo supra dictuz est
per anticipationem. quod pa-
tet ex eo quod subditur:

i **A**ī summitate petre
hui⁹ iuper quā ante sacri-
ficiū posuisti. quia i uno lo-
co non poterāt ab eodem edi-
ficari simul duo altaria.

j **T**olleſqz taurum se-
cundum. impinguatum se-
p̄tem annis: vt p̄dictum est.

k **E**t offeres holocaustuz
super struem ligiorum.
Ex predictis patet q̄ edifican-
do altare alibi q̄ in loco taber-
naculi & offerendo ibi nō pec-
canit. quia hoc fecit de speciali
mandato dei: vt p̄t̄ ex predi-
ctis: cetera patet vsc̄ ibi:

l **M**unquid vltōres
estis baal/ vt pugnetis p̄
eo. hoc dixit quia nō lebat fili-
um suum mori.

m **Q**ui aduersarius est
eius moriat. non per ho-
minem: sed per ipsum baal si
deus est quia potest se vindicare.

n **E**x illo die voca-
tus ē gedeon hierobaal:
Id est fortis contra baal: vel
fortior baal p̄m. p̄rietatem he-
braic sermonis: quia non vin-
dicauit se de eo baal cū tamen
destruxisset altare eius.

o **I**git̄ omnis mādiā
& amalech &c. **D**ic con-
sequenter datur gedeoni du-
plex signum assequēdi victori-
am. & primo describitur bellī
preparatio/ cum dicitur: **I**gi-
tur omnis mādiā & ama-
lech &c. et pat̄ littera. secūdo
subditur signi petitio & cōces-
sio/ ibi: q̄ **D**ixitqz gede-
on &c. videāt q̄ gedeon pecca-
uerit petēdo signū: cū iā eset

certificatus q̄ ille q̄ sibi appa-
ruerat et victoriā p̄miseraf es-
set verus angelus dei: vt p̄t̄
ex p̄dictis. Id qd dicendū q̄

q̄n petit signuz ex diffidentia
post certificationem de nūcio
dei peccatuz est: sed quādo pe-
titur ex quadā familiaritate dī-
uina et volūtate seu desiderio

vt manifestes dei glīa tūc non
est p̄t̄. **S**icut ezechias peti-
uit signū de sanitate sua futu-
ra: quā tamen annunciauerat

ei **E**saias porpheta: vt h̄. iii.
Reg. xx. et **E**sai. xxviii. et b
mō petiūt gedeō signū d̄ victo-
ria sibi futura: & p̄t̄ līa hoc ex-
cepto.

Dūilio
An petere
signum si
peccatum

A **S**i saluū facis. Si saluū facis p manū meaz isrl' quēad modū locut' es. Ecce ego sum & ponā vellus lane in area rē. Cū multa sint & innumerā signa q̄ petere potuisset ad p̄fīman dā p̄missionē dei. q̄ris q̄re post angelicā vocē & p̄missionē cōfīlē h̄ nouū signū perit q̄ īpetrato vellus in pelū ex̄p̄nit: q̄re cōuerso ordine scdm signū deposit:

Deu. 6.c p̄s̄ertum cū dictū sit: Nō tentabis dñm deū tuū. Sz exitus rei docet nō esse factū p̄tra mandatū. Non em̄ exaudis set dē petitionē s̄i fuisse p̄tra legem. Quidēda est ḡ hui⁹ mysterij ratio. De mini aut̄ quēdā ex p̄decessorib⁹ nostris vellus lane pp̄lm isrl' dixisse. Reliquā aut̄ terrā: reliquas gentes: & errorē q̄ cecidit sup vellus vbi dei eē: qđ illi soli pp̄lo celit⁹ missum ē. Supra solū em̄ isrl' ros diuine leḡ venerat. Siccitas aut̄ oēs gentes habebat q̄s nullus humor diuini vbi infundebat. b **I**n area. Idem. Nō vbiq; nō in capo: nec in saltu: sed in arca vbi messis est. Vellus quidē multa opariū autē pau- ci. Preuidebat p̄ sp̄m̄ sanctū: qz xp̄s in area cōgregat pp̄lm suū: & ibi eū expur- gat: tenēs ventilabū i manu sua. Nō ḡ sine cā vir tant⁹ aut talis: cui⁹ etiam apls in cathalogo p̄phētarū facit men- tionē: aream delegit ponendo velleri. Nec sine causa exp̄lit vell⁹ in peluum: & repleuit eū aqua. Christ⁹ em̄ exuit ve- stimēta sua & p̄cinct⁹ līthēo misit aquā in peluum & lauit pedes discipulorum. Eides ḡ qr̄ hec adumbrabat p̄phēte: q̄ erat in nouissimis tp̄ib⁹ iplenda per xp̄m. Aqua ḡ missa in peluum ros erat grē celest⁹: quo lauan⁹ pedes discipu- loꝝ. vñ ait: Vos aut̄ mūdi estis. ppter verbū qđ locut⁹ suz vobis. Sed & nos si p̄beam⁹ pedes n̄ros parat⁹ est iesus lauare pedes aīe n̄fe: & purgare eos celesti rore grā sp̄assanci: vbo doctri- ne: nō eī solos ap̄los mūdos eē voluit sed etiā oēs q̄ credūt p̄ verbū ei⁹: & oī- bus cū petro dicit: nisi lauero te nō ha- bebis partē mecum. Nemo em̄ habet partē cuz iesu: nisi lot⁹ & mūdus. Exue p̄cor dñe vestimēta q̄ ppter me induisti accingere. ppter me: mitte aquā i pelū: & laua pedes seruoꝝ tuorum: dilue for- des filioꝝ tuoꝝ & filiarum: laua pedes aīe nostre vt imitantes te & sectantes: exuam⁹ nos vetera vestimēta dicētes: Exui vestimēta meū quō induā illud: laui pedes meos quō sordidabo eos: Cū em̄ laueris pedes meos statim fa- cies me recubere tecū & audire: vos vo- catis me magister & dñe: & bñ dicitis: sum etem rē. Volo & lauare pedes fra- trū meoꝝ. Ideo haurio aquā de fonti- bus isrl': imo exp̄mo de israeliticovelle- re: nūc de vellere libri Judicū vel libri Regū. nūc de vellere Isaie v̄l. Hiere- mie: & mitto eam in peluum aīe mee: cō- cipiens sensum in corde meo: & accipio pedes eoꝝ q̄ se p̄bent ad lauādum: vt oēs purificati p̄ verbū: nō abiūctamur de thalamo sp̄oli p̄ sordidis indumen- tis: sed candidis vestib⁹ lotis pedib⁹ mūdo corde recubam⁹ in couiuio sponsi iesu xp̄i. c **S**i ros in solo yelle. Aug⁹ In tentatione gedeonis: qđ p̄nūciare dñs volebat. oñdit in cōplu- to sz vellere: & area tota cōcūquaꝝ sicca: figurare p̄mū pp̄lm israel vbi erat sancti cū grā celesti: tanq̄ pluia sp̄uali: & postea cōpluta area: siccatō vellere figurare eccliam dei toto orbe dis- fulam: habentē nō in vellere tanq̄ in velamē: sz in aperto ce- leste grām: priore pp̄lo velut ab eiusdez grē rore alienato atq̄ siccato. d **O**ro vt solū vellus rē. Adam. In secūdi quo q̄ signi rōne in q̄ ait: vt supra oēm terram ros descēdat: supra vellus aut̄ siccitas maneat: vide oēm pp̄lm hūc: q̄ p̄ oēm terrā ex gentibus

ex gentib⁹ cōgregat⁹ ē h̄ntē nūc i se errorē diuinū et i os ei rore ēfundit: & p̄harū līris irrorat: & euāgelico h̄no re virescere. I lud autē vellus. i. iudaicū pp̄lm siccitatē vbi dei patiēte: bñ il lud: Frūt filij isrl' multo tpe sine rege: sine principe: sine p̄phēta rē. Propheta quoq̄ aduentū xp̄i describēs ait: descendet sicut pluia in vellus & sic stillici. s. s. t. De

Psee. 3. b
Ps. 71.a

a **o**n ad dñm: Si saluum facis per manū meā pp̄lm isrl': sicut locut⁹ a **T**is. Nō b signū q̄si incredul⁹ petit: s̄ futura mysteria p̄uidit: & diligēter explorat: vt ampl⁹ credat mysteriū cū itellecerit ora- culū. b **T**pp̄lm iudeoz. c **V**bi messis pur gāda est & palea a frumento separanda.

b **e**s: p̄onaz hoc vell⁹ lanę in area.

a **T**ot⁹ orbis. s. in q̄ in fructuof cultu gēti- lis sup̄stitio arebat. b **T**vbi dei qđ faciū ē

c **S**i rōs in solo vellere fuerit et in

in tpe legis. a **T**qr̄ ceteras gentes null⁹ hu-

mor diuini eloqu⁹ infundebat.

Omni terra siccitas: sciā q̄ p ma-

nū meam sic locut⁹ es liberabis

isrl'. Factūq̄ ē ita. Et de nocte cō

a **T**xps misit aquā in pelūm: & lauit pedes

discipuloꝝ. b **T**cordis. c **T**sensu verbi.

surges/ exp̄ssō vellere cōchāz rō. a

re ip̄leuit. Dixitq̄ rursus ad do- b

minū: Ne irascat furor tu⁹ cōtra

me: si adhuc semel tentauero/si c

gnū querēs in vellere. Oro vt so

a **T**iudaic⁹ pp̄lus. b **T**cū perierint. s. oues

dom⁹ isrl' & fontē aque viue negauerint: are-

scat in peccatoribus iudeorum ros fidei.

c **T**gētilitas. d **T**diuini fidei.

lū vell⁹ siccum sit: et oīs fra rōre

madens. Fecitq̄ dñs nocte illa

vt postulauerat: & fuit siccitas in

solovellere/ & ros in omni terra.

This hierobaal **C**a. VII d

q̄ & gedō/ de nocte cōsur

gens et omnis populus

cum eo: venit ad fontem:

qui vocatur arad. Erant autem

castra madian in valle ad septen-

trionalem plagam collis excelsi.

a **T**i bellis hūanis nūerosior exercit⁹ p̄stat

Dixitq̄ dñs ad gedeon: Mūlt⁹

tutiora subsidia: s̄z nō ē tra i diuīs: nō em̄ cla-

rū ē diuīe xtūl op⁹ si hūanis administrū ful-

ciat: nō em̄ saluat rex i multitudine xtūl sue

tecū ē pp̄ls: nec tradet madian i

a **T**victoriā meā sibi ascribat.

man⁹ ei⁹ ne glōriet cōtra me isrl'.

& dicat: meis viribus liberat⁹ suz.

Roquere ad pp̄lm: & cunctis au-

cidentib⁹ p̄dica. **†**Qui formidolo-

assecurator⁹ certatio ibi: **†**Diuisio-

rū associatio ibi: **†**Clamātes. Circa p̄mū scīdū q̄ dñs voluit

eligere bellatores in paruo nūero vt sibi victoria illa totaliter

attribueret: vt ptz i textu. eligūt igī hōmī bellatores dupli- cī signo. Primū ē p̄stātia mētālis / cū dr̄: **†**Qui formido-

* sus & timidus

Moralis. **†**Agit hierobaal. Per quē vt dictū est xp̄s

signat. pḡes ad plū p̄tra madian q̄ quē vt p̄dictū ē diabol⁹ si-

gnat. P̄tio suos bellatores examiat ad videndū q̄ sūt apti ad

sequendū ip̄m: excludūt aīt timidi/cū dr̄: **†**Qui formi-

dosus & ti. rē. & sic fuit discipulis xp̄i quoruꝝ plures dixerūt.

f n * Joh. vi. g. Du

Replica. Circa librum Iud

cū fac̄ modicū Bur-

gē. n̄isi circa ca. vi. vbi postillator dicit

angelos in scripturā nō t̄ i p̄phētas p̄

pter clarā visionē diuīe essentie: Bur-

gē. p̄mittit sup̄ p̄logū psalterij de hoc

dicere: vide ibi correctoriū **C**a. VII

This hierobaal. Postq̄ de-

scripta ē vocatio ducl: h̄ p̄t̄ de

scribis mod⁹ certamīs. vbi pil-

mo ponis p̄certatio pugne. scđo perfe-

ctio victorie ca. viii. Circa p̄mū p̄mo de

scribis bellatoꝝ electio. scđo electoꝝ al-

securatio ibi: Castra aut̄ madian. tertio

Diuisio-

† Deu. 20.b

1. Da. 1.g

Divisio-

† Deu. 20.b

1. Da. 1.g

Moraliter

Glo.ordi

Judicium Sa. VII Glo.ordi.

E de: nō veniat ad me ad bella. ait enī: Qui nō tollit crucē suā & sequit̄ me nō est me dignus: t̄ q̄ nō odit patrē suū & matrem: fr̄atres sorores & filios: insup & aiaz suā: nō est me dign⁹. Itē q̄ nō renūciauerit oībus q̄ possidet nō pōt eē me⁹ discipulus. Sic timidos & formidolos̄ sepaſ a suis castris. Miles ḡxpi

P.^{s.} 26. a **I**bide*m* ter dicat: **S**i preserstant aduersum me ca-
stra non tiniebit cor meu: **t** dens illumina-
tio mea: **t** salus mea quem timebo **t**c.
Mo vos terreat ista malicia quod facile fi-
deliter militatib implet. Solert in his
castris mulieres vincere: non corpis ro-
bore: sed fidei v*irtute*: sicut delbora **t** iu-
dith quod qua viri pdiderat: patrie reddi-
dit salutem. Virgines quod prima etate: p
martyrio tyrannica p*tr*ulere tormata. In
his generis quod militat deo: non corpis: sed anie
fortitudo quod cris: quod non faculis ferreis: sed
orationu telis victoria acquirit: **t** fides
Eph. 6. c in certamine tolerantiib p*ro*bet. viii: Sta-

Eph. 6.c orationis utrisque victrici acquisitum est. **¶** Quia
in certamine tolerantia probet. viii: **¶** Sta-
te ergo indinti lorica iusticie: succinti lum-
bos in veritate: et galeam salutis accipite
et gladium spissum: super omnia scutum fidei retinetur.
Hic armati debemus tollere vexilla cru-
cis Christi et eorum sequi. **¶** Si tamen in persecutione
inferiorum te viribus pro tyrannorum crudelitate
videris est in militia Christi dare locum
ire: de loco in locum fugere: nec tibi in hoc
Dat. 10.c ascribitur militare commissum. viii: **¶** Si pse-

Dat. 10. c ascribit militare cōmissum. vñ: Si pse-
cuti vos fuerint in vna ciuitate fugite ī
aliā. Summa enī rei est: ielum quez se
mel p̄fessus es nō negare. Confiteſt au-
tem enī: interea fugit ne ueret in ap-

Apoç. 19. d tem qui aperte a lugili ne negat. in apō-
calypsi cū enumerant: q̄ i stagnū ignis
mittēdi sunt cū infidelib⁹ & fornicatori-
bus & venerariis: timidi & formidolosi
cōputant. **Sic** inter ingētia & nefphan-
da crimina timoris & formidinis crīmē
ponit. ¶ **Lxx.** Formidolosus est: q̄ q̄st
adolescēte vitio anteq̄ videat mala; lo-
la cogitatione terret: gelidā p̄ membra
formidinē volvēs: vt nō tam cōspectu

Sta cogitatione terret, gemitu, g. membra
formidinē volvēs: vt nō tam cōspectu
malorū q̄ auditu & expectatiōe soluat.
Ido iuxta. **A**xx. formidolosus corde dr.
In corde enī & in interiorib⁹ animi desi-
pum manet h̄ vitiū: timidus aut̄ est qui
primo aspectu ad cōgressum trepidat:
nō tñ toto corde terret: sed repari & ani-
mari denuo pōt. a **A**d huc pp̄ls.
Ad huc pp̄ls multis est depo-
ne eos ad aquā et ibi eos p̄babo tibi:

vt video q̄ primū reprobati sunt: nec in
adhuc se cathecuminos designabant: &
deterriti sunt: vt nec ad lauacrum salutare
probati sunt. **S**i dō secūdi veniūt ad ac-
pit dñs ad gedeō: **O**is quicq̄ läberit
lambit canis: statues eū deorsum &c. **H**
gestis mysteria designant ingētia: sicut
dunt ad aquā. i. ad baptismi grām: nō &
nec flectere genua: & cedere tētationib⁹
ter: & remissas manus & dissoluta genu
ctos facere pedibus suis. **V**enisti ad ac-
initū pugne spūalis. **S**i remissio: fuer
ris quō pugnabis: **Q**uō stabis & tra si
mat apłs: **E**tate & nolite iugo seruitutis

Gal. 5. a mat apls: **H**ate & nolite iugo seruitutis
babilis: ille electus est qui postquam ad aquam
necessitates corporeas & terrenas flectit
dulget: nec Christus peccati situm sternit, pri-
et lingua. **D**anu & lingua dicit eos a
lingua debarcari militiam regni i. one &

Canis fide lis dño lingua debet vngari initio ppi. i. i. vige-
7 facit: magnus vocabis in regno celorum
nis lambentis inducit: qz supra oia cete-
xprio dño seruare: nec terrore nec iniuri-
tur affectus. **T**receti g̃ sunt soli: q̃ sacra-
runt. **A**sti electi pbati: 7 ad victoriā pse-
meri sacramēto: obtinere aduersarios p-
sunt: qui tertio centeno multiplicant: 7
rum ferunt. **c** **H**uit itaq; numeri

Canis fide lis dño lingua debet vngari initio ppi. i. i. vige-
7 facit: magnus vocabis in regno celorum
nis lambentis inducit: qz supra oia cete-
xprio dño seruare: nec terrore nec iniuri-
tur affectus. **T**receti g̃ sunt soli: q̃ sacra-
runt. **A**sti electi pbati: 7 ad victoriā pse-
meri sacramēto: obtinere aduersarios p-
sunt: qui tertio centeno multiplicant: 7
rum ferunt. **c** **H**uit itaq; numeri

numeris eoz q̄ lambuerat manu sua lingua sua trecenti viri. Pleriq̄ latini codices nō habent manu sua; sed tantū lingua sua; qz sic intellexerunt q̄ supra dictū est tanq̄ canes. Grecus aut̄ vtrūq̄ habet: manu sua; lingua sua; vt intelligas q̄ manu aquā raptā in os p̄ijsiebant: sicut canes q̄ non ore apposito si-

a ¶ q̄si certamina fortib⁹ viris derelinqt:
ne exēplū timor⁹ ⁊ formidinis ceter⁹ p̄beat.
sus ⁊ timidus ē/reuertat. R̄ces
serūtq; de mōte galaad: ⁊ reuer
a ¶ cathecumini sez qui ante baptismu⁹ ter
riti sedunt.

sa sūt ex pp̄lo viginti ⁊ dūo milia
viroꝝ: ⁊ tñ decē milia remāserit.

Bixitq; dñs ad gedeon: **A**d
a **T**probando.

huc popl's multus est. Buc eos
a baptisni.

ad aquas/ et ibi pbabō illos: et
de q̄ dixerō tibi vt tecum vadat/
ipse perget: quē ire p̄hibuerō/re
uertat. Cūq̄ descendisſet ppl̄s
ad aquas/dixit dñs ad gedeon:
a ¶.i. ope. b ¶.i. verbo. c ¶.i. qui rectitu
dine doctrine hauriunt: & rectitudinē ope/
rum non flectunt.

b Qui manū & liguā lambuerint
a Tq sup oia aialia amant dños suos.
aq̄s sicut solet canēs lambere: se

a ¶ dissolutis. in opibus.
parabis eos seorsaz: qui aut cur
a ¶ qui sez non faciunt rectos gressus pe-
dibus suis.

uatis ḡnib⁹ biberit i altera aūt
pte erūt. Fuit itaq⁹ numer⁹ eoz
qui manu ad os p̄cīēte aquas

qui manu ad os p[re]ciale aquas
a T in numero, s. p[re]fecte trinitatis.
lambuerat trecenti viri: ois aut[em]
reliqua multitudo flexo poplice
biberat. Et ait d[omi]n[u]s ad gedeon:
In trecētis viris qui lambuerūt

lentur huius ad haurium huius in qua via
sunt nimis effusi et illi non sunt apti ad sequendum Christum per viam pauperum
et sufficietatem, pro illos autem quod biberunt manus aqua ad os precipientes:
significans illi quod de bonis huius mundi accipiunt certum sufficit ad
necessitatem: et illi sunt apti ad sequendum Christum in bello et diabolum.
Proprius quod dicit apostolus **Hebreus**. xii. a. **D**eponentes omne peccatum et
circumstantias nos peccatum curramus ad propositum nobis certamen: aspiciens
in actione fidei et summatorum Iesum. Peccatum autem impediens est superabundantia typaliu[m]. **G**regorius homilia xxv. **T**errena namque substantia peccatum est non subsidium. **I**sti vero cum Christo vadimus
ad gloriam et vincimus in tribulatione. scilicet in fractione lagenaarum quod significat
carnis maceratio: per quam caro nostra quod terrena est a domino iteratur
et spiritui subiungitur. propter quod dicit salvator **Matthews**. xvi. d. **S**i quis vult post me venire abneget semetipm: et tollat crucem suam
et sequatur me. Et in incisione lapadarum per quam significatur expiatio
ploris oratio: **Lucas**. xii. d. **S**unt lumbi preliciti et lucerne ardentes in manibus vestris. **C**um expones Gregorius homilia xxxii. d. **L**ucernas quippe ardentes in manibus tenemus cum per bona opera Christi
mis nostris lucis exempla monstramus: et tales sunt apti ad sequentiam Christi. **John**. viii. b. **E**go sum lux mundi: qui sequitur me non
ambulat in tenebris: sed habebit lumen vite. Et in sonatione tuarum per quam significatur sonus predicationis. **Esaiah**. lviii. a. **C**lamare
cesses: quasi tuba exalta vocem tuam: et annuncia populo meo scelerata
eorum et ceterorum. Et hoc modo predicabat Christus per gedeonem significatus
John. vii. f. In nouissimo autem die magno festiuitatis stebat Iesus
et clamabat. Si quis sit et veniat ad me et bibat. Et hunc modum
predicandi secuti sunt predicatorum euangelici. propter quod predi-
cant populis stando et clamando.

A nes. hand vero istis preceptū fuerat vt hoc facerent: sed cū ad bibendum descendissent ad aquā: multi genuflexo biberunt: quod facilis & minore labore fieret. **P**auci vero nō flexo genu se incurauerūt: sed vt canes biberūt: aquā manu in os iacendo. **Q**uoz numerū: qz trecenti erant crucem significant: propter litteram grecam. **P**er quod etiam gentes magis in crucifixum xp̄m credituras p̄figurāt̄ est: qz littera greca ēst: vñ grecorū noīe ap̄ls oēs gentes significat/ dicens: **I**udeo primū & greco: quia in linguis gentiū greca ita excellit: vt per hāc oēs decenter significantur. **D**ic numerū etiam in veruaculis abrae aduertendus est: p̄ quos fratrem ab hostib⁹ liberauit: quādo eū melchisedech magno mysterio bñdixit. **Q**uod eīm exuberāt̄ decez & octo viderit significari quo tpe fieret. i. tertio qd̄ figurat̄ erat sub gratia. **N**am primū est ante legē. scdm sub lege. tertū sub gratia. **S**ingula vero tpa senario significata sunt numero. apter p̄fectionē: ter em̄ seni dece & octo sūt. vñ & mulier. x. et. viij. annos habebat in infirmitate quā curuam saluator erexit. **N**am qz isti ita p̄bati sūt: vt similes in bibendo canib⁹ dicerentur: significat qz p̄temptibilia & ignobilia elegit deus: pro p̄temptu em̄ habebat canis. vnde: **N**ō est bonū sumere panē filiorū & mittere canibus. **D**auid quoqz tanqz p̄temptibilem se canē appellat. a **P**er cussit illō atqz subuertit. **B**reg. **D**e hoc bello p̄ prophetaz d̄r: **I**ugū oneris ei⁹: & virgā humeri eius: & sceptrū exactoris eius supasti sicut in die madian. **E**rip̄s em̄ gentilitatē dñs supauit iugū oneris eius cum ea aduentu suo a diaboli seruite liberauit. **S**upauit virgā humeri ei⁹ cum p̄cussionē illī qz ex peruerso ope qui ter dephmebat: hūano genere redempto cōpescuit. **S**upauit sceptrū exactoris ei⁹ cum regnū diaboli qui pro p̄ctis debita penarū tributa exigebat: de corde fidelū destituit. aduent⁹ & redemptoris hui⁹ p̄gne victorie comparat: quia i illa gedeonis victoria designat. **G**edeon nāqz significat redēptoris aduentū. de quo d̄r: Tollite portas p̄ncipes vestras & eleva mini porte eternales & introibit rex glo. d. for. & p. dñs potens in p̄flio. hoc gedeon opere & noīe p̄phetauit. **G**edeon nam̄ interpretatur circūiens in vtero. Christus em̄ per maiestatis potentiaz oia cīciuit: sed p̄ dispensatiōis grām in vterū virginis venit: qz sua dispensatiōe nō re dimens diuinitate cūcta cōplentes & humanitatē intra vterū sumens in vtero in incarnat⁹ est: & clausus nō est: quia intra vterū sūt per infirmitatis substantiā: et extra mūdum p̄ maiestatē potentia. **M**adian vero interpretat̄ de iudicio: hostes em̄ eius repulsi sunt nō de iudicio repellentis: sed de iudicio iuste iudicantis: id de iudicio vocant̄: qz alieni a grā redemptoris iuste dānationis meritū etiā in nomine trahunt. **K**ontra hos gedeon cū trecentis pergit ad p̄fliū. solet in centenārio plenitudo p̄fectionis intelligi. **Q**uid erga in trecentis nisi perfecta cognitio trinitatis. Cum his em̄ dñs aduersarios si dei destruit: cuz his ad p̄dicatiōis bella descendit: qz possunt diuīa cognoscere: et de trinitate qz de⁹ est p̄fecte sentire. **N**otandum vero est qz trecentorū numerus tau in līa cōtinetur et per speciē crucis significatur qz cruci spēm tenet. cui si p̄ trāsuer sam lineam id qd̄ in cruce eminet addere: nō iam crucis speci es sed ipsa crux esset: qz ergo hic numerus in tau līa contineat & p̄ eam species crucis ostendit: merito in his trecentis gedeon sequētib⁹ illi designant̄ qbus dicit: Qui vult venire post me abneget

me abneget semetiōm & tol. cru. suam & se. me. **Q**ui sequētes dñm tanto verius crucē tollunt. qzto acrius & se edomant: & erga primos charitatis cōpassione crucianū. vnde. **S**igna tau sup frontes viroꝝ gementiū & dolentiū. vel in trecentis hoc sī gnificat: qz ferrū hostiū crucis ligno supereſ. b **D**ivisitqz trecentos. **V**icti sunt ad fluuiū vt a quas biberent: & qui eas flexis genib⁹ hauserūt: a belli intentione remoti sūt. **A**quis em̄ doctrina sapientie: stante autē genu recta operatio designat. **Q**ui ergo dum aquas bibunt: genulectuē a bello p̄hibentur: quia cū istis christ⁹ contra hostes fidei pergit ad p̄fliū. qz cum doctrinā hauiūt: rectitudinē ope rum nō flectunt. **O**mnis em̄ tūc bibis se aquam: sed nō omnes rectū genu steſſe narrati sunt. **A**t reprobati sunt qui bibēdo genua fleberunt: quia nō auditores legis iusti sunt ap̄li deum; b̄ faſtores: quia em̄ dissolutio operū genuū curuatiōe signat̄. recte dicitur. **R**emissas man⁹ & dissoluta genua erigite: & gressus rectos facite pedibus vestris. **I**gitur christō duce ad bellū prodeunt: qui quod ore annunciant̄ op̄ere ostendunt: qui fluenta doctrine spiritualiter hauiunt: nec tamen in p̄auis operibus carnaliter inflectunt. **I**n tubis clāmor p̄edicationū. **I**n lampadibus clāritas miraculoꝝ. **I**n lagenis fragilitas corporum. tales em̄ dux noster secū ad

Ezech. 9. b

aqz liberabo vos & tradā i ma-
nu tua madian: dīs aut̄ reliqua
multitudo reuertat̄ in locū suū.
Sumptis itaqz p̄ nūero cibarijs &
& tubis: oēs reliquā multitudinē
abire h̄cepit ad tabernacula sua.
Et ipē cū trecenti viri se certami-
ni dedit. Castra aut̄ madian erāt b̄
siter in valle. **L**adē nocte dixit
domin⁹ ad eū: Surge & dīscēde
in castra: qz tradidi eos i manu
tua. **S**in aut̄ sol⁹ ire formidas/
descēdat tecuz phara puer tu⁹.
Et cū audierit̄ qd̄ loquāt̄ tūc &
fortabunt manus tuę: & securi-
or ad ostiū castra dīscēdes. **D**e-
scēdit ergo ipē & phara puer ei⁹
in p̄te castroz / vbi erāt armato-
ruz vigilię. **M**adian aut̄ & ama-
lech & om̄es orientales ppli fusi
lacobant in valle / vt locustaruz
multitudo. Cameli aut̄ innume-
rabiles erāt: sicut arena que ia-
cet in littore maris. Cūqz venis-
set gedeon / narrabat aliqz som-
niū proximo suo: et in hūc mo-
dū referebat quod viderat. **V**i-
di somnium: et videbatur mihi
a Aug⁹. Quia per contemptibilia mūdi
saluator inimicos confudit.
quali subcinerici⁹ panis ex hor-
deo volui: & in castra madian de-
scendere: cūqz peruenisset ad ta-
bernaculuz: percussit illud atqz
subuertit: & terre funditus co-
quauit. **R**espōdit is cui loque-
batur. Non ē hoc aliud nisi gla-
dius gedeonis filij iōas viri is-
raelitę. **T**radidit em̄ dominus
in manus eius madian & om̄ia
castra eius. Cūqz audiissz gede-
on somniū & interpretationē ei⁹:
adorauit: & reuersus est ad ca-
stra israel & ait: Surgite: tradi-
dit em̄ domin⁹ in man⁹ nostras
b castra madian. **D**ivisitqz trece⁹ f

Nico. de lyra

A fatigati & multum sitibundi: & ideo de exercitu fuerū separati. **H**ebrei au-
tem dicunt qz hoc fuit eo qz erant assue-
ti curuare genua coram idolis: sed pri-
ma expositio est magis litteralis.

a **S**umptis itaqz p̄ numero
cibarijs. Icz pro trecentis viris electi
ad p̄fliū: quia residuū ciboruz dimisit
reuertentib⁹. b **C**astrā autē ma-
dian. **D**ic consequēter describitur ele-
ctorum assecratio. & p̄mo verbo diuio
cum dicitur: **S**urge et dīscēde in
castra. secundo ex somnio auditō. & id
subditur: c **E**t cum audierit̄ qd̄
loquāt̄ r̄c. qd̄ intelligit̄ de somnio
auditō: & interpretatiōe eius: que postea
ponit̄ / cum dicitur: Narrabat aliqz
somniū & c. cuius forma subditur / cum
dicit̄: d **G**idebatur mihi quasi
subci. panis ex hor. &c. p̄ que signi-
cabant̄ gedeon qz nulli⁹ reputatiōis erat
in p̄spectu regū madian: sicut panis b̄
cinericus & hordeacius vilis est ex ma-
teria & forma: & h̄ est qd̄ subditur in in-
terpretatione cuz dicit̄: e **N**on est h̄
aliud nisi gla. ge. &c. Cūqz audisset
gedeon somniū & interpretationē ei⁹ ad-
rauit: eo qz ūnerat verbū p̄fortatiūz
sicut ei dīxat dñs: Tunc p̄fortabit̄
man⁹ tue &c. & h̄ ūscuit qz nō erat som-
niū vanūz mag. a deo immissum ad cō-
fortationē gedeonis & socioz ei⁹: & ad
desolationē aduersarioꝝ ipsius. tales
em̄ visiones & interpretatiōes earū aliquā
a deo p̄cedunt etiā malis hoībus sic &
p̄phetandi act⁹ put h̄ i p̄lib⁹ loci sacre
scripture. vñ salvator. **D**at. vij. c. dīc:
Multi dicent mihi in illa die: nōne in
noīe tuo p̄phetaui⁹ &c. sequit̄: **T**ūc p̄sitebor illis qz nūqz no-
ui vos &c. **G**edeon aut̄ ex p̄dictis assecrat̄ de victoria assec-
ranit socios suos dicens: **S**urgite tradi-
dit enim dñs vñ. f **D**ivisitqz. **H**ic p̄n̄ ponit̄ assecratorz certatio / cum dīc:
Divisitqz trecentos viros in tres p̄tes. vñ sic ūaderent
exercitū aduersarioꝝ per tres p̄tes: quali essent tres exercitus
f iū vñ magni ūbito

Nota
Tau

Au. 9. c

Et p̄dicationis plū duxit q̄ respecta salute corporoꝝ hostes moriēdo p̄sternerēt: eo/ rūq; gladios nō armis sed patiēta supe/ rārēt. Armati enī venerūt sub duce suo ad plū martyres xp̄i. s. tubis lagenis et lāpadibꝫ: tubis sonat dū p̄dicat: p̄frin/

T. 9. f. gūt̄lāgenas dū soluēda in passionē cor/ pora hostilibꝫ gladiis opponūt. fulget lā/ padibus dū post solutionē corporoꝝ mira/ culis coruscant. Hocq; hostes in fugaz conuersi sunt: qz dū mortuoꝝ martyrū corpora miraculis co:ruscare cōspicūt luce veritatis fracti. qd impugnabāt credide/ runt. Recinerūtq; ḡ tubis vt lāgene frā/ gerent: lāgene fracte sunt vt lampades apparerent. Apparuerunt lampades vt hostes in fugam verterent: id ē p̄dicaue/ runt martyres donec eoz corpora soluerē/ tur que soluta sunt vt miraculis corusca/ rent. Coruscauerunt vt hostes ex diuina luce p̄sternerēt ne erecti deo resisterent:

Nota sed eū subditi formidareūt. Et notandū p̄ steterunt hostes an̄ lāgenas. fūgerūt an̄ lampades: qz p̄secutores fidel p̄dicatori/ bus adhuc in corpe positis resisterunt.

Post solutionē vō corporoꝝ apparetibꝫ miraculis in fugā cōuersi sunt: qz pauo/ re territi a p̄secutione fidelū cessauerūt. p̄dicatione. s. tubarum fractis lagenis corporum timuerūt vīlis lampadibꝫ mi/ raculoꝫ. Notandum etiā q̄ ibi scriptū est: qz in dextera tubas: in sinistra autē lāge/ nas teruerunt. pro dextro enī habere di/ cimur: quicquid pro magno pensamus. pro sinistro vero quod pro nihilō. Bene autē in dextera tubas: in sinistra tenue/ runt lāgenas: qz christi martyres p̄ ma/

Figno habēt p̄dicationis gliam: corporum vero vīlītatem p̄ nihilō vel p̄ minimo. Quisquis vero plus facit vīlītatem cor/ poris q̄ gratiā p̄dicationis in sinistra tubam: in dextera tenet lāgenam.

a Et hydrias p̄fregissent: tenuerūt sinistris manibus. Adam. Hy/ drias portant et lampades et buccinā cor/ neā in manibꝫ et sic veniunt ad illam in/ numerabilem hostiū multitudinē. In qui/ bus erāt camelī sicut arena maris. et cuꝫ veniissent ad bellū: buccinis corneis in/ sonuerunt: et dimiserunt hydrias de ma/ nibus et p̄rite sunt. Tunc vero arreptis lampadibꝫ et prouunt in aduersarios et simul buccinis concrepāt: vide quō ele/ ci milites dei cum lampadibus pugnāt.

Sic enī christus eos armauerat/dicēs:

Lu. 12. e Sint lumbivestri precincti: et lucerne ar/ dentes in manibus vestris: et sic fulgeat

Dat. 5. b. lux vestra corā hoībus vt videat ope ve/ stra bo.

Nico.de lyra

T Esa. 10. f. Et magni subito supueniētes: vt ex hoc exercit̄ terrereſ: sicut et factū fuit: vt p̄t̄ ex sequentibꝫ. a Et dedit tubas

T 23. 5. h. fi. in manibus eoz t̄. modus enim pu/ gnandi fuit talis: qz quilibet de trecentis viris habebat tubā in manu dextera. et lampadē: id est faculā ardētē in sinistra manu que nō posset de facilī extingui. et lāgene vacue erant desuper includētes faculas: ita q̄ lumen non posset videri. ppter qd videt q̄ orificia lāgenarū cēnt in inferius versus manus tenentium facu/ las: et buccinante gedeone trecenti viri in tribus partibus circa exercitum hostium p̄fregerūt lāgenas: et sic subito apparu/ it lumen inclusuz et ceperūt clamare: Gla/ dius dñi et gedeonis et buccinare: et sic p̄ terris

tos viros in tres partes: et dedit a/ a p̄dicationis. b Corpora. tubās in manibꝫ eoz: lāgenasq; a Fulgore in miraculorum.

vacuas ac lāmpades in medio b/ lāgenarū. Et dixit ad eos: t Qd̄ Christus passus est pro nobis relinquēs nobis exemplū: vt seqm̄r vestigia eius. me facere videritis hoc facite. Ingrediar partem castroꝫ: et qd̄ fecero sectamini. Qn̄ p̄sonuerit a p̄dicatione. b Quia opus nō debet dis/ sentire a p̄dicatione.

tubā i mānu mea: vos quoq; p̄ a Aug. Quia id. s. siebat quod placaret domino et gedeoni.

castroꝫ circumtū clāngite et cō/ clamate dño et gedeoni. Ingres susq; est gedeon et trecenti viri q̄ erant cuꝫ eo in partē castroꝫ incipiētibꝫ vigilijs noctis medijs: et custodibus suscitatis: ceperunt buccinis clāgere et complodere inter se lāgenas. Cūq; per gyruꝫ castroꝫ in tribus p̄sonarēt locis:

a et hydrias cōfregissent: tenuerūt a qz p̄ minimo habet vīlītatem corporoꝫ: et p̄ magno autē p̄dicationū gratiam.

sinistris manibus lāpades: et de/ xtris sonantes tubas: clamaue/ rūtq; Gladius dñi et gedeonis: stātes singuli in loco suo per cir/ cūtū castroꝫ hostiliū. Qia itaq; castra turbata sunt: et vociferan/ tes: vīlantesq; fūgerūt. Et nīhi lominus insistebant trecenti viri buccinis p̄sonantes. Immisitq; dñs gladium in oībus castris: et mutua se cēde trūcabāt fugiētes vīlantesq; ad bethseca et crepidinem abelmeula intebbath. Cōclamāt/ es autē viri isrl̄ de neptali et aser et omni manasse p̄sequēbāt mādi/ an. Et dedit dñs victoriā pplo israel in die illa. Misitq; gedeō nūcios in oīm montē ephraim/ dicēs: Descēdite in occurſū ma/ dian et occupate aq; vīlantesq; beth/ bera atq; iordanē. t Clamauitq; oīs ephraim et p̄occupauit aq; atq; iordanē vīlantesq; bethbera t Ap/ pheñsolosq; duos viros mādian/ oreb et ceb̄: iterfecit oreb in petra e/ oreb: ceb̄ vō in torculari ceb̄: Et p̄secuti sunt mādian capita oreb et ceb̄: portates ad gedeon trans/ fluenta iordanis.

Dixerūtq; Ca. VIII s/ ad eū viri ephraim: Quid est hoc quod

ex terribili sonitu p̄fractionis lāgena/ rū et clamoris hoīm et sonitu tubarum et subita apparitione luminis fuit terri/ tus exercitus hostiū et ita turbatus q̄ vīnus interficiebat alium credēs p̄cute/ re aduersarium: et sic fuerūt aduersariū debellati. et ex p̄dictis pater Isrl̄ paucis exceptis q̄ discurrent. b Al lāpa/ des. Id ē faculas ardētes vel torticea vel aliqua hīm q̄ nō possent de facilī extingui. c Incipiētibꝫ vigilijs t̄. ita q̄ illi q̄ vigilauerāt p̄ culto/ dia exercitus erant fatigati et depone/ bant arma vt dormirent: et alii qui debe/ bāt eis succedere in vigilia nondū erāt armati et sic fuerūt citius stupefacti.

d Cōclamātēs autē. Hic p̄n̄ po/ nit adiutorū associatio. qz filii Isrl̄ qui nō erant in p̄lio videntes aduersarios fugere insecuri sunt eos! (qz vulgariter dicit: si est q̄ fugiat satis inuenit q̄ inse/ quis) et interfecerūt eos p̄occupātes lo/ ca per q̄ poterāt iordanē transire: et p̄t̄ littera vīlantesq; ibi: e In petra oreb. Ista nō ē petra oreb de qua Moyles eduxit aquā. vt habeat Erod. p̄vī. quia illa nō est in terra p̄missionis: sed in de/ seruo. ista autē est in terra p̄missionis: h̄ aliter scribunt in hebreo: qz illa incipit p̄ lāram hem: ista autē p̄ lāram aim: et no/ minata est ista petra oreb: qz oreb fuit iuxta illam imperfectus. f Capita oreb et zeb̄ portantes ad gedeon tra/ fluenta iordanē. i. post gedeon tran/ sierunt iordanē ad p̄sequendū aduersarios. de q̄ trāsitu habet ca. sequenti. Et ideo illud qd̄ dicit hic de ista porta/ tionē capitū vīlā iordanē dicit p̄ anti/ cipationē. qz gesta nō semp̄ scribunt: eo dem ordine q̄ facta sunt. Quia sentētia hīi ca. brevis est. p̄t̄ hic ponit brevis moralitas. hierobaal enī q̄ interpretatur fortis p̄tra baal: significat dñm nostrū iēsum p̄pm̄ cōtra demonē fortissimum. exercitus ei⁹ est pples: qz multi sunt vo/ cati: pauci vō electi: Matth. xx. b. Re/ pudiantē autē tanq; inepti ad plū p̄ vi/ tia timidi: sitiūdi et fatigati i. timētes ad tremorē humanū. sitiētes honorem mundanū: impotētes ad labore ſeu ob/ sequiū diuinū. Et ecōtrario eligūt apti ad h̄ plū p̄st̄ates in hūanis terroribus nō curātes de mūdanis honoribꝫ: p̄se/ uerātes in diuinis obsequiū ſeu labo/ ribꝫ. et isti vincūt p̄fractione lāgenarū: p̄sonatiōe tubarū: exclamatiōe vocum hūanarū. Cōfractio lāgenarū ē carnis mortificatio: exclamatio vocū: deuota oratio: sonitus tubarū: sancta et feruēs predicatione: quibus aduersariū nō ſer/ diabolus debellatur.

Dixerūtq; Hic La. VIII Dūfisiō vīb̄ p̄mo ponit occasiōe hīi vīcōrie p̄t̄atio. Icōdo malignoꝫ derisio/ ibi: vīlantesq; veniſſent. tertio aduersarioꝫ cōprehēſio/ ibi: Zeb̄ee autē et salmana. q̄rto derisorū punitio/ ibi: Reuertēſq; de bello. q̄rto aduersarioꝫ cōprehēſio/ occisio/ ibi: Dixerūtq; ad ceb̄ee et salma/ na. ſexto prede diuifisio/ ibi: Dixerūtq; ſeptimo ſequēt ſtrāgessio/ ibi: Fecitq; Circa primū ſciendū q̄ iacob p̄iarcha bñdicēs filiū iōſeph manasse et ephra/ im: p̄posuit ephraim ipſi manasse: vt ha/ beat Ben. xlviij. Propter quod tribus ephraim p̄ponebat ſe tribui manasse.

* Gedeon

Stra bo. Talib^g & lāpadib^b accēsis debet pugnare xp̄i milites luce operū refulges. Buccina vero canit q̄ de celestib^o loquī: de spūalib^b differit: & mysteria regnī celorū reuelat. Ille de tuba loquit: qui de magnis & maximis: qui scientiā xp̄i humanis aurib^b pādit. Cornea autē d^r: buccina: q̄ de sancto dicit: cornu ei exaltabit in gloria. Ideo cuiusq; buccina d^r: cornea: q̄ multiplice scientiā xp̄i: & crucis eius q̄ in cornu significat: disserit sacramēta. Hac & buccina militates & pugnantes alienigenas vincim^b: & hostes in fugā vertim^b: etiā si fuerit multitudine eoz sicut locuste. Locutis enī comparat demonū multitudine: quib^b neq; in celo neq; in terris sedes est. Precedebat ergo in hoc bello operū lux & sc̄tie virtus: diuini verbi p̄dicatio. Pugnemus & nos in hymnis et psalmis et canticis spūalibus cōcinnētes & clamātes ad dominum: ut ab ipso victoriā consequi mereamur.

Nico. de lyra

* Gedeon autē erat de tribu manasse: vt patet ex dictis. S. ca. vi. et ideo isti de ephraim fuerunt indignati de hoc q̄ gedeon posset devictoria p̄e ip̄is gloriarī: ideo volebat p̄tra ip̄m cōtendere et pugnare. S. m. q̄ d^r: Iurgates fortiter & p̄pe yim inferentes. qd videns gedeon maluit eis gloriam victorie tribuerene seditionem moueres inter eos dicens:

a Quid enim tale facere potui q̄le vos fecistis. quasi dicat: vobis est attributū victoria & nō mihi. ad qd rationem apparentē inducit dicens:

b Nonne melior ē racem^b ephraim vīndemījs abiezer. loquit parabolice. Racemus enī p̄tinet pauca grana. vīndemia autē multa. Per hoc igit̄ si gnificat q̄ paucē p̄sonē capte & occise a filiis ephraim erant maioris ponderis q̄ multitudine victa & occisa ab exercitu qui erat cum gedeone: quā denominat abiezer cuius domū vocauerat ad preliū: vt patet ex supradictis: ca. vi. vt sic ex humilitate etiā nō ascribat sibi victoriā dicte multitudinis sed alteri. vel potius quia ip̄e gedeon erat de familia abiezer: & id factū illud nō attribuit sibi: sed toti familiē ab abiezer denominated. Qd autē paucē p̄sonē capte a filiis ephraim eēnt majoris ponderis: designat cū cōsequenter dicit: c In manū vīras do. tradi. p̄ncipes madian tē. Qd cū locutus esset requieuit spūs eoz. f. spūs supbiez: q̄ nō querebat nisi glāiam victorie. ex h̄ autē loco & forte similibus accepit postea salomon parabolā: que habet. Reuer. xv. a. Responsio mollis frāgit iram: sermo autem durus suscitat furorem.

d Cūq; venisset gedeon. Dic consequēter describit gedeonis iniusta deriso: q̄ cū peteret refectionē ab illis qui erant de pplo israel: vt posset p̄sequi aduersarios fugiētes: nō solū nō dede- runt sed etiā derisorie respōderūt. & patet līa: paucis exceptis. e Dixitq; ad viros soccoth. soccoth non est hic nomen māsonis filioz israel in exitu eo rū de egypto: quia locus ille est in egypto: vt habetur. Num. xxvii. sed est locus ubi iacob recedens ab esau post confederationē fixit tabernaculum. & appellavit nomen illius loci soccoth: vt habet Ben. xxvii. et erat locus ille prope iordanem.

facere voluisti: vt nos non vocares cum ad pugnā pergeres cōtra madian: iurgantes fortiter: & prope yim inferentes. Quibus ille respondit: Quid enim tale a facere potui quale vos fecistis? Nonne melior est racem^b ephraim vīndemījs abiezer? In manū vestras dominus tradidit p̄ncipes madian/oreb & ceb. Quid tale facere potui quale vos fecistis? Quod cum locutus eēt: requieuit spūs eoz quo tumebant contra eum. Cūq; venisset gedeon ad iordanē transiuit eum cū trecentis viris qui secū erāt: & p̄e lassitudine fugientes perse qui non poterāt. Dixitq; ad viros soccoth. Date obsecro panes. f. Et inde cōscendens venit in phanuel tē. locus est ybi iacobulu cratus fuit cum angelo: & ideo vocavit nomen loci illius phanuel: vt habetur Ben. xxvii. Et viri phanuel responderūt derisorie sic & p̄cedētes. l Zebee autē & salmania. Hic p̄nr describit cōprehēsio aduersarioz qui remanserāt: & p̄t littera vīsq; ibi: m Qui securi erant tē. q̄ erant ultra iordanem nec credebant q̄ gedeon trāsiret iordanem ad persequendum eos & q̄ repente venit super eos fuerant de scili capti & debellati. n Reuertēs q̄ de bello. Hic cōsequenter describit derisorie supradictorum punitio: cum dicit: Reuertēs q̄ de bello aī solis ortū. In hebreo habet. De altitudine solis: id est ante occasum solis sole adhuc existente in alto: vt expōnunt hebrei. o Interrogauitq; eū noīa p̄ncipū & seniorū soc. Tum quia volebat parcerē multitudini pp̄li eo q̄ erant de filiis israel. Tū quia soli p̄ncipes erāt in culpa: vt patet per predicta.

Nico. de lyra

42

danem. f Date obsecro panes. L cōfidenter petebat ab eis quia erāt de filiis israel. g Responderunt p̄ncipes soccoth. negatiue & derisorie. h Forsitan palme manuum tē. Id est iam tenes eos captos: & ideo merito gedeon respondit: i Cōtēram carnes vestras. in penam debitam huius iniurie. k Et inde cōscendens venit in phanuel tē. locus est ybi iacobulu cratus fuit cum angelo: & ideo vocavit nomen loci illius phanuel: vt habetur Ben. xxvii. Et viri phanuel responderūt derisorie sic & p̄cedētes. l Zebee autē & salmania. Hic p̄nr describit cōprehēsio aduersarioz qui remanserāt: & p̄t littera vīsq; ibi: m Qui securi erant tē. q̄ erant ultra iordanem nec credebant q̄ gedeon trāsiret iordanem ad persequendum eos & q̄ repente venit super eos fuerant de scili capti & debellati. n Reuertēs q̄ de bello. Hic cōsequenter describit derisorie supradictorum punitio: cum dicit: Reuertēs q̄ de bello aī solis ortū. In hebreo habet. De altitudine solis: id est ante occasum solis sole adhuc existente in alto: vt expōnunt hebrei. o Interrogauitq; eū noīa p̄ncipū & seniorū soc. Tum quia volebat parcerē multitudini pp̄li eo q̄ erant de filiis israel. Tū quia soli p̄ncipes erāt in culpa: vt patet per predicta.

* En cēbee

Moraliter. d Cūq; venisset gedeon ad iordanē transiuit tē. Per gedeonē qui debellatis hostibus in cāpo p̄secutus est eos fugiētes vīsq; ad locū in q̄ credebant esse securi: put in textu d^r: dñs iesus christus significa tur: qui post electionē demonū de corporibus obcessis in mundo intantum q̄ simul eicit legionē que facit sex milia sexenta sexaginta ex: vt habetur Marci. v. postea transiuit ad eoz locū. s. infernū ad ip̄os dehdandū. Per viros soccoth q̄ gedeoni exprobauerūt: possunt intelligi vulgares iudeoz: q̄ soccoth interptat tabernacula: & iō viri soccoth idē est q̄d viri tabernaculo rū. Sic autē noīari p̄nt vulgares inde orū eo q̄ dixerūt. iii. Regū. xij. d. Que nob̄ ps in dauid aut hereditas in filio isai: Reuertere i tabernacula tua isrl. Ipi vō exprobauerūt p̄pō p̄ gedeone significato: Matth. xxvii. e. Preterentes autē blasphemabāt eū monētes capita sua dicētes: vach q̄ destruis tē plū dei tē. Per viros phanuel intelli gunt scribe & sacerdotes. Phanuelēt interptat facies dei: & s. Grego. sup̄ fēch. facies ad noticiā p̄tinet. ipsi vō noticiā dei p̄ legē & p̄phas habuerūt & ip̄i sīlē exprobauerūt xpo dicētes: Ali os saluoi fec: scīpm saluare nō p̄t tē. vbi. s. Sed sicut gedeon exprobatus trāsīcīs hostes debellauit. Sic saluator n̄ post opprobria in cruce sibi illata p̄ mortē suā ad infernū descēdit: & ibidē demones simplē s̄fudit. Et sicut gedeon habita victoria de madian destruxit viros soccoth & phanuel. sic saluator n̄ post triumphū de demonib^b et ascēsionē ad celos pp̄lm iudeoz et sacerdotes destruxit p̄ romanos: & tēplū p̄ turre phāuel significatū p̄creauit.

f. iiiij

Esphud qd Aug. Queris qd sit ephud v' ephot.

Qd quidē si sacerdotale ē indumentū
qd pleriqz dicūt vel poti' super indu-
mentū qd grece epōdima dī: vel epho-

mīs: qd magis suphumerale intelligi

pōt. merito mouet quō de tanto auro

gedeo id fecerit: qz scriptū ē: et factū est

pōd' inaurū aurearū: qz petierat sicut

mille septigēti auri pter brachia et tor-

ques et opimēta purpurea: qz erat sup

reges madiā: pter torques qz erat i ca-

meloꝝ ceruicibꝝ: et fecit illō gedeon in

ephud: et statuit illō in ciuitate sua: et

fornicat' ē oīs isrl post illō tē. **Q**uō g

ista vest' de tāto auro fieri potuit. **N**ā

et mī samuel fec illi ephud bath qd q-

dē iterptati sūt ephud lineū: qn en de-

dit dō i tēplo nutriēdū: vbi euidenti'

appet h gen' eē i dūmētī. **A**n iō dictū

ē statuit illō i ciuitate sua: vt itelligere

tur aureū fuisse factū. **N**ō em dictū ē

posuit. s̄ statuit: qz ita erat soliduz: vt

statui posset. i. posuit staret. h & illicitū

cū fecisset gedeo fornicate ē post illud

omnis israel. id est sequēdo illud con-

tra legem dei. **A**nde non frustra que-

ritur: cū idolum nō fuerit. id est cuius-

qz falsi dei simulacru: sed ephud. i. vnū

de sacrī tabernaculū: qd ad vestē sa-

cerdotalez ptineret: quō sc̄ptura dicat

fornicationē ppli ista venerat': iō. l. q

pter tabernaculū dei vbi erat ista: que

ibi fieri iusserat de' extra sile aliqd fie-

ri fas nō erat: iō factum ē gedeo i do-

mu ei' i sc̄dalū. i. vt ab offeso dō di-

scederet: qz et h quodaz idoli genus

erat qd extra dei tabernaculū qdlibet

mānufactum p dō coleret: cū illa ipa q

iussa s̄ i tabnaculo fieri: ad dī poti' cul-

tū referat qz p dō: aut dei silaco cole-

rent. **Q**uāqz p ephud ea locutiō q si-

gnificat a pte totū oīa pnt itelligi: qz co-

stituit gedeo i sua citate: velut ad cole-

dū dē: silia tabnaculo dī. et iō p ephot

qz hec ē sacerdotale signe honor': vt h

st pctm gedeo: qd ex dei tabnaculū fe-

cerit aliqd silvbi coleret de'. nō qd so-

lido aurovelut adorādūm constituerit

ephud s̄ qd ex auro illo fecerit ea qz p

tieret ad ornamēda v' instrumēta sacra-

rū: qz oīa p ephud significata s̄. **I**pm

qz ephud n̄ ex solo auro fieri pceptū ē

s̄ h ē suphūerale sacerdotale vest': s̄ a-

liqd auribꝝ. **N**ā ex auro et hyacitho et

purpura et coccio et bysso fieri iussū ē.

Sz qz hec ita posuerūt. lxx. vt mēorat

oibꝝ qz d spolijs accepat gedeo: iferrēt

et fec illō gedeo in ephud. **V**tr̄ ex illo

toto h factū eē cū ea locutiō q signifi-

cat a toto pte: ita possit itelligi: fec illō

in ephud qz inde fecit ephud: vel ex

eo fecit ephud: nō illud totū. l. i. ephud

plumens: sed ex illo qz sufficiebat im-

pendēs. **N**ā in illa interpretatione q ex

hebreo est sic legit'. **F**ecitqz ex eo gede-

on ephot. **Q**d em apud. lxx. ephud: h

in hebreo ephot legit': nō aut oēs sa-

cerdotes tali vtebantur suphumerali:

qz eēt et auro hyacintho purpura coc-

cino et bysso: sed solus summus sacer-

dos. nō erat qz tale qd datū est samue-

li a matre cum adhuc puer esset. vnde

ephud bath dr. i. lineū. **S**z gedeo esti-

mo illud fecisse: qz erat pcpiuū i dūmē-

tū sacerdotis p qd et cetera significata

sūt oīa sacrarū qd in sua ciuitate pter

di tabnaculū pstituit: et iō factū ē illi et

domui ei'

e* a **G**en zebēe et sal. su. q. ex.

ad h em reseruauerat eos viuos vt

ostenderet viris soccoth victoriā a

deo sibi datā. b **T**ulit g se. ci.

et spi. dser. ac tri. tē. qz traxit eos

p spinas et tribulos: vel qz cōbusse

eos igne facto de spinis fm alios.

Dixitqz ad ze. hic pñter de-

scribit aduersarioz cōprehensoruz

occisio. cu in spāli tangit. cu qz

ritur. d **Q**uale sue. vi. qz

occi. in thabor: ibi em manebat

frēs gedeonis: et iō sollicit' fuit qz

re qd fuisse ibi factū. e **G**imiles

tui et yn' ex eis qz si. re. i.

speciosus forma pre alijs. f **F**ra-

tres mei sue. et iō habuit speciale

cām occidendi eos in vindictā fra-

trum suo: quia propinquus occisi

debebat homicidam interficere: vt

habetur **H**ume. ppxv. g **D**ixe

rūtqz zebēe: tu lur. et ir. i nos.

Tum qz magi volebant hē mortē

breuē p manū hoīs fortis qui pote-

rat homīem interficere vno ictu qz

longā p manū pueri qz h nō posset.

Tū qz magis horrebāt mori p ma-

nū pueri qz in h nō videt differre a

nullere qz p manū hoīs pfecti. sic et

abimelech letaliter vulnerat' a mu-

liere fecit se interfici p armigerum

suū ne diceretur p a muliere iterse-

ctus eēt h ca. se. h **D**ixerūt

qz oēs vi. isrl ad ge. **D**ic pñter

describit pde diuilio. peracta emi-

ctoria filij isrl obtulerūt gedeoni p

dominare sup eos vlgz ad tertiaz

generationez inclusive: q renuit eo

p dñs h dominū sibi retinuisse: si

cut dictū ē. s. petij tñ vt d predasi

bi darent inaures auree: quas no-

biles ismaelitarum portare vlgue-

rant qd sibi pcessum fuit: et p̄t s̄fa.

i **F**ecitqz ex eo ge. **D**ic pñr

ponit sequēs trasgreffio cu dicit:

Fecitqz ex eo ge. ephot. i. vestē

sacerdotalem que vocatur superhu-

merale: vt habet **E**ro. xxviii. **S**cie-

dum tamen qz istud vestimentū nō

est solum de auro: s̄ etiā de lino et

serico diuersoz colorū et lapidibus

p̄ciosis sicut fuit dictū ibide (et fm

qz dicit in scholastica historia. et Au-

gustinus idem videtur dicere) p per

istud ornamentiū quod summis fa-

cerdotis erat propriuz intelliguntur

alia eius ornamentiā: iste enim gede-

on motus quadam deuotione indi-

scēta: vt communiter dicitur ab ex-

positoribꝝ nostris voluit hē cultū

diuiniū in domo sua sicut erat in si-

lo: quod tamē erat illicitū: vt habeat

Josue. xxii. k **F**ornicatusqz ē

omnis israel in eo. **F**ornicatio i

scriptura i tali materia accipitur p

idolatria. licet em gedeon vlsus fue-

rit predictis ad cultum diuiniū tan-

tū: tñ filij isrl post mortem eius vls

sunt in cultu idolorum: vt dicūt do-

ctores hebraici et latini. l **E**t sa-

ctū est ge. et oī domui ei' i rui-

nā: quia gedeon in predictis pecca-

uit: vt communiter dicunt doctores.

pter quod et eius dom' post mor-

te ei' fere dleta fuit: vt h̄ ca. se. cete-

ra patēvlsqz ibi: m **L**ocubina

aūt il. quā ha. i siche tē. **D**icūt

aliqz fuit vfor ei': nō tn principa-

e* lis s̄ adiuncta

domui ei^o in scandalū vt sic interiret filioꝝ ples numerosa: si-
cū postea testaꝝ scriptura. ¶ Aug. Intelligentē est ꝑ prole-
p̄sim dictū esse: qd fecerit gedeon ephot ꝑtra legē dei: ex auro
qd deuici hostibꝫ erat ablatū: vt simul diceret. vñ erat aurū &
quid de illo sit factū: factū est enī hoc p̄ctū in fine dierū gedeo
qñ p̄secuta sunt mala q̄ annectit scriptu-
ra: postō dixit quot annis in diebꝫ ge-
deon terra queuit. a Postō aut.
Aug. Et factū est cū mortuus esset ge-
deon: & auersi sunt filii israel: & fornicati
sunt post baalim & posuerūt ipsi sibi
baalberith testamentum: vt esset eis in
deum t̄. Et baalim & baalberith ido-
la intelligēda sunt. maior ergo trās gre-
sio & fornicatio est a pplo post mortē ge-
deon: q̄ illo viuo p̄ter ephot. Qd et si
illicite factū erat: tamē de sacramētis ta-
bernaculi erat: hec vero idolatria nō ha-
bet vel falsaz paternē religionis defen-
sionem. vñ etiam si in fine t̄pis gedeon
ephod factū est: sed ante ita deus patiē-
ter tulit: vt pax in terra perseveraret: qz
l̄ factū erat qd p̄hibuerat: non tamen
lōge recesserat ab illo qui tale aliquid
in tabernaculo suo in honorē suuꝫ fieri
iussert. Mūc vero grauiora cōmissa: et
spētam post idola fornicationem po-
puli noluit esse impunitam.

Nico. de ly.

¶ Reman.

Blis sed adiūcta: sicut de abrāa dicit
Gen. xxv. a. Filiis autē cōcubinarū lar-
gus est mulera: & tñ nō cognouit ali-
quā que non esset vxor sua. a Mortuusqz est gedeon filius ioas in
senectute bona. ex hoc videtur q̄ in
gratia mortuus fuerit: & q̄ consequens
q̄ a peccato p̄dicto penituerit vel excu-
satus fuerit. b Postō aut mor-
tuus est gedeon auerli sunt filii
israel. a cultu dei. c Et fornicati
sunt in baalim. per idolatriam.

Dpercusseruntqz cum baal se-
dus vt esset eis in deū. de cetero in
q̄petuū. e Nec fecerūt misericor-
diam cū domo hierobaal. q̄ inter-
fecerūt filios eius: vt habef ca. sequēti.
Ad maiore p̄dictoꝫ intelligentiā v̄l po-
tius studiosoꝫ exercitatione p̄t queri
vtrū gedeon mortu^o fuerit in p̄ctō mor-
tali: & videſ q̄ nō: q̄ dicitur hic de eo:
Mortuusqz est gedeon filius io-
as in se. bo. qd nō p̄suevit dici in scri-
ptura sacra nisi de illis qui moriuntur
in gratia b̄m doctores hebraicos & lati-
nos. Item ad hebreos. xi. nominat ī ca-
thalogo sanctoꝫ ꝑ t̄. Contra: q̄ di-
ctum est q̄ fecit ornamēta sacerdotalia
pro cultu diuino exercēdo in domo sua:
qd erat illicitū p̄t dictum fuit Josue
xii. q̄ vt ibidē dicit: Filii israel volue-
runt bellare ꝑtra ruben & gad & dimi-
diā tribū manasse: eo q̄ putabāt eos se-
cisse altare ad sacrificia offerenda extra
locū silo etiā dño. Itē iste gedeon vt di-
cunt expositores cōter in ornamētis p̄/
dictis offerebat sacrificia domino: quod non erat licitum nisi fi-
liis aaron: vt habef Num. iij. Si autem dicatur q̄ penitue-
rit: non videtur rationabiliter dictum: quia si vere et perfecte
penituisse predicta destruisset. Responsio. questio ista est de
facto per viam nature nobis ignoto: & ideo nihil est hic dicēdū
nisi q̄tū potest trahi ex scriptura vel dictis sanctorū. Dicūt
igitur doctores nostri q̄ mortuus fuit in gratia ppter rationes
allegatas pro parte ista. dicunt tamen cōmūnter q̄ peccauit
mortaliter vestes sacerdotales faciendo extra locum diuini cul-
tus: & eis vtendo cum non esset de tribu aaron nec etiam leui-
ta. dicunt tamen q̄ ante mortē penituit. Ad illud autē qd ꝑtra
hoc arguit q̄ talia nō destruxit. p̄t dici q̄ penituit circa mortē
cum iam

cū iā erat ita debilis q̄ h̄ facere p̄ se nō poterat. p̄cepit tñ filiū
suis h̄ fieri. vel saltē vestes dictas ad locū diuini cultus porta-
rit: qd qz factū nō fuit: nō sibi imputandū ē: s̄z magis illis q̄ ad
idolatriā ad quā p̄ni erā abusi fūt: iō dom̄ el̄ fere deleta fuit.

Mosset aut̄ dici (scholastice tñ & absqz assērtione) q̄ gedeon in

p̄dictis nō peccauit. l̄ enī illicitū ēt q̄d iū
arca fuerit ī silo alibi offerre sacrificia de
cōi cursu: vt dictuz fuit Deu. xii. tñ spāli
dispēsatōē diuīa p̄cat h̄ fieri. & sic gede-
on sacrificiū obtulit ī ciuitate sua: vt dictū
est. s. vi. & forsū nō solū fuit p̄cessuz p̄ il-
la die s̄z etiā p̄ futuro tpe: & p̄ p̄ns vestes
sacerdotales facere & eis vti: q̄ cui p̄cedi-
tur p̄ncipale: eidē & accessoriū p̄cedit. vt
aut̄ dictis vestibꝫ est p̄p̄ oblationē sacri-
ficiōꝫ & qd annexū est eis: ḡ t̄. & sic patz
r̄nsio ad rōnē h̄ factā in argēdo. S̄z p̄
hoc dictū videſ qd in l̄a dr̄. Et factuz est
p̄pi gedeoni & domui ei^o in ruinā. P̄t di-
ci q̄ factū est domui ei^o in ruinā culpe: eo
q̄ abusi fuerūt ad idolatriā: nec etiā in di-
uino cultu habebāt licentiā vēdēdi eis sic
gedeo. Factū est etiā domui gedeonis in
ruinā pene: vt dictū est: et p̄ dñs ipi ge-
deoni in q̄tū pater qdāmodo manet in si-
lijs: b̄m illud Eccl. xxx. a. Mortuus est p̄
eius & q̄si nō est mortuus. & p̄ p̄ns p̄ pu-
nit in filiis in q̄tū manet aliquiliter ī eis
& sic ruina filioꝫ gedeonis p̄ penā redun-
dat in ipm: nō tñ q̄tū ad culpam.

A Būt aut̄ abimelech t̄. Dec est p̄s incidentalis: ī. q̄ de-
scribit ruina dom̄ gedeonis d̄ q̄ D̄missio
facta fuit mētio. ca. p̄ce. Circa qd p̄mo de-
scribit ipi abimelech p̄motio iniq. scđo
maledictio digna: ibi: d̄ cū nūciatū ēt.
Etio sequēs vltio diuīa: ibi: D̄sitz dñs.
Circa p̄mū describit p̄mo abitio abime-
lech: cū dr̄: Abūt at abi. t̄. cui m̄ no
minat p̄cubina ca. p̄ce. & acilla ī isto vt vi-
debit. q̄ qd denotat q̄ inē filios gedeo-
nis fuit min⁹ nobilis & minoris reputati-
onis & tñ anhelabat ad dñiū p̄ alijs & re-
gnū. g Ad frēs t̄. vt p̄ eos inclina-
ret alios ad votū suū. h Quid vo. ē
me. t̄. p̄ h̄ inuebat q̄ oēs alij filij gedeo-
nis vellēt sup pp̄lm dñari: qd erat falsuz
s̄z h̄ singebat ad habēdū intētū. i S̄t
mulqz p̄siderate t̄. q. d. si p̄motio tue-
ro defendāvos & p̄mouebo: S̄t se q̄nter
describit ei^o indebita p̄motio / cum dr̄:
k Dederūtqz illi t̄. P̄odo indecli-
nabile ē: & significat p̄odus indetermina-
tū s̄m alijs. b̄m alios idē est qd libra. In
hebreo aut̄ h̄: septuagīta argēteos d̄ pha-
no baal berith nomē est illi^o phant: eo q̄
habitatores sichē ibi p̄cussent sedus cū
baal. Berith enī sedus interptaf. ibi aut̄
thesaur^o cōis reponebat. l Qui cō-
duxit sibi t̄. In hebreo habet. Et cer-
uicodos. Et occidit frēs suos. vt solus
posset dominari. vnde sequitur:

Nongregati. f Abūt aut̄ abime. t̄. H̄oraliter
H̄ic duo describunt s̄z ipius abimelech
p̄motio maligna & ei^o p̄nitio digna. Cir-
ca p̄mū dr̄: f Abūt aut̄ abimelech t̄. vt p̄ cognationē
m̄ris sue pp̄lm inclinaret ad suā p̄motionē: cū tñ ēt fili^o acil-
le: & sic indign^o p̄motione: p̄ qd significat q̄ indigni p̄motio-
nibꝫ freq̄nter eas pl̄ ambiūt q̄ s̄t digni. Per h̄ at q̄ di-
xit p̄siderate q̄ os v̄rm & caro suz qd ipi fecerūt. Ex q̄ p̄t q̄ ei^o
p̄motio nō fuit p̄p̄ psone bonitatē sed carnalitatē. Per istos
significans illi q̄ rōne cognatiōis vel patrie vel alteri^o cuiuscū
q̄ cause q̄ nō facit ad bonitatē electiōis eligūt aliquē ad digni-
tatē ecclesiasticā v̄l secularē nō habētes respectū ad honorē det
& cōez utilitatē. k Dederūtqz illi. lxx. p̄o. ar. p̄ qd signif-
cant illi q̄ nō solū male eligūt: sed etiā p̄ tali electione p̄moue-
da expēlas magnas faciunt. t Et occidit fra. su. t̄. p̄ per
* quod signat

Glo.ordi. Judicum La. IX Nico.de lyra

E a **R**emāsitqz. Isido. Filius iunior q̄ fugitādo. **I**ca. IX gladium inimici euadit: significat reliquias isrl' in extremo tpe credituras: et antīxpi gladiū euasuras. hic ascendit in verticem mōtis gariçim q̄ nec p̄phetare: nec p̄secutionē antīxpi p̄t qui libet euadere nisi p̄us in monte benedictionis. I.in in sublimi-
tate fidei ac virtutū ascēderit. h̄ est em̄ mōs gariçim: q̄ a moysē in b̄ndictionē deputatur.

Dystice **T**erūt li. I. si. Si h̄ factū mysticū nō esset qd opus erat sci-
re gedeon. lxx. filios et multas vrores
habuisse: s̄z et c̄ubinam: de qua vñū et
malū suscepisset. Gedeon ḡ xp̄m signifi-
cavit: vrores nationes q̄ p̄ fidē xp̄o adhe-
serūt. Septuaginta filij septuaginta lin-
guas mudi: in quib⁹ q̄ fidē sibi dñs fili-
os generauit: c̄ubina synagogā ī no-
uissimis antīxpo crediturā. de qua d̄:
q̄ se dictū iudeos eē et tñ nō sunt: s̄z s̄t
synagogue sathane: de q̄ in nouissimis
filii nequam. i. antīxps generandus
est: fili⁹ ancille. i. synagoge peccatricis.

Joh. 8. 5 Qui em̄ facit p̄ctū seru⁹ est p̄ctū. hic co-
gregat sibi ip̄ius sic abimelech regnū
iprobe usurpabit interfici nobilibus
filii fidelib⁹. s. ex diuersis nationib⁹ et
linguis inducit p̄secutionē vt oēs san-
ctos interficiat. **C** Dixerūtqz oli.
Impera. Isid. Ligna silue sūt hoies
infructuosi: vani: vagi: eterno incēdio
p̄parati. Sup̄ hos nec oliua: nec ficus:
nec vitis regnare dignan̄: q̄ nō merē-
tur. Oliua em̄ gr̄am sp̄ssit̄: et vntio-
nē pacis significat: ficus vero legē quā
paterfamilias plātauit ī vinea sua: de-
scz q̄ familie. i. oīm credentiū p̄t est: qui
plātauit vineā. i. pp̄lm iudeoz: et ī hac
vinea sicū. i. legem q̄ p̄mitiuū populuz
sicut ficus grossos aridos et utiles de-
lecit in terrā: et postea alios fruct⁹ gene-
rauit. i. populū christianū quē ad debi-
tam euāgelice discipline maturitatē: et
suauiſſimā pinguedinē christi: cum glo-
ria et honore p̄duxit. Idem. Aitis aut̄
xps est qui dixit: Ego sum vitis vera.
Quia ḡ populus q̄ antīxpo seruit in re-
probū sensum dat vt credat mendacio
i. antīxpo: q̄ veritati. i. xpo credere no-
luit a regno vitis. i. xpi et ab oliua. i. spi-
rituſſanci gratia: et a sicu: id est diuine
legis dulcedine reprobatur.

Joh. 15. 2 **N**i. De lyra **D**ixerūtqz
a Cōgregati sūt aut̄ oēs vi.
li. et vni. fa. v̄z. mello. Mello aut̄
put accipit. iii. Regum. nomen est cu-
iisdam voragini que erat in hierlm quā Salomō coequauit
terre: s̄z hic mello nomen ī vrbis. **b** Et p̄stituerūt regē
abimelech. iuxta. quer. q̄ sta. in si. In hebreo habef: Juxta v̄l
mū statue q̄ erat in sicheim. ibi em̄ quedam erat statua p̄ idola
tria. et ibi p̄st. tutus est iste rex. cuius p̄motio fuit iniquissima.
c Qd̄ cū nūciatū eēt ioathan. Hic p̄sequēter describi-
tur p̄moti et p̄mouentū maledictio. in q̄ p̄mo ponit̄ parola.
cū d̄: Terūt ligna t̄c. et p̄mo parola ponit̄. et sc̄do ad p̄posituz
applicat̄ ibi: Nūc igitur. Circa p̄mū sciendum q̄ aliq̄ exposito-
res nostri dicūt hic q̄ ligna in generali itelligit cōis p̄plus
sichez. p̄ cedros. p̄ncipales q̄ sauerūt abimelech. p̄ oliuam de q̄
exprimitur oleum: et sicū que habet dulcē fructuz: et vitem que
facit fructū plurimū: itelligunt̄ alii filii gedeonis q̄ erant p̄n-
gues in diuitijs. dulces in māsuetudine: et multiplicati in ple.
Per rhamnū aut̄ q̄ arbor vīlis intelligit abimelech q̄ erat de
ignobili mīrē q̄ regnauit alijs occisis. et fm̄ h̄ ptz expositio l̄re.
S̄z q̄tū ad aliqd̄ videf̄ l̄ra obuiare in q̄ d̄: Terūt ligna t̄c. q̄
viri siche nō iuerūt ad req̄rendū alios filios gedeonis vt dñā
renf̄ eis: s̄z magis dederūt pecuniā ad iūficiēdum eos: p̄pter
qd̄ dicūt expositores p̄dicti q̄ silitudo nō tenet in oibus: sed te-
net q̄tū ad h̄ q̄ siche im̄ tractabāt iter se dicētes. Si req̄rere
mus alios filios gedeonis vt dñārenf̄ n̄ri et defēderent nos:
ip̄si nos despicerēt p̄pter nobilitatē et magnificētā suā: nec cu-
rarent de nobis: q̄si dicerēt: meli⁹ est q̄ nos p̄moueam⁹ istum
abimelech min⁹ nobilē: et q̄ est p̄linqu⁹ nōster ex pte matris.

Hebrei v̄o exponūt alit pabolā istā q̄tū ad oliuā sicū: et vīce:
et maḡ l̄ralē: vt vīdet̄: dicētes q̄ p̄ ista significant̄ tres p̄sonē
notabiles in beneficis exhibit̄ pp̄lo israel. s. gedeō: delbora et
othoniel qui oblatū sibi dominū super

filios israel recusauerūt: eo q̄ dñs illud
dominiū sibi retinuerat: vt dictū est. s.

De gedeone autem q̄ recusauerit ptz in
ca. p̄ce. et de alijs duob⁹ idē dictū hebrei
licet nō sit scriptū: q̄ nō oīa sunt scripta.

Dicūt igit̄ q̄ p̄ oliuā significat othoniel
q̄ fuit de tribu iuda: vt dictū suit. s. ca. i.

Tribus aut̄ iuda vocat̄ oliua. Piere. xi.
c. Oliuā vberē: pulchram: fructiferā: spe-

ciosam vocauit dñs nomē tuū. Per sicū
q̄ habet fructū dulcē intelligif̄ delbora.

q̄ in hebreo scribit̄ dibora. et interptatur
apis q̄ facit mel dulce sicut fucus fructum

dulcē. ita q̄ p̄prietas hui⁹ arboris respō-
det interptationi nōis. Pervitē vero in

telligif̄ gedeon q̄ erat de filijs ioseph: eo q̄
ioseph vocat̄ est fili⁹ accrescēs Beni.

xlix. Aitis autem ramus crescit notabilē
in vna estate. Scdm̄ hunc igit̄ sensum
exponif̄ sic l̄ra: d. Terūt li. l. filij isrl̄

generalit̄: nō siche im̄ sp̄aliter. e. Di-

rerūtqz oliue. i. othoniel rōne pdicta.

f. Nūquid possum de. p̄in. meaz
q̄ t̄ dī v̄tunt̄. i. de in lucernis arden-
tibus ī tabernaculo que implebāt oleo

oliuarū purissimo. g. Et homies.

in condimentis ciborum et confectionib⁹
medicinarū: per hanc autez pinguedinē

intelligitur pietas que fuit ī othoniel ad

subleuandum miseriā filiorum israel:

vt patet ex dictis. s. iii. ca. h. Nūquid
possum deserere dulcedine mea.

dulcedine consolationis diuine que fuit
in delbora habente spiritum prophetie.

vt patet ex dictis. s. iii. ca. i. Nūquid
possum deserere vinū meū quod

letificat deum et homines. de leti-
ficatione hominū videmus per experien-
tiā. de letificatione dei dicit Ra. Sa.

q̄ hoc dicitur eo q̄ leuite in oblationib⁹
hostiarum non cantabant cantica diuina

donec offerrentur libamina que siebant
de vino. potest etiam hoc exponi de sacra

mēto eucharistie qd̄ est deo acceptissimū
in quo cōuertitur vinū in sanguinē xpi.

* Dixerūtqz oīa
quod signatur q̄ illi qui male sūt p̄-
moti deprimere et annihilare bonos ni-
tuntur. Circa secūdum scilicet punitionē

abimelech dignaz premittitur parola de oliua: sicu et vinea

recusa utibus super alias arbores promouerit: et per hoc signi-
ficantur tria genera hominū dignitatem regiminis refugientium.

Primi sunt deuoti querentes in oratione et diuinis ob-
sequiis occupari a quibus retrahit cura regiminis: que causat

distractionem mentis: et isti significantur per oliuam. Ps. li. b

Ego autem sicut oliua fructificaui in domo dñi. Secundi sunt

homines in sacra scripture studiosi de qua dicit Eccl. xxiiij. c.

S̄p̄s meus super mel dulcis: et hereditas mea sup mel et fa-
uū. Et ideo in ea studiosi refugient per curam regiminis eius

a dulcedine separari. et isti significantur per arboře sicū que re-
pondit: h. Nūquid possum deserere dulcedine mea

et vīce. Tertiū sunt hoies vere humiles qui non reputant se

dignos p̄motione ad regimen alioz. p̄pter quod hec refugiūt

q̄tū bono modo possunt: et isti significantur per vitem que licet nō

possit se sustinere sed ab alio fulcīt: tñ ex ea fructus optimus p̄

ducitur: sic vere humilis per alii regi et sustētari querit: et fru-
ctum optimū facit dicens: i. Nūquid possum desere-

re vinū meū quod deum letificat et homines et in

ter ligna t̄c. Humilitatis enim fruct⁹ est valde placens deo

et hominibus: propter quod beata virgo maria propter humi-
litatem ad concipiendum dei filium fuit electa: sicut ipsa di-

cit Luc. i. e. Respxit humilitatem ancille sue t̄c.

* Dixerūtqz omnia

Dixeruntq; oīā
Iid. Rhānus ex gen^o ru-
bi, quē vulgo sentīcē vīsi-
nā appellat: asperū nimis
et spinosum: p qd̄ antīp̄s
significat cū omī asperita-
te & feritate humānū gen^o
vastaturus. et eriet ignis
de rhāno. i. iniqtas de an-
tīchrissto: tōe q̄ in illo cō-
fidūt pariter cū illo deuo-
rabit. **B** Mīlitq; do-
min^o sp̄m. Aug. Et mīlit
de^o sp̄m malignū inf abi-
melech & viros sichimor^z.
hoc verbū vītrū impantem
an pmitētē deū significet
nō facile diffiniri pōt. Qd̄
enī h̄ posītū ē emīlit grec^o
h̄ exapestilen. qd̄ ē etiā in
psal. vbi legīt. Emitte lucē
tuā: q̄uis i q̄busdā loci in-
terptes nři vbi ē exapesti-
len. mīlit interptati sūt: nō
emīlit. Pōt ḡ & sic intelligi:
vt sp̄m malū de^o tāḡ volē-
tē ire inf eos emiserit. i. ptā
tem dederit maligno sp̄m
pacē eoꝝ perturbādi. vſc^z
adeo autē etiā mitti a dño
malignū sp̄m. xp̄ iusticiāz
vindicādi absurdū nō ē. vt
qdā ex exapestilen: etiā imi-
sit interptati sūt. **C** Sur-
ge itaq; noc. Aug^o. Et
nūc surge nocte tu et pp̄l's
tu^z tecū & insidiare i agro:
& erit mane sīl vt orīet sol
maturab & tēdes sup ciuit-
atē. Quidā latini habent
maturab. quidā vō mani-
cabis. Qd̄ vō grec^o h̄ nō
pōt dici vno vbo: qd̄ ē di-
luculo surges: & fortasse di-
ctū ē maturab a matutino
tpe: q̄uis etiā alijs tpb^z
dici soleat ad rē acceleran-
dā: manicab aut̄ latinū ver-
bū eē mihi n̄ occurrit. H̄
illō mouet: q̄ cū dixisset sīl
vt orīet sol addidit: dilucu-
lo surges cū ipm diluculū
qd̄ grece dr̄ or̄theos tpus
an solē significet: qd̄ iā vſi-
tatissime dr̄ cū albescere ce-
perit. Sic ḡ intelligēdū ē:
vt q̄ posītū ē mane ipm di-
luculū intelligat: additū est
aut̄ sīl vt orīet sol vt ex̄p̄me-
ret nō iā orto sole faciēdū
h̄ vbi fulgor^z appuerit sol
oriētis. Nō ei aliūde albe-
scit diluculū nisi cum cepit
pt̄ celi quāvidēm ab orīē
te lux sol̄ redeūtis attinge-
re. hinc ē q̄ i euāgeliovna
& eadē rē ali^z euāgelista di-
cit diluculo factā: cū adhuc
obscurū eēt ali^z oriēte sole
q̄: & ipa lux quantulacūz
diluculi: sole fit oriēte. i. ad
orū veniēte: et fulgorē de-
p̄sentie xp̄inqtate iactantē
sol esse dinoscit. Quā lucē
qdā idiote sol nō esse puta-
uerūt h̄ esse illā q̄ p̄mitus
pdita est anteḡ̄ de^o quar-
to die solē cōderet.

Tantichristum vel diabolum.
• **R**ix erunt oia ligna ad rhamnū: **E**leni et impa-
sup nos. **Q**ue rñdit eis: **H**i vere me regē vobis cō-
Aug. **N**ebemētioris cōminationis est et quodāmodo
st̄tuist̄: **V**enite et sub ymbra mea req̄escite. **G**i aut̄
efficacie presentioris si q̄s dicat: si nō vis facere qđ volo seuiat in te
tra mea. **I**.lam seuiat: vt quid eam teneo quasi dicat: seuiet promissi-
uo modo penam futuram intentans.
Nō vultis: egrediat̄ ignis de rhamino et deuoret ce-
dros libani. **N**ūc igil si recte et absq; pctō cōstitui-
st̄ sup vos regē abimelech: et bñ egist̄ cū hiero-
baal et cū domo eius: et reddidist̄ vicem bñficijs
eius q̄ pugnauit p̄ vobis et aiam suā dedit pericu-
lis: vt erueret vos de manu madian: q̄ nūc surrexi-
st̄ cōtra domū patris mei et interfecisti filios ei⁹
a **F**ideles de. lxx. linguis.
Septuaginta viros sup vnū lapidē: et cōstituist̄ re-
gem abimelech filiu⁹ ancille eius sup habitatores
a **F**ilius. pditio n̄s sicut et vos.
Sichē eo q̄ frater vester sit. **G**i ergo recte et absq; vi-
a **C**hristo. b **F**idelibus.
cio egist̄ cū hierobaal et dōmo ei⁹ hodie letemini
in abimelech: et ille letet in vobis. **G**i aut̄ puerse-
t̄ iniquitatis.
Egrediat̄ ignis ex eo: et sumat habitatores sichē et
oppidū mello: egrediaturq; ignis de viris sichē et
a **I**pm antixpm et se et alios p̄det. b **I**lsd. in p̄secutiōe antixpi
nō euadit nisi q̄ fugit: et in motē bñdictionis ascēdit: hic ē mōs quē
circūdat sc̄i quē moyses i deuteronomio bñdictiōib⁹ deputauit.
de oppido mello et deuoret abimelech. **Q**ue cum
dixisset fugit et abiit in berara: hitauitq; ibi ob me-
tum abimelech fratr̄ sui. **R**egnauit itaq; abime-
lech super israel tribus annis. **M**isitq; dñs spiri-
tum pessimuz inter abimelech et habitatores sichē.
Qui c̄perūt eum detestari: et scelus interfectionis
septuaginta filiorū hierobaal et effusionē sangu-
inis eoz conferre in abimelech fratr̄ suū: et inter ce-
teros sichimoz p̄ncipes qui eū adiurauerat. **P**ro-
sueruntq; insidias aduersum eū in summitate mó-
tium: et dum illius p̄stolarent aduentū: exercebat
latrocinia/ agentes p̄edas de p̄tereuntibus. **M**un-
ciatiūq; est abimelech. **V**enit aut̄ gaal filius obeth
cū fratribus suis et transiuit in sichimam. Ad cu-
ius aduentuz erecti habitatores sichē: egressi sunt
in agros vastates vineas: vrasq; calcantes. Et fa-
ctis cantantium choris: ingressi sunt phanum de-
sui: et inter epulas et pocula maledicebant abime-
lech/ clamante gaal filio obed. **Q**uis est iste abi-
melech: et quē est sichē vt seruiamus ei? **N**unquid
non est ipse filius hierobaal et constituit principi-
cebūl suum suum super viros emor patris sichē?
Cur ergo seruiemus ei: **U**tinam daret aliquis po-
pulum istuz sub manu mea/ vt auferrem de medi-
abimelech. **B**ictumq; est abimelech: Congrega-
exercitus multitudinem et veni: **Z**ebul enim prin-
ceps ciuitatis audit̄ sermonibus gaal filij obet-
iratus est valde: et misit clam ad abimelech nunc
os/ dices: **E**cce gaal filius obed venit in sichima-
cum fratribus suis: et oppugnat aduersum te ci-
tatem. **S**urge itaq; nocte cū pplo q̄ tecum est: et

a a **Dixeruntqz oia. i.** ad abimelech rōne predicta. et accipit hic ligna p sichimite in spāli et alijs q cū eis pstituerūt abimelech regē: vt pdictū est.
b **S**i autē nō vultis tē. Rhāmin' bñ plid. est dumus paru' qvēto agitat ex se emit-
tit ignē: sic abimelech agitat
ira succēdit pplz sichē: vt h̄. i.
iō s̄dīc: c **E**t de. ce. li. i.
pncipes dicti ppli. d **H**uc
igīt. **H**ic pñr applicat predi-
cta pabola ad xpositū videlicet
de imp̄catiōe maledictiōl sup
abimelech regem et sup pplm
ip̄z p̄stiuētē. et ptz l̄a ex dicti.
e **A**hisitqz do. **H**ic pñr
describit diuina punitiō: vbi
pmō describit sichimitarū re-
bellio. scđo rebellatiū ipugna-
tio/ibi: **D**ictūqz ē. etio vtroū
qz destructio/ibi: Porro abi.
Circa bñm d̄: **A**hisitqz. d. i.
pmisit. f **S**p̄m pel. i. p̄se-
tione seu discordiā excitari p
sp̄m malignū. g **I**n fabi-
z ha. vt suis iniq̄etib⁹ exigit
b⁹ destruerēt adiūcē: et p̄z l̄a
vloq ibi: h **A**gētes p. tē.
marie de ill' q fauebat abime-
lech. i **C**lenit autē gaal
in au. tē. ambiēs sup eos do-
miniū: vt ptz in sequentibus.
k **A**d cui⁹ aduentū tē.
Ad ē audaciōes effecti xp̄i ei⁹
pn̄tiā. l **E**gressi sunt in
agros tē. q p̄tinebat ad abi-
melech et fautores ei⁹: in cōte-
ptū ip̄i⁹. m **C**llamāte ga-
al fi. o. vt sibi pplm attrahē-
ret et p̄ abimelech excitaret.
n **Q**uis ē iste abi. q. d.
nulli⁹ ē momēti. o **E**t q̄ ē
sichē. q. d. ita nobilis ciuitas
ē et antiq̄ q nō debz fuire ei.
p **N**uqd n̄ ē ip̄e fi. hie. i.
hois q nō h̄z hic ius dñandi.
q **A**t v̄sti. pr̄in. i. p̄positū
vel p̄fectū put in hebreo h̄.
r **Z**ebub ser. su. et sic sec
magnum p̄tēptū. s **S**uper
vi. e. p̄a. si. i. sup viros tā an-
tiq̄ nobilitat⁹ q emor q fuit a
tpe abraā potes et nobilis. fu-
it p̄t et dñs illius ciuitatis.
t **C**ltinā da. ali. tē. ex q̄
patz q volebat dominari ibi.
v **D**ictūqz est abi. **H**ic
pñr describit ip̄oz rebellatiū
impugnatio ad instinctuz ip̄i⁹
zebul p̄positi sui: nūciātis libi
in secreto verba que audierat
ab ipso gaal et caute dissimula-
uerat. Et ptz littera vloq ibi:
x **D**ixit ad ce
***a** a **Dixeruntqz tē.** Per
rhānū q̄ ē arbor parua: et p̄mo
mollis ē sic herba: postea v̄o
spinaz h̄z: significat hoīes in
digni. pmotioe pmouerit m̄ p
curat multipli ciuitatis: et ḡnē
pūgāt: et ignē dissensiōis emit-
tunt q̄ ip̄i et pmotores sui de-
struit: sic p̄tiget abimelech et
habitorib⁹ sichē q male pro-
mouerāt eū in regē: et vtinam
aliā similib⁹ sic p̄tingat.

Dicit abimelech. August. Quod fuit patru abimelech vir de tribu isachar: cū abimelech patrem habuerit gedeon de tribu manasse. Quod & phua & gedeon fratres fuerūt: vt posset eē phua patru abi melech cui fili thola ipi abimelech succederet: potuerūt & gedeon & phua vñ habere matrem: ex q diversis pribus nasceret & fratres eēt viius matris filij: nō vni patris. Solebant em nubere femme de alijs tribub in alias. vñ & saul cū eēt de tribu ben

Nico.de ly.

* a **D**ixit ad 3e. q simulabat se eē cum gaal qusq abimelech repente veniret sup eum & socios ei: & subito eos interficeret: propter qd nitebatur eum decipere dicens:
b **C**Umbras motiū vides quasi ca. hoīm &c. sequit: Ecce pplos de ymbilico terre descēdit. i. de cacumie motis qd dicis ymbilic terre qz supeminet alijs partibus ventris. sequitur:
c **A**bijt & gaal expectante sichimoy po. q nō exiit ciuitate cū gaal ad pugnandū: s̄ expectabat interi belli euentuz.
d **Z**ebul autē gaal & socios ei expulit de vrbe. qz debellati iā fuerat in capo & apē h pplos ciuitat paruz curabat de eis: cetera patet vsq ibi:
e **P**alates p cam. i. manifeste discurretes: et ide dicit paeter gallice.
f **D**orro abimelech Hic dñter describit vrō rūq punitio. s. abimelech & eoꝝ q pmouerūt eū ad regnum: qz interfecit eos & finalē iterfecit e ab eis.
g **D**ixit & describit destruc̄tio vrbi siche: cum dr: s **Q**uaz ce. iter. ha. ei &c. ita vt sal i ea dispergeret. Sal em reddit terra sterile: & ideo qn aliquā ciuitate: spgebat ibi sal in signū pfecte victorie. Se cūdo describit destruc̄tio fortalitij: cū dr: h **D**cū au. q ha. i tur. si. &c. & ptz lfa vsq ibi: i **A**bimelech at ide p. ve nit ad op. the. ad obsidētū eū. Scidū aut q alia ē ciuitas in egypto q s̄l vocat thebes: de q su it legio thebeoz: cui p̄fuit sancto Daurici: & alia ē iudea noīe

t. 7.c
12. Re. II.c
t. 1 Re. 31.b
1. Pa. 10.a

Mota

tita in agro: & pmo mane oriente sole/irruē sup ciuitate. Illo aut egrediēte aduersum te cū pplo suo/fac ei qd potueris. Surrexit itaq abimelech cū oī exercitu suo nocte: & tetedit insidias iuxta sichimā ī qttuor locis. Egressusq ē gaal fili obeth & stetit ī introitu por te ciuitat. Surrexit aut abimelech & oīs exercitū cum eo de insidiarū loco. Cūq vidisset populū gaal dixit a ad cebul: Ecce de mōtib multitudō descēdit. Cui ille rñdit: Umbras montū vides quasi capita hoīm & hoc errore deciperis. Rursumq gaal ait: Ecce populus de ymbilico terre descēdit: & vñ cuneus venit p viā que respicit querū. Cui dixit cebul: Ubi ē nūc os tuū quo loquebaris: qz est abimelech vt seruam ei? Nōne hic pplos est quē despiciebas? Egregere et pugna ptra eū. Abijt & gaal expectante sichimoy populo & pugnauit ī abimelech: q psecut ē eū fugiente: & in vrbe cōpulit. Ceciderūtq ex pte ei plurimi vsq ad portā ciuitat: & abimelech sedet i ruma. Zebul at & gaal & socios ei expulit de vrbe: nec i ea passus ē cōmorari. Sequēti qz die egressus ē pplos in cāpū: qd cū nūciatis eēt abimelech tulit exercitū suū & diuisit i tres turmas tēdēs insidias ī agris. Cidēsq qz egredere ppls d ciuitate: surrexit & irruit ī eos cū cuneo suo oppugnās & obsidēs ciuitatē. due autē turmē palātes p cāpū aduersarios pseqbant. Dorro abimelech oī die illo oppugnabat vrbe: quā cepit iterfecti habitatori s bus eius: ipsaqz destructa ita vt sal in ea dispergeret. Qd cū audissent qz habitabat ī turre sichimoy: igsisi s̄t phanū di sui berith: vbi sed cū eo pepigerat: & ex eo loc nomē accēpat: q erat munitus valde. Abimelech qz audiēs viros turris sichimoy parif coglobatos: ascēdit ī mōtē selmō cū oī pplo suo: & arrepta securi p̄cidit arboris ramū: ipsitūq ferēs hūero: dixit ad socios: Qd me videt facere cito facite. Agit certatum ramos ī arborib p̄cidētes seqbāt ducē. Quos circūdātes p̄sidū succēderūt: itaq ita factū est vt fulmo & igne mille hoīm necarēt: viri piter & mulieres habitatoꝝ turris siche. Abimelech aut ide pficiscēsve nit ad oppidū thebes: qd circūdās: obsidebat exercitu. Erat aut turris excelsa ī media ciuitate: ad quaz cōfugerat simul viri ac mulieres & oēs p̄ncipes ciuitatis clausa firmissime lanua: & sup turris tectū stātes p propugnacula: accedēsq abimelech iuxta turrim pugnabat fortiter: & appropinquās ostio ignem supponere nitebatur. Et ecce vna mulier fragmen molē de sup lacens illisit capiti abimelech: & p̄fregit cerebrū eius. Qui vocavit cito armigerum suū & ait ad eū. Euagina gladiū tuū & pcute me: ne forte dicat qz a se mina iterfecit sim. Qui iussa pficiēs: interfecit eum. Illoqz mortuo oēs qz cuꝝ eo erant de isrl reuersi sunt in sedes suas: & reddidit de malū qd fecerat abimelech ptra patrē suū: iterfecti septuaginta fratrib suis. Sichimitis quoqz quod operari erant retributū est: & venit super eos maledictio ioathan filij hierobaal. Ca. X

Qd abimelech surrexit dux in israel tho la filius phua patrui abimelech: vir de

iudea noīe thebsa: de qua fuit helias thebites: & alia ē in grecia qz dr thebe a qz dicū theban: & i hac obsidiōe abimelech iterfecto ē. vñ sequit: k Et ecce vna mulier fragmē mo de ia il ca abi me & cō cere ei. In breo hr: Ceruice eius. Si em cōfregisset cerebrū statim fuisset mortu: vt videatur: qd tñ nō fuit: imo p̄cepit postea armigeru suo p̄terficeret eū. vñ subdit: l Et pcute me: ne forte di: qz a fe iterfe sim: pl em formidauit opprobriū etiā post mortē qz aie dānationē. nō em licitū est alicui sic accelerare morte suaz. m Et reddi de malum qd fecerat abimelech &c. Nec ē cōclusio hui ca. ostēdens qz iter malū abimelech & p̄mouentū ipsum reuersus est in caput eoz sim maleditionem ioathan filij gēdeonis.

Ca. X

Dicit abimelech. Hic describit qnta tribulatio filioꝝ israel a qualibet rati fuerūt p iepte. Et primo ponit pondus tribulationis, secundo modus liberationis. ca. p. tertio impetus seditionis. p. ca. Prima in duas: qz pmo describitur tēpus pacis. secundo tribulationis: ibi: filii aut israel: vt opposita iuxta se posita magis elucent. Tempus aut pacis describit sub duob judicib successe p̄sidentib. Tempus aut secundi ponit: ibi: Huic successit iair. De primo dicit: n Post abimelech surrexit dux i israel: nō dicit rex sicut de abimelech q inique vñ pauit sibi nomen regium. Iste aut rediit ad modum pristinū quo iudices perāt scz p modū directiōis & cōsilii magis qz p modū dominij. o Thola fili phua patrui abi. Patriꝝ est frater patris: & iō p̄m istā translationē phua fuit frater gedeonis: sed se quens littera videtur repugnare cum dicitur: Vir de isachar. Gedeon autē fuit de tribu Manasse: vt dictum est supra. vj. ca. tribus autem erant in omnib

* te. Ad qd Adoraliter. n Post abimelech surrexit dux in israel thola si. &c. In hoc capitulo mihi non occurrit aliquid exponendū mystice quod sit alicuius momenti propter qd p̄transco.

Atribu beniamin dedit filia suā danid
hoī de tribu iuda: et sacerdos d' tribu
leui duxit filiā iorā reg' hoīs d' tribu
iuda. hinc elīzabēth et maria cognate
in euāgelio legūt: cū fuerit elīzabēth
de filiab' aarō. ex q' itelligis de tribu
leui aliquā nupsisse in tribū iuda vñ
ficeret int̄ ambas illa cognatio: vt dñi
caro: nō solū de regia: b' etiā de sacer
dotali stirpe p̄pagaret. **La. IX.**

Fuit itaq̄ illo t̄c. Aug^{24.8}.
Iepthe iterat̄ agiēs: qui
pul̄ suis apuit sensum vt intelligerent
scripturas. hūc iepthe frēs de domo
pr̄is expulerūt: tāq̄ legitim' vrois si
lii fornicariē filiū. Hoc d̄ xpm fecerūt
pr̄incipes sacerdotiū: scribe et pharisei:
qui de leg' obseruatione gliari vide
bant tāq̄ legē soluerer: et iō legitim'
fili' nō esset: et q̄tū ad gētē m̄ ei' sy
nagogā iudeoz dici pōt: q̄ sepe cum
idol fornicata ē. S̄ illi q̄s obfūato
res legis videbant legitim': h̄ aut̄ d̄
legē facere videbat. Iō tāq̄ legitim'
nō legitim' iure sibi visi sunt eiecisse.
Pm h̄ em plebs illa dicta ē fornicari:
q̄ leg' p̄cepta nō suās et tāq̄ viro nō
exhibebat fidē.

Nico.de lyra

* Rte. Ad qđ pōt dici q̄ incōmixtio
tribuū fuit s̄b p̄cepto ne cōmiserent
sortes hereditatiū: vt dictū fuit Nūe.
xxxv. et iō mulieres q̄ nō habebāt he
reditatē poterāt nubere cū vir' alteri
us tribus: vt dictū fuit ibidez: q̄ ex h̄
nō sequebat cōmixtio sortiū. Mater
aut̄ gedeonis h̄m ista fuit huius cōdi
tiōis: et sic successiue h̄rit vni viro de
tribu manasse et alteri d̄ isachar. Sci
endū tñ q̄ vbi trāslatio n̄ra h̄z phua
patrui abimelech. In hebreo habet:
Filiū dodo. et h̄m hebreos est hoc no
men p̄priū patr' ipius phua. et h̄m h̄
nō oportet dicere q̄ phua et gedeō fu
erāt frēs ex pte matr'. Sciendū etiā
q̄ dodo apud hebreos est etiā nomen
cōmune: et significat patruū suū. et h̄m
hoc p̄cessit trāslatio n̄ra. sic in latino
idē nomē aliquā est p̄priū et cōmune:
equinoce tñ: sic h̄ nomē romanus ali
q̄ accipit p̄ p̄prio noīe vnius hoīs.
aliquā p̄ noīe adiectivo cōmuni ad om
ne hominē romanū. trāslatio aut̄ n̄ra
discrepat hic ab hebraico: vt p̄t p̄ pre
dicta. a **H**uic successit iair t̄c.
Hic describit t̄ps scđi iudicis. Et p̄t
lra vsc̄ ibi: b **S**edentes super
triginta pullos asinarij. i. mulos
h̄m trāslationē istā. In hebreo nō ad
dit asinarij. et id h̄m doctores hebrai
cos: p pullos intelligunt h̄ equi iue
nes et electi. c **F**iliū autem isra
el peccatis t̄c. Hic cōsequenter de
scribit t̄ps tribulationis: vbi p̄mo de
scribit culpa / cum d̄r: Filiū autē isrl
peccatis veteribus iūgetes no
ua. que explicani magis in particula
ri / cum d̄r: d **E**t seruierunt ido
lis baalim et astaroth t̄c. Et nomi
nant h̄ septem idolatrie: vt p̄t in lra.
Secundo ponit debita pena / cum d̄r:
Lōtra quos dñs iratus tra. t̄c.
Et p̄t. Tertio penitentia / cum subdivi
tur: Deccauius tibi t̄c. Et sequi
tur: e **Q**uib' locutus est do
mins. l. p̄ phinees q̄ adhuc viuebat
vt dicit

isachar q̄ habitauit in sanir mōtis
ephrai: et iudicauit isrl vigiti et trib'
ānis: mortuisq; est ac sepult' in sa
nir. **H**uic successit iair galaadites a
q̄ iudicauit isrl p̄ vigiti et duos ānos
bñs trigita filios sedētes sup trigi
ta pullos asinarij: et p̄ncipes triginta
ciuitatum q̄ ex nomie eius sunt
appellate auothiair: id est oppida
iair vsc̄ i p̄ntē diē in terra galaad:
Dortuusq; ē iair ac sepult' in loco
cui ē vocabulū camō. **F**iliū aut̄ isrl c
ptis veteribus iūgetes noua: sece
rūt malū in cōspectu dñi et seruie
rūt idolis baalim et astaroth et dñjs
syrię ac sidonis et moab et filiorum
amon et philistijm: dimiserūtq; do
minū et nō coluerūt eū. **C**ontra q̄s
dñs iratus tradidit eos in manus
philistijm et filiorū amon: afflictioq;
sunt et vehementer opp̄ssi p̄ annos
decē et octo oēs q̄ habitabāt trans
iordanē in terra amorrei q̄ est in ga
laad: instantū vt filiū amon iorda
ne trāsmisso vastaret iudā et benia
min et ephraim. **A**fflictusq; est isrl
numis. Et clamantes ad dñm dixe
rūt: Deccauius tibi: q̄ dereliq
mus te dñm deū n̄m et seruuimus
baali. **Q**uib' locut' est dñs: Nūqd
nō egyptij et amorrei filiū amon et
philistijm sidonij q̄q et amalech et
chanaan oppresserunt vos: et cla
matis ad me et erui vos de manu
eorū. Et tamen reliquistis me et co
luistis deos alienos. Idcirco non
addā vt vltra vos liberē. Ite et in
uocate deos q̄s elegistis: Ipi vos
liberent in tempe angustię. **B**ixe
runtq; filiū israel ad dominū: Dec
cauius: redde tu nobis q̄cqd t̄
bi placet tñ nūc libera nos. Que
dicētes: omnia de finibus suis alie
norū deorū idola piecerunt: et ser
uierūt dño deo: qui doluit sup mi
serijs eorū. Itaq̄ filiū amon cōcla
mātes in galaad fixere tentoria: cō
tra q̄s ɔgregati filiū isrl in masphat
castrametati sūt. **B**ixerūtq; p̄ncipes
galaad singli ad p̄xios suos: Qui m
prum' ex nobis ē filios amon cepit
dimicare erit dux p̄pli galaad.

Luit itaq̄ illo **La. XI.** in tempe iepthe galaa
dites vir fortissim' atq;
pugnator filius mulie
ris meretricis qui natus est de ga
laad.

vt dicunt hebrei: tamen si dictū eoꝝ ē
vez erat multū antiquus: quia a tem
pore quo filiū israel debellauerūt seō
et og et balach vsc̄ ad tēpus iepthe
qui liberauit filios isrl de hac tribu
latione fluxerūt anni trecenti: vt ha
bet caplo sequēti. deficit tamē aliq
vt diceſ: et tñ extunc phinees iā erat
homo pfectus: quia fuit ductor exer
citū ī madianitas: vt habet Nūe.
xxxi. Poteſt etiā dici q̄ fuit p̄ alī p̄
phetam: quia nō nominat h̄c q̄s il
le fuerit. **F**unquid non egypti
tāq̄ et amorrei t̄c. Hic nominant
iepc̄ gentes a quibus tribulatiōes
passi sunt filii isrl ī septē idolatrias
supra nominatas in quibus delique
rant. **I**dcirco nō addamyt
vltra vos liberem. Tales nega
tiones diuini auxiliū intelligēde sunt
sub conditiōe. si vere nō peniteat il
li qui sūt in afflictio positi: vt p̄t ex
sequētibus. **I**te et inuocate
deos quos elegistis t̄c. Ironice
loquit: vt de peccatis magis doleat
et p̄fundant. Ideo subdit: i **D**ix
eruntq; filiū israel ad dominū:
peccauimus t̄c. Et q̄ hec penitē
tia vera fuit. p̄t p̄ hoc quod subdit:
k **O**mnia de finibus suis ali
enoꝝ deoꝝ idola piecerunt: et
seruierūt dño deo. et ideo p̄s ne
gatū auxiliū cōcessit dominus. Ideo
subdit: i **Q**ui doluit sup mis
erijs eorū. Itaq̄ filiū amon con
clamantes. i. ad bellū mutuo se cō
uocantes et ehortātes contra israel.
m **Q**ui primus ex nobis con
tra filios amon ceperit t̄c. **H**oc
dixerūt p̄ncipes d̄ galaad: vt aliq̄s
cū maiori diligētia esset capitaneus
in bello: q̄ ad victoriā p̄sequendam
multum valet diligentia ducis et cō
stantia ipius. **La. XI.**

Fuit itaq̄ t̄c. Descripto
p̄dōre tribulatiōis: hic cō
sequenter describit modus
liberationis: vbi primo describit cō
ditio ducl̄ liberātis. Scđo humiliatio
ipius depcātis ibi: Et misit nūcios.
tertio p̄stratio aduersarij rebellātis/
ibi: Factus est q̄. Circa primū descri
bit ipius iepthe electio. Scđo ipius
in p̄ncipē electio ibi: In illis dieb'.
Circa primū d̄r: Fuit itaq̄ illo in
tempe iepthe galaa. **G**alaad
ad aut̄ aliquā accipit p̄ nomē vnius
terre. aliquā p̄ noīe vnius ciuitatis in
illa terra. et aliquā p̄ nomē vnius ho
minis. et omnibus istis modis iepthe
dicit galaa. quia fuit natus de
terra galaa: et pater eius vocatus ē
galaa: vt statim subdit in hoc caplo.
Et ciuitas sua vocata ē galaa: vt ha
bet. i. ca. xii. o **F**ilius mulier
meretricis qui natus est de ga
laad. Hebrei dicunt: filius mulieris
hosipatricis: q̄ nomē hebraicū h̄ po
sitū est equocū ad meretricē et hospi
tricē: vt di
Moraliter. n **F**uit itaq̄ illo
in tempe iepthe galaa. **D**oraliter
In hoc caplo lra nostra discrepat in
plurib' ab hebraica. P̄cio in h̄ φ d̄r:
o **F**ili'mu. me. Hebrei dicunt: fi
li'mulier' hosipatricel. Scđo in h̄ qđ
d̄r: De adultera m̄re generatus es.
Hebrei et libri n̄ri correcti h̄nt: De
g * altera matre

Glo. ordi.

Judicium

La. XI

Nico. de lyra

Exhibebat fidē. a **H**abitauit i ter. thob. **A**ug. **H**abitauit in terra thob. i terra. l. bona; vel poti⁹ optima. **Q**d em⁹ grece agathon; b latine optimū dicitur. Id aut̄ interpretat thob: vbi videtur intelligēda resurrectio. Que em⁹ maḡ terra optima b terrenū corpus excellēta immortalitatis et incorruptiōis induitū.

t 56. dist. c. te passionē cu publicanis et pctōib⁹ māducauit dices: Nō est opus sancte me dicus h̄ egrot. Inter latrones q̄z crucifixus: vñ de cruce in paradisum trāstulit. Postq̄ vero surrexit et cepit esse in terra thob: collecti sūt ad eū sclerati hoīes de remissiōe pctōy: q̄ cū illo ambulabat; q̄ sm̄ p̄cepta ei⁹ viuebat: hoc etiā quotdīe sit: dū cōfugiūt ad eū impū ut instificent et discāt vias eius.

Dat. 9. b **L**uc. 23. f **C**on illis dieb⁹ pugna. t̄c. **A**ugusti. Qui abiecerāt ipm ad eū rursus conuersi in ipo receperunt salutē. Unde in actibus aploū petro hortante ut ad eū venterent quē fuerāt p̄secuti⁹: muliti sūt copuncti corde ab ipo quē alienauerūt desiderātes salutē. Quid em⁹ liberari ab inimicis nisi a peccatū saluari?

Dcl. 2. f **R**it: Sic em⁹ ait: Agite penitētā et bapti⁹ ceū vñlquisqz vñm in nomine dñi iesu xp̄i: et remittent⁹ vobis p̄tā vñra: vel illa p̄tā significat vocatio iudeoz q̄ in fine sperat: qd̄ videt⁹ notari cū dī: et factū est post dies. i. post tps: q̄ si nō illud intelligat qd̄ recēti passiōe dñi ē factū: sed qd̄ postea futurū: qd̄ videt⁹ p̄tinere q̄ seniores galaad venerūt ad iepthe: vt p̄ etatē senilē nouissima tpa signifcent. d **D**ixerūtqz prin. ga. **A**ugusti. Tale qd̄ figuratum est in ioseph: quē fr̄es vñdetes abiecerūt: et cū fame tribularent ad ei⁹ opē misericordiāḡ cōuersi sūt. b vero ampli⁹ elucet significatio futuroz: q̄ nō ip̄i prosuls fratres q̄ eiecerūt iepthe ad eū venerūt: h̄ galaad seniores p̄ toto pplo supplicates sicut eadē gēs nō dicit israel suis i eis q̄ tūc fuerūt: christūq̄ reprobauerūt: siue in eis q̄ postea ad ei⁹ opē reuersi sūt. pplo em⁹ dicit inimico: siue in maiorib⁹ siue in minorib⁹: siue i posteris suis: lōga odia trahēti: tādēq̄ pueri in eis q̄ tūc sūt suertendi. **M**ōne vos odio habuistis me: et eieciſtis de domo patris mei: putauerūt em⁹ se eieciſtē xpm̄ d̄ domo dauid in qua regnū ei⁹ nō erit finis.

Luc. 1. d **E**t pugnes ḥ fi. āmō. **A**ugusti. Q̄ p̄tra filios āmō dux querit iepthe: quibus victis liberent q̄ eo duce belare cupiebat: q̄ āmon interpretat filius populi mei: vel populū meroris: aut illi significans inimici qui ex ipsa gēte i in fidelitate pm̄anserūt: aut oēs gehenne p̄destinati: vbi erit fletus et stridor denū tāq̄ populo meroris. quāq̄ pp̄lus meroris diabolus et angelī ei⁹ p̄ueniēter intelligunt: vel q̄ eternā miseriā eis quos decipiūt acq̄runt: vel q̄ ipsi eterne miserie deputati sunt. **E**go ero yester pri. **A**ug. Id est rex quez nōdū habebat gēs illa tpe iudicū. Ceperūt aut̄ h̄re saulē regē: et postea successores ei⁹. **N**ā in deuteronomio cum eis p̄cipit quē debeat habere regē: si b̄ eis placuerit: non ibi rex sed princeps nominat: sed iepthe illum significabat qui verus ē rex. **A**ug. Rex scilicet sicut in ti

Nico. de lyra

* tatrice: vt dictū fuit **S**oſue. ii. de rāb: et forsitan veraq̄ significatio isti mūlieri cōuenit.

lieri cōuenit. a **H**abuit aut̄ gala. vx. de q̄ susce. si. pa. / ter iepthe. **A**roīe alia et verā. b **C**heres in do. pa. no. esse nō poteris. q̄ de adultera matre natus es. In hebreo habet et in libris correctis: Quia de altera matre natus es. c **C**ōgregatiōs sūt t̄c. In hebreo nō habet hoc: et latrocinates; credibile ei ē q̄ agebat p̄das de aduersarij filioz isrl̄ tm̄: sicut dauid et viri ei⁹ faciebat: vt h̄. i. Reg. xxvij. d **I**n il. dieb⁹. **B**ic p̄nr iepthe in p̄ncipē terre galaad eligit. vñ subdit: e **D**ixerūtqz ad eū: **C**ele ni et esto p̄nceps nr̄. dū in tu sis dux belli nr̄. f **Q**uib⁹ il. re. nō statim credes eis. pp̄ ea q̄ passus fuerat ab eis. g **M**ōne vos est q̄ odi. me h̄ supra dictū sit de fratrib⁹ suis tm̄ q̄ elecerūt eū: tñ h̄ alloquīt senes illi⁹ populi generali: q̄ ad q̄rimoniā et istincū fratrib⁹ suoz senes q̄ erāt iudices illi⁹ pp̄li elecerāt eū: vel forte inter illos q̄ venerūt ad iepthe erāt frēs sui: vñ eo rū aliq̄ ad q̄s p̄ncipaliter direxit obuz suū: pp̄ter qd̄ diligēti⁹ explicat intētū suū dicētes: h **O**b h̄ac igis cām t̄c. Quia explicata r̄ndit iepthe.

i **H**eres i domo patris nr̄ eē nō poteris: q̄ d̄ adultera matre na + a **A**ug. Quia quāt̄ eē abscondit et seui entes latuit. Si ei cognouissent: nū q̄ dñm glorie crucifixissent. fugit: q̄ morientis infirmitatē viderūt h̄ nō virtutē resurgētis. tūtus es. **N**ūos ille fugiens atq̄

a deuitās habitauit i terra thob. b **C**ōgregatiōs sūt ad eū viri iopes et latrocinates: et quasi p̄ncipē se q̄bant. **I**n illis dieb⁹ pugnabāt d̄ filiū āmon p̄tra isrl̄: qb̄ acriter instantib⁹ prexerūt maiores natu + a **A**ug. Abiçēs vel reuelatio: q̄ p̄o ipm̄ abiecerūt sed eis postea reuelabāt.

d̄ galaad vt tollerēt i auxiliū sui iepthe d̄ fra thob. **D**ixerūtqz ad eū: Veni et esto p̄nceps nr̄: et pu a **T**ā interpretat fili⁹ pp̄li mei: vel fili⁹ meroris: hi sūt q̄ ex ipa gēte ifideles pm̄aserūt: vel qui gehenne deputati sunt vel diabolo gna cōtra filioz āmōn. **Q**uib⁹ il et angelis eius. a **T**elegans respōsio p̄ phētā evidētūs exprimit.

lē r̄ndit: * **M**ōne vos estis q̄ odi s a **O**piniōne vestra. **T**ādāid. stis me et eieciſtis de domo pris mei: et nūc venit ad me necessita a **T**āq̄ tūc venim⁹ ad te: vt p̄sequeremur modo venimus ut sequamur.

d̄ te cōpulsi: **D**ixerūtqz p̄ncipes galāad ad iepthe: **O**b hanc igis h̄ cām nūc ad te venim⁹ vt pfici scar̄ nobiscū: et pugnes ḥ filios āmon: līsc̄ dux oīm q̄ hitat i galāad. **J**epthe q̄z dixit cis: **D**ive i re venistis ad me vt pugnē p̄bis p̄tra filios āmon: tradiderit q̄ eos d̄fis i man⁹ meas: ego ero vñ p̄nceps: Qui r̄siderit ei. **B**ns k̄ q̄ hec audit ip̄e mediator ac testis est: q̄ nr̄a p̄missa faciemus. **A**biūt itaq̄ iepthe cū p̄ncipib⁹. T̄ q̄ ipse est caput corporis ecclie. **T**ādāid. s. non regem.

galāad: fecitq̄ eū oīs pp̄ls p̄ncipe sui. **L**ocutusq̄ est iepthe oēs i fm̄des suos corā dñō i maspha.

* adultera matre nat⁹ ē. **E**rtio i b **D**onat qd̄ dī: c **C**ōgregatiōs sūt ad eū viri iopes et la. **H**ebrei nō habet latrocinates: h̄ tm̄ viri iopes. Ego aut̄ intendo caplīn istud exponere mystice p̄m l̄fam hebraicā quā reputoveriorē. **I**git p̄ iepthe q̄ dī vir fortissim⁹: allegorice p̄t intelligi dñs nr̄ iesus xp̄s q̄ tāte fortitudinis ē q̄ portat oīa verbo virtutis sue vt dī Deb. i. Et bñ dī: sūlius mulier hospitatriis. i. q̄d̄is marie: q̄ ex plenitudine sue pietatis recipit oēs ad eā debite recurrētes in hospitū sue misericordie. **B**er. i. **M**aria oīb̄ oīa facta est: sapientib⁹ et insipientib⁹ debitricē se fecit: oīb̄ sūli mīserico: die aperuit vt de ei⁹ plenitudine acciperēt vñiuersi. Que bñ dī altera mater. i. alteri⁹ p̄ditōis q̄ certe m̄res: nā ipa sola mater est et vñgo. H̄uc aut̄ iepthe. i. iesū xp̄m reprobauerūt frēs sui. iudei: q̄rū erat frater p̄m carnē: et ipē fugit ab eis in p̄secutiōe herodis: **D**at. ii. et i p̄secutiōe ciuitū suoq̄ vñgo: luerūt eū p̄cipitare d̄ sup̄ilio mortis: sup̄ quē fūdata erat ciuitas eoꝝ: vt h̄. **A**ce. iii. Et cōgregati sūt ad eū vi. iopes. i. apli et alii discipuli pp̄ ipm̄ oīa relinquentes. t̄ **P**errexerunt maiores natu de galāad vt tol. in auxil. sui iepthe. Per istos maiores possunt intelligi iudeoz doctores: q̄rū aliq̄ recurrerūt ad ei⁹ auxiliū ante passionē suā credētes in eū vt nāthanael: **J**oh. i. et nōcēm⁹ q̄ erat magister in isrl̄. **J**oh. ii. et plures alii q̄rū noīa nō exp̄mūt i euāgelio: d̄ qd̄ d̄ **J**oh. xii. f. De p̄ncipib⁹ aut̄ multi credēt̄ i eū t̄c. Et loq̄ euāgelista d̄ ipē ante christi passionē vt p̄t̄ intuenti. *

* Reuertete

Asicut in titulo cruce scriptū est. postq̄ em̄ iepthe liberanit eos ab inimicis: nō eis rex factus ē: vt intelligeremus hec poti⁹ ad xp̄m h̄ ad ip̄m iepthe pertinere: de q̄ scripture narrationē cludit ita: Et iudicavit iepthe isrl̄ seū āmon⁹ et mortu⁹ ē t̄c. Judicavit ḡ isrl̄ sīc ceteri iudices: nō ibi regnauit vt p̄nceps sicut hi qui regnoꝝ voluminibus prīmenē.

a **Nōne ea q̄ possedit.** Aug. Nōne q̄cūq̄ hereditauit tibi chamos de tu⁹ possidebis t̄c. Qd qdam latini sic iter p̄tati sunt. Nōne q̄cūq̄ dedit tibi chamos de tu⁹ possidebis t̄c. vbi videt iepthe cōfirmasse deū qui vocat chamos potuisse ali qd hereditat dare cultoribus suis. Quidā vō sic habet: Nōne q̄cūq̄ possedit chamos de tu⁹ hec possidebis: q̄si aliquid tale potuerit possidere: An forte sm̄ h̄ dictū ē q̄ sub angelūstitute sunt gētes iuxta cāticū moysi. Nūqd ille āgel⁹ h̄ erāt s̄lū āmō: chamos dr. Quis h̄ audeat affirmare cū possit itelligi h̄ opiniōne ei⁹ dictū q̄ putabat deū suū posseidē h̄: vel i possessionē sibi dedisse:

Et circūiens

Nico. de lyra

* a **Et misit nuncios.** Hic p̄r ponit supplicatio dēcantis. Ad cui⁹ intelligentiā p̄siderandū q̄ filiis isrl̄ p̄tētibus trālitū pacificuz p̄ terrā sc̄d regis amorre: nō solum ip̄e negauit sed eis occurrēs eosdē etiā ad preliū p̄uocauit. ppter qd dñs ip̄m et terrā suā in manus filio rū israel tradidit: cuius terre vnam partē seon abstulerat a filiis moab vt habeat Numeri.xxi. Rex autem iste āmon de quo hic agit regnabat etiā in moab: ppter qd illā terrā quā seon abstulerat de moab tanq̄ suā repetebat et a filiis isrl̄ in iuste possessam dicebat: qd nō erat ver. sicut fuit declaratus Nūne.xxi. H̄ḡ circa hoc primo ponit ipsius iepthe petatio humiliis. sc̄d regis āmon responsio irrationabilis/ibit: Quibus ille respōdit: tertio respōsionis evacuatio rationabilis/ibit: Per quos rursum. Circa primū dicit: Et misit nuncios ad regēz filiorū āmon. volebat em̄ declara rare titulū suū iustū. et ideo p̄mo misit nuncios de pace tractāda. et in h̄ se humiliavit dicens: b **Quid mihi t̄b̄ est?** Quasi diceret: nō habeo voluntatē bellandi tecū: nec tu habes causā p̄ me. c **Et va stares terram meām.** i. meo regimini et defensioni commissam.

d **Quibus ille respōdit.** Hic p̄sequēter ponit responsio irrationabilis/ibit: cum dicit: e **Quia tu lit israel terram meām.** qd erat falsum: quia israel non abstulit a filiis moab et āmon aliquid de terra sua: vt habeat Nūne.xxi. et Deute. ii. sed solum a seon et og. et illud fuit eis licitum: vt declaratum fuit Nu me.xxi. et itey hic declarabīt p̄ verba iepthe. f **Per q̄s rursum.** Hic p̄sequēter ponit dicte responsionis evacuatio rationabilis: vbi iuste pol debant tri lici rōne. Prima rō Diuissio illū isrl̄ ter iuste pol debant tri lici rōne. Prima rō sicut in titulo cruce scriptū est. postq̄ em̄ iepthe liberanit eos ab inimicis: nō eis rex factus ē: vt intelligeremus hec poti⁹ ad xp̄m h̄ ad ip̄m iepthe pertinere: de q̄ scripture narrationē cludit ita: Et iudicavit iepthe isrl̄ seū āmon⁹ et mortu⁹ ē t̄c. Judicavit ḡ isrl̄ sīc ceteri iudices: nō ibi regnauit vt p̄nceps sicut hi qui regnoꝝ voluminibus prīmenē.

a **Aug.** Mittit nūcios pacis sicut apls in quo xp̄s loquebat. ait: Si fieri p̄t qd ex vobis est cū qib⁹ hoib⁹ pacē habentes.

Et misit nūcios ad regē filiorū āmon: a **Aug.** Admonet nos doctrīa xp̄i quēadmo- q̄ ex persona sua dicerēt: Quid mihi et b̄ dñ sit abulādū. i. viuēdū int̄ eos: q̄ nō sm̄ p̄positū vocati sūt sc̄i. Mōuit em̄ dñs q̄ sunt eius.

tibi est: qr̄ venisti h̄ mevt vastares ter rā meā: Quibus ille r̄ndit: Quia tū lit isrl̄ terrā meā qñ ascēdit d̄ egypto: a finib⁹ arnō vsc̄ iaboch atq̄ iordanē. Hunc ḡ cū pace redde mihi eam. Per q̄s rursum mādauit iepthe et im̄ perauit eis vt dicerēt regi āmon: H̄ec dicit iepthe: Nō tulit isrl̄ terrā moabi nec terrā filiorū āmon: sed qñ de egypto cōscenderūt: ambulauit p̄ solitu dinem vsc̄ ad mare rubrū et venit in cades. Misitq̄ nūcios ad regē edō dices: Dūmitte vt trāseā p̄ terraz tuā. Qui noluit acq̄escere p̄cibus eius. Misit q̄z ad regē moab: q̄ et ip̄e trāsitū h̄bere p̄temp̄lit. Misit itaq̄z in cades et circūuit ex latere terrā edō et terrā moab. Cenitq̄ ad orientalē plagā terrē moab et castramētās ē trās arnō nec voluit intra terminos moab. Arnon q̄ppē cōfiniū est terrē moab. Misit itaq̄z isrl̄ nūcios ad seon re gē amorreū q̄ habitabat in ese boni et dixerūt ei: Dūmitte: vt trāseā p̄ terrā tuā vsc̄ ad fluvium. Qui et ip̄e isrl̄ verba despiciens nō dimisit eum trāsire p̄ terminos suos: sed infinita multitudine cōgregata egressus est h̄ s̄ eū in iesca et fortiter resistebat. Tradi dītq̄z eū dñs i manus isrl̄ cū omni exercitu suo et p̄cussit eū: et possedit om̄ne terrā amorrei habitatoris regiōis illius: et vniuersos fines eius/ d̄ arnō vsc̄ iaboch: et d̄ solitudie vsc̄ ad iordanē. Dñs ergo deus isrl̄ subuertit amorreū pugnantem h̄ illū pplo suo isrl̄. Et tu nūc vis possidere terrā ei⁹: **Mōne ea que possedit chamos deus k** tuus tibi iure debent. Que aut dñs m̄ deus nostervictor obtinuit: in nostrā cedent possessionē. H̄isi forte melior n̄ es balac filio sephor rege moab: aut o docere potes q̄ iurgatus sit h̄ isrl̄ et p̄ pugnauerit h̄ eū qñ habitauit in ese boni et viculis ei⁹: et i arōer et vill illi⁹: vel in cūctis ciuitatibus iuxta iorda-

pugnauerūt filios āmon et moab: sed seon eos impugnante oc ciderūt: et p̄sequens quicquid possidebat iure belli acquisie rūt. Hanc aut rationē iepthe tangit diffuse repetens p̄cessum filiorū isrl̄ declinādo a terminis āmon et moab: vt habeat Deute. ii. et Nūme.xxi. Et p̄t l̄a vsc̄ ibi: g **E**gressus est contra eum in iasa. Ip̄e em̄ seon iuit obuiā filiis isrl̄ etiā extra terrā suam ad eos debellandū. Er quo patet q̄ habuerūt contra eū iustū bellū: et p̄sequēs regnū eius iusto bello acq̄ sitū a filiis isrl̄ sūt ab eis et iuste possētum. h **T**radiditq̄ eū do minus t̄c. Dic ponit secunda ratio que accipit ex auctoritate diuīsa: quia est dñs celī et terre: et ideo p̄t terram ab uno possessam alteri dare p̄ sua voluntate: quod fecit de terra possētum a seon rege tradendo eā filiis isrl̄ possidendā: sm̄ q̄ d̄ Deute. ii. e. Ecce tradidit in māu tua seō regē esebō amorreū et terrā eius in cipe possidere t̄c. et hanc rationē tāgit iepthe dicens: T̄radiditq̄ eū dominus in māu israel cū t̄c. Et p̄t l̄a vsc̄ ibi: i **N**onne ea que possedit chamos t̄c. Qd dupliciter exponit. Uno modo sic: Que possedit chamos deus tuus: id ē populus moab qui chamos colebat: vt sit sensus: q̄ illa pars terre moab que actū possidebat ab eo qñ filiis isrl̄ debellauerūt seon: illa de iure erat populi moab: nō aut illa p̄s quā possidebat seon a filiis isrl̄ acq̄sita. Alio modo exponit vt sit cōfir matio rationis p̄cedentis. Ad cui⁹ intellectum est considerandū: q̄ si cut fideles victorias suas attribuunt deo vero: ita infideles victorias su as suo deo falso. Dicit igit: Mon ne ea que possedit: Id est possidere te fecit. k **C**hamos deus tuus. sm̄ opinionē tuam. l **T**ibi iure debent: Id est reputas iuste acquisita p̄ victoriā. m **Q**ue autem dominus deus noster victor obtinuit: quasi diceret m̄to fortius illud qd obtinuimus deo vero nobis victoram prestante: iuste est nobis acquisitū et possētum. n **I**lli forte melior es. H̄ic p̄nit tertia ratio que hic accipit ex p̄scriptione: quia populus isrl̄ fuerat in tam longeua et pacifica possētione huius terre q̄ nullus de cetero deberet reclamare: et marime quia iustus titulus p̄cesserat: vt patet ex p̄dictis. et hoc est quod dicit: H̄isi forte melior es Balac filio sephor rege moab: qui erat rex moab illo tpe quo debellatus fuit seō: vt habeat Nūme.xxi. qui lz vocauerit balaā ad maledicendū filiis isrl̄: non tamen repeatebat terram moab quaz filiis isrl̄ abstulerant a seon: sed timebat ne p̄deret aliam partem et terram madian de qua erat natus: vt dictum fuit ibidē. nec alijs alias rex post eum repetiuit hanc terram. Ideo subditur: o **A**ut docere potes q̄ iurgatus sit: Sc̄z quis cūc regi moab post balac. p **L**atra israel et pugnauerit contra eum. Ad recuperandū hanc terram. q **Q**uando habitauit in ese boni et viculis t̄c. i. toto tempore ā israel habitauit in ista terra. et q̄tum fuerit illud tempus subdit dicens:

g ii. * **P**er trece

Glo.ordi.

Judicum

Et circuīt̄ galaad. Aug⁹. Galaad interpt̄at̄ abūcī
en s̄: manasse necelitas trāseūdi. Sūt̄ ḡ a xp̄ficiētib⁹: abūcīen
tes. i. cōtēnētes. Trāseūda etiā necessitas: ne forte cū trāsīe-
rit q̄ xp̄ficit p̄tēnentes cedat terrētib⁹. Trāseūda etiā specula
galaad: qui galaad etiā reuelatio interpt̄at̄: est aut̄ specula al-
titudo: ad xp̄piciēdū vel despiciēdū. i.
desup aspiciēdū. Specula ḡ galaad vi-
deſ significare sup̄biā reuelatiōis. vñ:
Et ne magnitudo reuelo. extol. me. r̄c.
ḡ r̄ ip̄a trāseūda est. i. in ea manēdū nō
est ppter cadēdi periculū. His trāslitis
facile sup̄ant̄ inimici: qđ significat dice-
do r̄ a specula galaad trāseūdi r̄ trāsi-
ens ad filios āmon. b Si tradide-
ris si āmon. Aug⁹. Quēlibet cogita-
uerit iep̄the nō videſ filiā cogitasse: nō
em̄ diceret: heu mea filia mi: impediti
me r̄c. Indicat em̄ se impeditū: ne illō
qđ cogitauerat impleret. Quē aut̄ po-
tuit cogitare q̄ filios nō habebat? An
cōiungē cogitauit: r̄ vt b fieret de⁹ nolu-
it: r̄ vt nō relinqueret impunitū: ne q̄s
postea id auderet: r̄ vt magna p̄uiden-
tia ex b qđ accidit magnum sacramen-
tū ecclie figuraret. Ex vtroq̄ ḡ xp̄phe-
tia adaptata est: qđ. s̄. vñc̄s cogitauit:
r̄ qđ nolēti cōtigit. Si em̄ cōiungē cogi-
tauit: cōiunct̄ xpi eccliesia est. Sz q̄ hu-
ius iep̄the p̄iūr̄ virgo esse nō potuit in
eo q̄ filia poti⁹ occurrit: r̄ inulta nō re-
mālit voti temeritas: r̄ virginitas ec-
clesie figurata est. Cui dicitur: filia: fi-
des tua te saluā fecit: vade in pace.
c Quicūq̄ pri. fuerit egref. r̄c.
Aug⁹. De iep̄the filia solet eē magna
questio: Quibusdā qđ sibivelit: b nosse
cupientib⁹ r̄ pie querētib⁹. Quibusdā
q̄ scripturie imperita impietate aduer-
sanſ: hec criminātib⁹ q̄ legie xp̄pheta-
rūq̄ de⁹: etiā humanis sacrificiis dele-
ctet. Sed nec illa sacrificia eū delecta-
uerūt: vbi pecorū holocausta offereban-
tur. Sz q̄ significativa fuerūt r̄ qđaz
vmbre futuroꝝ: res his sacrificiis signi-
ficatas: nobis cōmendare voluit. Fuit
aut̄ r̄ hec cā vtilis cur illa mutarēt. nec
modo iuberēt: sz phiberēt offerrir:
ne vere s̄m carnalē affectū talib⁹ deuz
delectari putarem⁹. Sed vtrū hūa-
nis sacrificiis etiam significari futura
oportuerit: merito q̄rit: non q̄ mortes
Lo. 12. b
Luc. 7. 5
F

Nico. de lyra

a Per trecētos an. deficitū tñ aliquā ut videbis.
b **I**git nō ego pec. in te. **V**ic ex p̄dicti rōnibus iep̄the
cōcludit q̄ habeat iustā cām defensionis & rex āmon iniustam
invasionis. **A**nteq̄ vltra p̄cedat vidēndū est qd de trecētis
annis p̄dictis deficit. **A**d cui⁹ intellectū cōsiderādū q̄ sicut ī
scientijs humanit⁹ inūctis minus nota vel dubia p̄ ea q̄ sunt
certa declarant̄: sic in sacra scriptura q̄ est p̄ diuinā reuelatio-
nē tradita passus dubius vel obscur⁹ p̄ aliū passum q̄ certus
est & determinat⁹ debet declarari. **I**sti aut̄ trecēti anni nō de-
terminant̄ hic p̄ scripturā nisi relative tantū. **s.** inq̄stū resert di-
ctū iep̄the arguētis p̄scriptionē: in qua allegatiōe solent ho-
mines allegare q̄tū possūt pl⁹ de tpe apparēter & aliquā exce-
dūt: nec tñ scriptura vel actor scripture hoc reserēs dicit falso:
q̄ resert veraciter id qd dictū est: licet dicēs excesserit vel de-
secerit: **S**ic est ī p̄posito de iep̄the: cui⁹ verba nō sūt autētica
inq̄stū sūt ip̄i⁹. **S**acra aut̄ scriptura. **iij.** **R**eg. **vi.** determinat
t̄ps qd fluxit ab exitu filioꝝ isrl̄ de egypto vſq̄ ad fūdationēz
rēpli p̄ salomonē ī p̄ncipio quarti anni regni sui. **s. cccclxx.**
annos. **S**i aut̄. lxxx. anni. ab isto nāero q̄ in scriptura certus
reputat remoueant̄. t̄pus qd p̄cessit ab exitu de egypto vſq̄
ad debellationē seon qn̄ terra p̄dicta fuit acquisita: vt dictuꝝ
est: & t̄ps qd fluxit a p̄ncipio p̄ncipat⁹ iep̄the qn̄ ista allegauit
vſq̄ ad quartū annū regni salomonis exclusive ī cui⁹ p̄ncipio
rēpli fūdauit. remouet t̄m. **cclvij.** anni & sic a. ccc. p̄dictis de-
ficiunt

La. XI Nico. de l y r a

**os: Quare tāto a
c repetitione tē:
ego pecco i te: s̄z b
agis: idicēs mi-
ra. Judicet dñs
inter isrl̄ & filios
q̄z acq̄escere rex
rbis iep̄the q̄ p
qz sp̄us impt̄is mem-
erat. Fāct̄ est er-
mēbia xpi p̄ficien-
tibus reportāda.**

**spiritus dñi: & cir-
& manasse: mas-
& idē trāsiēs ad
tū rōuit dñs di-
ris filios āmon
q̄bus prim̄ sue-
orib̄ dom̄ mieq;
rit reuertenti cu-
on: eū holocau-
o. Transiuitq̄ ie-
mon vt pugna-
dedit dñs i ma-
p ab aroer vsc̄
nith viginti cui
abel q̄ ē vineis
agna nimis: hūi
mon a filijs isrl̄.
iepth̄ i maspha +
arrit ei vnigeni +
rmpañis & cho- +
ebat alios libe-
scidit vestimen-
tū me filia mi: +**

**Probatio assūpti: qz ab exitu d̄ egypto vsc̄
ad ingressum terre pmissiōis fluxerūt. xl. anni: vt ptz in pluri-
bus locis sacre scripture: seon aut̄ suit debellat̄ q̄lī p vñu an-
nū ante ingressum terre pmissiōis viuente adhuc moyse: & sic
ante acquisitionē p̄dictē terre fluxerūt anni. xxxix. Etē a pnci-
pio pncipat̄ iep̄the vsc̄ ad tertiu an-
nū regni salomōis inclusiue fluxerūt ce-
tū & lxxiiii. anni: qz iep̄the iudicavit is-
rael sex annis: & post eū abessan sept̄
& postea abialō decē: & post ip̄m abdō
octo: vt h̄r̄ Judi. xij. d̄ his trib̄. Post
ip̄m samson. ix. Indi. xvi. & post ipsuū
beli. xl. vt habet. i. Reg. iiii. Postea sa-
muel cui⁹ anni cōphēdūt cū annis sau-
lis & fuerūt insimul iūcti. xl. vt habet
Act. viii. Postea dauid regnauit an-
nis. xl. vt h̄r̄. ii. Reg. v. Post eū salo-
mon trib̄ annis ante foundationē cōp̄le
vt habet. iii. Reg. vi. & isti anni simul
iūcti cū p̄cedētib̄ faciūt annos. cxvii.
q̄bus si iūgant. cclvij. anni p̄dicti faci-
unt. cccclxxx. annos. & sic ptz qd̄. s. di-
ctū est. Anni aut̄. cclvij. p̄dicti. s. a tpe
debellatiōis seon vsc̄ ad pncipiū dw-
cat̄ iep̄the sic accipiūt q̄ p̄tes: vñ an-
nus an̄ ingressū terre pmissiōis de du-
catu moyse: vt ptz p̄ p̄dicta q̄draginta
q̄bus p̄fuerūt iosue & othoniel: vt h̄r̄
Judi. iii. T̄pus em̄ iosue in sacra scri-
ptura nō determinat̄ t̄ iō s̄b tpe otho-
niel q̄ ei successit cōphēdīt: Octuagin-
ta q̄bus presuit aioth post othoniel: vt
h̄r̄ Judi. iii. ca. Quadraginta anni del-
bore: vt habet Judi. v. ca. Quadragi-
ta gedeōis Jud. viii. T̄res abimelech
Judi. ix. Vigintitres ip̄i⁹ thola Judi.
x. ca. Vigintiduo ip̄ius iair Jidi. x. b.
Decē & octo anni qd̄ filii isrl̄ fuerūt s̄b
ne iudice seruientes phillistūm & filii
ammon ante p̄motionē iep̄the: vt h̄r̄
Judi. x. Et isti anni simul iūcti faciūt
cclvij. & sic ptz p̄positū. **i. Factus
ē ḡ sup iep̄the. Hic p̄t̄ describit̄ p̄
stratio rebellat̄. s. reḡ amon q̄ noluit
acq̄escere p̄bis rōnabilib̄ ip̄i⁹ iep̄the:
cui⁹ mod⁹ describit̄. cū d̄: Fact̄ est
ḡ su. ie. spi. dñs. i. volūtas & audacia
pugnādi p̄ pplo i p̄fidētia diuini adiu-
torij. d̄ **T̄otū yo. do. di. Lice
aut̄ illud votū p̄cesserit ex deuotione
tñ factū fuit i discrete: qz d̄ domo sua p̄
mo potat egredi obuisā ei canis q̄ n̄ est
aīal imolaticū i mo nec i oblatōe pote-
rat recipi ei p̄ciū. Cetera patet vsc̄ ibi******

* † **R**euerterētī aut̄ ie. **T**ē. Per reuersionē iep̄the post
triūphū de aduersariis: significat reuersio xp̄i p suā resurre
ctionē ab inferis demōib⁹ supatis. † **O**ccurrit ei yni si
lia tē. p quā significat ecclia vnigeniti xp̄i filia. † **M**um
tym. ⁊ cho. i. laudib⁹ diuinis de victoria xp̄i quā iep̄the imo
lavit dño: nō p occisionē corporis bñm hebreos: h̄z p obseruan
tiā ḡginitat̄: sic pleni⁹ dixi sup locū istū i expositiōe l̄rali. **C**o
clesia dō ḡgo ē p integritatē fidei: ⁊ ē īmolata dño sp̄cialiter
p h̄z q̄ ē diuinis laudib⁹ dedicata. vñ d̄r **D**ō. xl. c. Immola
deo sacrificiū laudis. Et itez **D**ō. l. Sacrificiū deo sp̄us d̄rl
bulat. **H**ūt etiā i ecclesia multe ps̄one immolate dño p obser
uatiā ḡginitat̄: sic filia iep̄the: ⁊ etiā multe p p̄fessionē in re
ligione q̄ ē qdā mors ciuilis: pp̄ter qd̄ religiosi dicūt mundo
mortui: ⁊ p talib⁹ s̄bdif: † **S**ilia mi decepisti me ⁊ ip̄a
decepta es. Qd̄ nō pōt itelligi bñm veritatē de christo q̄ de
cipi nō pōt: cū ip̄a sit veritas: **Joh.** viii. a. Ego h̄u via veritas
⁊ vita. **H**z tñm bñm estiātione infidelū potissime iudeoz q̄ cre
dūt christū suisse pp̄haz falsū: ⁊ sic decepisse eccliaz sibi aggredi
catā: ⁊ etiā ip̄m estiātū suisse aggregādo sibi pp̄lm ex appre
titu vane glie. **S**ic h̄tū ad psonas religiosas bñm estiātione
falsā hom̄in mūdanoz ē ibi deceipto ex vtracq̄ pte. nā religio
los estimāt deceptors: eligēdo sibi talē vitā pp̄t christū. ⁊ sis
christū ab eis decipi sp̄aliē a mēdicatib⁹ religiosis q̄s reputat
X hypocritas habētes

A hominū q̄q̄ morituroz: in hac causa horrescere deberem⁹:
Sz illi q̄ de se fieri grāter accipent: in eternā remūerationē
 cōmēdareus deo. **S**z si h̄ vey esset: h̄ sacrificiū deo nō displi-
 ceret. Scriptura vō testat q̄ displicet. **C**ū em̄ oīa p̄mogenita
 sua esse voluerit ⁊ p̄cepit: redimi tñ a se voluit p̄mogenita ho-
 minū: ne imolādos deo p̄mogenitos suos crederēt. vñ: **M**ō
 ita facies dño deo tuo: ab om̄ata em̄ q̄ dñs odit fecerūt dñs
 suis: qñ filios ⁊ filias cōbusserūt igni dñs suis. **M**ō solū ḡ nō
 diligit de⁹: **S**z etiā odit talia sacrificia in q̄bus hoīes imolant.
Dat. 23. d **I**lla vō diligit ⁊ coronat: cū iust⁹ v̄sq̄ ad mortē p̄ v̄itate de-
 certat. vel ab inimicis q̄s p̄ iusticia offendit occidit: retribuēs
 eis bona p̄ mal. i. p̄ odio dilectionē. **T**alē dicit sanguinē iu-
 stū: a sanguinē abel iusti v̄sq̄ ad sanguinē c̄charie. Precipue
 aut̄ quē sanguinē ip̄e fudit p̄ nob ⁊ sacrificiū sc̄p̄m deo obtu-
 lit: sic v̄tiḡ obtulit: vt ab inimicis p̄ iusticia occidere. **M**ūc
 imitati martyres v̄sq̄ ad mortē p̄ veritate certauerūt. de q̄
Sap. 3. b **b**us d̄r: **L**aq̄ aux in fornace pbauit illos: ⁊ q̄si holocaustum
Li. 4. b. **r** t̄. vñ ap̄l̄s: Ego em̄ iā imolor: sed nō sicut iep̄the filia imola-
 uit dñs: **S**z sicut p̄ceptū erat pecora offerri: ⁊ phibitū homines
 ien. 22. a imolari. **V**agis h̄ illi sile videſ q̄d fecit abraā: q̄d dñs sp̄ali-
 ter fieri p̄cepit: nō generaliē vt talia sibi sacrificia fierēt aliquā
 mādauit: imo fieri oīno phibuit. **D**istat ḡ q̄d iep̄the fecit a fa-
 cto abrae: q̄ ille iussus obtulit filiū: iste fecit q̄d lege vetat: et
 nullo sp̄aliū īmpio iubet. **I**n ip̄o etiā abrae filio: q̄ talibus sa-
 crificiūs nō delectaret dñs oīdit: cū p̄rēz cuius fidē iubendo
 pbauit: a filij interfectione phibuit: ⁊ arietē q̄ sacrificiū licite
 s̄m cōgruā t̄pis p̄suetudinē cōplere apposuit. **S**i aut̄ hoc
 quēḡ mouet: quōd pie crediderit abraā deū talibus sacrificiūs
 delectari: si illicite offerunt: ⁊ iō putat recte credidisse etiā ie-
 p̄the: q̄ tale sacrificiū posset esse deo acceptū. **P**mo p̄sideret ali-
 ud esse v̄lro vouere: aliud iubente obtēpare. **M**ō em̄ si aliqd
 in dāno p̄ter morē a dño institutū seruo iubet: ⁊ id laudabili
 obediētia facit: iō nō est plectendū si h̄ facere sp̄ote p̄sumpe-
 rit. **H**einde habebat abraā q̄d crederet: vt p̄ter diuinū īpiū
 nō parceret filio vt credēs tales victimas deū libēter accipe:
Sz p̄pterea iussisse vt resuscitaret occisum: ⁊ hinc aliqd tanq̄
 deus sapiens demōstraret. vñ fides eius in ep̄la ad hebreos
 laudat: q̄ h̄ de deo q̄ possit filiū suum suscitare credidit. **I**ste
 vō deo nō iubete neq̄ poscēt ⁊ h̄ legitimū dei p̄ceptū: v̄lro
 sacrificiū vouit humanū. **A**it em̄: Quicūq̄ exierit de ianuis
 domus mee obuiā mihi r̄c. **M**ō his v̄bis pecus aliqd vouit
 q̄d s̄m legē posset offerri. **N**eq̄suetudis fuit vt redeūtibus
 cū victoria ducibus pecora occurrerēt. **C**anes aut̄ solēt dñis
 occurrere: de q̄bus ille cū nō voueret: cogitare nō potuit: ne
 iūniūrū dei nō solū illicitū: **S**z etiā p̄temptibile: ⁊ s̄m legē īmun-
 dū vouisse videref. **N**ec ait: q̄dūq̄ exierit: **S**z quicūq̄ exierit
 vbi hoīez tñm cogitauit. **M**ō tñ fortasse vñica filia: q̄suis illam
 in tāta p̄ris glia q̄s posset anteire nisi forte v̄zor. **M**ā q̄ di-
 cit: q̄cūq̄: **S**z q̄cūq̄ exierit de ianuis dom⁹ mee: scriptura solet
 masculinū genus p̄ q̄libet sexu ponere: sic de abraā q̄n fi-
 liū suū iussus obtulit: **S**z tñm scriptū reliq̄se legētibus iudican-
 dū: sic de facto iude q̄n intravit ad nurū suā nesciēs q̄dem: **S**z
 q̄tū in ip̄o fuit formicatus ē: q̄ meretricē putauit: neq̄ appro-
 bauit hec scriptura neq̄ reprobauit: **S**z iūsticia ⁊ lege dei p̄su-
 ta p̄sandū dimisit. **S**ic de facto iep̄the in neutrā p̄te s̄niāz p̄-
 tulit: vt noster itēlectus in iūdicādo exerceret. **P**ossemus iā
 dicere deo displicuisse tale votū: ⁊ ad h̄lā p̄ductā esse v̄dictā:
 vt p̄t̄ potissimum filia vñica occurreret. **O**d si sperasset ⁊ vo-
 lueret: nō ea v̄sa statim sc̄disset vestimenta sua: ⁊ dixisset: heu
 p̄pedisti me filia mea r̄c. deinde. **I**r. diez tā lōga dilatiōe data
 filie sue dñs eū ab vñice charissime nece eū nō phibuerit sic
 abraā: donec p̄ficiēdo sc̄p̄m orbarerit: deū aut̄ nō hoīes imola-
 tiōe placaret: ⁊ ideo hāc penā patri fuisse retributā: ne īpu-
 nitū talis voti relinqueret exemplū: vt aut̄ magnum aliqd se
 vouere deo putarē hoīes cū victimas hūanas vouerēt: ⁊ q̄d
 est horribilis filioz: aut̄ nō vera: **S**z potius simulata eadē vo-
 ta essent cū velut exēplo abrae sperarēt: qui nouissent deū p̄-
 hibitz talia vota cōpleri. **P**ossemus iquā h̄ dicere: n̄i duo
 scripturaz testimonia nos retardarēt: vt hāc r̄e gestā ⁊ i libris
 tāte auctoritatis mēorie cōmendatā diligēter p̄scrutemur: ne
 temere iūdicemus. **A**nū q̄ inf̄ tales iep̄the mēorāt vt eū cul-
 pare vereamur/cū d̄r: **D**efecit em̄ me t̄ps enarrantē de gede-
 on/barach/samson/ ⁊ iep̄the r̄c. **A**ltez q̄ p̄misit scriptura/di-
 cēs: Et factus ē sup iep̄the sp̄us dñi r̄c. **E**t addidit: Et vouit
 iep̄the votū dñi r̄c. vt oīa q̄ post facta sunt tāq̄ op̄a sp̄us dñi
 qui sup eū factus ē intelligēda videant. **A**ug⁹. **S**z inf̄ lau-
 dabilēs

dabilēs viros nō solū esse iep̄the: **S**z etiā gedeō: de quo scriptu-
 ra s̄l̄r dicit: Sp̄us dñi p̄fortauit gedeō r̄c. Q̄ ephot op̄atus est
 nō solū nō approbamus: sed apte iūdicante scriptura reproba-
 mus. **N**ec tñ vlla iūuria fit sp̄ui dñi qui eū p̄fortauit. **C**ōmēo,
 rat tñ inter eos qui p̄ fidē vicerunt regna op̄antes iūsticiā: q̄
 scriptura sancta quoq̄ fidē ⁊ iūsticiā veraciter laudat nō impe-
 dit eoq̄ notare p̄tā. **M**ā ⁊ in eo q̄ gedeō signū petēs: sicut Ille
 locutus ē: tēptauit in vellere: nescio vtrū nō fuerit trāgressus
 hoc p̄ceptū: **M**ō tēptabis dñm deū tuū. **S**z tñ etiā in eius tē-
 pratiōe dñs q̄d p̄nunciare volebat oīdit: nō tñ frustra inter fi-
 deles ⁊ op̄antes iūsticiā: ppter bonā fidelēq̄ vitā in q̄ eū cre-
 dendū est esse defunctū tale meruit testimoniu. **U**trū aut̄ q̄
 postq̄ dictū est: **F**actus ē sup iep̄the sp̄us dñi: secuta sunt ea vt
 votū illud voueret ⁊ hostes vinceret: ⁊ votū redderet sp̄ui dñi
 oīa deputāda sint: vt sic habeat hoc sacrificiū tanq̄ dñs sicut
 abrae iussit: nō facile dixerim: cū gedeō postq̄ fecit ephot nul-
 la est memorata p̄speritas. **P**ostea vō q̄ iep̄the votū vouit:
 secuta est victoria ppter quā vouerat: qua adepta votū soluit.
Mursus em̄ p̄siderandū est: quia gedeō ⁊ si nō possea q̄ fecit
 ephot: postea tñ q̄ temptauit dñm (q̄ v̄tiḡ p̄ctū est: magna
 strage hostib⁹ supatis) pplo salutē acq̄suit. **S**ic em̄ scriptuz
 est: Et dixit gedeō ad dñm: **M**ō irascat indignatio tua in me: ⁊
 loquar adhuc semel in vellere. **I**ra em̄ dei metuebat: q̄ se tē-
 ptando peccare sciebat: q̄d deus in lege sua manifeste phibet:
 hoc tñ p̄ctū ⁊ mirabilis signi euīdētia: ⁊ victorie p̄speritas se-
 cuta est. **M**ā em̄ deus statuerat afflito pplo subuenire: ⁊ huius
 ducis quē ad h̄ opus assumpserat vtebat animo: nō solū fideli
 ⁊ pio: sed etiā deficiētē ⁊ delinquentē: ⁊ ad p̄nunciāda que vo-
 lebat ⁊ cōplenda que dixerat. **M**ō em̄ p̄ istos tñm qui ⁊ si pec-
 cauerint inter iūstos narrant: sed etiā p̄ saulē oīno reprobatur:
 multa deus pplo suo p̄stituit in quē insilij etiā sp̄us dñi ⁊ pphe-
 tauit. nō em̄ iuste agere sciebat. s. vt in dauid virū sanctū seui-
 ret. **A**git sp̄us dñi p̄ bonos ⁊ malos: p̄ sc̄iētes ⁊ nesciētes: q̄d
 agendū nouit ⁊ statuit: qui etiā p̄ cayphā nesciētē quid dire-
 rat p̄phetauit q̄ oportet p̄pm mori p̄ gēte. **Q**uis em̄ egit ni
 si sp̄us dñi: curās p̄nunciare vētura: vt gedeō tēptare volenti
 dñm ⁊ nō credenti q̄ iā vñs locutus fuerat: hoc potissimum de
 vellere prius cōpluto postea siccō: ⁊ de area p̄mīs sicca: possea
 irrigata veniret in mentē: vt q̄ deficit a fide: delicto eius depu-
 tet. **O** vō tali animo eius v̄lus est deus: eius misericordie ⁊
 mirabili p̄uidētē relinquentū est. **S**i quis aut̄ dicit omnia
 scientē fecisse: ⁊ dixisse gedeō ex reuelatiōe p̄phētīca: vt p̄ eum
 signa talia mōstrarent: nec defecisse in fide: ⁊ q̄ ei iā p̄misera-
 dñs credidisse: sed actiōe p̄phētīca in vellere voluisse tēptare:
 ⁊ ideo tēptationē fuisse inculpabilē: sicut dolum iacob: ⁊ illud
 q̄d dñō ait: **M**ō irascat indignatio tua in me: nō dixisse q̄ iram
 nō timeret: sed q̄ eū nō irasci p̄sideret: cū ea faceret q̄ sp̄u dictā
 te facienda sentiret: dicat vt vides dñmodo q̄d de facto ephot
 scriptura culpauit q̄dlibet significet nō audeat excusare a p̄ctō.
Mā ⁊ illud q̄ trecenti viri ad signū crucis ip̄o nūero p̄tinē-
 tes hydrias fictiles acceperūt: eisq̄ ardētes faculas incluserūt
 quibus fractis repēte lumina hostiū multitudinem terruerūt:
 tanq̄ ex arbitrio suo videtē fecisse gedeō. **M**ō em̄ scriptura di-
 cit dñm monuisse vt faceret: ⁊ tñ tā grande signū: quis facien-
 dū putet nisi dñs inspirauit: qui p̄figurauit sanctos euāgelici
 luminis thesauz in vasis fictilibus habituros. vñ: **H**abemus 2. **C**o. 4. b.
 thesauz istū in vasis fictilibus: q̄bus in passione sua fract̄; ma-
 ior eoq̄ glie fulgor emicuit: que inimicos inopinata xp̄i clarita-
 te supauit. **G**el p̄ sc̄iētes ergo vel p̄ nesciētes significationē
 futuroz sp̄us dñi p̄phētīcī tempib⁹ op̄atus est. **M**ec ideo
 p̄ctā eoq̄ nō fuerūt p̄ctā: quia deus q̄ malis bene vt̄t: v̄lus
 est eis ad significāda que voluit. **S**i ergo peccatū nō fuit cu-
 iuslibet necis humane: vel etiā parricidale sacrificiū: vel vou-
 re vel reddere: quia magnū aliquid ⁊ sp̄uale significauit: fru-
 stra deus talia phibuit ⁊ se odisse dicit: quia ⁊ illa q̄ fieri iussit
 ad significationē sp̄uāliā rez referunt: sed humana deo sacri-
 ficia nō placuerūt q̄n nō p̄ iūsticia quisq̄ recte viuit vel pecca-
 re nō vult interimif: sed homo ab hoīe tanq̄ electa hostia mo-
 re pecoris imolat. **S**i aut̄ dicit aliquis: quia pecoz victimē
 iam v̄sitate: ad significationē licet relate minus faciebat inten-
 tos ad sacramentū magnū xp̄i ⁊ ecclie requirendū: ppter ea
 deus re insigni ⁊ inopinata: volēs animos hominū excitare:
 eo magis q̄d sibi talia sacrificia offerri v̄tuerat: curauit sibi
 aliquid offerendū: in quo ip̄a admiratio magnā gigneret q̄st̄
 onem: ⁊ questio erigeret studiū ad p̄scrutandū mysteriū. **P**ie
 vero scrutans mens hominis altitudinem p̄phētie velut ha-
 mo p̄scem xp̄m de p̄fundō scripturaz leuaret: huic rationi nō
 obsistimus. **S**ed alia questio est de animo v̄uētis: alia de p̄-

Slo.ordi.

Judicū

Ca. XI

Nico.de lyra

Evidentia dei: qualicqz animo optime videntis. **I**deo si sp̄ritus dñi qui factus est sup iep̄the vt hoc v oueret: p̄cepit qd̄ scriptura nō aperuit: cui nō licet iusta cōtēnere: nō mō insipientia culpāda nō est: sed obedientia laudāda. **H**oc enī modo etiā si se hō ipse perimat: qd̄ humana v olūtate & cōsilio nefas est facere: intelligēdū est obedīter fieri nō scelestē. **S**i aut̄ iep̄the hūnū secutus errorē: humanū sacrificium v oñdū putavit: et quidē p̄fici dñi vni/ ca filia iure punitū est: Qd̄ ipse videt ostēdere scissis vestib⁹ dicens: Deu me filia mi impedisti me &c. **V**ictim error habet aliquā laudē fidei: qd̄ dñi timuit vt qd̄ v oueret redderet: nec diuinū se iudicū sñiam declinavit. **S**iuē sperās dñm phibitum sicut fecit abrae: sive eius v olūtate etiā nō phibentis intellecta facere poti⁹ & cōtēnere statuens. **Q**uis hic merito queris: vtrū verius intelligēt hoc deū nolle fieri: & i eo potius deo si nō fieret obedīre: qm̄ h̄ se nolle: & in abrae filio & in legitima p̄hibitione mōstrauerat: s̄ tñ si ppter ea iep̄the nō faceret: sibi poti⁹ in vnicā p̄cisse qd̄ dei v olūtatem secūrū videref. **D**agis & intellexit in eo qd̄ sibi filia occurrat: vltorē dñi & iuste pene se fideliter subdit: timēs seu iorē de tergiuersatione vindictā. **C**redebat em̄ bone & viginis filie animā bene recipi: qd̄ nō se ipsam v ouerat imolanda: sed voto et v olūtati nō restiterat p̄ris & secuta fue rat iudicū dei. **D**ors em̄ sicut nec sibi a quoqz spōte: nec cuiqz sponte inse renda est: ita deo iubete recusanda nō est: cui cōstitutione quocqz tpe subeū da est. **N**ec quisqz qui eam ppter detrectat: vt omnino cuiteſ: sed tantū vt dif ferat laborat. **I**tid. **I**ep̄the christuz significat: qd̄ a facie fratrū suoz. i. iudeo rū abscedēs: in gētibus principatū accepit: qd̄ omnia humane salutis sacramenta: quasi iurat⁹ expleuit & carnē p̄ prisā quasi filia p̄ salute israelis obtulit. **J**urauit aut̄ patri & vouti: s̄ illud: Si cut iurauit dñō votū vout deo iacob. qd̄ sc̄z sacramentū religionis in carnis sue passione p̄ salute humani generis expleret. **E**c ergo ita p̄ xpm̄ acta sunt vt videant̄ religionē iuramēti esse cō plēta. **A** Et plāgā vir. Aug. **V**irgo casta: id est ecclia holocastū fiet in resurrectione qn̄ in eavniuersa fiet qd̄ scriptū est. **B**iblo: pta est mors in victoria. **T**ūc ver⁹ iep̄the tradet regnū. i. eccliam deo & p̄ri cōplēta: sc̄z sexta etate seculi: iō sexā ginta dierū dilatio postulata est. **E**x oībus em̄ etatib⁹ ecclia cōgregat̄: ab Adā sc̄z vsc̄ ad diluvii: a diluvio .i. a Noe vsc̄ ad Abraā inde vsc̄ ad David: deinde vsc̄ ad trāsmigratōnē babylōis: a trāsmigratōnē babylōis vsc̄ ad xpm̄: idē vsc̄ ad finē seculi. **P**er has sex etates quasi p. l. dies flet sc̄a virgo virginalia sua: qd̄ licet virginalia: tñ fuerat peccata deflenda. vnde toto orbe clamat: **D**imitte nobis debita nostra &c. **D**os. lx. dies mēses duos maluit appellare ppter duos hoīes: vñ p̄ quē mors: alterz p̄ quē resurrectio mortuoꝝ: p̄ p̄ qd̄ etiā duo testamenta dicunt. **b** **E**xinde mos incre. Aug. **Q**d̄ vero factū est ex p̄cepto in iirl: ex dieb⁹ in dies cōueniebat lamētari filia iep̄the: qttuoꝝ dies in anno: nō puto significare aliqd̄ post impletū holocaustū qd̄ erit in vita eterna: sed ppter ita tpa ecclie: in qbus erāt beati lugētes. **Q**uartiduo figurata est ei⁹ vniuersitas ppter quattuoꝝ partes orbis p̄ quas lōge lateqz diffusa est. **A**d historie aut̄ ppteritatez nō arbitror hoc decreuisse israelitas: nisi qd̄ intelligebat in ea re iudicū dei magis ad p̄cutiēdum patrē fuisse ostensum: ne qd̄ deinceps v oueret tale sacrificiū. **Q**uare em̄ lamētatio de creta est si votū illud leticie est.

Mystice

Po. 131. a

I. Coz. 15. b
Ex oīb⁹ etatib⁹ ecclia electo.

Mattih. 6. b

Nico.de lyra

a **D**ecepisti me. In hebreo habet: Turbasti me &c.
Tum qd̄ credebat eam immolandam. **T**um qd̄ nō habebat aliam p̄

aliam plem. **b** **A**perui enim os meū. p̄ votum supra dictum. **c** **E**t aliud facere nō potero: quia votū est p̄ missio deo facta que debet impleri: eo tamē modo quo licitū est. **d** **P**langā virginitatē meam. qd̄ iuncē reprobriū erat mori sine prole. **e** **R**euersa est ad p̄tre suū & fecit ei sicut v ouerat: & interficiendo & offerendo domino in holocaustū s̄m & dicit̄ expōtores catholici. **E**nde dicit̄ Hiero. Qd̄ fuit indi An filia do. **H**ebrei aut̄ dicunt & ipam nō immolauit sed votum eius fuit relaxatus per ipsum phinees: & aliqui dicunt & fuit interstatum per sapientes & non deberet votum adimpleri per mortes filie innocentis. vnde quedā glosa heb̄ica sup̄ illud verbum: **D**imitte me vt circūeam montes: sic dicit̄ id est sapientes in lege: quia forsitan inueniēt modum relaxationis seu interpretationis voti tui. **Q**uestio ista est de factori & ideo d̄ hoc nihil potest scrii nisi qd̄ dicit̄ expōsse scriptura vel qd̄tū potest trahi ex ipsa. **I**git̄ sine p̄iudicio et assertione p̄ modum collatiōis potest dici qd̄ filia iep̄the non fuit sacrificata domino p̄ mortē corporalē sed potius p̄ ciuilem seu spiritualē: eo modo quo religiosi dicunt̄ mundo mortui inq̄tū a mundanis actibus sunt segregati & diuinis obsequijs totaliter mācipati. **S**ic filia iep̄the fuit sacrificata dñō p̄ obseruationē virginitatis viuēdo i orationib⁹ ac ieiunij & p̄ijs operib⁹. **D**oc aut̄ dictū videf̄ cōsonū ei qd̄ dicit̄ **L**eui. xl. d. **O**mnis p̄sacratio que domino offert ab homine nō redime tur sed morte moriet̄: & tñ vt ibidem dicit̄: ager poterat domino consecrari qui nō ēst suscep̄tius mortis: dicebat tñ mortificari: qd̄ translat̄ ad ius sacerdotum vel templi: sicut bona ecclie dicunt̄ ammorticata. **S**imiliter ibidem dicit̄ qd̄ homo poterat domino cōsecrari: non tñ ppter hoc occidebat sed obsequijs templi seu sacerdotū deputabat p̄ut ibidem diffuse fuit declaratuz: & sic potest dici qd̄ filia iep̄the fuit consecrata dñō seu sacrificata: quia diuinis obsequijs deputata modo p̄dicto. **I**tem. 3. dictū est: **F**actus est ergo sup̄ iep̄the spiritus domini. s. ad pugnādū cōtra filios āmon: & tunc fecit votū s̄ pradictū: qd̄ licet fuit indiscrete factū: tñ intelligendū nō erat nisi p̄ modum licitū & bonum: qd̄ spiritus domini nō instigat nisi ad bonū. **I**tem in l̄a dicit̄ qd̄ iep̄the p̄cessit filie sue tēpus duorum men

* hypocritas habētes speciē religiositatis ppter questū et nō ppter xpm̄: & sic faciūt xpo barbā & straminib⁹ s̄m estimatiōne malorū. & sic dī: a **D**ecepisti me & ipa dece. es. **P**er talē vero modū loquendi dixit Hiero. xx. b. **S**eduxisti me dñe & seduct⁹ sū. **H**ieremias em̄ erat p̄pheta sanct⁹ & p̄ns erat certus qd̄ de cū sit veritas prima nō p̄t aliquē seducere nec ab aliquo posse seduci: & iō cuī dicebat: seduristi me dñe &c. nō loquebas s̄m estimationē p̄priā: s̄ tñ dictū falsorū p̄pheterū qd̄ asserebat iōm esse seductū: vt p̄t in pluribus capitulis Hieremie. **D**oraliter autem qd̄ iep̄the p̄t intelligi hō l̄atus: potēs i scripturē: vt de apollo dī: Ac̄. xviii. qd̄ su giens molestias seculariū fugit ad religionis desertū: qd̄ vo cari potest terra thob. i. bona. nā ibi p̄cipiunt̄ p̄solutiones diuine. **O**see. ii. c. **D**uca eā in solitudinē & loquar ad cor ei⁹: Et canet. **S**z talis aliquā requirit̄ ad regimē ecclie sicut beatus Greg. & plures alij: & p̄ secularib⁹ pugnat p̄tra aduersarios oīōnib⁹ & doctrinis: sed aliquā post habitā victoriā: occurrit el filia. i. vana gl̄ia qd̄ solet i talib⁹ p̄slurgere. **D**icit aut̄ talis gl̄ia hoīis filia eo qd̄ ex hoīis somite p̄redit d̄ qd̄ debet dicere. **D**ecepisti me. diminuendo meritum. **a** **E**t ipa dece pta es. nam fortius insurgit ad ipam immolandum per maiorem sui humiliacionem.

Aet duorum mensuram. Cum igit̄ esset iudex populi et prudens homo: non est verisimile quod in tempore intermedio colloquiū habuerit de voto suo cum sapientib⁹ in legem marie cum votū suū iam esset diuulgatū: null⁹ aut talib⁹ p̄sulūset votū suū ipsedū per occisionē filie inocet⁹: cum h⁹ sit manifeste p̄ceptū legis Exo. xx. 7 et intentionē legis Le-

ca p̄lit manente p̄ p̄cipiū ḡo. p.
uiti. vi. vt ptz ex p̄dicti. ⁊ iō verisile vi-
det q̄ a sapientib̄ fuerit sibi dictū: votū
suū ipleri debere p̄ modū supradictū.
Hic ad Heb. xi. Iep̄the ponit in sc̄d̄ z
cathalago: ⁊ iō nō videt factū sic enor-
me asserti debere d̄ illo nisi ex sacra scri-
ptura exp̄sse habere. Sed dices sic
⁊ cōter d̄: Q̄ scriptura h̄ exp̄sse dicit sis-
cut. S. allegatū ē. Reuersa ē ad patrez
suū: ⁊ fecit ei sic vouerat. Ad qđ dicen-
dū q̄ scriptura nō dicit q̄ occiderit eā:
sz q̄ votū ip̄leuerit. qđ ē intelligentū p̄
modū licitū: p̄t lugius ē exp̄ssus. īmo
si eā occidisset: nullo mō votū ip̄leuis-
ser: qz emissio voti nō p̄t fieri nisi d̄ bo-
no: nec p̄ p̄n̄s ei p̄pletio: ⁊ iō argumen-
tū maḡ/videſ ad oppositum. **H**ic sic
argues. Scribiſ: Dūmitte me ⁊ plāgā
v̄ginitatē meā. ⁊ poslea ſb̄biſ: Cōſue-
tudo ſeruata eſt vt post anni circulū cō-
ueniat filie iſrl̄ ⁊ plāgā filiā iep̄the: ⁊
ideo videt q̄ fuerit occiſa. Ad qđ p̄t
dk̄ q̄ in p̄ncipio iep̄the credidit eā eē
occidendā ⁊ ip̄a iſrl̄ audito ſb̄o p̄ris.
⁊ iō dixit: Dūmitte me ⁊ c. Sz ante q̄ re-
diret iep̄the mutauit p̄p̄ſitū de p̄ſilio
sapienti. Qđ aut̄ poslea ſb̄dit: Cōſue-
tudo ſeruata ē ⁊ c. Dicēdū q̄ hec ſuue-
tudo facta ē r̄onabilis in memoria filie
iepthē q̄ parata fuit patri obediensq̄
ad mortē corpalem ⁊ obediuit vſq̄ ad
mortē ciuilē vel ſp̄uālē: vt ⁊ reliq̄ filie
iſrl̄ docerent obediare parētibus. Sed
adhuc p̄ p̄dicta arguit q̄ imolatio ino-
cētis ſit dō accepta: ſic ptz Ben. xii. b.
Bvi abraā cōmēdaſ de h̄ q̄ voluit ino-
centē filiū imolare. Ad qđ dicendū q̄
nō eſt ſile: qz abraā habuit de h̄ p̄ceptū
diuinū: vt habeſ ibidē: Ois at hō ſb̄/
tūcūq̄ innocēs debitor ē mortis p̄pter
ptim p̄moꝝ parentū ip̄i deo q̄ h̄ debitū
p̄t repetere q̄nūq̄ vult ⁊ quō vult: ⁊
ideo abraā bñfēcit: deo vol̄s obediire
in ſui filiū imolatiōe: sz q̄ aliq̄s ex voto
emissio voluntarie iterficiat innocentē ē
illictū. **H**ic ſb̄ p̄dicta arguit: qz ſcri-
bit Ben. ix. a. Crescite ⁊ m̄ltiplicam̄i.
⁊ Ben. vii. c. Nō erit apud te ſteriliſ
vtriusq; ſex. Obſeruatio ſb̄ v̄ginita-

vtriusq; lex. **O**bseruatio vō viginat-
tis excludit multiplicationē plis. q̄ videſ q̄ fuerit illicita tpe
veteris legis: pp̄e qd̄ videſ inconueniēter dictū q̄ filia iep̄the
fuerit dño p̄secrata vel sacrificata p̄ obseruationē vginitatis.
Dicendū q̄ illud p̄ceptū: **C**rescite ⁊ multiplicamī t̄c. datū fu-
it noe in exitu arce qñ erāt pauce psonē hūane. s. octo tantuz:
q̄ttuoꝝ viri: ⁊ q̄ttuoꝝ mulieres: qz tūc gen⁹ hūanū idigebat ml̄
uplicatiōe p̄ carnalē generationē ordinatā ad diuinū cultū: et
ideo multiplicato genere hūano cessauit illud p̄ceptū in p̄ticu-
larib⁹ psonis: qz in cōitate hūani gener⁹ multi sunt pni ad ge-
neratiōis actū p̄ q̄s implet p̄ceptū cōitati factū. **Q**d̄ at addit̄
illud Deut. v.9. c. **N**ō erit apud te steril⁹ t̄c. nō est p̄ceptuz: vt
ptz inspiciēti textū. s̄z est qd̄ pmissio facta obseruātibus legē
matrimonij de fecunditate plis hñda: sicut etiā tpe euangelij
multiplicatio plis psonis existētib⁹ in m̄rimōio reputat bñfi-
ciū diuinū. **P**er h̄m̄ nō excludit qn̄ obseruatio vginitatis sit
deo acceptior: q̄ tñ regip̄ in paucis psonis. pp̄e qd̄ dicit salua-
tor Mat. xix. b. **S**unt eunuchi q̄ se castrauerūt. pp̄e regnū ce-
loꝝ: q̄ pōt cape capiat. q. d. pauci tales iueniunt̄. **M**āt obser-
uatio vginitat̄ nō solū tpe euāgelij: s̄z etiā tpe veteri testamē-
ti fuerit laudabil⁹ ⁊ deo accepta. ptz p̄ exēplar: qz helias. pp̄ha q̄
suit valde pfect⁹ ⁊ deo accept⁹ vginitatē seruauit: sicut habet
ex vbiis Greg. homel. xix. sup euāgelia. Rasias etiā. ii. **V**a-
chab. viii. cōmēdat de h̄ q̄ ppositū p̄tinētie tenuit: bñt̄ etiā v
go maria votū vginitat̄ emisit ⁊ lctūs ioseph spōsus ei⁹ cū ea
vt tenet̄

Lvt tenet doctores catholici. tñ adhuc erat statu veteri testame-
ti. Paulus em apłs cū adhuc eet legi veteri emulator & euageliū

Episcoporum dignitate seruavit. & sic p[ro]t[er]o oblatione dignitatis fuit deo grata a tpe veteris legis. **M. XII** **L**ce at. **D**escripta tribulatiōe & mō liberatiois: h[ab]et p[ro]m

lū referēdū ē sū illī:
gnare sibi: adducite t
aut in **T**a. XII a
rai orta est sedi
Mā trāseūtes ḥ
nē dixerunt ad
adēs ad pugnā
care nos nolui
cū: **I**git incēde
Quib' ille rñdit:
t mihi t populo
mō vēhemens:
t ḥberetis mihi
e noluitis. **O**c
az meā in māib'
d filios ammō t
in man^o meas.
vt aduersuz me
is: **V**ocatis itaq
d galaad pugna
percusserūtq; vi
i q; dixerat: fugi
e ephraī: t hītat f
i t manasse. **O**c
galaaditē vada
hraī reuersurus
et ad ea d ephra
ēs atq; dixisset:
trāslire pmuttas/
aditē: **M**unquid
uo dicēte: nō sū/
Bic g sebboleth s
i. **Q**ue rñdebat/
que sequunt modū pñficiādi atiquū sic pñficiāt: dicēdo mache

que sequunt modū pñuciaci atiquū lic pñuciati dicēdo mache
us; vbi scribīt mattheo. Illi at de ephra vel p corruptionē lin
gue; vel p pñuetudinē p lra schin, pñuciabāt lraz samech: sic hō
blesus p h noīe
Moralis. a **E**cce at in ephra. r̄c. Per ephraitas q̄ iter
ptan̄ agētes: significat̄ clerici cupidi q̄ nō studēt nisi ad augen
dū pecūias p̄ lites & fraudes: & p̄ p̄bēdas malo titlo acq̄rēdas:
& silt̄ p̄ ephraitas itelligunt̄ religiosi p̄petari. **M**os igit̄ voca
uit xps p̄ iep̄the significat̄ ad pugnā d̄ diabolū p̄cib̄ deuot̄ et
sc̄ia exhortatiōib̄ & doctris: s̄z ip̄i noluēt̄ venire. **I**nsp̄ & do
mū iep̄the. i. eccliaz xpi nitunt̄ incēdere lgne cupiditat̄ luxurie
& ambitiōis. **S**z p̄ galaaditas q̄ acerui testiōnij interptant̄ p̄su
sibilē debellan̄. **P**er aceruos vō testiōnij dicta sacre scriptu
re significant̄: p̄ q̄ p̄dicti clerici & religiosi viles & p̄fusibles de
clarant̄: & in trāslitu iordanis. i. mort̄ iugulant̄ iugulo mortis
eterne. **Q** at p̄ iordanis transitū mors significat̄ ptz: q̄ iorda
nis riuis iudicij iterptat̄. **L**otus vō decursus vite pñt̄ est q̄
dē deflurns vſq̄ ad trāslitu morti q̄ est p̄ticulare iudicij hoīs:
Eccl. xxviii. c. **D**emoz esto iudicij mei: sic em̄ erit & tuū: mihi
heri & tibi hodie. **C**auia vō dicte iugulatiōis ē eo q̄ in fine vi
te nō pñt̄ dicere sebbolech. i. spicā q̄ absolute sumpta signat spi
cam granis bonis plenā. p̄ q̄ signant̄ opa bona q̄z defectū pa
tiunt̄. s̄z dicere pñt̄ chebbolech qđ interptat̄ spica palee: q̄ vñ
veritatē dici pñt̄ spice plene paleis vanitati & genodoxie.

Glo.ordi. Judicū Ca. XIII

Ea **J**udicavit itaqz. **S**icut il/ XII
li duo mēles pp̄f. h̄. dies senariū nūez
sex etatū significat: ita hic sexies septenā
ri⁹ duc⁹ h̄ idē figurat: q̄tū ad sex seculi
etates p̄uenit. Sexies ei. vii. pl. sūt: nec
frustra ipse iep̄the sex annis pp̄lm iudi-
cauit.

Raut q. r̄c. I. Samson h̄ q̄
dā i typū xp̄i: q̄ sc̄ ab angelo
natiuitas ei⁹ annūciat. **S**ic ei angel⁹ dñi
ait ad virginē: Maria iuuenisti grām ap̄d
dēū. **E**cce sc̄p̄ies i vte. t pa. fi. r̄c. **M**a-
care⁹ q̄z d̄r samson: t de xp̄o dictū ē q̄m
naçare⁹ vocabit: liberavit samson filios
isrl̄ d̄ manu hostiū: t xp̄s pp̄lm sūt a pec-
catoyz. **S**alon iterō sol eoz: t d̄ xp̄o
dictū ē p̄ pp̄het: **D**ries vobis sol iusti-
cie t sanitas i pénis ei⁹. c **N**ec im-
mūdū ē dissolutio di-
scipline q̄ eē ceperat i isrl̄: t iā ad ea mā
ducāda: eos labefecerat: q̄ de i aialib⁹
phibuerat. **T**ā em̄ etiā ad cultū trāslabāt
idoloz. **Q**ue ve. Aug⁹. Qd̄
ait mulier dictū sibi ab angelo: q̄m naç-
are⁹ dei erit puer a vētre v̄lqz ad diē mor-
tis suē: nō legit ab angelo dictū t q̄ le-
git dictū. **I**p̄e incipiet saluū facere isrl̄ d̄
manu philistij: nō est a muliere memo-
ratū. **A**liqd̄ ḡ non dixit qd̄ audiuit: t nū
nihil credēda ē dixisse qd̄ n̄ audivit. **S**z
sc̄pturā poti⁹ nō oia v̄ba angeli posui-
se: cū ip̄m mulieri loquētē infereret. **I**o
aut̄ dictū est: a vētre v̄lqz ad diē mortis
sue: q̄ naçarei dicebāt in lege v̄lqz ad te-
pus q̄ votū habebāt: b̄m ea q̄ sc̄ptura p̄
moysen p̄ceperat. v̄l est h̄ q̄ huic iussuz
est vt ferrū nō ascēderet i caput ei⁹: t vi-
nū t sicerā nō biberet. **H**ec em̄ tota vi-
ta sua seruauit samson: qd̄ illi q̄ vocabat̄

ff.10.b

Mi.dely.

Fblesus p̄ h̄ noie simō diceret chmō.
ideo subdit: a **E**adē l̄fa spicā exp̄.
nō valēs. q̄ p̄ l̄fa schin. p̄nūciabat la-
mech. Statimq̄ app̄hensum iugulabāt.
Per h̄ sc̄ties q̄ eēt de ephraim.

b **P**ost h̄c iudi. **D**ic p̄n̄ describi-
tur breuiter tps triū iudiciū: q̄rū prim⁹
fuit c **A**bessan. als abechsan de be-
thleē. **H**ebei dicit̄ q̄ iste fuit booz. se-
cūdus fuit abialon. tert⁹ fuit abdon.

d **Q**ui ha. quadraginta fili. r̄c.
ascē sup̄ sep. pul. asinay. i. mulos.

b̄m trāslationē istā li asinay nō est in he-
breo: t p̄ h̄ intelligū eq̄ iuuenes fortes

t electi: sīc dictū fuit. s. x. ca. d̄ filiis iair.

t. Re.1.b.

Rursūqz filiū isrl̄ **Ca. XIII**
fece. ma. r̄c. **D**ic describit̄ se
ptima tribulatio q̄ facta est p̄
philisteos. Et p̄mo ponit tribulationis
p̄odus. sc̄do liberatiōis mod⁹ ibi: **E**rat
aut̄ qdā vir. Circa primū ponit filioz is-
rael culpa renouata. cū d̄: e **R**ursū
qz filiū isrl̄ fece. ma. t subdit̄ pena in-
ficta: cū dicit̄: f **Q**ui tradi. nos in
ma. phi. q̄dra. anni⁹. isti q̄draginta
anni cōputant a tpe Samsonis t heli:
q̄ p̄ samsonē nō fnerūt filiū isrl̄ oīno libe-
rati de seruitute philistinoz: h̄ restricta
fuerit tyranis eoz. g **E**rat āt. **M**ic
p̄n̄ ponit liberatiōis modus vbi primo
describit̄ ducis cōditio. sc̄do inuasionis
occasio. ca. xiiii. tertio hostiū debellatio.
ca. xv. ibi: Cui samson rādit. quarto ip̄
samsonis mors t cōsumatio. ca. xvii. **C**ir-
ca primū p̄io describit̄ ducis cōceptio.
sc̄do ei⁹ natiuitas t cōditio ibi: Pepe-
rit. Circa

Divisio

t Gen.16.c

Luc.1.b

chebboleth: eadē littera spicas. exprimere nō valens: statimq̄ app̄hēsum iugulabāt i ip̄o ior danis trāslitu. **E**t ceciderūt in illo tpe de ephraiz q̄draginta duo milia. **J**udicavit itaqz iep̄the galaadites israel sex annis: t mortuus est ac sepultus in ciuitate sua galaad. **P**ost b

abechsan. hunc iudicavit israel abessan de bethleem: qui habuit triginta filios t totidē filias. Quas emittēs foras marit̄ dedit: et eiusdē nūeri filijs suis accepit vrores: introducēs i domū suā: Qui septē anni iudicavit isrl̄: mortu⁹q̄ ē ac sepult⁹ i bethleē. Cui successit abialō q̄bulonites: t iudicavit isrl̄ decē anni: mortu⁹q̄ ē ac sepult⁹ i q̄bulō. **P**ost h̄c iudicavit isrl̄ ab a melius bellesphara thecuites. dō fili h̄elle pharathonites: q̄ habuit q̄dragita filios t trigita ex eis nepotes ascēdētes sup̄ se p̄tuagita pullos asinay: t iudi- cauit isrl̄ octo anni: mortu⁹q̄ ē ac sepult⁹ i pharato t̄ ephraim i mōte amalech. **Ca. XIII**

B Ursūqz filiū isrl̄ fe-
cerūt malū i p̄spe-
ctu dñi: q̄ tradidit f
eos i man⁹ philisti
noz q̄dragita anni⁹. **E**rat aut̄ s
qdā vir de sara t de stirpe dan
noie manue h̄nis vrore sterile: t
cui apparuit angel⁹ dñi t dixit
ad eā: Sterilis es t absq̄ libe-
ris: s̄ concipies t paries filiū.
Cave ḡ ne bibas vinū ac sice-
rā nec imūdū q̄cōp̄ comedas: m
q̄ sc̄p̄ies t paries filiū: t cul⁹ n̄
nō tāget caput nouacula. **E**rit p̄
em̄ naçare⁹ dei ab infantia sua
t ex mīris vtero: t ip̄e incipiet li q̄
berare isrl̄ de manu philistino-
rū. **Q**ue cū venisset ad maritū
suū dixit ei: Vir dei vēit ad me s
h̄nis vultū ḡelicū t̄ribilis ni-
mis. **Q**ue cū interrogasse q̄s
Aug⁹. **D**oc̄ scriptura super⁹ tacuit.
eēt t v̄l venisset t q̄ noie voca-
ref: noluit mihi dicere: s̄ h̄ r̄f-
dit Ecce sc̄p̄ies t paries filiū
Cave nevinū bibas nec sicerā
t ne aliq̄ vescar̄ imūdo. **E**rit
ei puer naçare⁹ dei ab infantia

Nico.de lyra

rit. Circa primū sc̄tēdū q̄ mater samso-
nis erat sterilis: z iō nō cōcepit eū vir-
tute nature tm̄: sed virtute nature per
gratiā adiute. Circa quā grām primo
describit̄ annūciatio angel⁹: sc̄do rela-
tio verbi ibi: Que cū venisset ad mari-
tū. tertio cōfirmatio facti ibi: **O**rauit
itaqz. quarto oblatio sacrificij ibi. Di-
xit itaqz manue. Circa primū ponit cō-
ditio patris cū d̄: b **V**ir de sa-
ra. nomē ē loci. i **E**t de stir. dan-
bēs yro. steri. in q̄ ostendit impedi-
mentū ex pte matris ut p̄ceptio pueri
sit magis mirabilis. sequit̄: l **S**la-
ue ḡne bi. vinū ac sicerā. **P**icera
d̄r̄ ois potus sebzatiuus. m **N**ec
imūdū q̄cōp̄ come. i illa q̄ dicūt im-
mūda ad esum b̄m legē. put detemi-
nat **L**eui. xi. ca. p̄hibet em̄ comedere
t bibere illa q̄ p̄hibet naçareis **M**u.
vi. ca. cui⁹ causa subdit̄: n **Q**uia
cōcīp̄ies t pa. fi. gratia adiuante
naturā. o **Q**ui nō tāget ca. no-
uacula. q̄ naçarei tpe sue p̄secratio-
nis nō poterāt radi: vt habeat **M**u. vi.
ca. **I**ste aut̄ samson fuit cōsecrat̄ p̄to-
taz vitā suā. iō subdit̄: p **E**rit em̄
na. dei ab infan̄ sua. Nō est intelli-
gēndū p̄ h̄ p̄ fuerit sanctificat̄ in vite
ro sicut Johānes baptista: q̄ d̄ talib̄
sacrificatis tenet q̄ nō peccauerūt mor-
taliter: sed ista p̄secratio intelligit per
donū fortitudinis q̄ fuit qdā grā gra-
tis data: t p̄t stare cū p̄ctō mortalit̄: si-
cut t donū p̄phetie: t fuit data samso-
ni p̄ cōsolatione populi. ideo subdit̄:
q̄ **E**t ip̄e incipiet libe. isrl̄ d̄ ma-
nu phi. t dicit̄ incipiet: q̄ nō libera-
vit cōplete: vt. s. dictuz est. r **Q**ue
cū venis. **H**ic p̄n̄ describit̄ relatio p̄
bi: q̄ mulier ista retulit marito suo p̄di
cto dices: s **C**ir del ye. ad me.
.i. angel⁹ in specie virti: nesciebat t̄ mu-
lier q̄ esset vere angel⁹: credebat t̄ q̄
esset a deo missus. t **H**abēs vultū
ange..i. splendidū vltra consuetū ho-
minū modū. v **T**erribilis ni. i. ve-
nerabilis t reuered̄. sicut Gen. xxviii.
dicit̄: **Q**ē terribilis est locus iste: nō est
hic aliud nisi domus dei t porta celi. ce-
tera patent ex dictis.

Aboralit. e **R**ursūqz filiū r̄c. **D**oraliter
h̄ caplo agit t̄ p̄ceptio samsonis t̄ cō-
natuitate ad liberādū pp̄lm isrl̄ de ma-
nu philistinoz. **P**er samsonē p̄o q̄ iter Allego.
p̄tāt̄ sol eoz: significari p̄t dñs nōster
iesus xp̄s: de q̄ scribit̄ **M**alach. iii. a.
Dries vobis timētib⁹ dēū sol iusticie.
Et sicut cōcept̄ samsonis ortus t vī-
di modus fuit p̄ angel⁹ denūciatus. vt
dicit̄ in h̄ caplo: ita fuit de dño nō ie-
su xp̄o: vt habeat **L**u. i. **P**er h̄ aut̄ p̄
samson vrore non acceptit de filiis isrl̄
sed de gentilib⁹: significat̄ fuit q̄ xp̄s
accepturus erat de gētilib⁹ eccliam si-
bi sponsam relict̄ iudeis: paucis t̄ ex-
ceptis q̄ sibi adheserūt: q̄d̄ aut̄ modicū
est frequēter nō cōputat̄: p̄pter quod
Osee. i. dicit̄ dñs de gētilitate. **V**oca-
bo nō dilectā meam. **E**t **M**alach. i. c.
Ab ortu solis v̄lqz ad occasū magnum
est nomē meū in gentib⁹. Et h̄ diffuse
tractat apls Ro. ix. **D**oraliter aut̄
p̄ samsonē signat̄ bon⁹ doctor vel pla-
tus vita t doctrina sicut sol illuminās
ecclias: t sicut de samsonē d̄r̄: q̄ non
comedat̄ *

Gnaçarei; certis dieb^o obseruabat vo/ uentes votūg reddētes. a **T**u/ lit itaq^z manue. Aug^o. Q^d dicit scriptura ignorasse manue q^d angel^o dñi ē manifestū ē: etiā vxorē ei^o ho/ minē credidisse. Q^d g^e ei dixit: vim sa/ ciam^o nūc tibi: t faciamus i p̄spectu tuo hedū capraz tāq^z hoīem inuita/ uit. s. vt h^c illo epularef q^d sacrifici/ um fecisset. Nā facere hedū nō solet dici: nisi cū sacrificiū fit. Ille etiā ita/ rñdit: si vlm feceris mihi nō māduca/ bo de panibus tuis: vbi oñdit se ad/ epulas fuisse inuitatū: deinde addi/ dit: t si feceris holocaustū: dño offe/ res illud: q^d. s. ille dixerat: faciam^o in/ cōspectu tuo hedū capraz: nō aut oē/ sacrificiū holocaustū: nā de holocau/ sto nō māducabat q^d totū icēdebat: t/ iō vocabat holocaustū: h^c angelus/ etiā nō manducatur^o holocaustū po/ tius fieri monuit nō tñ sibi h^c dño: q^d/ scz isrl̄ cōsueuerat illo tpe fassis dūs/ sacrificare. vñ t tunc deū offendērat/ vt traderef inimicis p. cl. annos.

Doraliter

b **C**Qd cū vidis. Greg. Quid est q^d ad visionē angelī vir est timidus: mulier audax: nisi qn celestia nobis/ mōstrant^o: spūs qdē pauore se p̄cutit: sed tñ spes p̄sumit. Inde em spes ad/ maiora videnda se erigit. vñ turbat spūs q ea que signa sunt priorvidet: q^d cū altiora secretorū celestii sic leua/ ta mens cōspicit: cuncta humanaruz virium soliditas contremiscit.

c **A**more morie. Aug^o. Quid ē q postq^z manifestatus est manue: et/ vxori ei^o angelus qui cū els loqbaſ.

dixit manue

Nico. de lyra

v^a a **D**rauit itaq^z ma. Hic cō/ sequēter ponit cōfirmatio facti p an/ gelū scđo apparetē ad p̄ces manue: t ptz l̄ra paucis exceptis q̄ discurren/ tur. b **D**oceat nos qd̄ debet a/ m^o fa. de pue. h^c em angelus dixit/ sermuliari a qbus cauere deberet: h/ tñ nō dixerat de puerō nascituro. iō/ sequit postea: c **A**lb oib^o q lo/ cutus sū z̄. q^d hec abstinentia iniū/ cta erat mulieri rōne pueri: t iō mul/ to fort^o puer erat a talib^o abstinēd^o: aliter tñ h^c mater: q^d cū esset naçare^o/ p totā vitā debebat seruare legē na/ gareorū oib^o dieb^o vite sue: mater/ aut v̄sq^z ad nativitatē pueri tm.

d **D**ixit itaq^z manue. Hic p̄r/ ponit oblatio sacrificij: manue ei cre/ debat eū q^d ei loqbaſ eē hoīem: t iō/ voluit ei offerre prādiū dicens:

e **F**aciam^o tibi. i. p̄parem^o tibi/ ad comedēdū. f **H**edū de ca. et/ p̄b intelligunt alia i prādio necessa/ ria: vt pāis t vinū t silia. g **L**ui/ rñdit an. q^d cibo nō indigebat.

h **S**i me co. nō come. i. sivelles/ me cogere nō comedere. i **S**i au/ tez v̄s holo. face. i. illa q attulisti/ ad honorē diuinum incēdere.

k **O**ffer illud dñi. p bñficio qd̄/ tibi ex pte ei^o annūciavi. l **E**t ne/ sciebat ma. q an. dñi ecē: q^d talia/ nō obtulisset ei ad comedēdū: h^c cre/ debat q^d esset p̄pheta a deo missus. t/ iō nō peccauit offerēdo sacrificiū ex/ tra locū tabernaculi de p̄cepto vel p/ suasionē illi^o q erat nūcius dei. seq̄t:

Cur queris

m **C**ur queris nomē meū qd̄ ē/ mirabile. In hebreo habet: qd̄ est ce/ latū vel ignotū: quod exponit hebrei/ dicētes q̄ nos angelorū qui mittunt/ in ministeriū variant sū legationes/ ad quas mittunt Cū Ela. vi. b. Ange/ lus qui missus est ad purgandū labia/ Eliae cū calculo ardenti nominat ibi/ seraph: cū tñ non esset de ordine sera/ phico. Angelī aut de futuris ad q̄ mit/ tendi sunt: nō habent p̄cognitionē ni/ si quādo deus reuelat eis: q̄ reuelatio/ fit sū formā sue voluntatis: t ideo an/ gelus dixit nomē suū esse occultum: q̄r/ nesciebat ad quid de futuro mittēdus/ erat. Alio modo potest expōi q̄ secre/ ta dei t angelorū nō sunt hominibus/ reuelanda nisi q̄tum deo placet.

n **T**ulit itaq^z manue hedū de/ capris t libamenta. i. liquida q̄ cu^z/ carnibus holocaustū offerri solēt: p/ ut habet Nu. xv. o **E**t posuit su/ per petrā. vtens ea p altari.

p **O**fferens dño qui facit mira/ bilia. In hebreo habet: Offerēs do/ mino t mirabili vel occulto ad facien/ dū: q̄ manue nō erat de genere sacer/ dotali: t ideo ad eum nō p̄tinebat of/ ferre sacrificiū sed obtulit materiam/ sacrificij ei qui sibi loquebat in nomē/ dei qui dixerat nomen suum esse mira/ bile vel occultum vt ex illa materia fa/ ceret deo sacrificiū: quia p̄phete loquē/ tes in nomine domini poterant offer/ re auctoritate eius sicut t sacerdotes: sicut patet de helia. iii. Regum. xviii. Manue autē credebat eū qui sibi ap/ parebat esse p̄pheta domini: erat etiā plus h̄ p̄pheta. l. angelus. q **L**ū/ qz ascenderet flāma altaris. ex h^c/ videt q̄ ex illo lapide p̄cessit ignis cō/ sumēs holocaustū in signū diuine ac/ ceptationis. r **A**ngelus domi/ ni pariter in flāma ascendit: vo/ lens ostendere q̄ ipse esset vere dei an/ gelus ad certificationem verbi eius.

s **A**more moriemur: quia vidi/ mus dominū: exponat sicut. s. vi. d ge/ deone. t **P**eperit itaq^z. Hic cō/ sequenter describit nativitas pueri t/ eius educatio. cū dicit: v **C**reuit/ qz puer et benedixit ei domin^o: cōferendo ei donū fortitudinis t for/ te cū hoc gratie gratū facientis. Unde/ sequit: r **C**epitq^z spūs dñi eē/ cū eo in castris dan: q^d p tunc illa/ tribus habitabat in tētorijs.

* comed. aliquid imūdū: sic talis do/ ctor vel platus nō incorporat sibi mor/ tale peccatū. Similiter sicut de samso/ ne p̄cipit q̄ nō bibat aliquid iebriatuū: sic doctor vel platus nō debet aliquid/ agere qd̄ sit extra mensurā rationis re/ cte. Ebrietas em dicit ab e qd̄ ē extra/ t bria qd̄ est mensura. Samson etiam/ accepit vxorē de filiab^o philistinorū vt/ p hoc sibi daref occasio pugnādi cōtra/ eos: vt habet in textu. Sic bonus do/ ctor vel prelatus accipit sibi sapientiā/ gentilium philosōphorum que dici po/ test eius vxor. Nam de sapientia dici/ tur Sapientie. viii. a. Hanc quesui mi/ hi sponlam assumere: et per ipsam ha/ bet occasionem pugnandi contra infi/ deles et hereticos: qui rationib⁹ so/ phisticis inuoluunt catholicos simpli/ ces sapientiam philosophicam igno/ rantes.

s v

Glo.ordi. Judicium La. XIII

Nico.de lyra

Edixit manue vro:is: morte moriemur tē. Pro eo. s. qd scptū ē: Exo.33.5. Nemo pōt facē mēā videre & viuere. Opīabat g vt hoīes deū se vidisse: tāto vtiqz miraculo facto q in igne sacrificū ste tit: q cū illis p̄us q̄si hō lo q̄bas. H̄z deū in āgelo: an deū ipm angelū appellabat. sic em̄ scriptū ē: Et sumpsit manue hedū ca pray & fecit sacrificium & obtulit supra petrā dño mirabilia facienti & manue & vror ei expectabat tē. Dis g v̄bis qz nō dixit morte moriemur: qz vidi m̄ angelū dñi sed deū vidim̄: orit q̄stio. **Questio** Utz in āgelo itelligebat deū an eūdē angelū vocabāt deū. Illud em̄ tertiu: q deū putauerāt q erat āgelus dic̄l nō pōt apte dicente scriptura: Tūc coguit q: āgelus dñi ē. H̄z vñ metuebat mor te. Nō em̄ scriptuz erat: Nemo videt faciē āgeli & viuet. An & in h̄ ipo q in āgeli p̄ntia deū coguerat manue ita p turbat: est vt morte timeret. Qd at illi vror r̄ndit: Si velle dñs mortificare nos nō accepisset de manu n̄fa holocausta & sacrificiū: nec illuminasset hec oīa h̄z nec audita fecisset hec nob. vtrū ipm āgelū crediderūt accepisse sacrificiū: qz viderūt eū in flāma altarū stetisse: an p h̄ itellexerūt accepisse dñm: qz hoc fecit āgelus vt se onderet angelū. Qdlibet hoz sit iā angelus dixerat. si aut facias holocaustū: dñs offer illud: h̄ 15.5. est nō mihi h̄z dñs. H̄z g stetit āgelus in altarū flāma magi itelligēdus est si gnificasse illū magni p̄silij āgelū in forma serui. i. in h̄ oīe: quē suscepturn erat nō acceptuz sacrificium sed ipm sacrificium futur. **La. XIII**

Descēdit g samson tē. **H**ecquit: a **D**escēdit itaqz. **M**ystice Isid. Sālon cū alienigenas retēderet causa pēcē vro:is: leonem occidit & xp̄i eccliaz vocatur de gētib̄ diabolū vicit q̄ ait: Haudete qz ego vici muu dū. Ex ore leonis occisi fāu extrahit: qz vt sp̄icim̄ reges terreni regni q̄ h̄ xp̄m an tremuerant iā pempta feritate dulcedinem euangelū p̄dicat: & munimenta prebent.

Nico.de lyra

Descēdit ergo **La. XIII** samson. H̄c p̄n describit occasio iuasiōis philistinoz: q̄ occasio data ē samsoni ex acceptance vro:is de philisteis: vt patebit ei se q̄ntibus. Et iō circa h̄ p̄mo describit dictē vro:is petitio. scđo petite despōsatio: ibi: **D**escēdit itaqz. tertio despōlate acceptio: ibi: Et post aliqt dies. q̄rto iua siōis occasio: ibi: Lū iāt cines. Circa p̄mū dr: **D**escēdit g samson in thānata. villa ē philistinoz ad quā venit samson ad vidēdū festū qd faciebat phi listei qb̄ seruiebat hebrei sub tributo: pp̄t qd secure poterāt ad loca eo: de clinare. b **N**ū qd nō est mulier tē. h̄ dicebat parētes samsonis: qz phi binū ē Deu. vñ. a. ne h̄bāt m̄rimōia cū alienigenis. H̄o s̄bdit: c **P**arētes at ei nesciebat tē. qz h̄ at q̄ scriptura exclu dit parētes samsonis tñ ab hac noticia: videt q̄ samson coguerit p̄ reuelationē volūtate dñi circa h̄: alit em̄ peccasset si mulierē alienigenā accepisset vro:ē: nisi sciret dñi volūtate q̄ posat in p̄cepto dispēsare. H̄z adhuc videſ q̄ parētes et male fecerit il lā mulierē pēcēdo p̄ filio: qz h̄ p̄bifet Deu. vñ. a. vbi dr: Fi liā ei. s. alienigene nō accipies filio tuo vro:ē. **D**icēdū q̄ sam son eis volūtate dñi reuelauit: h̄z nō sit scptū. Erat em̄ deuotis: & iō nō ē verisile q̄ fecissent h̄ p̄ceptū dñi: nisi samson eis dixiſ h̄esse de volūtate dñi: & h̄ debebat ei credere eo q̄ fuerat p̄ āgelū ānūciat & mirabilis nat̄. vt. s. dictū ē. d **E**t q̄rereſ occasioſ tē. Sciebat em̄ samson in generali q̄ reuelationē p̄ cōtractus il/

Hic illi m̄rimōia ēēt occasio h̄ bellādi philisteis: h̄z adhuc i graret modū i p̄tclarī. H̄z q̄rit h̄ q̄re ad h̄ q̄rebaſ occasio: cū philistei hitarēt in īra hebreis p̄missa: vt pt̄ ex. s. dictū ca. iii. **D**e illā aut̄ hitatorib̄ p̄cepat dñs. filijs isrl̄q̄ eos ex̄minarēt sine miseria: vt h̄f **M**u. xxiiij. & **D**euf. vñ. pp̄t qd videt qd nō erat q̄reda alia occasio. **D**icēdū q̄ pp̄t p̄tā hebreo z dñs p̄miserat philisteos ad tps eis dñari: & inf̄ ipos erāt aliq̄ pacta iura/ mēto firmata: qd erat licitū hebreis sa cere in tali casu: vt dictū fuit **J**osue. xii. 2. xxiiij. pp̄t qd nō licebat hebreis philisteos tūc iuadere absq̄ noua occasio: 2. ii. **P**aral. vi. c. **I**n̄ mala sedechiere gis. pp̄t q̄ fuit captiuatus & ciuitas de structa dr: **A**rege qz nabuchodonosor recessit q̄ adiurauerat eū p̄ deū. & h̄ no taſ cū subdī: e **C**o em̄ tpe philistīm dñiabān̄ israeli. qd dñi erat p̄dicto mō firmatū. f **D**escēdit itaqz samson. **H**ic describit p̄dicte mulieris despōsatio: p̄mittit tñ casus accidēs in via/ cū dr: g **A**pparuit catulus leonis seu rugiēs & occurrit ei. s. samsoni q̄si ad deuorādū em̄. **S**epauerat em̄ se samson a parētib̄ suis p̄ aliqua necessitate. & tūc occurrit ei leo ita q̄ parentes eius non viderunt. h **I**rruit aut̄ sp̄us dñi tē. i. sp̄us fortitudis. illa em̄ fortitudo nō inerat ei ex cōplexiōe seu p̄tute naturali: alio/ quin nō recessisset ab eo qñ fuit rasus: vt habef. j. xvi. ca. H̄z erat illa fortitudo qdā grā ḡt̄ data: q̄ nō sp̄ aderat p̄phet h̄z qñ expediebat s̄m ordinationē dñi nā: & h̄ mō videſ dicendū de fortitudie samsonis: pp̄t qd occurreſt leone dr: h̄ p̄ irruit in eū sp̄us dñi. i. mol̄ illī fortitudis. i **N**ihil oīno h̄is in ma ad ondēdū q̄ h̄ n̄ fecit gladio v̄ baclo. k **D**escēdit itaqz t lo. ē mulieri. s. de m̄rimōio h̄bido: & tūc facta fuerūt sp̄salia. l **E**t post aliqt dies. h̄ p̄r describit mulieri despōlate acceptio in matrimonii. iō subdī: m **R**euer sus vt accipet eā: declauit vt vi deret cadauer leonis. **E**t ecce ex n̄ amē apū in ore leonis erat: ac fa uis mell. **Q**uē cū sumpsisset in manib̄ comedebat in via: veniensq̄ ad p̄rem suū & matrē dedit eis p̄tē: q̄ & ip̄i comedērūt: nec tñ eis voluit indicare q̄ mel de cor pore leonis assumpserat. **D**escēdit itaqz pater eius ad mulierē & p̄ fecit filio suo samson coniūnū. **S**ic em̄ iuuenes facere consue-

incredula remanēt. **P**rop̄t qd dixerūt apl̄i iudeis: **E**c. xiiij. g. **G**lobis oportebat s̄m loqui verbū dei: h̄z qm̄ repellitis illud: & indignos vos iudicatis eterne vite: ecce querimur ad gētē. sic em̄ p̄cepit nobis deus. **E**t p̄ illā p̄dicationē p̄iungerunt xpo & nō sibi gentilitatē p̄ fidē: nō em̄ erant sp̄oli h̄z eius paronymphi. g **A**pparuit catulus leonis seu us. **P**er quem intelligi p̄t lauī xp̄m ipugnās. pp̄t qd dixit ei **A**c. ix. a. **S**au le saule qd me p̄se q̄ris. **P**er hoc aut̄ q̄ verbo xp̄i p̄stratus fu it in terrā tanq̄ mortuus: apparuit q̄ poterat eū lacerare sicut samson leonem occurrentē lacerauit. **P**er hoc autem q̄ in ore leonis mortui inuictum fuit fauum mellis: significata fuit meliſtua doctrina Pauli mundo mortui: sicut dicit **B**alath. vi. c. **N**ibi autē abit gloriari nisi in cruce domini nostri ielu chri/ * sti: id est in

Divisio. * a **C**lū g. Hic pñr describit
rebelliois occasio duplex. scđa po-
nit in prin. xv. ca. **C**rca primū dñ:
Clū g. cues lo. il. vi. eum. l. ma-
gnū & robustū. b **D**echerit ei
lo. tri. vt si sāson veller aliquid age-
re p̄ eos; isti resisteret ei: tñ fuerūt
ei assignati sub specie societatis et
honoris nuptiarū. c **Q**uid?
lo. est sam. vt inde inter ipos ori-
ref questio seu cōtēcio. d **P**ro-
ponā vo. pbleuma. vñ dubium
& occultū: qđ gallice dñ deuiniale.
e **D**abo vo. xxr. syn. i. lineas
vestes. f **D**ixitqz eis. pbleu-
ma suū. g **D**e come. exi. cib
& de for. egrē. e dul. p̄ b̄ obscur-
e pposuit q̄ iuenerat mel i cada-
uere leōis: q̄ mel ē dulce: r leo est
fortissim⁹ bestiaz: & i illa pte leōis
iuenit mel qđ ē comedibilis: q̄ ē in-
strumētu comeditionis. l. in ore.
b **N**ec po. p tres dies ppo-
sol. l. multū cogitassent. i **C**lū
q̄ adesset dies sep. nō est itellis-
gēdū q̄ ēt dies septim⁹ cōuiuij: im-
mo erat quart⁹: l. vocat ē septim⁹
q̄ erat sabbatū occurrēs iter pui-
uiū nuptiarū: cetera patēt vñqz ibit:
k **S**eptē igit dies cō. f. e. i. p
maiori pte septē diez: q̄ a q̄ta die
incipit: vt ptz ex p̄dictis. l **L**ā
dēqz die sep. r̄c. h̄c accipit di-
es septima. p septima die cōuiuij:
nō p sabbato. m **E**t illi dixe-
ei die sep. ante so. oc. q̄ si tar-
dassent vñqz post occasuz amissēt:
q̄ finita fuisse dies septia: q̄ dies
ē latio solis sup terrā. n **Q**uid
dul. melle. intellect⁹ ptz ex p̄dict.
o **S**i nō aras. r̄c. ille q̄ arat in-
uestigat terrā sseri⁹: ita fecerūt isti
q̄ solutionē quā iuenire n̄ poterāt
inuestigauerūt p vxorē samsonis:
quā vocat vitulā p̄pē muliebē in
solētiā. p **I**rruit itaqz in eū
spi. dñ. i. vindictā iūrie sibi facie.
Tū q̄ pbleuma p seip̄os soluere
debebat nō p aliā psonā: vt ptz ex
mō loquēdi. s. posito. vbi dñ: Qđ
si solueritis mibi r̄c. Tū q̄ p me-
tū moris incussuz vxori sue & ami-
cis ei⁹ solutionē inq̄sierāt. sequit:
q **I**rratusqz ni. p̄ philisteos et
vxore suā eo p̄ reuelauerat secretū
suū. r **A**scēdit i do. pa. sui.
ab vxore ad tps discedēdo.
* st̄d̄ est in eius doctrina dulci-
p̄quez m̄hi m̄ndus crucifixus ē et
ego m̄ndo. g **D**e come. exi. ci-
bus & de for. r̄c. hoc aut̄ pbleu-
ma solui nō potuit nisi p vxorē sam-
sonis: p qđ significatū fuit q̄ muta-
tio sauli de psecutore amarissimo ī
dulcissim⁹ doctorē: nō pōt intelligi
ni si eccliam xp̄i sponsam q̄ no-
vit & tñre sp̄s pōtē facere de pse-
cutorē defensorē: & de lupo pasto-
rē. Bliter p leonē laceratū pōt in-
telligi corp⁹ xp̄i flagellis et clavis
plagatū: qđ ip̄met p samsonē figu-
rat⁹ lacerauit inq̄tū ad passionēvo-
lutarie se obtulit: et de eius corpe
mortuo exiuit sanguis & q̄ ex q̄bus
dñre habet ecclie sacramēta inter
q̄ pncipale ē eucharistie sacramen-
tū in q̄ babem⁹ dulcissim⁹ cibū. de
q̄ figuratū dñ: **G**ap. xvi. c. **P**ane
paratum

Moraliter

a uerāt. Cū ergo ciues loci illi⁹ vidissent
b eū: dederūt ei sodales trigita qui essent
s̄ cu eo. Quibus locut⁹ ē samson: Pro-
ponā vobis pbleuma/ qđ si solueritis
c mihi intra septē dies cōuiuij: dabo vo-
bis triginta syndones & totidē tunicas.
S̄in autē nō potuerūt soluere: vos da-
bitis mihi triginta syndones: & eiusdē
numeri tunicas. Qui responderūt ei:
f Propone pbleuma vt audiam⁹: Bi-
s ritqz eis: Be comedente exiuit cibus:
b et de forti egressa est dulcedo. Nec po-
tuerunt p tres dies ppositionem solue-
re. Cung⁹ adesset dies septim⁹ dixerūt
ad vxorē samson: Blādire viro tuo: et
suade ei vt indicet tibi qđ significet p-
bleuma. Qđ si facere noluer̄t: icēdem⁹
te & domū p̄ris tui. An idcirco vocast̄
nos ad nuptias vt spoliaret̄: Que fū-
debat apud samson lachrymas: & que
rebat dices: Qđis me & nō diligis/ id
circo pbleuma qđ pposuisti filijs ppli-
mei non vis mihi exponere: At ille re-
spōdit: Patri meo & matri nolui dice-
re: & tibi indicare potero: Septē igit di-
ebus cōuiuij flebat ante eū: tādēqz die
septio cu ei ēt molesta exposuit. Que
statim indicauit ciuib⁹ suis. Et illi dixe-
n rūt ei die septio ante solis occubitū: qđ
dulci⁹ melle: & qđ forti⁹ leone: Qui ait
o ad eos: Si nō arasset̄ i vitula mea nō
p inuenissetis ppositionem meaz. Irruit
itaqz i eū sp̄s dñi: desceditqz ascalonē
& pcussit ibi triginta viros: q̄ ablatas
vestes dedit his q̄ pbleuma soluerāt.
q Irratusqz numis ascēdit in domum p̄ris
sui: vxor aut̄ ei⁹ accepit maritū vñū de
amicis ei⁹ & p̄nubis. **C**a. XV

Dest aliquātulū aut̄ tps cu
s dies triticeqz messis iſtarēt:
venit samson iuisere volēs
vxorē suā: & attulit ei hedū
de capris. Cūqz cubiculū ei⁹ solito vel
let itrare: phibuit illū pater illi⁹ dicēs: v
Putaui q̄ odiſſes eā: & tō tradidi illaz
amico tuo. S̄z habet sororē q̄ iunior et
pulchrior illa est: sit tibi p ea vxor. Qui
samson r̄nidit: Ab hac die n̄ erit culpa &
i me p̄ philisteos. Faciā eīn vobis ma-
la. Perrexitqz & cepit trecentas vlpes: &
caudasqz eaz iūrit ad caudas: & faces
ligauit i medio: quas igne succēdēs di-
misit vt huc illucqz discurrent. Que
statim prexerūt in segetes philistinorū.
Quibus succēsis & cōportatē iam fru-
ges & adhuc stātes in stipula cōcrema-
te sunt: i tantū vt vineas quoqz & tolue-

paratū de celo p̄stitisti eis sine la-
bore: oē delectamētū i se habētē
& oīs saporis suavitatē.

Dest aliquāt tps. Hic pñr
ponit scđa occasio: eo q̄
fuit phibit ab vxore sua: & b̄ est
qđ dñ: i **C**lū cu. el̄ so. vel.
intrā. i. mō & affectu maritali.
v **P**rohibuit il. pa. il. dī.
puta. q̄ odiſſ. eā. in b̄ facta fuit
samsoni iniuria: q̄ nō repudiae-
rat vxorē l. tm ad horā receserat
ab ea: qđ erat sibi licitū: & tō facta
fuit sibi iniuria: eo q̄ sine scitu &
req̄sitiōe ei⁹ alteri fuit data: & tō
dixit: r **T**ib hac die nō erit
cul. r̄c. iuadēdo. l. eos p̄pē ifide-
litates & iniurias mihi factas. et
marie q̄ dixerat angel⁹ d̄ eo: ip̄e
incipiet liberare isrl̄ d̄ manu phili-
stiz. vt h̄. s. ca. xij. y **P**er
rexitqz. Habita iusta occasione
nocēdi philisteis: vt ptz ex p̄dict.
Hic pñr describit eoꝝ inuasio &
debellatio: & p̄mo i eoꝝ bonis. se
cūdō i psonis ibi: Quib⁹ aut̄ sam-
son. **C**rca pñmū dñ: Perrexit &
ce. r̄c. l. et multū fortis & agilis
tm verisile est q̄ cepst eas auxilio
aliquoz: i illa em̄ tra abūdāt vul-
pes & cū retib⁹ & ingenis possūt
cito capi i tata multitudine: sic in
terra ista in vna garena p̄nt cito
capi trecenti cuniculi: marie & ho-
minea ad b̄ ingeniosos.

z **C**audasqz eaz iūrit ad
cau. r̄c. qđ ē intelligēdū q̄ p ali-
q̄ ligamina ad b̄ apta ligauit cau-
das duaz ad inuicē & ligamina
erāt ita lōga q̄ i medio poterant
ligari faces ardētes q̄ d̄ facili nō
possent extingui: nec lederēt vul-
pes. a **Q**ue statim prex-
in sege. eo em̄ q̄ ligate erāt mō
p̄dicto nō poterāt currere ordina-
te & expedite ad occultandū se in
nemoib⁹ vel foueis terre: s̄z cu
currerūt ad illud qđ erat mag⁹ in
p̄mptu scz ad segetes stātes que
erāt desiccate & p̄pinque messio-
ni: qđ ptz ex hoc q̄ alique iā erāt
collecte. vñ subdit: b **E**t cō-
portate iam fruges & adhuc
stantes r̄c. nō ad domos s̄z i cā-
pis vbi p̄ aliqd tps dimitteban̄
in magnis aceruis: sicut fit i mul-
tis terris. cetera patēt in lfa.

* **Q**uib⁹
Moraliter. s **D**est aliquātulū aut̄ tēpū. r̄c. Per pa-
trem vxoris samsonis q̄ phibuit
samsonē ab ingressu ad suam vx-
orem: intelligi potest imperator
roman⁹ vel eius imperiū super
gentes habēs dominū: & q̄tū
in se fuit phibuit cōfūctionē ch̄st̄
sti per samsonē figurati cum ec-
clesia de gentibus collecta: et si-
cut samson per cōbinationes vul-
pium incendit segetes philistino-
rum: sic christus per p̄dicatores
charitate cōbinatos succendit fi-
de charitate formata gentiliū cor-
da: in tantuz q̄ in multis erāt ad
martyrium p̄mptissima. **P**er hoc
igne dicit saluator. Luce. xii. f.
Ignem veni mittere in terram
* & quid vo-

Glo.ordi.

Judicum

Ea **Percussitq; eos.** **Lxx.** Percussit alienigenas Samson ad tibiā sup femur. i. tā mirabilē: vt stupētes tibiā vni^o pedis sup femur alteri^o ponerēt. **b** **Jurate ait.** Aug. quid ē qd ait sāson virū iuda: Jurate mihi ne iterficiat me vos & tradite me eis: ne forte occurrat in me vos: quā locutionē ita qdā iterptati sūt ne forte veniat aduersū me vos. **S**z h̄ eū ne ab his iterficeret dixisse illud idicar: qd in libro regnoꝝ scriptū ē subēte Salomōe vt hō occidereſ & dicente: vade occurre illi. **Qd** iō nō intelligit: qz nō ē p̄suetudinā apud nos ita dici. **Sic** em̄ qd militares p̄tates dicūt: vade alleua illū: & significat occide illū: qz intelligat nīl q illi^o locutio- nis p̄suetudinē nouit. **Holer** & vulgo apud nos dici: cōpēdiauit illi. i. occidit illū: & h̄ nemo intelligit: nīl q audire cō sicut. hec ē em̄ vis general oīm locutionū vt quēadmodū ip̄e ligue nō itel ligant: nīl audiēdovl legēdo discant: ita nec modi locutionū. **c** **In ma-** villa asini. **Breg.** Maxilla asini p̄ dicatores significat. Redēptor em̄ nr̄ simplicitatē & patientiā p̄dicantū: sue māu ūtū tenēs a vitiis carnales inē fecit: & maxilla in terrā p̄iecta: postmo dū aq̄s fudit qz tradita morte p̄dicatoꝝ corpora maḡ pp̄lis mōstrauē miracula.

Dō:aliter

Ai.de ly. **Judicauit**

*** a** **Quib^o** ait samsō. **Hic** p̄nōt iuasio in p̄sonis. & hec ē duplex. sc̄da ponit ibi: **Igit̄ ascēdētes.** Circa pm̄ dī: **b** **L**3 hec fecerit. **T**h̄. hoc dixit samson. **T**ū qz philistei nō cōbus serāt vrox̄ ei^o & prez̄ celo iusticie s̄z magis cōmoti passiōe ire pp̄f dānū eis il latū. **T**ū qz occasiōe p̄dicta h̄ita guerra erat inf samsonē & philisteos apte: nec tenebas cessare ab eoꝝ iuasiōe: māxime cū ad h̄ fuisseſ p̄secat̄ ex diuīa re uelatiōe: vt ptz ex sup̄dict̄. **c** **Percussitq; eos ingē. pla.** **T**ē. **Jura** ē posterior ps crurū: femur ateriōr. **D**odus ēt h̄ hoīm q sūt attoniti & meditabūdi iponere surā vni^o crurū sup femur alteri^o. & p̄ h̄ designat q philistei sueūt ita stupefacti de plaga ei^o iſlīcta a sam- sōne & multū cogitabāt q̄lī se vīdica- re possent. **In** hebreo aut̄ sic h̄: **Percussit** eos plaga magna: tibiā sup crurū. qd exponūt hebrei de p̄cussiōe pe- ditū cū eq̄tib^o: qz pedites in bello ini- tūtū tibiis suis: equites & cruribus. **d** **Igit̄ ascēdētes.** **Hic** ponit sc̄da p̄cussioꝝ philistinoꝝ. vbi p̄mo po- nit hui^o p̄cussiōis occasiō. sc̄do ip̄a per- cussio ibi: **Qui** cū vēisset. tertio grārū actio ibi: **In** maxilla asini. **O**ccasiō aut̄ data samsoni fuit eo qz pp̄f eū volebat inuadere totū pp̄lm isrl. & h̄ est qd dī: **Igit̄ ascēdētes** philistīm in ter- rā iuda. & tñ samson nō erat de tribu illa sed de tribu dan: vt ptz ex sup̄adi- ctis: ca. xii. **e** **L**astrametati sūt in loco q postea vocat̄ est lechi. **Hoc** dī p̄ diminutionē: qz loc̄ ille vo- catus ē postea ramathlechi: vt habeat eodē caplo: sicut aliquā aliq̄s vocat̄ mi- nus p̄ iacominus. **f** **Ubi** eoz su- sus ē exercitus. **Hoc** dī ad denotan- dū magnitudinē exercitus eoz: qz oc- cupabat magnū ēre spaciū. **h** **L**ur qscēdistis aduersum nos. Quasi diceret: tributū vobis reddim^o necre- bellamus: & ideo nō habetis occasio- nē inuadēdi nos. **i** **Qui** respon- derūt: vt ligemus samson veni- mus. **L**icet em̄ venireſ p̄cipaliſ ap̄e samsonē: tñ occasiōe ip̄ius veniebat h̄ totū pp̄lm nisi tradereſ in manib^o eoz: qd fuit

Divisio

5.14.b

La. XV Nico.de lyra

qd fuit eis p̄cessum. Ideo subdit: **i** **D**escēderunt ergo tria mīlia viroꝝ. Ad capiendū samsonē & tradendum philis- teis h̄m q fuerat iter eos p̄dictū. **s** ptz l̄a vsc̄ ibi: **k** **Ju-** rate ait & sp̄odete mihi q nō occidatis me. Volebat em̄ satissimē Israelitū & sic agere q nō interficeret a philisteis nec ab ip̄o eis resistendo: & haberet occasionē iusta interficiēdi philisteos q veniebat ad eū occidendū. **l** **Qui** cū ve- nisset. **Hic** p̄ describit philistinoꝝ inuasioꝝ cū dī: **Qui** cū ve- nisset ad locū maxille. **Hic** locus sic nominat h̄ p̄ anticipa- tionē: vt ptz p̄ l̄az sequentē. **m** **Irruit** sp̄us dñi in eū:

j **d** est motus dono fortitudis ad rum- pendū vincula & ad philisteos debellā- dum. **n** **I**n uētamq; maxillam. Per hoc ostendit victoria magis mira- bilis & a deo facta: quia nō fuit q arma ferrea. Sc̄iendū tñ q assī maiores sūt in terra illa & h̄nt maiora ossa. **o** **B**in- terfecit in ea mille viros. **p** q ptz q̄ miraculose seruabat a p̄fractiōe in tot & tātis p̄cussiōibus viroꝝ armatoꝝ. **p** **In** maxilla asini. **Hic** p̄nōt tur grārūactio. modus em̄ erat hebreo rū in victorijs a deo datis canere cā- cū p̄ modū grārūactiōis: sicut ptz in cā- tico moysi: **E**ro. xv. & in cantico delbo- re. **s. v. cap.** & iō samson in hac victoria diuinitus sibi data cecinit canticū inci- piēdo p̄ tale modū: **In** maxilla asini tē. **C**tz aut̄ totū canticū eius sit h̄ scri- ptū vel solū ip̄ius p̄ncipū certū nō ha- bet. videot tñ p̄babilius q̄ solū p̄ncipiū sit h̄ scriptū: qz nō oīa sunt scripta: & qz nō legunt̄ cātica sic breuia. **seq̄:** **q** **E**t vocauit nomen loci illius ramathlechi. **Qd** at sequit: **Qd** in terptat̄ eleuatio maxille. **nō** est in hebreo s̄z appositū ē a trāslatore ad oī. **d**endū significatū nōis qd bñ fuit ipo- sitū: qz satis fuit mirabile & insolidū q̄ cū maxilla asini fieret tantū factū. **Q** aut̄ h̄ diuinit̄ fieret: oīdī p̄ se qns mi- raculū cū dī: **U**pernit itaq; dñs mola- re dentē. **Et** ptz l̄a.

***** & qd volo nisi vt ardeat: **N** aut̄ p̄ vulpes p̄nt intelligi p̄dicatores oīdit: pinguedo nāq; vulpiū medicinalis ē p̄ cōtractionē & stupefactionem neruor. multi & p̄ dicatores cōtractos corporaliter exercent: vt ptz de Paulo & Johā- ne: **Act. iiiij.** & de Paulo & Barnaba: **Act. xiij.** & multa similia fecerūt alij disci- puli xp̄i & ministri. Sp̄ualiter aut̄ cōtra- cōtōs p̄ pigritiā & accidiam quasi q̄tidie erigūt p̄dicatores ecclie: & in via morū faciūt ambulare. **t** **L**igare inqūt te venimus tē. Per ligationē samso- nis p̄ viros iuda p̄t itelligi ligatio xp̄i in petro: sicut & crucifixus fuit in ip̄o: p̄pter quod eidem apparenſ dirxit: **T**a- do romam iterum crucifigi. **H**ec aut̄ ligatio facta fuit a iudeis & soluta vir- tute diuina: **Act. xij.** sicut samson do- no fortitudis a deo rupit vincula. Per hoc aut̄ q̄ samson in mādibula philisteos debellauit: significatū fuit q̄ xp̄s in petro p̄ p̄dicacionē euāgeliū gētilles oī- cōdit & ecclie incorpauit: sicut dictū fuit sibi **Act. x.** de querſiōe Cornelij & alio- rum gentiliū. Surge petre occide & mā- duca. **Q** aut̄ p̄ mandibula p̄dicatio de- signet ptz. **Mā** sicut in mandibula mol- liunt̄ elice corpales corporaliter nutriti- tes: sic in p̄dicatiōe molliunt̄ sacre scri- pture q̄ sūt esce sp̄ualit̄ nutritiue: **Deu.** viii. a. **Mō** i solo pāe viuit hō s̄z in oī v̄ bo qd p̄. **rē.** Per aquā & dī mādibula mirabilē exētē: significata fuit aq̄ salu- tarē sapie q̄ de bñ petri p̄cessit ore.

A a *Judicavitq. Greg.* Quē in h̄ facto samson nisi redē p̄tore significat. Quid gāa nisi infernū: qd̄ philistei nisi p̄fī diā iudeor̄: q̄ cū morrū dñm vider̄t: etiā corp̄ eī in sepulchro posū custodes ilico deputauerūt: t̄ auctore vite inferni claustris retētū: q̄si samson in gāa se dephēdisse letati sunt.

Samson vero nocte media nō solū exiit: s̄z etiā portas tulit: q̄ redēptor noſter ante lucē resurgēs: nō solū de inferno liber exiit: s̄z etiā inferni claustra deſtruxit: portas tulit t̄ montis verticem subiit: q̄ resurgēdo claustra inferni abſtulit: t̄ ascēdendo celorum regna penetravit.

Nico.de lyra

In ca. xv. vbi d̄r in postil. Percussit q̄ eos ingēti plaga: ita vt stupētes suam femori imponerent.

Additio. i. D̄b hic i hebreo: Percussit eos sura sup femur plaga magna: qd̄ antiqui hebreoꝝ sic exponunt. q̄ nullis armis nec aliq̄ adiutorio corpali extrinſeco p̄cussit eos s̄z solū calcitrādo. Calcitrando em̄ hō cū calcaneo suo coiūcto suret̄ p̄cutit femur alteri hoīs: t̄ sic si p̄cussio est valida: p̄cussus cadit. vñ ad ostendā excellētiā fortitudinis ip̄l samsonis exprimit modū p̄cutiendi q̄ est saſis extranea t̄ insoluit. s. vt vñ sol̄ hō hoc mō plaga magna multos p̄cutiat. P̄cūs em̄ q̄ stupētes ip̄onūt surā sup femur. Nō credo q̄ habeat fundamen‐tu i mō loquēdi ſacre ſcripture: nec l̄ra hebraica h̄ facit mētionē de ſtupore.

In eo.ca. xv. vbi d̄r in postilla: In maxilla alini. Hic p̄nr p̄oī grāzactio. Additio. ii. Abi trāſlatio n̄ra habet: In mādibula pulli alinoꝝ: in hebraica p̄itate h̄ hamor hamoracoꝝ. Abi nō rādū q̄ hamor i hebreo ē nomē equoꝝ. qd̄ vno mō ſignificat alinū. alio mō ſignificat acerūt vel cumulū ſeu caterua. Ut in ſtētio huiꝝ locutioꝝ erat dice re q̄ in maxilla alini acerūt aceruos philistinoꝝ p̄cufferat. i. plures hominū cateruas: qd̄ ē valde mirabile: et ex h̄ qd̄ ſub eadē dictioꝝ includebat alius t̄ caterua ſm̄ equocationē p̄dictā reddebat locutio ſm̄ modū hebraice locutionis rhetorice ornata. La. XVI

Hab̄t q̄z in gacā t̄ vi b̄ dit ibi mulierē mere tricē: ingressusq; est ad eā. D̄b cū audis Tūnde. ſet philistīm t̄ p̄crebuiffet ap̄d a Christum. b̄ Custodiētes ſepulchrū. eos intrasse yrbe ſamson: circū dederūt eū: positis in porta ciuitatis custodibꝝ: t̄ ibi tota nocte cū ſilētio p̄ſtolat̄es vt facto mane exēuntē occiderēt. Bor t̄ a q̄ xp̄s ante lucē ſurrexit. miuit aut̄ ſamson vſq; ad mēdiūm noctis: t̄ inde cōſurgēs app̄. a q̄ claūſtra inferni deſtruxit. b̄ hēdit ambas p̄tēt foreſ cuž poſtibꝝ ſuis t̄ ſera: ipoſitaſq; hu‐meri ſuis portauit ad v̄ticē mō‐tlq̄ respic̄ hebrō. Post hec ama‐ uit mulierē q̄ hitabat i valle ſo‐

nō habet in textu. videt t̄ magis q̄ fuerit philisteia: eo q̄ ſue rit ita ſollicita decipere ſamſonē aduersariū philisteoꝝ: t̄ vo‐cabaſ dalila: ſic enī debet ſcribi t̄ p̄nūciari.

Moraliter. a Abiit q̄z in ga. t̄c. Per deſcēſum ſam‐

ſoniſ i gačam ſignificat ſuit deſcēſus

ſpi ad iſeros: ſm̄ b̄m Greg. t̄ plures

doctores alios: s̄z ad h̄ multū diſſona‐

re videſ qd̄ ſubditur: b Et vi. ibi mu‐mere. ingressusq; eſt ad eā: pp̄t

qd̄ ſciendū q̄ hebrei dicūt h̄c eſſe littērā: Dulierē hōpitalitricē: t̄ hoc veri

videt ſicut dixi pleni in expositioſe lit‐

terali. Scđm hoc igiſ p̄ deſcēſum ſam‐

ſoniſ in gačam: figurat ſuit deſcēſus

chiſti ad limbum patrū: q̄ bñ ſignifica

tur p̄ mulierē hōpitalitricē: eo q̄ ibi ſa‐

cti patres erāt hōpitaliti vſq; ad acce‐

ptionē ſue beatitudinis de q̄ia erant

certi. t Normauit aut̄ ſam. vſq;

ad me. no. t inde cōſur. t̄c. per

hoc aut̄ chiſti reſurrecio fuit figura,

ta q̄ ſuit ſm̄ cōem opinionē doctořū l

auora et ſic in ſcđa medietate noctis.

nā dies ſequēs incipit ab ortu ſolis. t

em̄ dies latio ſolis ſup terrā. d Ap

phēdit am. por. foras t̄c. q̄ chri‐

ſtus reſurgeſ in feruū ſregit t̄ ſpolia‐

uit patribꝝ ibi detentis: t̄ dedurit eos

vſq; ad montē patrie celeſtis. Moraliter

auit mulierē. Doctores noſtri

dicūt t̄ bene q̄ in hoc facto ſamſon nō

ſuit figura chiſti: nā in principio huiꝝ

operis dictum ſuit q̄ res vna numero

diversa ſignat t̄ incoſiſibilia pp̄t di‐

uerſas p̄prietates: ſicut leo ratione cō‐

ſtantie ſignat chiſtū t̄ rōne voraci‐

tiſ diabolū: t̄ eodē mō contingit d ea

de p̄ſona que ratione virtutis chiſtuz

ſignat: t̄ rōne vitū nullo modo ſignat

ſm̄ ſed magis oppoſitum. Sicut ſalo‐

mon in edificatione tēpli domini ſuite

figura chiſti q̄ edificauit eccliam. In

boc aut̄ q̄ edificauit idoloꝝ templa. iij.

Reg. xi. Non potuit eē ſigura xp̄i ſed

magis diaboli. Sic eſt in p̄poſito. ſam‐

ſon eſt in p̄dictis bene ſuit figura chiſti: ſed nō in eiꝝ decepti‐one q̄ dalila. Samſon tgl̄ decepto a dalila ſecretū ſui cōſecra‐tionis eidē illicite reuelauit: t̄ in hoc ſignificat hominem dño cōſecratū p̄ p̄fessionē in religione vel ordine ſacrū: q̄ p̄ bla‐ditias mulieris deceptus trahit ad impudicos tactus t̄ am‐plexus: t̄ ſic ercecat primo tenebris ignorātiae. t̄ ſecundo lig‐tur vinculo conſuetudinis puerſe: t̄ in carcere peccati deputa‐tur ad molendū: id eſt ad coitus exercitium ſm̄ hebreos: vel aliter ad molendum: id eſt ad opus laboriosum t̄ malum: qd̄ eſt opus peccati: ſm̄ quod dicit ſap. v. b. in p̄ſona peccato‐rum: Lassati ſumus in via iniquitatis et perditionis: ambu‐lauiuſis vias diſſiciles: viam autem domini non ambulauiuſis. Per hoc autem q̄ capillis ſamſonis renaſcentibus ipe plus nocuit philisteis q̄ aut̄ fecerat: ſignificat q̄ aliquando homo deo conſecratū t̄ dicto modo deceptus ex respectu di‐uine gratie reilluminaſ: t̄ cōtra demones t̄ vitia fortiꝝ q̄ an‐te caſum p̄ſiatur. Poteſt etiā aliter dici q̄ p̄ ſamſonem qui an‐te tonsionem capillorum ſuit fortissimus: t̄ poſt tonsionē capillo‐rum ſuit ſicut ceteri homines infirmus: ſignificat religioſi ad bonū opus tepidi: qui ante depositionem capilloꝝ per re‐ligionis ingressum erant fortes t̄ agiles ad luctandū t̄ saltā‐dum et huiuſmodi: t̄ poſt ingressum religionis infirmi ſunt et debiles ad bene operandum.

Glo. ordi.

Glocauitq; tonsore. **G**l. Qd mulier subdola caput samsonis rasit & allophilia illudidit q; captiuat^r est: q; cecat^r & ad molala deputat^r: nō in his xp̄s h̄ illi figurant q; tm̄ xp̄i nomine gliant & mal' actib^r iugit iplicant. Vir eī sensus rōnalis intelligit. Laro āt mulierez significat. Si em̄ mulieri. i. carni nře blandiēte libidie: vel alijs mal' opib^r p̄senseri mus: grā spūsancti q; nača rei crine significat) nudati expoliatur atq; decipimur. Ita em̄ sughis & petōr: b^r vīolata xp̄i grā: sic samsoni incisa coma a diabolo illudit. Si q; āt agēdo pn̄iaz redeat coma redeute. i. grā reflorescēte repas ad p̄tūtē & cu pidis ac luxurie subuersis colunis hostes deiecit: & parato certamine in finem fortissime demones triūphabit.

Mota **Quē cū app̄hendis** set. Greg. Sālon amissis oculis ab allophilis ad molā deputat. Scindū ē q; p̄us intellect^r obtūdit: & postea caput anim^r p̄ exteriora desideria vagat: vt ceca mens q; ducis nesciat & carnis illebris se libēter subdat: aliquā vero prius desiderata carnis ebulliūt & post lōgū vīsu illictis opib^r oculū co rdis claudūt. Nam sepe m̄ ens recta cernit.

Ni. de ly.

Sa Veneriq; ad r̄c. vt quē nō poterāt supare vītē capet fraude. cetera patet vīsq; ibi. b **Si septē r̄c.** i. facie de neruis. c **Flecdū sic cis r̄c.** q; tales funes exten dūt & nō rūpūt. d **Latē tib^r** ap̄d r̄c. q; nō audebat i uadē sālonē donec viderēt & expiētia q; vīcla nō posset rūpere. e **Qui ru. vi.** valde facilis. f **Qd** si rūpat r̄c. q; mulieres q; filiā imiscēt aliquid de sputo suo. g **Dixitq; ad eum da.** h ponit scda tēptatio mulier ad deceptionē samsonis cū dr. h **Salte nūc i r̄c.** singebat em̄ ista mulier q; ex magno amore ad sālonē desiderabat scire fortitudis sue p̄ditionē: sic amās desiderat scire itimā sui amici. i **Si ligā. su. no. su. hāc p̄ditōez nouitat** addidit sālon ad suā p̄mā r̄nisionē: ita q; funes nō essent tm̄mo neruiciei & humidi: h̄ etiā oīno noui. & hoc dicebat samso ad colorationē sui mendacij. k **Dixitq; da. rur. ad eū.** h ponit tēptatio tertia cū dr. l **Usḡ deci. me. celādo secretū tuū amice tue.** m **Si inq̄t septē cri. r̄c.** In hebreo h̄ Septē cīcīnos vī floccellos. cesaries em̄ capit; sui disticta erat

Judicū La. XVI

reth: & vocabat dalila. Veneriq; ad eā p̄nci pes philistiorū atq; dixerit: Decipe eū & disce ab illo in q; hēat tātā fortitudinē: & quō eū superare valeam^r: & vincētū affligere. Qd si seceris dabim^r tibi singuli mille cētū argēteos. Locuta est g; dalila ad samso: Bic mibi obsecro in q; sit tua maxia fortitudo: & qd sit q; ligatus erūpe neq;as. Cui r̄ndit samson: Si septē nerūcūs funib^r necdū siccis & adhuc humētib^r li gat^r fuero infirm^r ero vt ceteri hoīes. Attulerūtq; ad eā satrapē philistiorū septē funes vt dixerat: qb^r vixit eū latētib^r ap̄d se isidūs: & in d cubiculo finē rei expectātib^r. Clamauitq; ad eū: Philistīm sup te samso. Qui rupit vīcla & quō si rūpat q; filū d stupe tortū sputamine: & cū odore ignis accēpit: & nō ē cognitū in q; eset fortitudo ei^r. Bixitq; ad eū dalila: Ecce il sūlūstū mīhi: & falsū locū es. Salte nūc indica h̄ mīhi q; ligari debeas. Cui ille r̄ndit: Si ligat^r fuero nouis funib^r q; nūq; fuerit in ope: infirm^r ero & alioz hoīm sūlis. Quib^r rūslū dalila vīxit eū & clamauit: philistīm sup te sālon: i cubiculo isidūs p̄pat. Qui ita rupit vīcla q; si filia tēlay. Bixitq; dalila rūrūsum ad eū: Usq; q; decipies me & falsū loqrl. Nīde d q; vīciri de beas. Cui r̄ndit samso: Si inq̄t septē crines m capiti mei cū licio plexuerit: & clauū his circū n ligatū frē fixerit infirm^r ero. Qd cū fecisset dali la dixit ad eū: Philistīm sup te sālō. q; p̄sur gēs d sōno extraxit clauū cū crīb^r & licio. Bixitq; ad eū dalila: Quō dicis q; amas me: cū anim^r tu^r nī sit meū: Per tres vices metit^r es mīhi: & nolūsti dicere in q; sit maxia fortitudo tua. Cūq; molesta eēt ei & p̄ mītos dies iugif p̄ adhēreret: spaciū ad qētē nō tribuēs: defecit aia ei^r: & ad mortē vīsq; lassata ē. Lūc ap̄iens vītē rei dixit ad eā: Fernū nūq; ascēdit sup q caput meū: q; načare: id ē p̄secreat^r dño sū de vītero mīris mee. Si rūslū fuerit caput meū: re cedet a me fortitudo mea & deficiam: eroq; sic ceteri hoīes. Videlēs illa q; p̄fessus ei eēt oēz s animū suū: misit ad p̄ncipes philistiorū ac mādauit. Ascēdite adhuc sel: q; nūc mīhi aperuit cor suū. Qui ascēderūt assūpta pēcunia quam p̄miserāt. At illa dormire eum fecit su per genua sua: et in sinu suo reclinare caput. a **Vlocauitq; tonsorem** et rasit septem crines eius: et cepit abigere eum: et a se repellere. Statim enim ab eo fortitudo recessit. Bixitq; d: Philistīm superte samson. Qui de somno consurgens dixit in animo suo: Egrediar a sicut ante feci: & me excutiā: nesciēs q; recēsset ab eo dominus. Quem cū app̄hendis b sent philistīm statim eruerunt oculos eius: & duxerunt gačam vincētū catherinis: & clauūsum in carcere molere fecerūt. Iamq; capilli eius renasci ceperāt: et principes philistinorū

erat p̄ septē floccellos vīcīnos. b n **Cū licio plex.** i. cū fortē lv gameo. seqnit: o **Dixitq;** ad eū da. quō r̄c. q. d. h̄ ē sal sum māfeste cū xp̄riū sit amanūtū secreta sua invicem reuelare. p **Cū mole.** r̄c. h̄ p̄n̄ de scribit vitat aptio: q; p̄ molesti am mulier^r īportune petēt vita te rei aperuit ad sū interitum. q **Ferrū nūq; r̄c.** q; de ritu načareoz erat q; nō raderēt eoz capilli toto tpe p̄secratiōne sue: vt dictum fuit. s. xiiij. ca. r **Si rasū r̄c.** q; siē dictum fuit. s. ista fortitudo nī erat vītē nature: h̄ erat qdā donū ḡe ḡl date q; ī necessarīs & expedītib^r fuit ī eo qdā tenuit ritū načarei: ppter qdā ip̄o violato p̄ rasurā nī assuit sibi. Sz h̄ b videb^r q; votū načarei violabat p̄ tactū & etiā aspetū mortui: vt h̄ Mu. vi. Sālon āt mītos īā ūtē fecerat: vt p̄z ex sup̄dicti. Dicēdū q; nī fuit sūle de sāsone & alijs načareis q; erat p̄secreati ad t̄p̄s & ad vacādū orōnib^r & p̄jūs opib^r. Sālon āt fuit p̄secreat^r p̄ totā vītā: & sua p̄secreatio erat or̄diata ad alia ōp. s. ad liberationē isrl̄ de māu philistīrū: vt h̄. s. xiiij. ca. pp̄ p̄d iterfīciō philisteos p̄secratiōne suā nō violauit h̄ magis adiipleuit. s **Videlēs illa r̄c.** reuelando vītē: hec em̄ p̄cepat p̄ h̄ p̄ nomē dñi noīsauit: dices se p̄secreatū dñō: nō em̄ noīsauet nomē dñō dicēdo mēdaciū. t **Ascēdite adhuc se ex h̄ videb^r q; illi h̄dē p̄us fuerat ap̄d ip̄az ad cōp̄ h̄dēdū sālōnē: h̄vidētē eius fortitudinē p̄ruptionē vinculoz ip̄m nī iuaserāt: h̄ latēter ad sua loca recesserāt: & p̄ h̄ etiā sālōn fuit decept^r reuelādo secreteū suū mulieri: iigrās q; machinaret in mortē ei^r. v **At illa dormire r̄c.** vt tōsor mēlī posset rade re eū q; si ī lecto iaceret. x **Rasit r̄c.** in hebreo h̄ septē floccellos: q; rasit totā celariē septē floccellis distinctā: vt p̄dicti est. y **Statī em̄ r̄c.** Cū cā p̄dicta ē. z **Dixitq; Philistīm r̄c.** volebat em̄ exp̄ri sic p̄vītū fortitudo discessisset ab eo. a **Egrediar sic afi r̄c.** l. a vīcul: ip̄a em̄ ligauerat ip̄m ad exp̄periēdū certitudinaliē si raso capite posset vīcula rumpē. qd cū nō posset philistei iuaserāt eū secūri. b **Quē cū ap.** h̄ p̄n̄ de scribit sālōnīs cōphēsto vībī mo describit ei^r ī carceratio. sedō illūsio: ibi: h̄q; capilli. cīcio morī. & p̄sumatio: ibi: Qui dixit p̄ue. Circa p̄mā dr: **Quē cū ap.** r̄c. Dono fortitudinis deſtitutum. c **Statī er.** r̄c. ne si forte euaderet dāna eis iferret. d **Et clau.** r̄c. i. qūt laborare ne qūtē panē cōederet. Aliq; āt exponit molē. i. cohītare vītē coīre cā magnis mīlierib^r q; adducebat philiſtei: vt d illū magni hoīes & robūti nāscerēt apti ad plū. e **Ja q; ca.** h̄ p̄n̄ describit ip̄i illūlio cā ī festo**

Acernit: nec tñ audēter cōtra pueras se erigit: et renitēs vincit
dū hoc iōm qđ egit dījudicās carnis sue delectatiōe superat.
Qđ em̄ plerūq; pr̄ oculus cōtēplationis amittit: et post per
carnis desideria hui⁹ mūdi laborib⁹ animus sublingat: testa
samson ab allophilis captus: qđ postq; oculos pdidit: ad mo
lā deputat̄ ē: qđ maligni spiri
tus postq; tentationū stimulis
intus acī cōtēplationis effodi
unt: foris i circūtu laboris mit
tunt. a **M**ultoq; plures
Grego. In hoc loco p samson
christus significat. Samson ei
dū viueret paucos interfecit:
enēs vero tēplo moriēs maxi
mam aduersariorū multitudi
nē interfecit: et dño nostro pdi
cante pauci ex iudeis credide
runt. Innumerī vero gētūlū
populi viam vite illo moriente
sunt secuti. Supbos em̄ dū ad
huc passibilis viueret ptulit.
Impassibili vero vita mor
tuus stravit: hūc samson in se
metipso dudū figuraliter exp̄
sir: qui paucos dumviueret in
termit: destructo vero templo
multos cū moreref occidit: qđ
domin⁹ ab elatione supbie pau
cos cū viueret plures cū corpo
ris sui tēplū solueret extinxit:
atq; electos ex gētib⁹ quos vi
uedo sustinuit simul oēs morie
do prostravit.

Nico.de lyra

Bek in festo philistinoz cuz d̄z:
a **C**onuenerūt i vnū r̄c.
gr̄as reddēdo idolo suo de ca
ptōe sāsonis quā attribuebat
idolo. b **C**ui deleuit r̄c.
p incēdū terrenaſcentiū: vt. s.
dictū est. xv.ca. c **P**recepe
rūt yt yo. samson et ante
eos lude. i. materia ūris eis
ſberet: qđ cecis erat: et iō ipin
gebat aliqñ ad parietē: aliquā
do ad colūnā: et aliqñ cadebat:
ex qbus ridebant philistei.

d **C**ui dixit pue. Hic de
scribit mors ei⁹ et consumatio
e **D**imitte me vt tan. co
lūnas. Tū qđ ex collisionib⁹
pōlici erat fatigatus vt requie
sceret. Tū vt p earū impulsū
cū dei adiutorio de quo spera
bat domū cadere faceret. ideo
subdit: f **C**at ille iuo. do
qđ videbat qđ el⁹ delusio reuer
tebat in opprobriū diuinū: eo
qđ captio samsonis attribuebat idolis: et de p idola laudabat
ab idolatriis. g **T**at vlciscar me de ho. meis. Hoc em̄
dixit nō liuore vindicte: h̄ celo iusticie et honoris diuini noīs:
ita qđ philistei deū blasphemabat idola laudādo: ideo nō pec
cauit philisteos occidēdo: nec etiā occidēdo se cū ipsis p̄tib⁹
dit: h **A**horiat aia mea cū phi. et accipit hic aia p to
to cōposito qđ ē corruptibile: h̄ aia sit imortalis: nō em̄ sam
son intendebat se occidere p se sed tñ p accidens qđ nō pote
rat blasphematores noīs diuini occidere nisi seipm cū eis oc
cidendo. Preterea voluntas dñi erat qđ p fieret: qđ ptz p hoc
qđ fortitudine miraculose sibi reddidit ad hoc faciēdū. Quili
bet aut debitor est morti ipsi deo: et p debitū pōt repetere qñ
vult et quō vult: et iō samson nō peccauit se cuz alii occidēdo
ex dei voluntate et instinctu diuino. Credēdū est etiā qđ de pec
catis prius ppetratis penituit: et qđ illa mors pena p̄tō: nō suo
rū fuit: quā nō solū acceptauit sed etiā p ea dñm rogauit: et iō
cōputat in catalogo sanctoz ad Heb. xi. **M**oraliter sam
son naçareus est homo p baptisū domino consecratus. dali
la que situla interptat̄ est sensualitas p quā voluptas carnis

quasi p situla haurif: per hanc samson decipiē: qđ p sensuali
tate homo aliquādo a grā in baptismo recepta deūcīt: septē
crinib⁹ denudat̄: qđ septē donis spūssanci spoliaſ: oculis p̄l
uaf p mentis execrationē. catherinis ligat̄ p peccādi assuēfacti
onē: carcere claudit̄ p obstinationē: sed tūc capilli ei⁹ incipiē
recrecere qñ diuine faciel respe
ctu incipit penitere: qđ moriēs tri
umphat de hostibus qđ moriēdo
p̄tō triūphat de demonib⁹.

Et itq; eo La. XVII
tpe r̄c. **H**ec est vltima
in q agit de qbusdā casib⁹ tpe iu
dicū accidētibus. Et sunt tres ca
sus. secūdū ponit ca. xix. tertius
ponit in libro Ruth q p̄m hebre
os antiquos nō est liber distinc
a libro Judicū: vt ptz p Hiero. i
plogo galeato. Circa primū du
bitat q tpe accidit casus michē: et
dicūt expositores nostri cōter p
accidit post mortē Josue anteq;
surgeret iudices: et ad p̄bandū
inducunt q hic bis dicit: In die
bus illis nō erat rex in Isrl r̄c. qđ
tūc nō erat rex vel iudez qui erra
ta corrigeret. Dicūt etiā q hec hi
storia hic describit ad ostendēdū
necessitatez dandi iudices israeli
ad corrigēdū errata: sed istud di
ctū nō videt multū valere. **T**um
qđ sicut dictum est: pluries iudi
ces p̄erant per modum directio
nis et consiliū: nō per modum do
minū: propter quod non habe
bant efficaciam corrigendi: sed re
ges eis succedentes habuerunt
auctoritatē et potestatē subdi
tos coercendi. **C**ausa etiam fusci
tandi iudices iudicata non habe
tur ex precedentibus: quia vbi
cunḡ scriptura dicit: Fuscitate
eis dominus talem vel talem iu
dicem: premittitur pro causa hu
ius fuscitationis tribulatio i qua
erat populus israel: vt per iudi
cem fuscitatum liberaretur. **D**e
brei vero dicunt q factum michē
contigit sub othoniel quil succes
sit iōsue: et ad hoc probandum in
ducunt quod scribit in fine. xvij.
ca. **M**ansitq; apud eos idolum
miche omni tempore quo fuit do
mus dei in silo: hoc tempus ince
pit ante mortem Josue: et habet
ur Josue. xvij. **L**empore autē
iōsue non declinauerūt ad idola
triā: vt habetur supra. ii.ca. et
ideo dicunt q hoc accidit in prin
cipio temporis othoniel quod fuit propinquius positioni ta
bernaculi in silo post tempus iōsue. **I**gitur circa historiaz mi
che sic procedit: quia primo describitur idolatrie perpetra
tio. secūdū idolatre spoliatio: ca. xvij. Circa primum premitti
tur fabricatio idoli. secūdū subdit abusus sacerdotij ibi: Im
pleuitq; Circa primum quia littera est intricata consideran
dum qđ mater michē consecraverat summam pecunie pro fa
bricatione idoli: michas aut volens illam in alios v̄sus expē
dere subtraxit illam occulte: postea vero penitens. Tū qđ et
ipse idolatra erat. Tū quia maledictionē matris timebat que
illi qui pecuniam subtraxerat frequēter maledicebat: dictam
pecunia matri restituit: vt inde fieret quod ipsa pmiserat: et
hoc est quod dicit: i **F**uitq; eo tēpore: hoc non refer
tur ad tempus samsonis de quo immediate supra dictum est:
qđ factū istō accidit lōge ante. s. immediate post mortē iōsue: ve
rē predictū est

23.q.5.c.
si nō licet et
c. reos. De
diuoz.c.
gaudem⁹

Gliss

Moraliter. i **F**uit eo tpe vir qđā r̄c. **E**cclēsia mak
dr oīm christianoz h̄ multi eoz sint ei⁹ filii solo nūero et non
merito. Itē pastor iutilis ecclē dicit idolū Zach. xi.d. **O** pas
stor et idolū

Moraliter

Nico.de lyra

E* p̄dictū est: s̄z reserūt in generali ad t̄ps iudicū: t̄n intelligit p̄ p̄ma p̄te illi t̄pis. a **A**ville et cētū argē. Et h̄ dixerūt aliq̄ ista m̄f miche fuit dalila et q̄ ista pecunia fuit illa quaz recepit p̄ p̄ditiōe samsonis; vt dictū ē ca. p̄ce. s̄z h̄ p̄t̄ falsum. **T**ū q̄ istud factū p̄t̄git diu an t̄ps samsonis et dalile: vt iā dīctū ē. **T**ū q̄ sumā pecunie nō est idē h̄ et ibi: q̄ ip̄i dalile dederūt satrapē ph̄listinoꝝ singuli mille et cētū argēteos: erāt at q̄ng: et sic sumā illi pecunie ascēdit ad q̄ng milia et q̄ngētos argēteos h̄ aut̄ ponunt t̄m mille centū argentei. b **Q**uos sepaueras. s. a cōib̄ v̄l̄bus idolo dedicando. c **E**t sup̄ q̄bus me audiēte iurā. i. voto et iura mēto p̄miseras b̄m expositores n̄ros. **I**n hebreo autē habet: De audiente maledireras. s. ei q̄ pecunia abstulerat. d **E**cce ego habeo. q̄l̄ dicat: para tus sum reddere tibi p̄p̄ causas p̄dictas. e **R**eddidit ḡ eos matri sue. i. reddere p̄misit: q̄ de redditioe actuali postea agitur. f **Q**ue dixerat ei. s. anq̄ cōfiteret pecunia se h̄re b̄m ista l̄rāz. **I**n hebreo habet: Et dicit ei. s. post p̄fessionē pecunie. g **C**onsecreui et voui hoc argē. dō. **V**ām vocat falsuz deū quē colebat h̄. **E**t de māu mea suscipiat t̄c. **I**n h̄ exp̄licat modū voti sui. sic em̄ vonerat q̄ de manu sua argētū traderet filio vt in de faceret fieri idolū. i. **E**t nūc tra do illud tibi. i. statū cū mihi redidireis pecunia b̄m formā voti mei: statim tradā eā tibi ad faciendum quod voui. k **R**eddi. igīt̄ eos. s. ipse michas. l **M**atri sue. Redditione actuali. m **Q**ue tulit ducētos argē. **R**esidū at pecunie fuit p̄sumptū in alijs q̄ ptinebāt ad cultū illi idolatrie: vt po te in edicula ephot et p̄silb̄. de q̄b̄ po stea subdit: n **E**t dedit argēta. nō p̄ manū. p̄priā s̄z p̄ manū filij sui b̄m formā voti p̄dictaz. o **E**t faceret ex eis sculpti. Dicūt̄ aliq̄ q̄ fuit vñū idolū q̄d vocat h̄ sculptile et p̄flatile. i. factū p̄ tūsionē et p̄flationē: q̄ metalla p̄us calefūt in igne et postea malleo tūdūt̄: vt ex eis aliqd̄ facilius formet. Alij̄ at dicūt̄ q̄ fuit duplex idolū: vñū p̄ sculpturā: q̄d notaſ cuz dr̄: h̄ sculptile. Aliud p̄ fusurā: q̄d notaſ p̄ h̄: q̄d dicit̄ p̄flatile. p **Q**ui ediculā. i. paruā edē. deo sepauit. idolo dedicando et ab alijs v̄sib̄ legando. et vocat h̄ idolū de. **E**t in tota historia h̄ nomē deus v̄d̄s p̄ deo falso accipit̄ excepto q̄d in fine dr̄: **O**ī tpe q̄ fuit dom̄ dei in silo: h̄ em̄ accipit̄ p̄ vero deo. **E**t fēt̄ ephot et theraphin. q̄d at sequit̄: q̄ **I**d est vestē sacer. et idola. nō ē in hebreo: s̄z appositū fuit a trāslatore ad exp̄men dū iterp̄tationem ephot et theraphin. Ephot em̄ est idē q̄d sup̄hūeralē: vt habet **E**xo. xxvii. et vest̄ p̄ncipal sūmi sacerdot. et p̄ ip̄az h̄ itelligunt̄ alia ve stimenta sacerdotalia q̄ fecit michas: vt dicūt̄ expositores cōit̄. **G**i aut̄ p̄ theraphin h̄ itelliguūt̄ idola in plāli/nescio. **D**icūt̄ t̄n hebrei q̄ theraphī ē caput pueri primogeniti demoni īmolati: quod aromatibus condit̄ ut possit diu p̄manere sine putrefactione. et sup̄ linguam eius in lamina aurea parua ponit̄ nomen demonis. et sic dat responſa. put̄ dictum est diffusius **E**n. xxxi. et huic dicto videſ p̄cor dare illud: quod habet sequēti caplo. **M**ostis q̄ in dominib̄ istis sit ephot et theraphin et sculptile atq̄ p̄flatile. ita q̄ the raphin videſ esse aliud a duobus idolis predictis: quoꝝ vñū fuit factum p̄ fusuram: aliud p̄ sculpturā: vel aliud ab uno du obus modis factō: vt predictum est. r **I**mpleuit̄ yni us filioꝝ

Judicū

XVII

Nico.de lyra

us filioꝝ t̄c. **H**ic p̄sequēter describit̄ abusus sacerdotij du p̄plex. Primo: quia fecit sibi sacerdotem vnum de filiis suis: q̄d Duplex n̄ notat cum dicit̄: **I**mpleuit̄ ynius filioꝝ suorum ma num: Id est obtulit ad manum eius oblationem vel sacrificiū i sacerdotiū p̄ eum offerendum tanq̄ p̄ sacerdotem. Ideo subdit̄: s **E**t factus est ei sacerdos. Cum tamen nullus esset p̄mouendus ad sacerdotiū nisi de filiis aaron. **D**icas autem nō erat de stirpe illa sed de tribu ephraim. Secundo: quia fecit sibi sacerdotem de tribu leui: sed nō de filiis aaron. quod notaſ cum dicit̄: t **S**uit quoꝝ in tpe illo alter adolescens de beth leem iuda. **H**oc dicit̄ ad differentiā alterius bethleem que erat in tribu cas bulō: vt habet **J**osue. xix. v **E**x co gnatione eius. s. ipius michas: vt dīcunt aliqui. sed hoc est falsuz: quia in he breo habet: Ex cognatione iuda. **H**u lieres em̄ que nō succedebant in heredi tate paterna poterāt contrahere cum vi rie alterius tribus: vt dictum fuit Mu me. vlti. et ideo mater istius levite fuit de tribu iuda: pater autē de tribu leui. **D**icit̄ etiā de bethleem iuda: q̄ tribus leui p̄ omnes tribus erat dispersa: vt di cūm fuit **J**osue. xxi. r **E**gressusq̄ de ciuitate bethleem t̄c. **Q**uia fili israel iam declinauerāt ad idolatriam: nec reddebat decimas ad sustentatio nem leuitar̄ vt tenebant̄: et ideo leuite cogebant̄ querere victimū p̄ alium mo dum. **C**etera patent̄ v̄loꝝ ibi: v **S**u itoꝝ illi quasi vñus de filiis. Lene h̄ bat em̄ eum in domo sua honorifice nec occupabat eum operibus seruilibus. z **I**mpleuit̄ michas ma. eius. Exponat sicut prius. a **M**unc scio dicens: q̄ t̄c. **L**icet enī esset idolatra iste michas et coleret deum falso: vt pote demonem in idolo: tamen credebat q̄ obsequium sacerdotis de stirpe leui esset ei magis placitum q̄ de alte ra tribu.

* stor et idolum derelinquens gregē. **D**oralt̄ michas qui matri sue tradidit ar gentum ad fabricandū idolum: signat il lum qui filius est ecclēsie solo numero: et pecuniam offert p̄sidenti ecclēsie vt ip̄e p̄moueat ad pastoris officium et sic fiat idolum: quia sic p̄motus nō solum ini tilius est ecclēsie: sed etiam nociunt̄. et tali subdit̄: r **I**mpleuit̄ ynius filioꝝ suorū manū. **Q**uia tal nō dat aliquid nisi nepotibus et cōsanguineis in vita ac sciētia defectuosis: q̄bus dat p̄bendas si sit ep̄s: et bona ecclēsie si sit inferioris gradus: et paꝝ aut nihil dat paup̄ib̄: et huic bñl cōuenit h̄ nomē michas q̄d interp̄t̄at q̄s. i. q̄l̄ nullus. **S**icut de sobna p̄posito templi dr̄ **E**la. xxi. e. **Q**uis tu h̄ aut̄ quasi q̄s h̄ t̄c. Se quis: Ecce dñs asportari te faciet sicut asportat gallus gallinacius.

In caplo. xvii. vbi dicit̄ in postilla: et vocatur idolum deus in tota ista historia t̄c.

Additio. Si quis obſciat quō noīe diuino p̄ deo falso seu idolo p̄sertim nomine dñi tetragrā maton quod bñl doctores catholicos et hebreos est incōmuni cabile creature. put̄ potest haberet **E**xo. iii. **D**icēdum q̄ scriptura sacra in talibus recitat idolatr̄ et opinionem licet erroneam et falsissimam nō afferendo sed tantūmodo referēdo. **I**долatre em̄ gentiles qui legē mosaicā nō suscepant̄: demonia sua deos vocat̄ in cōi. idolatre vo ab israelitico ritu pueri q̄ nomen dei tetragrāmatō ex fide habuerāt. h̄ idē nomen suis idol p̄niciole attribuebāt. put̄ in h̄ caplo et in silibus rep̄it t̄c.

In diebus illis nō erat rex in Ca. XVIII a israel: et tribus dan querebat possessiones b sibi ut habitaret i ea. **V**isq ad illū em̄ diē c inter ceteras tribus sorte non acceperat. **D**ixerunt ḡ filij dan stirpis et familię suę quinq̄ viros fortissimos de saraa et esthaol: ut explorarent terram et diligenter inspicerent. **B**ixeruntq eis: **T**ie et considerate terrā. **Q**ui cum pergentes venissent in montem ephraim: et intrassent domuz e michē: requieuerunt ibi. **E**t agnoscētes vocē adolēscētis leuite: ytentesq illi diuersorio: dixerunt s ad eū: **Q**uis te hoc adduxit? **Q**uid h̄ agis? **Q**uā ob causā huc venire voluisti? **Q**ui rñdit eis: **H**ec et hēc p̄stitut mihi michas: et me mercede p̄duxit vt sim ei sacerdos. **R**ogauerūt autē eū vt p̄suleret dñz b et scire possent an p̄spēro itinere p̄gerēt: et res habet effectū. **Q**ui rñdet eis: **T**ie cū pace Dñs respic̄ t̄ viā v̄ram et iter q̄ p̄git̄s: **E**ntes iḡt qnq̄ viri vene t̄ rūt lais: viderūtq p̄plm habitatē i ea absq̄ vlloti t̄ more iuxta p̄suetudinē sidonioꝝ secuꝝ et qetū nul m lo eis penit̄ resistēte: magnarūq opū: et p̄cul a si n done atq̄ a cūct̄ hoib̄ sepatū. **R**eversiq ad frēs o suos i saraa et esthaol: et qd egiſſent scissitatib̄ rñde rut: **S**urgite et eam ad eos. **G**lidim em̄ frā valde opulentā et vberē. **N**olite negligere: nolite cessare. **E**am et possideam eā: null̄ erit labor. **I**ntrabim̄ ad securos i regionē latissimā: tradetq nob̄ dñs lo cū i q̄ null̄ rei ē penuria eoꝝ q̄ gignūt i fra. **P**ro pfecti iḡt sūt d̄ cognatōe dan. i. d̄ saraa et esthaol sex cēti viri accicti armis bellicis: ascēdētesq̄ māserūt q̄ i chariathiarī iude: q̄ loc̄ ex eo tpe castroꝝ dan no mē accepit: et ē post tergū cariathiariz. **I**nde trāsie rūt i mōtē ephrai. Cūq venisset ad domū michē: dixerūt qnq̄ viri q̄ p̄ri missi fuerāt ad p̄siderādā terrā lais/ ceteri fr̄ib̄ suis. **M**ostis q̄ i domib̄ isti s̄ sit ephot et theraphim et sculptile atq̄ cōflatile. **E**t dete qd vob̄ placeat. **E**t cū paululū declinassent i gressi sūt domū adolescenti leuite q̄ erat i domo mi chē: salutauerūtq eū v̄bis pacifici: sexcēti at viri ita v̄ vt erāt armati stabat an ostiū. **A**lt illi q̄ ingressi fu erāt domū iuuenis: sculptile et ephot et theraphim atq̄ cōflatile tollere nitebāt: et sacerdos stabat an ostiū: sexcēti viris fortissimis haud p̄cul expectantib̄. **T**ulerūt iḡt q̄ itrauerāt sculptile/ ephot et idola atq̄ cōflatile. **Q**uib̄ dixit sacerdos: **Q**uid faci tis: **C**ui rñderūt: **T**ace et pone digitū sup os tuū: veniq nobiscū vt habeam te patrē ac sacerdotē. **Q**uid tibi meli ē: vt sis sacerdos i domo vni viri an i vna tribu et familia i isrl̄? **O**d cū audisset acq̄e uit f̄monib̄ eoꝝ: et tulit ephot et idola ac sculptile et p̄fect̄ ē cū eis. **Q**ui cū p̄gerēt et an se ire fecissent et p̄uulos ac iuuentā et oē qd erat p̄ciosū: iāq̄ a domo v̄ michē eēt p̄cul: viri q̄ habitabāt i edib̄ michē cō clamantes secuti sunt: et post tergū clamare ceperit. **Q**ui cū resperiffent: dixerūt ad michā: **Q**uid tibi vis: Cur clamas? **Q**ui rñdit: **D**eos meos q̄s mihi et feci tulisti: et sacerdotem et omnia que habeo: et di

Tra diebus illis. **N**icēq̄ de Ca. XVIII **S**cribis idolatre spoliatio: vbi p̄mo describit spoliā di occasio. scđo spoliantū occupatio ibi: **P**rofecti q̄ tertio spoliati cōquestio ibi: **L**unḡ iā. quarto spolian tū abusio ibi: **P**osuerūt. **C**irca p̄mū sc̄dū q̄ occasio spoliatiōis mihi fuit missio exploratoꝝ a filiis dan qui eundo ad locum explorandū diuerterūt in domum michē ad hospitandum ibi: quia erat homo potens et diues et de filiis isrl̄ et h̄ est qd d̄r̄: b **T**ribus dan q̄ rebat possessio nē sibi t̄c. licet em̄ accepisset sorte possessiois sue ab ipso iōsue vt habeb̄ Josue. xix. sicut et alie trib̄. t̄n̄ i sorte cuiuslibet tribus adhuc manebāt gentiles q̄ nō erāt adhuc de leti nec expulsi p̄ filios isrl̄ et marie in sorte dan: q̄ amore us artauit filios dan i mōtē nec dedit eis locū vt ad planē ora descēderēt: vt habeb̄. s. ca. i. et sic intelligendū ē quod subdit: c **V**isq ad illū em̄ diē inf̄ ceteras trib̄ sorte nō accepit. sc̄z sufficiētē p̄ tāta m̄stitudine. iō subdit: d **A**duerūt ḡ. sc̄z ad explorādā ciuitatē lais quō possent eā capere ad habitādum ibi. e **E**t intras. do mū michē t̄c. erat em̄ hō diues et poterat eos recipere. f **E**t agnoscētes vo. adole. leuite. p̄ loquela em̄ co gnouerūt q̄ esset de bethleē. licet enī oēs filij isrl̄ haberēt vñū idioma. s. hebraicū: t̄n̄ aliquid aliter p̄nunciabāt in diuersis ptib̄ terre isrl̄: sicut idioma gallicū aliter p̄nunciāt in normādā: et aliter i picardia: g **T**etentesq illi diuersorio. i. loco ei assignato ad manendū ad quē diuerte bat ad dormiēdū et ad alia sibi necessaria. cetera patēt v̄q̄ ibi: h **R**ogauerūt eūt autē eū t̄c. i. fallū deū. iā enī dixerat q̄ idola colebat: vt p̄tebit. j. **J**ā em̄ m̄lti d̄ israel declinauerāt ad idolatriā. i **D**ñs respicit viaz vestrā. **N**icēt aliq̄ q̄ h̄ dixit eis de capite suo volens eis loqui placētia. Alij v̄o dicūt q̄ h̄ dixit eis ex responso de monis loquētis in idolo v̄l in theraphim mō supradicto. deus enī p̄mittit aliquādo demones talia responsa idolatis: q̄ ex malicia sua demerens q̄ sic in errorib⁹ nutrīans: et talia respōsa aliquādo sūt vera. k **C**lenerunt lais. sic debet scribi. **I**lla em̄ ciuitas que vocat lachis fue rat capta an ab ipo iōsue: vt h̄ Josue. x. et ista que vocat hic lais vocat lesen. Josue. xix. l **A**duerūtq po. ha. t̄c. et p̄n̄ improuisum ad resistendū aduersariis repēte supueniētib̄. m **P**uxta p̄suetudinē sidonioꝝ. q̄ sidon erat ciuitas fortis et munita et iō habitatores ei nō timebāt ab extraeis: ita nec isti de lais quis n̄ haberēt ciuitatē ita fortē. n **E**t p̄cul a sidone. ita q̄ non pote rāt cito iuuari ab illa ciuitate. o **A**tq̄ a cūctis ho. t̄c. i. nō habentē fedus societas cuius aliquid alijs p̄ quos succurrīt ei: cetera patēt. p **P**rofecti iḡt. **N**icētē describis spoliantū occupatio. sexcēti enī viri bel latores de tribu dan euntes ad capiēdū ciuitatem lais ex ploratā: dū trāsirēt iuxta domū michē abstulerunt idola et ornamēta sacerdotalia ducētes secū sacerdotem: de cōsent su t̄n̄ ipsius. et patēt l̄ra paucis exceptis que discurrent ex ponēdo. q **A**duerūt in cariathiarim iude. non in ciuitate s̄ extra: vt patēt ex hoc qd subdit: r **M**ost tergū chariathiarim t̄c. **M**ostis: id est cognoscere debetis. Ex quo ptz qd p̄dictū est: sc̄z q̄ sciebāt quinq̄ yiri su rat: aliter non potuissent hoc indicasse alijs. s **M** in domibus istis sit ephot et thera. t̄c. capitulo precedenti dictū est quid significēt ista. t **E**clidete qd vo placeat. videlicet de ablatiōe idoloꝝ et ornamentoꝝ ad h̄ p̄tinētiꝝ: et q̄ erāt p̄ni ad idolatriā p̄senserūt q̄ hoc fieret. v **S**excēti autē viri ita vt erāt armati t̄c. parati iuuare illos q̄ ingressi fuerāt ad tollendū p̄dicta si in digerēt. Letera patēt v̄sq̄ ibi: x **Q**ui cū p̄gerent et an se ire fecissent t̄c. Bellatores em̄ ita fecerūt ne m̄chias et illi qui cū eo erāt sequētes talia raperent vel par uulis nocerēt: q̄ defendere se nō possent. y **T**amq̄ a domo michē t̄c. **N**icētē describis spoliati cōquestio. Et ptz l̄ra v̄sq̄ ibi: z **D**eos meos q̄s mihi t̄c. In hebreo habet: Et quid mihi amplius: quasi diceret: illa q̄ tulistis ita preciosa erant mihi q̄ parū aut nūhil appre cior *** residuum**

Amorāliter. **I**n dieb̄ illis t̄c. b **T**rib̄ dan q̄ rebat possessio libi. Scđo doctores d̄ antīp̄o loq̄ntes: ipse nāce de tribu dan. Propter qd Apoc. vii. inī suos domini signatos nō fit mentio de tribu dan. iḡt p̄ tribuz dan cōuenienter potest antichristus cū sibi adherentib̄ de b *** signari**

Lcitis: qd tibi est: **Dixeruntq; ei filij dan:** Cae ne vltra loquaris ad nos: t veni a ant ad te viri animo cōcitati: t ipē cū oī domo tua peas. **Et sic cōpto itinere p-** rexerūt. **Videns autē muchas q forti-** ores se essent: reuersus est i domū suā: **Excenti autem viri tulerūt sacerdotē:** t q supra dixim⁹: **venerūtq; in lais ad** populū quiescētē atq; securū: t pcusse- **runt eos in ore gladij: vrbemq; incen-** dio tradiderūt: nullo penitus ferēt p̄si diuīz: eo q procul habitarēt a sidone: t cum nullo hominū haberent quicq; so- **cietatis ac negocij.** **Erat autē ciuitas b** sita in regione roob: quaz rursum extru- **entes habitauerunt in ea: vocato no-** mine ciuitatis dan: iuxta vocabulū pa- **tris sui quez genuerat israel / que prius** lais dicebatur: **Posueruntq; sibi scul-** ptile t ionathan filiū gersan filiū moysi t ac filios eius: sacerdotes in tribu dan e vscq; ad diem captiuitatis sue. **Mansit g** q apud eos idolum michē omni tem- **pose quo fuit dom⁹ dei in silo.** **In die-** bus illis nō erat rex in israel. **Ca. XIX**

Luit quidam vir leuites ha- **bitās i latere mōtis ephra-** im: q accepit vxorē de beth t lee iuda. **Que reliqt euī: et k** reuersa est in domū pris sui in bethleē: **mālitq; apud eū qttuor mēsib⁹.** **Secu-** tūs q; est eā vir suus: volensq; recōcilia- **ri ei: atq; blandiri et secū reducere: ha-** bēs in comitatu pueq; et duos asinos. **Que suscepit eum et introduxit in do-** mum patris sui. **Quod cum audisset** sacer eius eumq; vidisset: occurrit ei: le- **tus: t amplexatus est hoīem.** **Mansit** q gener in domo saceri tribus diebus comedens cum eo: et bibens familiari- **ter: die autem quarto de nocte consur-** gens proficisci voluit. **Quez tenuit so-** cer: et ait ad eum: **Gusta prius pusillū** panis: t conforta stomachuz: et sic pro- **ficisceris.** **Sederuntq; simul: ac come-** derunt et biberunt. **Dixitq; pater puel-** le ad generum suum: **Queso te vt ho-** die hic maneas: pariterq; letemur. **At** ille consurgens cepit velle proficisci. **Et nihilominus obnixe eum sacer te-** nuit t apud se fecit manere. **Mane au-** tem facto parabat leuites iter. Cui so- **cer rursuz: Obsecro inqt vt paulū ci-** bi capias: t assumptis virib⁹ donec in- **crescat dies postea proficiscaris.** Come- **derūt g sil: surrexitq; adolescēs vt pge** ret cū vxore sua t puer. Cui rursū lo-

*** residū: t sic intelligenda est trāslatio nostra q̄ habet: Et oīa que** habeo. nō em̄ abstulerūt bona michē alia cū esset de filiis isrl q̄ spoli- **are nolebant: sed tantū acceperūt illa que erant ad cultum idolorū pti-** netia: qd credebāt ad religionē p̄tinere nō ad furtū. t h̄ est qd subdit: **a Caue ne vltra tē. l. cū familia tua t bonis tuis.** **Cetera patēt** ex supradictis vscq; ibiz: **b Erat autē tē.** In hebreo habet: In tor- **renteroob. c Posueruntq;.** Hic p̄ qnter describit spolioz abu- **sio: q; illis q̄ abstulerāt de domo michē: abusi sūt ad idolatriā exercen-** dā: t h̄ est qd dr: **Posuerūtq; sibi scul.** Per hoc intelligunt alia ad **idolatriā p̄tinētia que sibi posuerūt. s. ad exerceđū idolatriā. iō subdit:** **d At ionathan.** Iste est leuites quē adduxerūt d domo michē. **e Ac filios ei sacerdotes: Predictoz idoloz.** **f Vscq; ad** diē captiuitatis sue: q̄ facta ē p salmanasar regē assyrioz: vt habe- **tur. iii. Reg. xvij. Et bñ hāc expositione li captiuitat⁹ sue referit ad** tribū dan. **Niero.** aut sup librū **Paral.** dicit p̄ referit ad domū dñi. i. **vscq; ad captionē arce per philisteos: q̄ habet. i. Reg. liij. q; tūc trāla** tū fuit tabernaculū de silo. **Et hoc dicit̄ sonat lre lequeti cum dicit:** **g Mansitq; apud eos idolum tē. q̄ si diceret: nos amplius.** *** signari.** Per viros aut de tribu dan missos ad p̄siderādū terram designant ei p̄nūcū ad p̄dicationē t dilatationē sui imperij. **Per la-** chis q̄ dicit ciuitas magnarū opū t ei⁹ terrā: hierusalē t iudea desi- **gnant: eo q̄ iudea dicit in sacra scriptura optima terra fluens lacte t** melle. **Per h̄ aut q̄ viri de tribu dan spoliauerūt michā t domū eius** anteq; caperēt lachis significante hierusalē: significat q̄ antichristus alias terras saltē plures anteq; capiat hierusalē s̄biungabit sibi. **Per** hoc aut q̄ tribus dan posuit idolum in lachis: figuratus fuit q̄ antichris- **stus in hierusalē sit ponēdus sicut idolum adorādus.** **Un̄ dicit Ap̄ls. iiij.** **Thessal. ii. c. de ipo: Qui extollit supra oē id qd dicit de⁹ aut qd colit-** tur: ita vt in tēplo dei sedeat tāq; sit de⁹. **Per hoc autē qd subditur:** **f Vscq; ad diē captiuitatis sue: significat q̄ antichrist⁹ q̄ chri-** stū sit deiciendus: sicut dicit. ii. **Thessal. ii.** **Quē dñs iesus interficiet** spiritu oris sui t destriuet illustratiōe aduentus sui. **La. XIX** **F**uit quidā vir leuites habitans in mōte ephraim. **H**ic ponit casus secūdus de vrore leuite que in ciuitate ga- **baa mortua fuit ex nimia libidinē abutētū ipa.** Circa qd sic p̄cedit: q̄ p̄mo describit h̄ sceler̄ p̄petratio. scđo p̄petrātū vastatio. **xx.ca. tertio vastatoz repatio. xx. c.** **Priā ps diuidit t̄tres: q̄ p̄mo de-** scribit occasio p̄cti. scđo mod⁹ p̄petrādi ibi: **Ullis epulātib⁹.** tertio ma- **nifestatio facit ibi: Quā cū eēt īgressus.** Occasio aut̄ p̄cti fuit i h̄ q̄ le- **uites vxorē suā q̄ recesserat ab eo reduxit p̄ ciuitatē gabaa i q̄ erat ali-** q̄ hoīes pessimi t luxuriosi nimis. Circa h̄ īgit sic p̄cedit: q̄ p̄mo de- **scribit vxoris recōciliatio. scđo recōciliate reductio ibi: Die aut̄ quar-** to. tertio in gabaa hospitatio ibi: **Occubuitq; ei sol.** Circa p̄mū dicit: **i Qui accepit vxorē de bethleē iuda.** **Doc dicit ad differē-** tiā alterius bethleem q̄ est in tribu qabulon vt supra dicit̄ est. **xyij. ca.** **k Que reliquit eū.** In hebreo habet: **Que fornicata est super** eū: t sic in hebreo vide tāq; causa recessus: vt p̄tote q̄ p̄pter fornicationē vir eius eiecit eā: vel quia ipa ignorātē viro recessit ab eo cū ad- **ultero t postea nō fuit ausa reuerti ad maritū suuī: t ideo iuit ad do-** mū pris sui. **l Secutusq; est eā vir suī: volēsq; recō ei.** sicut fre qnter p̄tingit q̄ viri sc̄iētēs vrores suas male egisse p̄tra legē tho- ri: adhuc eas tñ reuocat. **m Habens in co. pue. i. seruū.** Cetera patēt in lra. n **Die aut̄ q̄rto.** Hic cōsequētēr describit vxoris re- **conciliatio reductio.** Et patet littera vscq; ibi: *** Cōsidera q̄** **Ahoraliter. b Fuit qdā vir le. tē.** Per h̄c leuitā q̄ dr vir a v- **tute p̄t allegorice dē significari: de q̄ dr. Exo. xv. a.** Dñs q̄si vir pu- **gnator. i Qui accepit vxorē. i. synagogā in datōe legē in mō-** te sinai sibi cōiugēs eā. **k Que reliquit eū. p̄ idolatriā multiplicitē** fornicādo. **l** In hebreo habet hic: **Que fornicata ē sup eū: t hec for-** nicatio p̄ idolatriā pat̄ ex decursu veter̄ testamēti. **l Secutusq;** est eā vir suī volēsq; re-ei. **Per qd significat q̄ de⁹ voluit sibi re-** cōciliare synagogā: t ad hoc milīt p̄phetas p̄ ipos eā reuocās ab ido- **latria.** **Miser. iiij. a.** Tu aut̄ fornicata es cū amatorib⁹ mulez: tñ reu- **tere t ego suscipiā te dicit dñs.** Tādē post p̄phas ipē venit in p̄pria psona ad recōciliādū ipam sibi q̄ fidē t dilectionē. **l** dicit Matth. **xx. c.** Nō sū missus nisi ad oues q̄ pierūt dom⁹ israel. **Et qm̄ aliq de** synagoga receperūt eū q̄ fidē t dilectionē. s. apli t ali credētes de iudea. iō subdit: **t Que suscepit eū. in paucī tñ psonis respectiue.** **Ahoraliter aut̄ p̄ vir intelligit rō bñ Aug.** t p̄ vxorē sensualitas cul- **rō debet dñari sicut vir mulier: ipa tñ sensualitas recedit ab obedien-** tia rōnis illicite delectabilib⁹ sensuū inherēdo: s̄ tñ rō debet esse di- **ligēs vt ad ei⁹ obedietiā reducas.** Et q̄ psonis ad deū reuertēb⁹ si- **de t feruētiā dilectionē diabol⁹ p̄curat tribulatiōes mltas t magnas: p̄** p̄ter h̄ aplis t alijs credētib⁹ p̄curauit tribulatiōes. **Primo p̄ sacer-** dotes t scribas iudeoz: vt p̄t̄ Act. viij. et. ix. t plurib⁹ alijs locis: et **postea p̄ impatores romanoz in qb⁹ tribulatiōibus apli t plures alijs** cū illusioib⁹ magnis fuerūt mortui: t h̄ fuit figuratū in intersectiōe p̄ *

dicte mulie

Acut' ēsacer: Cōsidera q̄ dies ad occasū declinior sit t̄ ppin a
quat ad vesperum: **D**ane apud me etiā hodie t̄ ducletū
diem: t̄ cras profiscisseris vt vadās in domum tuā. **N**o-
luit gener acquiescere sermonib⁹ eius: sed statim perrexit t̄ b
venit contra hieb⁹ que altero nomine vocabatur hierusalē/
ducens secum duos asinos onustos t̄ concubinā. **J**amq̄
aderant iuxta hiebus: t̄ dies mutabatur in nocte. **B**ixitq̄
puer ad dominū suū: **V**eni obsecro/declinemus ad vrbez
iebusorū: t̄ maneamus in ea. **C**ui respondit domin⁹: **N**ō e
ingrediar oppidū genti alienę q̄ nō ē d̄ filijs israel: sed trāsi
vſq̄ gabaa: t̄ cū illuc peruenero/manebimus in ea: aut cer
te in vrbe rama. **T**ransierūt ergo hiebus: et ceptū carpebat
iter: occubuitq̄ eis sol iuxta gabaa que est in tribu benia-
min: diuerternutq̄ ad eam vt manerent ibi. **Q**uo cū intras
sent: sedebat in platea ciuitatis: t̄ nullus eos recipere vole
bat hospitio. **E**cce apparuit hō senex reuertens de agro/
t̄ de opere suo vesperi: qui t̄ ipse de monte erat ephraim: t̄
peregrinus habirabat in gabaa. **H**oies aut̄ regionis illius
erant filij gemini. **E**levatisq̄ oculis vidit senex sedentem
hominem cū sarcinulis suis in platea ciuitatis: t̄ dixit ad
eū: **V**nde venis t̄ quo vadis? **Q**ui respondit ei: **P**rofecti
sumus de bethleem iuda/ t̄ pergimus ad locum nostrum q̄
est in latere mōtis ephraim: vnde ieramus in bethleem. **E**t
nūc vadimus qd domum dei: nullusq̄ sub tectū suū nos
vult recipere: habentes paleas et fenum in asinorum pa
bulū: t̄ panē ac vinum in meos t̄ ancille tuę vſus t̄ pueri q̄
mecū est: **N**ulla re indigem⁹ nīsi hospitio. **C**ui r̄ndit senex:
Mar tecū sit. **E**go p̄bebo omia q̄ necessaria sunt: tñ que
so ne in platea maneas. **I**ntroduxitq̄ eū in domū suam: et
Bpulū asinis p̄buit: ac postq̄ lauerūt pedes suos recepit
eos in coniuuium. **I**llis epulantibus/ et post laborem iti
neris cibo et potu reficientibus corpora: venerunt viri ci
uitatis illius filij belial: id est absq̄ iugo: t̄ circundātes do
mum senis: fores pulsare ceperūt clamantes ad dominum
domus atq̄ dicentes: **E**duc virū qui ingressus est domū k
tuā: vt abutaniur eo. **E**gressusq̄ ē ad eos senex/ t̄ ait: **M**o
lite fratres/nolite facere malum hoc. q̄r ingressus est homo
hospitium meum: et cessate ab hac stulticia. **H**abeo filiam
virginem: t̄ hic homo habet concubinam: educam eas ad
vos/ vt humilietis eas et vestram libidinem cōpleatis: tñ
obsecro ne scelus hoc contra naturaz operemini in virum.
Molebat acquiescere sermonibus illius. **Q**uod cernēs ho
mo eduxit ad eos concubinā suam/ et eis tradidit illudē
dam. **Q**ua cū tota nocte abusi essent: dimiserūt eā mane.
At mulier recedentibus tenebris/ venit ad ostium domus
vbi manebat domin⁹ suus: t̄ ibi corruit. **D**ane facto sur
rexit hō t̄ aperuit ostiū dom⁹: vt ceptā expleret viaz: t̄ ecce
concubina eius iacebat ante ostium: sparsis in lumine ma
nibus. **C**ui ille: putās eā quiescere loquebas: **S**urge et ami
bulenus. **Q**ua nihil respondēte: intelligēs q̄ erat mortua
tulit eā t̄ imposuit asino: reuersusq̄ est in domū suā. **Q**uaz p
cum esset ingressus arripuit gladium: t̄ cadauer vxoris cū q̄
ossibus suis in duodecim partes: ac frusta cōcidens misit
in omnes terminos israel. **Q**d cū vidissent singuli concl
mabāt: **N**unq̄ res talis facta est i israel/ ex eo die quo ascē
derūt patres nostri d̄ egypto vſq̄ in p̄sens tempus. **F**erte
sententiā: t̄ in cōmune decernite quid facto opus sit.

* a **C**ōsidera q̄ dies ad oc. t̄c. nō qr eēt
ita ppe noctē: s̄ q̄ trāsierat hora meridionalē: a
q̄ hora icipit sol declinare a sua altitudine. b **E**t
vēit p̄tra hieb⁹. **D**rōnib⁹ horū noīm et aliorū
quibus noīata est hec ciuitas s̄m diuersa tpa dī
ctū fuit Ben. xxvii. **E**x hoc aut̄ loco dicit̄ hebrei
q̄ ista historia cōtigit tge othoniel an illā q̄ scribi
tur in principio hui⁹ libri de captiōe hierusalem
p̄ Alios iuda: quia subdit̄ hic: c **N**ō ingre
diar oppidū. **E**x quo videſ q̄ adhuc filij iuda
nō ceperant illā ciuitatē. **C**atholici aut̄ aliq̄ dicit̄
q̄ cōtigit ante othoniel: eo q̄ in fine hui⁹ historie
dicit̄: **I**n dieb⁹ illis nō erat rex in israel: sicut. s.
dictū ē d̄ historia miche.ca. xvij. d **O**ccubu
itq̄ eis. **D**ic p̄sequēter describit̄ redeūtiū ho
spitatio/ cū dicit̄: **O**ccubuitq̄ eis sol iuxta
gabaa. **E**t iō nō poterāt bono mō vltra trāſire.
e **E**t null⁹ eos rec. vo. ho. qr boni timebat
eos recipere: iūmētes iūsionē dom⁹ sue d̄ nocte ab
hoib⁹ iūlētib⁹ q̄ erāt i ciuitate: sic t̄ p̄tiget ei qui
eos recepit. **H**ali aut̄ hoies vagi t̄ insolētes nō
hāt̄ hospitia ad recipiēdū trāſētes: nec ipsi libētē
declinarēt ad eos. **C**etera patēt vſq̄ ibi: f **E**t
nūc vadimus ad domum dei t̄c. hoc est in
silo vbi erat tabernaculum t̄ arca testamenti: qr
anteq̄ intraret domuz suam volebat deo rega
tiari de hoc q̄ d̄reverat eum in via t̄ custodierat
vt ex hoc deberent homines inclinari ad ip̄os re
cipienduz. g **I**llis epulantib⁹. **D**elcripta
peccandi occasiōe. hic p̄t̄ describit̄ peccati ppe
tratio/ cū subdit̄: **G**enerū viri ciuitat̄ illi⁹ fi
liū belial. qd aut̄ seqt̄: h **I**de est absq̄ iū
go. nō ē i hebreo: s̄ ē interpretatio hui⁹ dictionis
belial: qr tales hoies sūt sine disciplina t̄ timore
di. i **S**ores pul. ce. cū tñ s̄m dictamē rōnis
recte pegrini i hospitio debeat eē securi. k **E**/
duc virū q̄ ingressus ē do. tuā t̄c. p̄cubitū lo
domitico. vt cōmūter dicunt expositores Jose
phus aut̄ dicit q̄ nō querebat nīsi mulierē: sed sic
loquebant̄ vt inclinarēt dñm domus et maritus
mulieris ad tradendū ea. **A**nde t̄ in fine intēta
bāt̄ viro morte: nīsi traderet eis vpoiez suā. scdm
q̄ allegat ca. sequenti dicens: **V**olentes me occi
dere t̄c. et hoc videtur ex hoc q̄ tradita eis vpo
re fuit p̄t̄: vt br. s. l **H**abeo filiā x̄gine
Dicūt̄ aliq̄ q̄ nō peccauit offereō eis filiā iūaz:
ad euitādū mai⁹ malū. s. p̄cm p̄ naturā qd ip̄i p̄
tendebant ad iniurtam hospitium suorū. **S**z hoc
non est verū: quia nullus debet cōsentire in hoc
qd ē p̄cm: mārie mortale d̄ genere vt euitet i a
lio mai⁹ p̄cm: p̄t̄ declaratum fuit diffuse Ben.
xix. de loth: qui in casu cōsimili voluit tradere fili
as suas virginēs. m **E**t hīc hō habet cō
cubinā. l. vpoem que lic nominas a cōcubitu et
similis modus loquēdi habet̄. ii. **R**egū. xv. vbi
achitophel dixit ad absalō: **I**ngredere ad p̄cubi
nas p̄t̄s tui: q̄ tñ erāt vpores dauid: nō cī hēbat
p̄cubinas ad exercēdū adulteriū. n **Q**ua cū
t̄c. qr n̄ erat eoz vpoz t̄ iō tal̄ p̄cubit̄ erat abusus
v̄l qr vtebāt̄ ea p̄cubit̄ in naturali. o **E**t ibi
cor. **T**ū qr erat nimis afflcta. **T**ū etiā exveretū
dia. p **Q**ua cū eēt in. **D**ic describit̄ facti dī
unlgatio/ cū d̄: q̄ Arripuit gla. t̄c. Erāt eī
xii. trib⁹ p̄ter tribū leui. **T**rib⁹ āt manasse erat dī
uisa i duas ptes: q̄z vna erat vltra iordanē: alia
citra: t̄ sic p̄ illa tribū feē duas ptes: alit̄ n̄ fuissz
notificatiū factū sufficiēt̄: p̄ tribū v̄o beniamin
nō feē aliquā p̄t̄: qr nūcios p̄ q̄s misisset occidis
sent: neq̄ p̄ tribū leui: qr erat disp̄sa p̄ oēs trib⁹:
t̄ iō denūciato facto alīs tribub⁹ sufficiēt̄ erat
denūciatū tribui leui. r **A**hisit i oēs ter. is
scz per nūcios qui factū t̄ modū faciendi populo
explicabant̄. **C**etera patent̄.

* dicte mulier cū magna illusioē. **D**at ei⁹ in
sectio fuit p̄ terrā isrl nūciata: p̄ B signifcatū fuit
q̄ aploz allorūq̄ sanctoz martyria debēt denū
ciari p̄ totā ecclesiā: vt fideles eoz cōstantiā imi
tent̄ t̄ deuotione debita venerent̄.

Egressi itaqz **La. XX**
eg sunt omnes filii tc.
Greg. Qui semetipm non iudicatur: quid in alio recte iudicet ignorat: et si nouit fortasse p audituz q recte indicare debeat: recte tñ iudicare aliena merita nō valet cui conscientia pprae innocētie nullam iudici regulā pbet. **D**inc est q cū tribus beniamin in carnis scelere fuisset obvta: collectus omnis israel in iniquitatē vlcisci voluit: sed tamē semel et iterū in bello pstrat⁹ est. **C**onsulto autē dñō si ad vlciscendū ire debuisset: iussum est vt iret. **Q**ui iuxta imperiuz diuine vocis perrexit semel et secundo pdidit: et tūc demū peccatricē tribū valde feriens pene fundit⁹ extinxit. **Q**uid est ergo q vltio sceleris inflama tur: et pūs ille psternit⁹ nisi q pī ipi purgādi sūt: p q̄s aliorū culpe ferunt: vt ipi iā mūdi pvtionem veniant q alioz vitia corrigere se **Joh. 8.8.** a stināt. **A**n q sine peccato ē vest⁹: p̄mus in illā lapidē mittat. **A**d aliena qppē peccata puniēda ibāt: et sua relinquebat. **R**euenent⁹ igit̄ intus ad conscientiā: vt pūs pprae peccata corrigant: et tūc aliena reprehendāt. **A**n necesse est: vt duz d̄ nos vltio diuina cessat: ipa pscientia se rep̄hēdat: et ad lamēta penitentie cōtra semetipm erigat se: ne cōtra bonos elata: et sibi humiliis: sed contra se rigida: bonis dō omib⁹ sit submissa.

Divisio

† 3. q. 7. qui
sinePiacula grande piaculū. Piaculū dici-
tur a pio

Nico. de lyra **La. XX**
Egressi itaqz tc. hic cōsequēter describit⁹ peccati vastatio: ubi p̄mo facti veritas disquirit. secundo iusticie eq̄tas requirit. ibi: **C**onseruit⁹ miserit⁹. tertio iniquitas defendit⁹. ibi: **Q**ui noluerūt: quarto iuste iuadit⁹. ibi: **V**irorum q̄z israel. **C**irca p̄mū dicit⁹: Egressi itaqz sunt omnes. **S**equitur:
De dan ysqz bersabee. **H**ic exp̄mit lōgitudo terre israel: qz ciuitas dan est in termino eius aquilonari: et bersabee in termino australi. **C**Et terra galaad. in hoc exp̄mit latitudo que incipit a terra galaad que est ultra iorda ne: et p̄cedit vscz ad mare mediterraneū. **D**omelqz anguli populoz. **H**ebrei dicit⁹: dñi populoz. i. capitanei in tribubus et in familijs. **C**Et cuncte tribus israel: excepta tñ tribu beniamini. **I**n ecclesiā. i. cōgregatiōne. **A**uc em nō fuerūt cōgregati i silo vbi erat domus dei: tñ in maspha. **I**nterrogatusqz leuita: qz nō debet pcedi ad punitiōne tanti facit absqz disquisitiōne diligenti. **R**espōdit: veni in gabaa. mō exp̄sso ca. pcedēti. **T**olentes me occidere: **3. q. 7.** qui nisi eis tradere vxore meā: bñ dictū Josephi. **A**el: Tolentes me occide: affligēdo me carnali p̄cūbitu: et nefario: bñ dictum aliorū. **K**ñqz tantū nefas et tā

Egressi itaqz sunt **Ca. XX**
oēs filij israel: et pariter cōgregati q̄si vir vnuus de dan b ysqz bersabee: et terra galaad ad ad dominū in maspha: omnesqz an guli populoruz et cuncte tribus israel in ecclesiaz populi dei cōuenerūt quadrin genta milia peditum pugnatoruz. **N**ec latuit filios beniamini q̄ ascēdissent filij israel in maspha. **I**nterrogatusqz leuita maritus mulieris interfecte quo tātu scelus ppetratū esset: respōdit: Veni in gabaa beniamin cuz vxore mea: illucqz diuerti: Et ecce hoēs ciuitatis illius cōsidererūt nocte domū in qua manebar volentes me occidere: et vxore meā icre dibili furore libidinis verantes: deniqz mortua est. **Q**uā arreptā in frusta concidi: misiqz ptes in omnes terminos posses sionis vestre: qz nūqz tantū nefas et tamē grāde piaculū factuz est in isrl. **A**destis oēs filij israel: decernite qd facere debeatis. **G**stansqz omnis ppls et q̄s vnihois sermōe respōdit: Nō recedem⁹ in tabernacula nostra tc. Cetera patent in littera. o **E**t miserunt. **D**ic cōsequenter iusticie equitas requiri: videlicz vt actores sceleris tradant⁹ cum dicitur: p. **C**ur tātu nefas i vobis repertū est: quasi diceret: nullo mō deberis sustinere actores tantimali. ideo subdit⁹: q **T**radite hoēs tc. **E**t auferat malū de israel: qz exp̄mēto didicerant⁹ q. p flagitio vni vel paucoz isorūtū veniebat sup totū populuz: sicut dictū fuit Iosue. vii. de peccato achan. r **Q**ui noluerūt. **D**ic cōsequenter iniquitas pterne defendit⁹: qd notaſ cū subdit⁹: s. **L**ouenerūt in gabaa vt illis ferrēt auxiliū tc. **I**nveſtigqz sunt tc. In hebreo habet⁹: Elginis sex milia et videſ hic littera nostra corrupta p aliquos correctores q ex hoc q̄ infra eodē ca. cōnuerant⁹ viri de beniamini q̄ cōciderūt i plio: inueniunt⁹ tñ virginis q̄nqz milia atqz sexcenti viri q̄ fūgerūt. ppter qd ab isto nūero subtraxerūt mille ex ignorātia hebraicē p̄itar. t **E**t sic fundis la. tc. locutio ē hypbolica ad exp̄mēdā excellētia artis fundibularie in iphis. **S**icut aliqui dicis. Tota ciuitas currit ad tale spectaculū: cū tñ aliquādo maior pars remaneat. **D**ivisio v **V**iroz q̄z israel. **H**ic cōsequenter p̄sumacia iuste iuadit⁹ p bellū aptū: vbi p̄mo rep̄mit superbia. et scđo p̄fundit p̄sumacia/ibid Quāobrē. **C**irca p̄mū scēdū q̄ lūcet filij isrl haberēt iustū helluz: tñ nimis p̄fidebat i sua m̄lititudine et fortitudine: iō dñs p̄misit eos bis in p̄ncipio debellari: vt h̄siliaret et ad dēū recurrerēt magl̄ p̄fiden- tes de vir. **M**oraliter. a **E**gressi sūt itaqz filij. s. ad puniēdū tā nefarū p̄mū in morte vxoris leuite neq̄ter ppetratū. **A**duerēdū tñ q̄ li cet haberēt bellū iustū p̄tra filios beniamini: tñ anqz haberēt victoriā bis fuerūt ab eis debellati: qd bñ hebreos cōtigit. ppter idolum michē qd in tribu dan colebat publice: et hoc erat populo israel notoriū: et sic tenebat punire: sicut p̄cipit Deut. xiiij. ppter qd dominū istud peccatū qd erat p̄mū et communius voluit p̄mo punire p gladios filioz beniamini: et in hoc documentū habent pcedētes ad belum iustum

tur a pio pias: quod significat purgare. **U**nde dicit⁹ piaculum quasi factū nullo modo absqz purgatione pene transeundū. **S**cīendū tamen q̄ leuita nō solū factū retulit sed etiam testibus p̄bavit. s. q̄ serū quez habebat in comitiua: et p̄ senem qui receperat eos hospitio et familiā eius: alter nō esset p̄cedēdū contra filios beniamini ad bellum ad dictū vnius hominis.

l. **G**stansqz omnis popul⁹ ex admiratiōe facti. m **Q**ua si vnius hominis sermōe respondit. id est concorditer et sine retractatiōe et dilatiōe. ideo subdit⁹. n **M**on recedem⁹ in tabernacula nostra tc. Cetera patent in littera. o **E**t miserunt. **D**ic cōsequenter iusticie equitas requiri: videlicz vt actores sceleris tradant⁹ cum dicitur: p. **C**ur tātu nefas i vobis repertū est: quasi diceret: nullo mō deberis sustinere actores tantimali. ideo subdit⁹: q **T**rade hoēs tc. **E**t auferat malū de israel: qz exp̄mēto didicerant⁹ q. p flagitio vni vel paucoz isorūtū veniebat sup totū populuz: sicut dictū fuit Iosue. vii. de peccato achan. r **Q**ui noluerūt. **D**ic cōsequenter iniquitas pterne defendit⁹: qd notaſ cū subdit⁹: s. **L**ouenerūt in gabaa vt illis ferrēt auxiliū tc. **I**nveſtigqz sunt tc. In hebreo habet⁹: Elginis sex milia et videſ hic littera nostra corrupta p aliquos correctores q ex hoc q̄ infra eodē ca. cōnuerant⁹ viri de beniamini q̄ cōciderūt i plio: inueniunt⁹ tñ virginis q̄nqz milia atqz sexcenti viri q̄ fūgerūt. ppter qd ab isto nūero subtraxerūt mille ex ignorātia hebraicē p̄itar. t **E**t sic fundis la. tc. locutio ē hypbolica ad exp̄mēdā excellētia artis fundibularie in iphis. **S**icut aliqui dicis. Tota ciuitas currit ad tale spectaculū: cū tñ aliquādo maior pars remaneat. **D**ivisio

v **V**iroz q̄z israel. **H**ic cōsequenter p̄sumacia iuste iuadit⁹ p bellū aptū: vbi p̄mo rep̄mit superbia. et scđo p̄fundit p̄sumacia/ibid Quāobrē. **C**irca p̄mū scēdū q̄ lūcet filij isrl haberēt iustū helluz: tñ nimis p̄fidebat i sua m̄lititudine et fortitudine: iō dñs p̄misit eos bis in p̄ncipio debellari: vt h̄siliaret et ad dēū recurrerēt magl̄ p̄fiden-

tes de vir. **M**oraliter. a **E**gressi sūt itaqz filij. s. ad puniēdū tā nefarū p̄mū in morte vxoris leuite neq̄ter ppetratū. **A**duerēdū tñ q̄ li cet haberēt bellū iustū p̄tra filios beniamini: tñ anqz haberēt victoriā bis fuerūt ab eis debellati: qd bñ hebreos cōtigit. ppter idolum michē qd in tribu dan colebat publice: et hoc erat populo israel notoriū: et sic tenebat punire: sicut p̄cipit Deut. xiiij. ppter qd dominū istud peccatū qd erat p̄mū et communius voluit p̄mo punire p gladios filioz beniamini: et in hoc documentū habent pcedētes ad belum iustum

A bus respondit dñs: **Judas** sit dux vester. Statimq; filij isrl surgētes mane castramētati sunt iuxta gabaa: et inde pcedentes ad pugnā contra beniamin/ vrbem oppugnare cēperūt. Egressiq; filij beniamin d gabaa/ occiderūt de filijs israel d illo vigintiduo milia viroꝝ. Rursus filij israel: t fortitudine t numero p̄fidētes: in b eodem loco in quo pri⁹ certauerūt: aciem direxerūt: ita tñ vt prius ascenderēt t flerēt corā dñs vſq; ad noctē: consulerentq; eū et dicerent: Debemus vltra pcedere ad dimicandum ptra filios beniamin fratres nostros/ an non: Quibus ille respōdit: Ascendite ad eos t ini te certamē. Cundq; filij israel altera die cōtra filios beniamin ad prēlium pcessissent: eruperunt filij beniamin de portis gabaa: t occurrentes eis tanta in illos cede bachati sunt vt decem t octo milia virorum eduenti um gladium prosternerēt. **M**obrem omnes filij israel s venerūt in domū dei: et sedentes flebant coram domi no. Jeiunauerūtq; die illo vſq; ad vesperam: t obtule t runt ei holocausta atq; pacificas victimas: t super sta tu suo interrogauerunt. **E**o tempore ibi erat arca fēde ris domini: t phinees fili⁹ eleazar filij aaron p̄posi t us domus. Consuluerūt igitur dominū atq; dixerūt: s Exire vltra debemus ad pugnam contra filios benia min fratres nostros: an quiescere: Quib⁹ ait domi⁹: Ascendite. Cras enim trādam eos in manus vestras. Posueruntq; filij israel insidias per circūtū vrbis ga bbaa: t tercia vice sicut semel t bis/ ptra beniamin exer citum produxerunt. Sed et filij beniamin audacter e ruperunt de ciuitate: t fugientes aduersarios longius persecuti sunt: ita vt vulnerarent ex eis sicut primo die et secundo: t cederent per duas semitas vertentes ter ga: quarum vna ferebatur in bethel: t altera in gabaa: atq; prosternerent triginta circiter viros. Putauerunt enim solito eos more cedere. Qui fugam arte simulan tes inierunt consilium vt abstraherent eos de ciuitate: et quasi fugientes ad supradictas semitas perducent. Omnes itaq; filij israel surgentes de sedib⁹ suis: tetenderunt aciem in loco qui vocat baalthamar: In sidie quoq; que circa vrbem erant/ paulatim se aperire cēperunt: et ab occidentali vrbis parte procedere. H̄ et alia decem milia virorū de vniuerso israel habitato res vrbis ad certamia prouocabant: Ingrauatumq; ē bellum contra filios beniamin: t non intellexerūt q; ex omni parte illis instaret interitus. Percussitq; eos do minus in conspectu filiorum israel: et interfecerunt ex eis in illo die/ vigintiquinq; milia t centū viros omnes bellatores et eduentes gladium. Filij ante beniamin cum se inferiores esse vidissent: cēperūt fugere. Quod cernentes filij israel dederunt eis ad fugiendum locū: vt ad preparatas insidias deuenirent quas iurta vrbē posuerant. Qui cū repente de latibulis surrexisserunt: et beniamin terga cedētibus daret: ingressi sunt ciuitatē t percusserunt eam in ore gladij. Signum autē dede rant filij israel his q; in insidijs collocauerāt: vt post ē vrbem cēpissent: ignem accenderent: vt ascende nte in altum summo captam vrbem demonstrarent. Quod cum cernerent filij israel/ in ipso certamine positi: puta

* tes de virtute diuina q; de sua. **P**ebrei aut̄ dicunt q; istud contigit eis eo q; negligentes erant de puniti one idolatrie in domo miche et in tribu filiorum dan: quod quidē factū contigerat immediate ante istud: vt dicunt hebrei: t fuerat notoriū: ppter qd filij israel te nebant illud corrigerē: quia fuit ita graue et grauius isto. **H**ic vt t cōmunitas populi isrl voluit ire ad preli um contra ruben t gad et dimidiam tribum manasse: eo q; credebant eos edificasse altare sacrilegum: vt ha betur **J**osue. xxv. c. **S**atis conueniēter potest dici q; vtrungq; dictio fuit in causa debellatiōis populi isrl p filios beniamin in principio: vt sic peccatū primū pri⁹ puniret q; secundū. **H**is dictis veniamus ad litteraz que patet vſq; ibi: a **J**udas sit dux vester. i. tri bus iuda sit principalis t prima: et ille qui est capitaneus in illa tribu sit dux exercitus. b **R**ursus filij israel: t fortitudine t numero. Ex quo p̄t qd s. dictum est q; nimis presumebant de seipsis ratione multitudinis t fortitudinis. **C**etera patent in littera. c **M**obrem. **H**ic cōsequenter confundit cōtumacia: vbi primo describit filioꝝ isrl humiliatio t secūdo filiorū beniamin confutatio: ibi: Posuerūtq;. Circa p̄mū dicit: **M**obrem. i. p̄t casum suorū precedētē. d **O**mnes filij israel venerunt t̄c. Ut̄ aut̄e z venerunt in silo: vel vtrum domus dei hic vocetur arca testamenti t tabernaculū que aliquando portaban tur ad exercitū: vt habeat i. Regū. iii. ca. nō habet ex pressa: verūtamen satis videtur q; conuenerūt in silo: q; ciuitas gabaa quā oppugnabant nō est longe a silo satis p̄pe: ita q; poterāt illuc satis p̄ueniēter accede re absq; arce t tabernaculi translatione. e **E**o tē porz ibi erat arca domini. quod aut̄ subdit: in silo nō est in hebreo sed subintelligit: quia arca nō fuit transportata ad exercitū. verūtamen vbi cunq; erat arca cum qua transferebatur tabernaculum t altare holocaustoꝝ poterat ibi sacrificium fieri. f **E**t phine es fili⁹ eleazar filij aaron erat p̄posit⁹ dom⁹. i. summ⁹ sacerdos. g **L**osuluert igitur domi num. per ipsum phinees. Letera patent. h **P**osueruntq; filij israel insidias t̄c. **H**ic p̄sequēter describitur filiorum beniamin confutatio. iustum enī erat q; eorum contumacia puniretur: et quia littera vt detur intricata: eo q; p̄m modum loquendi hebraicum idem plures aliquibus interpositis replicatur. Ad intellectū ipsius sciendum q; exercitus filiorum israel fuit in tres ptes diuisus inēqles tñ. **A**na ps fuit posita retro ciuitatē i insidijs: vt cū filij beniamī ciuitatē exirrēt: ip̄i intrarēt t cōburerēt ciuitatē atq; occurrerēt filij beniamin si d bello vellē refugere ad ciuitatem. **A**lia ps in q; erāt decē milia bellatorū: ast ciuitatē p̄ uocabat filios beniamī ad bellū: t cū filij beniamī exis sent p̄tra eos incepérunt fugere v̄lus duas semitas: vt sic filij beniamin eos in sequentes a ciuitate se aliq;ntu lum elongarent: et sic daref in insidijs latentibus spa cium intrandi ciuitatem t comburendi: t cum hoc filij beniamin incidenter in tertiam partem filiorū israel in qua erat m̄ltitudo exercitus que erat iuxta duas se mitas predictas: et sic factum est: et per talem modum fuerunt debellati filij beniamin et fere omnes trucidati: quia erant inter aduersarios inclusi. **H**is dictis patet littera satis longa vſq; ibi:

* **E**t sic factū est. **I**lum iustum vt diligenter considerent ne habeant in se notabile peccatum per aduersarioꝝ gladios pu niendum. t **E**xire vltra debemus ad pugnā contra filios beniamin fratres nostros. Per hoc aut q; fratres vocant illos quos impugnant: ostē ditur q; licet vitia sint punienda. natura tamen est dili genda. **M**oraliter per hoc bellum filiorū israel cō tra beniamin bellū p̄tra vitia designat: in q; bello tria requirunt: scz p̄tritio vera: confessio integrā: t satisfa ctio perfecta. **C**offessio designat p̄ hoc qd dī: a **J**udas sit dux vester. **J**udas enī p̄fessio vel confitens interptat. **O**tritio v̄o p̄ h q; an cōgressuz venerūt corā dño t fleuerunt. satisfactio vero per hoc qd dicit: t **J**eiunaueruntq; de illo et obtulerunt holocausta. t sic habuerunt plenam victoriam: p̄ quam designatur plena victoria de peccatis.

Judicium

Ca. XXI

Fuerunt enim filii beniamini eos fugere et instantius per sequebantur: ceteris de exercitu eorum triginta viris: et viderunt quasi columnam fumi de ciuitate concende re: beniamini quoque respiciens retro cum captam cerneret ciuitatem: et flamas in sublime ferri: qui prius simulauerant fugam: versa facie fortius resistebat. Quod cum vidissent filii beniamini: in fugam versi sunt: et ad viam deserti ire ceperunt: illuc quoque eos aduersariis persequentibus. Sed et hi urbem succederant occurserunt eis: atque ita factum est ut ex ultra parte ab hostibus cederent: nec villa erat requies morientium. Ceciderunt atque prostrati sunt ad orientalem plagam urbis gabaa. Fuerunt autem qui in eodem loco interfici sunt decem et octo milia virorum: omnes robustissimi pugnatores. Quod cum vidissent qui remanserant de beniamini fugerunt in solitudinem: et pergebant ad petram cuius vocabulum est remmon. In illa quoque fuga palates et in diversa tendentes occiderunt quinque milia viros. Et cum ultra tenderent persecuti sunt eos: et interficerunt etiam alia duo milia. Et sic factum est ut omnes qui ceciderant a de beniamini in diversis locis essent vigintiquinq; milia pugnatores ad bella promptissimi. Remanserunt b itaque de omni numero beniamini qui euadere potuerant et fugere in solitudinem sexcenti viri: sederuntque in petra remmon menses quattuor. Regressi autem filii israel omnes reliquias ciuitatis a viro vsque ad instrumenta gladio percusserunt: cunctaque urbes et viculos beniamini vorax flamma consumpsit.

Ca. XXI

Itrauerat quoque filii israel in maspha: et dixerunt: Nullus nostru dabit filii beniamini de filiabus suis uxorem. Veneruntque omnes ad dominum dei in silo: et in conspectu eius sedentes usque ad vesperam leuauerunt vocem: et magnu ululatu ceperunt flere dicentes: Quare domine deus israel factum est hoc malum in populo tuo: ut hodie una tribus auferet ex nobis. Altera autem die dilucido cōsurgententes extruxerunt altare: obtule fructusque ibi holocausta et pacificas victimas: et dixerunt: s Quis non ascendit in exercitum domini de vniuersis tribubus israel: Grandi enim iuramento se costrinxerant cum essent in maspha interfici eos qui defuerint: ductisque penitentia filii israel super fratre suo beniamini: ceperunt dicere: Ablata est tribus una de israel: Unde uxores accipient: Omnes enim in commune iurauimus non daturos nos his filias nostras. Idcirco dixerunt: Quis est de vniuersis tribubus israel qui non ascendit ad dominum in maspha: Et ecce inuenti sunt habitatores iabis galaad ad in illo exercitu non fuisse. Eo quoque tempore cum essent in silo nullus ex eis ibi regis est. Misericorditerque decem milia viros robustissimos: et haec pererunt eis: Ite et percutite habitatores iabis galaad in ore gladii: tam uixores quam parvulos eorum: et hoc erit quod obseruare debebitis.

Mu.31.c **T**onante generis masculini et mulieres que cognoue

Nico. de lyra

A* a **E**t sic factum est ut sequitur: b **R**emaserunt itaque reges. Nam auct hebraicā vītā de filiis beniamini erat p̄xvi. milia: et cum h̄ sexcenti viri de ciuitate gabaa: vt. s. dictū ē: et sic deficiunt mille et sexcenti viri: et de istis dicitur hebrei quod resigerunt ad ciuitates alias de sorte beniamini: vñ venérant in gabaa vt. s. habitū est. **P**oies enim fugientes de plio fugiunt ad diversa loca p̄ melius p̄st: et in illis ciuitatibus fuerunt interfici cuiz mulierib⁹ et aīalib⁹. et h̄ videat p̄ h̄ quod subditur: c **R**egressi autem filii israel post victoriam in campo habitam. Letera patent. **L**a. XXI

Itrauerat quoque filii israel. Dic consequenter describitur tribus tribus beniamini dissipate reparatio. Circa quaz p̄mo describit effectus compassiois. Secundo effectus reparatiois ibi: Idcirco dixerunt. Circa p̄mū preponit motuū compassiois cum dicit: **T**rauerant quoque filii israel reges. hoc iurauerant ante bellum. et quia illi qui euaderant non poterant accipere uxores alienigenas: cum esset lege diuina prohibitus: ideo non videbat via qualiter tribus beniamini reparari posset per generationē: quia omnes mulieres tribus beniamini fuerant interficere: quod sat miserabile videbas quod una tribus tota de populo israel deleretur: maxime cuiz hoc dominus non precepisset: sed tamen dixisset: **C**ras tradam eos in manus vestras: vt habetur capitulo p̄cedenti. ideo subditur: e **L**eauauerunt vocē reges. Altera autem die reges. quod forte illud quod erat ibi plus erat dissipatum: vel forte quia arcum transportauerant ad exercitum: et reportatio ad locum suū: et situatio vocatur hic extremitas. f **O**btuleruntque ibi holocausta et pacificas victimas. pro gratiarumactiōe de victoria habita: licet compaterentur tribui beniamini sic dissipate.

g **E**t dixerunt: **Q**uis non ascendit reges. **C**uius causa subditur cuiz dicit: b **G**randi enim iuramento se constrinxerant cum essent in maspha interfici eos qui defuerint: eo quod bellum contra filios beniamini pertinebat ad totam communitatē populi cui sufficieret fuerat nunciatus scelus eorum: vt patet per predicta. i **I**dcirco dixerunt. **D**ic consequenter describitur tribus beniamini reparatio studiosa. et primo per mulieres eis datus. secundo per mulieres ab eis acceptas ibi: **D**ixeruntque mulieres natu reges. Circa primū dicitur: k **Q**uis est de vniuersis tribubus? Hoc autem quiescerunt duplice de causa. Una ut occiderentur ratione iam dicta. Secunda ut virgines ibi reperte filii beniamini qui de bello euaserant darentur. l **E**cce inuenti sunt habitatores et modus huic inuentiois subditur cum dicitur: m **E**o tempore cum essent in silo: scilicet filii israel redentes de prelio: ut gratias agerent domino: ut predictū est. n **N**ullus ex eis: scilicet de habitatorib⁹ galaad ad. o **I**bi repertus est. et per hoc scitum fuit quod non fuerant in prelio: quia rediuerant in silo ad reddendū gratias cum aliis: ideo sequitur punitio eorum cum dicitur: p **I**ste et percutite habitatores iabis galaad in ore gladii reges. In detestatione enim sui criminis: quia subtraxerat se a negocio toti cōitatis facta est tanta punitio.

Moraliter. a **T**rauerat quoque filii. In hoc capitulo consequenter describitur compassio filiorum israel iuxta tribum beniamini quam destruxerant: paucis exceptis: et eorum diligentia ad ipsius reparationem. In hoc autem documentū habent iudices temporales et ecclesiastici seculares et religiosi compatiendi punitis per eos et reparandis defectus prout potest fieri bono modo: si tamē aliqua persona singularis sit morte punita: reparatio locum non habet in ea: sed in illis qui peiorati sunt per eas. Nam eius morte territi retrahuntur ab actu peccandi. Si vero cōitas morte punita fuerit in aliqua sui parte: debent esse solliciti qualiter in remanentibus reparatione prout sum deum fieri poterit. Si autem punitio non sit fienda per mortem: solliciti debent esse punientes: ne punitio per sui duricias ad desperationē inducat: nec per sui levitatem occasionem tribuat delinquenti. **G**regorius. Inesse bonis rectoribus debet iuste consulens misericordia: et pie seuiens disciplina: ne iustitia nimis sit aspera: et pietas sit remissa. Per hoc autem quod filii beniamini remanentibus date fuerunt virgines ad sue tribus reparationem: significatur quod pecatoribus sufficienter punitis debent dari exhortationes sancte ad bonorum omissorum: prout fieri potest recuperationem.

A* a **I**n ueteq̄ sūt d̄ iahis t̄c.
Si aut̄ querat q̄liter cognoscet bant
eas ab alijs: pōt dici sicut dictū fuit
Mum. xxi. de virginib⁹ madianita
rū scz q̄ faciebat mlieres trāsire añ
arcā dñi: z ex signo ibidem dato co/
gnoscet q̄ essent v̄gines z q̄ nō.
b **A**hiserutq̄ nūcios ad fili-
benia. t̄c. q̄ duceret illas v̄gines.
c **E**t p̄ceperūt eis vt eas su-
sciperent in pace. In hebreo h̄r:
P̄ceperūt eis vt eos susciperet i
pace. Et vtrūq̄ fuit vez: q̄ p̄ceptuz
fuit filij beniamin q̄ recipierent il-
las v̄gines i v̄pores: z v̄ginib⁹ q̄ i
h̄ cōsentiret. **d** **D**ixerutq̄. **N**ic
p̄n̄ describis repatio dicte trib⁹ p
mlieres ab eis captas: de cōsilio t̄n
z voluntate maioz d̄ isrl. Circa qd̄ p̄/
mo ponit dictoꝝ maioz cōsultatio
scđo consultationis denūciatio ibi:
P̄ceperūtq̄. Circa p̄mū d̄: Di
xerūtq̄ maiores natu. ad quos
spectabat cura totius populi.
e **Q**uid faciem⁹ reliquis: q̄
ad huc remanebāt. cc. v̄ri de benia/
min absq̄ v̄poribus. **f** **S**ilias
enim t̄c. d̄ t̄n communiter q̄ pote
rant: quia filij beniamin nō poterāt
ducere alienigenas v̄pores: z sic iu-
ramentum illud videbat esse contra
charitatē: q̄ erat p̄tra reparacioneꝝ
vnius tribus que repatio cedebat
in bonū cōmunitatis toti⁹ populi: et
iō nō erat seruandū: verūtamen q̄
tūc t̄pis horridū erat fr̄agere qd̄cū/
q̄ iuramentū: iō habuerūt aliud eō/
siliū: videlicet q̄ filij beniamin non
h̄ntes v̄pores venirēt latēter p̄pe lo
cū silo: z ibi d̄ v̄ginib⁹ ducētib⁹ cho
ros acciperet sibi s̄m nūmeꝝ suū et
fugerent in terram beniamin. Nec
maiores natu hoc p̄silētes venerūt
cōtra iuramentū suū: q̄ nullus iura
uerat nisi de p̄prijs filiab⁹. S̄iliter
nec p̄fes eas: q̄ nō fuerūt in h̄ cōsi/
lio nec dederūt eas. S̄iliter nec filij
beniamin eas rapiētes peccauerūt:
q̄ h̄ fecerūt d̄ mandato illoꝝ ad q̄s
spectabat cura totius ppli vt dictū ē
et p̄bable ē: q̄ ille v̄gines cōsense/
rūt in m̄rimoniū anteq̄ coḡscerent
ab eis. z ex dicti p̄tz l̄ra v̄loꝝ ibi:
g **A**hiseremi eoꝝ: n̄ ei ra. eas
iure bel. t̄c. nō p̄p̄ negationē da
tionis: q̄ sic etiā maiores natu h̄ al
legates essent in p̄sili culpa: eo q̄ su
as filias illis nō dederāt: z sic n̄ ha
beret frontē sic loq̄ndi: s̄ illud pec
catū est intelligendū eo q̄ nō custo/
dierāt filias suas diligēt: s̄ pmise
rāt eas ducere choros p̄ cāpos vbi
poterāt capi. eo em̄ ip̄o q̄ iurauerāt
non dare eas filij beniamin: debe
bāt eas sic custodire q̄ illi non habe
rēt facultatē rapiēdi. Sic ḡ exponit
hic passus s̄m trāslationē n̄am. In
hebreo autē h̄r sic: **A**hiseremi eoꝝ.
Nō em̄ cepim⁹ viro v̄poꝝ suā i bel
lo: nec vos dedist: eis: q̄si tpe culpe
mini: qd̄ sic exponit hebrei: **A**hise/
remi eoꝝ vt possint reparare tribuz
p̄ generationē. Nō em̄ cepim⁹ viro
v̄poꝝ suā. i. cuiilibet viro v̄poꝝ su
bi copulādā. In bello p̄tra viros ia
bes: s̄ deficiunt ducēti. Nec vos de
distis eis q̄si tpe culpemini. i. n̄ p̄ot
vob̄ ip̄oni culpa trāgressionis iura
menti ex

runt viros interficite: virgines autem reseruare. Inuenientur sicut de iabis galad quodringente virgines qui nescierunt viri thorum: et adduxerunt eas ad castra in silo in terram chanaan. Misericordia nuncios ad filios beniamini qui erant in petra remissos et precepérunt eis ut eas suscipiant in pace. Veneruntque filii beniamini in illo tempore: et date sunt eis uxores de filiis iabis gallad: alias autem non repererunt quas simili modo traderent. Universusque israel valde doluit et egit penititudinem super imperfectione viuis tribus ex israel: dixeruntque maiores natu: Quid faciemus reliquis qui non acceperunt uxores? Omnes in beniamini feminam considerunt: et magna nobis cura ingentio studio prouidendum est ne una tribus deleatur ex israel. Filias enim nostras eis dare non possumus/ constricti iuramento et maledictione qua diximus maledictus qui dederit de filiis suis uxorem beniamini. Ceperuntque consilium atque dixerunt: Ecce solenitas domini est in silo anniversaria que sita est ad septentrionem urbis bethel/ ad orientalem plagam viam quem de bethel tendit ad schinam: et ad meridiem oppidi lebonae. Precepéruntque filii beniamini: atque direxerunt: Ite et latitate in vineis. Cumque vireritis filias silo ad ducendos choros ex more procedere: exite repente de vineis: et rapite ex eis singuli uxores singulas: et pergit in terram beniamini. Cumque venerint patres earum ac fratres/ et aduersum vos queri ceperint/ atque urgari: dicemus eis: Misericordia eorum. Non enim rapuerunt eas iure bellatum atque victorum: sed rogatibus ut acciperent et non dedistis: et a yestra parte pecatum est. Feceruntque filii beniamini ut sibi fuerat imperatum: et iuxta numerum suum rapuerunt sibi de his quem ducebant choros uxores singulas: abieruntque in possessionem suam edificantes vribes et habitates in eis. Filii quoque israel reuersi sunt per tribus et familias in tabernacula sua. In diebus illis non erat rex in israel: sed unusquisque quod sibi rectum videbat hoc faciebat.

ExPLICIT liber Iudicium.
Liber Ruth incipit

Capitulum. I
M diebus vnius iudicis quādo iudices

menti ex quo tempore quo acceperunt eas: scilicet tps post iuramenti vestri: quia non dedidistis eis nec plus iuraveratis: scilicet nisi qd non daretis eis. contra qd non fecistis: qd non ceperunt eas de voluntate vestra.

Liber **J**udicū finit: **I**ncepit post illa **venerabilis magistri Nicolai de lyra super librum Ruth.**

In diebus yni*¶* Iudicis. Hic plequeretur ponit tertius casus: scilicet ipius Ruth. Et diuinus dividitur in quattuor partes: quia primo describitur ipius Ruth conuersio gratiosa. secundo eius conuersatio virtuosa. tertio conuentio legalis. quarto copulatio matrimonialis. Partes incipiunt in quattuor capitulis huius historie. Prima ad hunc duas: quia primo describitur conuersio occasio. secundo ipsa conuersio ibi: Qui dixit noemi: Occasio autem conuersio Ruth ad iudaismum fuit eo quod fuit desponsata filio elimelech iudeo peregrinatus in terra moab. Et ideo primo describitur ipius elimelech peregrinatio. secundo ipsius Ruth desponsatio ibi: Qui acceperunt. Circa primum primo describitur tempus peregrinationis huius: cum dicitur: b*In diebus yni*¶* iudicis.* quis autem b*fuerit:* varie dicitur. Dicit enim magister in historiis et aliqui expositoribus alii: quod iste index fuit heli qui cum hoc usurpauit sibi sacerdotium: quia non fuit de eleazar: sed de iacob. Licet autem istud secundum dictum sit verum quantum ad hoc quod heli non fuit de eleazar sed de iacob: non tamen videatur verum quod sibi usurpauerit sacerdotius. quia. i. Regum. ii. f. dicitur ipsi heli in persona domini: Loquens locutus sum: ut dominus tua et domus patris tui ministraret in conspectu meo usque in semipiternum regnum. Ex quo videatur quod illud sacerdotium habuit ex ordinatione diuina: ut dicetur ibidem pleniū. Primum etiam dictum non videtur verum: videlicet peregrinatio elimelech que hic describitur contingit tempore heli: quia a principio quo incepit iudicare israel usque ad principium regni dauid fluxerunt annos lxx. annis prout fuit declaratum. s. Indic. vi. In isto igitur tempore oportuit sicut in dictum quod peregrinatio elimelech fuit: et quod booz de ruth obediens genuerit. et obediens iesse: et iesse dauid: et vita ipsius dauid usque ad principium regni sui: quod non videtur verum. Primo quia de isto tempore fluxerunt undecim anni ad minus anno nativitatem obediens: videlicet decem anni quibus noemi mansit in regione moab: ut habetur in hoc capitulo. et unus annus ante nativitatem obediens: quia dato quod booz statim acceperit Ruth post aduentum eius in bethleem cum noemi: tam ante eum natus fuisset de ea obediens transiuisset annus undecimus totus. vel saltem fere. Itz dauid virxit. xxx. annis ante eum cepit regnare. ut habetur. ii. Regum. v. Itz iesse pater dauid iam erat senex quando b*iii.* et genuit dauid